



**Ocena programowa**

**Profil ogólnoakademicki**

# **Raport samooceny kierunku Turystyka i rekreacja**

---

UNIWERSYTET EKONOMICZNY W KRAKOWIE

Ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Turystyka i rekreacja

1. Poziom/y studiów: I stopnia, II stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne i niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek<sup>1</sup>

.....

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

#### I stopień:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	107	66

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	26	16
2.	Nauki o kulturze fizycznej	29	18

#### II stopień:

- c. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS
---------------------------	-------------

<sup>1</sup>Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

	<b>liczba</b>	<b>%</b>
Nauki o zarządzaniu i jakości	72	70

- d. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o kulturze fizycznej	19	18
2.	Ekonomia i finanse	12	12

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK  NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu .....<sup>2</sup>
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych .....<sup>2</sup>
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu .....<sup>2</sup>
- nauczyciel prowadzący zajęcia .....<sup>2</sup>
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

---

<sup>2</sup> Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

## Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się zakładane dla kierunku *Turystyka i rekreacja*, I stopień, profil ogólnoakademicki

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji		6
Symbol efektu uczenia się dla kierunku	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się (uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia)
<b>P_W (WIEDZA) Absolwent zna i rozumie:</b>		
TR1_W01	w zaawansowanym stopniu charakter i miejsce nauk społecznych w systemie nauk i w relacjach do innych nauk, w szczególności nauk o zarządzaniu i jakości, będących podstawą teoretyczną dostarczającą wiedzy ogólnej i szczegółowej właściwej dla turystyki i rekreacji;	P6S_WG
TR1_W02	w zaawansowanym stopniu różne rodzaje struktur i instytucji społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych) charakterystycznych dla turystyki i rekreacji oraz ich istotne elementy i relacje pomiędzy nimi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej;	P6S_WG
TR1_W03	w zaawansowanym stopniu zagadnienia dotyczące człowieka, w szczególności jako podmiotu konstytuującego charakterystyczne dla turystyki i rekreacji struktury społeczne oraz zasady ich funkcjonowania, a także działającego w tych strukturach;	P6S_WG
TR1_W04	zaawansowaną terminologię z zakresu nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej, będących podstawą teoretyczną dostarczającą wiedzy ogólnej i szczegółowej właściwej dla turystyki i rekreacji;	P6S_WG
TR1_W05	dylematy współczesnej cywilizacji, w tym m.in. ideę zrównoważonego rozwoju, właściwego zagospodarowania czasu wolnego, prowadzenia zdrowego stylu życia;	P6S_WK
TR1_W06	nowoczesne technologie informacyjne oraz możliwości (lub(i) konieczność) ich wykorzystania w działalności turystycznej i rekreacyjnej;	P6S_WK
TR1_W07	ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania działalności turystycznej i rekreacyjnej, w tym fundamentalne pojęcia i zasady z zakresu ochrony konsumenta-turysty, rynku i konkurencji, własności przemysłowej i prawa autorskiego;	P6S_WK
TR1_W08	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości w branży turystycznej i rekreacyjnej, wykorzystujące wiedzę z zakresu dyscyplin naukowych	P6S_WK

	właściwych dla kierunku, szczególnie z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości;	
TR1_W09	w zaawansowanym stopniu pojęcia, teorii naukowej oraz metodykę badań wykorzystywaną w dziedzinie nauk humanistycznych.	P6S_WG
<b>P_U (UMIEJĘTNOŚCI) Absolwent potrafi:</b>		
TR1_U01	prawidłowo interpretować i krytycznie oceniać zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) w zakresie dyscyplin właściwych dla turystyki i rekreacji, szczególnie nauk o zarządzaniu i jakości;	P6S_UW
TR1_U02	dobierać źródła informacji oraz wykorzystywać właściwe metody i narzędzia, w tym statystyczne, matematyczne, informacyjno-komunikacyjne i marketingowe, w celu diagnozowania procesów gospodarczych i na tej podstawie podejmowania właściwych decyzji przez różnego rodzaju podmioty na rynku turystycznym i rekreacyjnym;	P6S_UW
TR1_U03	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu turystyki i rekreacji;	P6S_UK
TR1_U04	prezentować podczas debat własne stanowisko w obszarze turystyki i rekreacji, popierając je argumentacją opartą na wybranych teoriach, poglądach różnych autorów lub(i) danych statystycznych, a także oceniać opinie i stanowiska innych oraz dyskutować o nich;	P6S_UK
TR1_U05	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P6S_UK
TR1_U06	planować i organizować pracę własną oraz współdziałać w ramach prac zespołowych z osobami reprezentującymi inne dyscypliny;	P6S_UO
TR1_U07	samodzielnie planować i realizować własny rozwój poprzez zdobywanie wiedzy przez całe życie;	P6S_UU
TR1_U08	prawidłowo wykorzystać posiadaną wiedzę do interpretacji zjawisk z zakresu dziedziny nauk humanistycznych.	P6S_UW
<b>P_K (KOMPETENCJE SPOŁECZNE) Absolwent jest gotów do:</b>		
TR1_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu turystyki i rekreacji;	P6S_KK
TR1_K02	uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu turystyki i rekreacji oraz do korzystania z opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6S_KK
TR1_K03	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania projektów społecznych, a także inicjowania działań na rzecz interesu publicznego;	P6S_KO

TR1_K04	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, wykorzystując wiedzę nabytą w trakcie studiów na kierunku Turystyka i rekreacja;	P6S_KO
TR1_K05	oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy, oraz podejmowania odpowiedzialności za skutki tych działań;	P6U_KR
TR1_K06	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim, a także do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych (uwzględniając zasady etyki, dorobek i tradycje zawodu) oraz wymagania tego od innych;	P6S_KR
TR1_K07	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie problematyki odnoszącej się do dziedziny nauk humanistycznych.	P6S_KO

**Objaśnienia oznaczeń w symbolach dla kierunku:**

- TR1 – kierunek Turystyka i rekreacja studia pierwszego stopnia
- W – kategoria wiedzy
- U – kategoria umiejętności
- K – kategoria kompetencji społecznych
- 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu uczenia się

**Objaśnienia oznaczeń w odniesieniach do charakterystyk efektów uczenia się:**

- P – poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK)
- P6S – charakterystyka drugiego stopnia poziomu 6 PRK

P6U\_W – charakterystyka uniwersalna (WIEDZA):

- P6S\_WG – charakterystyka drugiego stopnia (zakres i głębia)
- P6S\_WK – charakterystyka drugiego stopnia (kontekst)

P6U\_U – charakterystyka uniwersalna (UMIEJĘTNOŚCI):

- P6S\_UW – charakterystyka drugiego stopnia (wykorzystanie wiedzy)
- P6S\_UK – charakterystyka drugiego stopnia (komunikowanie się)
- P6S\_UO – charakterystyka drugiego stopnia (organizacja pracy)
- P6S\_UU – charakterystyka drugiego stopnia (uczenie się)

P6U\_K – charakterystyka uniwersalna (KOMPETENCJE SPOŁECZNE):

- P6S\_KK – charakterystyka drugiego stopnia (oceny)
- P6S\_KO – charakterystyka drugiego stopnia (odpowiedzialność)
- P6S\_KR – charakterystyka drugiego stopnia (rola zawodowa)

Efekty uczenia się zakładane dla kierunku *Turystyka i rekreacja*, II stopień, profil ogólnoakademicki

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji		7
Symbol efektu uczenia się dla kierunku	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk efektów uczenia się (uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia)
<b>P_W (WIEDZA) Absolwent zna i rozumie:</b>		
TR2_W01	w pogłębionym stopniu fakty, zjawiska i teorie z zakresu nauk społecznych, w szczególności nauk o zarządzaniu i jakości, będących podstawą teoretyczną dostarczającą zaawansowanej wiedzy szczegółowej właściwej dla turystyki i rekreacji;	P7S_WG
TR2_W02	w pogłębionym stopniu różne rodzaje struktur i instytucji społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych), zwłaszcza działających w sektorze turystyki i rekreacji oraz złożone zależności pomiędzy nimi;	P7S_WG
TR2_W03	w pogłębionym stopniu poglądy naukowe (szczególnie z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości) na temat metod i teorii wyjaśniających źródła, naturę, zmiany i sposoby działania struktur i instytucji społecznych w obszarze turystyki i rekreacji oraz rządzących nimi prawidłowości;	P7S_WG
TR2_W04	w sposób uporządkowany i podbudowany teoretycznie kluczowe zagadnienia na temat różnych kategorii więzi społecznych i kręgów kulturowych oraz na temat kulturowych, religijnych i etnicznych uwarunkowań problemów klienta w turystyce i rekreacji;	P7S_WG
TR2_W05	w pogłębionym stopniu pojęcia i mechanizmy psychospołeczne związane z kulturą fizyczną oraz zdrowiem i jego ochroną, w zakresie niezbędnym dla kierunku Turystyka i rekreacja;	P7S_WG
TR2_W06	w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące człowieka jako twórcy kultury, a także dylematów współczesnej cywilizacji, m.in. związanych z masowym rozwojem turystyki i rekreacji;	P7S_WK
TR2_W07	w pogłębionym stopniu społeczne, ekonomiczne, prawne, etyczne i organizacyjne uwarunkowania działalności zawodowej w turystyce i rekreacji, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego;	P7S_WK
TR2_W08	zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystujące pogłębioną wiedzę z zakresu dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku Turystyka i rekreacja, szczególnie nauk o zarządzaniu i jakości;	P7S_WK

TR2_W09	w pogłębionym stopniu pojęcia, teorie naukowe oraz metodykę badań wykorzystywaną w dziedzinie nauk humanistycznych.	P7S_WG
<b>P_U (UMIEJĘTNOŚCI) Absolwent potrafi:</b>		
TR2_U01	wykorzystywać posiadaną wiedzę do twórczej interpretacji zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych) oraz rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów funkcjonowania turystyki i rekreacji (w nieprzewidywalnych warunkach, również w sposób innowacyjny);	P7S_UW
TR2_U02	na bazie posiadanej wiedzy teoretycznej formułować własne opinie, dobierać właściwe źródła informacji oraz wykorzystywać istniejące i innowacyjne narzędzia i metody krytycznej analizy przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk społecznych zachodzących w turystyce i rekreacji;	P7S_UW
TR2_U03	formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w obszarze turystyki i rekreacji;	P7S_UW
TR2_U04	komunikować się na tematy związane z turystyką i rekreacją ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, w tym prowadzić debatę i prezentować własne stanowisko, popierając je argumentacją opartą na wybranych teoriach, poglądach różnych autorów lub(i) danych statystycznych;	P7S_UK
TR2_U05	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistycznym słownictwem z zakresu turystyki i rekreacji;	P7S_UK
TR2_U06	kierować pracą zespołu i współdziałać z innymi, w tym organizować i realizować zajęcia kulturalne i rekreacyjne z różnymi grupami społecznymi;	P7S_UO
TR2_U07	samodzielnie uczyć się przez całe życie, planować własny rozwój i ukierunkowywać innych w tym zakresie;	P7S_UU
TR2_U08	prawidłowo wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania i rozwiązywania nietypowych problemów z zakresu dziedziny nauk humanistycznych.	P7S_UW
<b>P_K (KOMPETENCJE SPOŁECZNE) Absolwent jest gotów do:</b>		
TR2_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz treści wypowiedzi dotyczących turystyki i rekreacji jako zjawisk społeczno-ekonomicznych i kulturowych;	P7S_KK
TR2_K02	uznania znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w zakresie turystyki i rekreacji, a w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu – do zasięgnięcia opinii ekspertów;	P7S_KK
TR2_K03	inicjowania i realizowania projektów społecznych w zakresie turystyki i rekreacji oraz przewidywania ich wielokierunkowych skutków dla środowiska i interesu publicznego;	P7S_KO

TR2_K04	demonstrowania postawy promującej zdrowie i aktywność fizyczną;	P7S_KO
TR2_K05	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, wykorzystując wiedzę nabytą w trakcie studiów na kierunku Turystyka i rekreacja;	P7U_KO
TR2_K06	prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, dbania o rozwijanie jego dorobku i podtrzymywanie etosu oraz przestrzegania zasad etyki w branży turystycznej i rekreacyjnej;	P7S_KR
TR2_K07	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie problematyki odnoszącej się do dziedziny nauk humanistycznych.	P7S_KO

**Objaśnienia oznaczeń w symbolach dla kierunku:**

- TR2 – kierunek Turystyka i rekreacja studia drugiego stopnia
- W – kategoria wiedzy
- U – kategoria umiejętności
- K – kategoria kompetencji społecznych
- 01, 02, 03 i kolejne – numer efektu uczenia się

**Objaśnienia oznaczeń w odniesieniach do charakterystyk efektów uczenia się:**

- P – poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK)
- P7S – charakterystyka drugiego stopnia poziomu 6 PRK

P7U\_W – charakterystyka uniwersalna (WIEDZA):

- P7S\_WG – charakterystyka drugiego stopnia (zakres i głębia)
- P7S\_WK – charakterystyka drugiego stopnia (kontekst)

P7U\_U – charakterystyka uniwersalna (UMIEJĘTNOŚCI):

- P7S\_UW – charakterystyka drugiego stopnia (wykorzystanie wiedzy)
- P7S\_UK – charakterystyka drugiego stopnia (komunikowanie się)
- P7S\_UO – charakterystyka drugiego stopnia (organizacja pracy)
- P7S\_UU – charakterystyka drugiego stopnia (uczenie się)

P7U\_K – charakterystyka uniwersalna (KOMPETENCJE SPOŁECZNE):

- P7S\_KK – charakterystyka drugiego stopnia (oceny)
- P7S\_KO – charakterystyka drugiego stopnia (odpowiedzialność)
- P7S\_KR – charakterystyka drugiego stopnia (rola zawodowa)

## Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Urban Pauli	Dr hab. prof. UEK /Dyrektor Instytutu Zarządzania
Marcin Duszyński	Mgr/Dyrektor Biura ds. Akredytacji Krajowych i Międzynarodowych
Renata Seweryn	Dr hab. prof. UEK/Pełnomocnik Rektora ds Jakości Kształcenia
Agata Niemczyk	Dr hab. prof. UEK/ pracownik badawczo-dydaktyczny
Krzysztof Borodako	Dr hab. prof. UEK/przewodniczący Rady Interesariuszy (w trakcie powoływania)/ Kierownik Katedry Turystyki
Krzysztof Lipecki	Dr /opiekun Koła Naukowego
Dominik Ziarkowski	Dr hab./prof. UEK/opiekun kierunku
Michał Rudnicki	Dr /opiekun praktyk
Zbigniew Borek	Dr /wykładowca
Iryna Manczak	Dr / pracownik badawczo-dydaktyczny
Jadwiga Berbeka	Dr hab. prof. UEK/ pracownik badawczo-dydaktyczny
Janusz Tuchowski	Mgr/Centrum Informatyki

## Spis treści

<b>Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów</b>	<b>4</b>
<b>Prezentacja uczelni</b>	<b>12</b>
<b>Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim</b>	<b>13</b>
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	13
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	26
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	47
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	66
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	73
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	84
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	93
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	105
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	119
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	122
<b>Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów</b>	<b>140</b>
<b>Część III. Załączniki</b>	<b>142</b>
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	142
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	151

## Prezentacja uczelni

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie (UEK) jest państwową uczelnią, założoną w 1925 r. pod nazwą Wyższe Studium Handlowe w Krakowie. Uniwersytet ten jest jedną z najlepszych polskich uczelni ekonomicznych, a jednocześnie największą pod względem liczby studentów uczelnią ekonomiczną w Europie środkowej. Po zmianie nazwy Uczelni z Akademii Ekonomicznej w Krakowie, będącej konsekwencją jej rozwoju, w 2007 r. Uczelnia otrzymała nazwę, pod którą aktualnie funkcjonuje. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie (dalej: UEK, Uniwersytet, Uczelnia) wiernie realizuje misję wskazaną przez swoich założycieli: *Rerum cognoscere causas et valorem* (Poznawać przyczyny i wartości rzeczy), kształcąc umysły kolejnych pokoleń absolwentów.

UEK posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w następujących dyscyplinach: Ekonomia i Finanse, Nauki o Polityce i Administracji, Nauki o Zarządzaniu i Jakości, Geografia Społeczno-ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna, Nauki o Polityce i Administracji oraz Nauki Prawne. Aktualnie UEK oferuje studia na 30 kierunkach w języku polskim i angielskim, studia podyplomowe, w tym prestiżowe studia MBA, oraz studia doktorskie.

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie to nowoczesna uczelnia ze 100-letnią tradycją. Prowadząc liczne badania naukowe oraz kształcąc obecnie 15 tys. studentów, Uniwersytet należy do największych w Polsce ośrodków badawczo-dydaktycznych o profilu ekonomicznym, wzbogaconym o badania z innych dyscyplin naukowych, w tym w zakresie nauk prawnych. Studenci Uniwersytetu zdobywają wiedzę w 10 Instytutach działających w ramach trzech kolegiów: Ekonomii, Finansów i Prawa; Gospodarki i Administracji Publicznej oraz Nauk o Zarządzaniu i Jakości.

Oceniany kierunek jest prowadzony w Instytucie Zarządzania, który działa w ramach Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości, obok Instytutu Informatyki, Rachunkowości i Kontrolingu oraz Instytutu Nauk o Jakości i Zarządzania Produktem.

## Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

### Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

#### 1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji.

Kierunek *Turystyka i rekreacja (TiR)* jest oferowany na Uczelni od 2007 roku (Uchwała Senatu Akademii Ekonomicznej w Krakowie nr 6/2007, z dnia 5 marca 2007 roku). Koncepcja kształcenia na kierunku *TiR* jest ściśle powiązana z misją i strategią UEK, określonymi w Załączniku do Uchwały nr [T.0022.57.2021](#) Senatu UEK z dnia z dnia 14.06.2021 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie 2021-2024. Ponadto koncepcja kształcenia wynika z celów strategicznych Instytutu Zarządzania (IZ), określonych w [Strategii rozwoju dydaktyki w Instytucie Zarządzania na lata 2020-2024](#).

Misją UEK jest dążenie do synergii wysokiej jakości działalności badawczej, nowoczesnego kształcenia studentów, doktorantów i słuchaczy oraz realnego wpływu na otoczenie zewnętrzne, stając się przykładem nowoczesnego uniwersytetu w wymiarze krajowym i zagranicznym. Uniwersytet ukierunkowany jest na zrównoważony rozwój, pielęgnuje tolerancję, otwartość, różnorodność i kulturę innowacyjności (Strategia Rozwoju UEK 2021-2024, s. 13). Misja UEK zorientowana jest na systematyczne wzmocnienie akademickiego statusu uczelni prowadzącej wysokiej jakości kształcenie oraz osiągnięcie znaczącej pozycji w kraju i za granicą.

Uwzględniając tradycje i zasoby UEK Rada Instytutu Zarządzania przyjęła [strategię IZ](#), której główny cel zakłada: *Doskonalenie jakości kształcenia na kierunkach studiów w Instytucie Zarządzania*, a jego realizacja została określona poprzez następujące cele szczegółowe:

- doskonalenie kompetencji nauczycieli akademickich;
- kształtowanie partnerskiej relacji i współpracy ze studentami,
- porządkowanie i doskonalenie oferty dydaktycznej,
- pozyskanie krajowych i międzynarodowych certyfikatów i akredytacji dla kierunków studiów/specjalności,
- dążenie do optymalizacji obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich.

[Strategia IZ](#) wpisuje się w realizację Programu kluczowego nr 2 pt. *Wysoka jakość kształcenia Strategii Rozwoju UEK*, którego główny cel zakłada: *Wdrożenie nowoczesnego modelu kształcenia*. Cel ten realizowany jest poprzez następujące cele szczegółowe (Strategia Rozwoju UEK 2021-2024, s. 17):

- implementację nowoczesnych programów kształcenia, odpowiadających na potrzeby współczesnych pracodawców-zarówno o profilu ogólnoakademickim, jak i praktycznym,
- rozwój kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich UEK,
- wdrożenie systemu wsparcia dydaktycznego dla studentów i doktorantów,
- dbałość o wysoki poziom kształcenia językowego, poprzez stałe podnoszenie kompetencji językowych studentów i wykładowców,
- umiędzynarodowienie kształcenia,

- informatyzację działalności dydaktycznej,
- doskonalenie i upowszechnienie form kształcenia ustawicznego,
- pielęgnowanie samorządności studenckiej,
- wsparcie psychologiczne studentów,
- dbałość o kształtowanie właściwych postaw studentów.

Program kierunku *Turystyka i rekreacja* jest w pełni zgodny z misją Uczelni na lata 2021–2024 i Strategią IŻ i oferuje nowoczesne kształcenie studentów. Dzięki wiedzy absolwentów pozyskanej w trakcie kształcenia na kierunku oraz stałej współpracy pracowników Katedry Turystyki i innych katedr prowadzących zajęcia na kierunku z interesariuszami zewnętrznymi uzyskiwany jest realny wpływ na otoczenie zewnętrzne. Program studiów odpowiada na potrzeby społeczno-gospodarcze związane z dynamicznym rozwojem turystyki i rekreacji oraz przedsiębiorstw działających na rynku usług związanych ze spędzaniem wolnego czasu.

Kierunek *TiR*, podobnie jak Uczelnia, zorientowany jest na zrównoważony rozwój, program stara się kształtować takie wartości jak otwartość, różnorodność i kulturę innowacyjności.

Dodatkowo program studiów, zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu, kładzie nacisk na rozwijanie kompetencji społecznych zwracając uwagę na prawną, społeczną i etyczną odpowiedzialność biznesu oraz wyzwania związane ze zrównoważonym rozwojem gospodarczym. Przyjęte założenie odpowiada strategicznemu celowi Uczelni, sformułowanemu w ramach Programu kluczowego nr 2, który zakłada: dbałość o kształtowanie właściwych postaw studentów oraz celowi strategicznemu IZ - kształtowanie partnerskiej relacji i współpracy ze studentami. W szczególności przyjęte założenia pozwalają kształtować takie postawy studentów jak poczucie odpowiedzialności, etos pracy oraz otwartość na potrzeby innych ludzi.

Przyjęta koncepcja kształcenia na kierunku *TiR*, odpowiednio na pierwszym i drugim stopniu studiów, zakłada zdobycie wiedzy teoretycznej i metodologicznej oraz umiejętności w zakresie prowadzenia i zarządzania działalnością gospodarczą na rynku turystycznym. Koncepcja kształcenia na I stopniu zakłada zdobycie wiedzy i kluczowych umiejętności zarządczych i analitycznych, niezbędnych w biznesie hotelarskim i gastronomicznym, prowadzeniu obiektów SPA&Wellness, centrów sportowo-rekreacyjnych, biur podróży oraz pracy w jednostkach samorządu terytorialnego zajmujących się turystyką i rekreacją. Zajęcia na kierunku prowadzone są nie tylko w formie wykładów, ale i ćwiczeń z bogatą ofertą projektów indywidualnych i grupowych. W programie studiów są także warsztaty terenowe, realizowane wśród atrakcji i podmiotów gospodarki turystycznej.

Przekazywana wiedza ulega pogłębieniu na stopniu drugim poprzez poszerzenie zakresu pojęciowego, instrumentarium metodologicznego oraz zwiększanie stopnia złożoności badanych zjawisk. Koncepcja kształcenia przyjęta na II stopniu kierunku *Turystyka i rekreacja* zakłada zdobycie pogłębionej wiedzy i kluczowych umiejętności menedżerskich, m.in. w zakresie: zarządzania biznesem hotelarskim i gastronomicznym, pracy na kierowniczych stanowiskach w biurach podróży, komercjalizacji dużych imprez biznesowych i naukowych, także o charakterze międzynarodowym, zarządzania ruchem turystycznym oraz korzystania z nowoczesnych rozwiązań technologicznych (ICT) na międzynarodowym rynku turystycznym. Przyjęte założenia wpisują się w realizację celów szczegółowych Programu kluczowego nr 2 Strategii Rozwoju UEK 2021-2024, a w szczególności dotyczą implementacji nowoczesnych programów kształcenia, odpowiadających na potrzeby współczesnych pracodawców oraz sprzyjają realizacji celu strategicznego IZ – pozyskanie krajowych i międzynarodowych certyfikatów i akredytacji dla kierunków studiów/specjalności. Ten ostatni cel został zrealizowany w 2023 roku, kiedy to oba stopnie studiów kierunku *Turystyka i rekreacja* uzyskały

międzynarodową akredytację The Accreditation Certification Quality Institute (AQUIN) na lata 2023-2029 (zob. Załącznik 10E). Był to między innymi skutek ciągłego dostosowywania przekazywanych treści do potrzeb interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, program kierunku podlega bowiem systematycznym modyfikacjom (2020 r., 2021 r., 2022 r., 2024 r.), co wiąże się z realizacją celu strategicznego IZ – porządkowanie i doskonalenie oferty dydaktycznej.

Studia pierwszego stopnia na kierunku *Turystyka i rekreacja* trwają 6 semestrów i kończą się obroną pracy licencjackiej, a ich absolwent uzyskuje tytuł zawodowy licencjata. Ukończenie studiów I stopnia daje dobre podstawy teoretyczne i metodyczne do podjęcia uczenia się na studiach II stopnia. Studia II stopnia trwają 4 semestry i kończą się obroną pracy magisterskiej, a absolwent uzyskuje tytuł zawodowy magistra. Studia II stopnia przygotowują do studiów III stopnia. O właściwym przygotowaniu absolwentów do tych studiów świadczy fakt, że w trakcie rekrutacji do Szkoły Doktorskiej w Uczelni w 2020/21 przyjęto dwoje Absolwentów kierunku *TiR*, a w kolejnym roku aż troje.

W ramach studiów na I stopniu kierunku *Turystyka i rekreacja* student może realizować proces uczenia się na następujących specjalnościach:

1. Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny;
2. Turystyka międzynarodowa;
3. Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie;

Na II stopniu oferowane są również 3 specjalności:

1. International Tourism Management;
2. Menedżer hotelarstwa i gastronomii;
3. Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami.

Przyjęta koncepcja kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* wspiera realizację celu szczegółowego Programu kluczowego nr 2 Strategii Rozwoju UEK 2021-2024 - umiędzynarodowienie kształcenia i dbałość o wysoki poziom kształcenia językowego, poprzez stałe podnoszenie kompetencji językowych studentów. Z uwagi na fakt, że program kierunku *Turystyka i rekreacja* odpowiada standardom edukacyjnym realizowanym na uczelniach zagranicznych, umożliwia to studentom odbywanie części studiów za granicą w ramach programu Erasmus+. Ponadto na kierunku *Turystyka i rekreacja* kształcą się studenci z zagranicy.

Dzięki staraniom władz rektorskich Uczelni oraz dyrekcji IZ nauczyciele akademicki uczestniczą w szkoleniach i kursach podnoszących ich kompetencje dydaktyczne. Działania te wspierają realizację celów szczegółowych Programu kluczowego nr 2 Strategii Rozwoju UEK 2021-2024, takich jak: rozwój kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich UEK oraz informatyzacja działalności dydaktycznej i jednocześnie sprzyjają realizacji celu strategicznego IZ - doskonalenie kompetencji nauczycieli akademickich. Przykładem takich działań były Sympozja Dydaktyczne organizowane raz w roku poczynając od 2017 (w 2017, 2018 i 2019 roku, z przerwą w okresie covid). Była to wspólna inicjatywa Władz Rektorskich Uniwersytetu, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz Zespołu ds. e-Learningu. Ostatnie Sympozjum odbyło się we wrześniu 2023 roku w Stryszawie.

Ważnym projektem z punktu widzenia rozwoju zawodowego nauczycieli akademickich był *UEK Hub. Uniwersytecki hub dydaktyczny*, miały miejsce dwie jego edycje. Projekt był w całości dedykowany rozwojowi zawodowemu nauczycieli akademickich. Spośród wykładowców prowadzących zajęcia na kierunku *TiR* w obu edycjach kursów uczestniczyło 21 nauczycieli.

## 1.2 Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym do głównych kierunków działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których kierunek jest przyporządkowany oraz najważniejszych osiągnięć naukowych uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposobów wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Cele kształcenia określone dla przedmiotów realizowanych w ramach I i II stopnia studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja* są osiągane dzięki badaniom naukowym realizowanym we wszystkich trzech dyscyplinach, do których przypisany jest kierunek. Jeśli chodzi o dyscyplinę wiodącą czyli nauki o zarządzaniu i jakości, to badania prowadzone są przez pracowników Katedry Turystyki oraz innych katedr Instytutu Zarządzania specjalizujących się we wskazanej dyscyplinie. W szczególności są to katedry, których pracownicy prowadzą zajęcia na kierunku takie jak: Katedra Procesu Zarządzania, Katedra Metod Organizacji i Zarządzania, Katedra Zachowań Organizacyjnych, Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw, Katedra Handlu i Instytucji Rynkowych.

Obszary badań najsilniej powiązanych z kierunkiem *TiR* można podzielić na trzy nurty. Pierwszy to badania bezpośrednio związane z zarządzaniem w gospodarce turystycznej, skupiające się na zachowaniach różnych grup turystów (np. reprezentujących pokolenie Z, seniorów) w miejscu recepcji, wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych przez uczestników ruchu turystycznego, funkcjonowaniu różnych podmiotów rynku turystycznego, np. instytucji kultury z punktu widzenia ich atrakcyjności turystycznej. Pandemia Covid 19 stała się bodźcem do prowadzenia badań dotyczących determinant ruchu turystycznego, w szczególności wpływu katastrof naturalnych na turystykę, a także odporności podmiotów rynku turystycznego na różnego rodzaju zagrożenia. Zestawienie dorobku Pracowników w tym zakresie zawiera Załącznik 1.A. Drugim nurtem są badania związane z kulturą fizyczną, odnoszące się do wykorzystania nowoczesnych technologii w realizacji aktywności fizycznej, wpływu aktywności fizycznej na sprawność, budowę ciała i kompetencje społeczne studentów, organizacji treningu różnych grup osób. Zestawienie dorobku Pracowników w tym zakresie zawiera Załącznik 1.B. Trzeci nurt to badania zarówno dotyczące obszaru zarządzania i jakości, jak i ekonomii i finansów, prowadzone przez pracowników z katedr kształcących studentów na kierunku *TiR*, obejmujące szersze spektrum zagadnień jak np.: orientacja innowacyjna w usługach biznesowych, doskonalenie procesu zarządzania w organizacjach, analizowanie problemów metodologicznych w obszarze zarządzania organizacjami, problematyka zarządzania zasobami ludzkimi, a także zarządzania zasobami niematerialnymi organizacji. Ponadto obszary zainteresowań badawczych dotyczą nauki o przedsiębiorstwie, zarządzania finansami i controllingu przedsiębiorstwa oraz zarządzania innowacjami i procesem transferu technologii, a także rozwoju handlu i innowacyjności w tym sektorze. Zestawienie dorobku Pracowników w tym zakresie przedstawia Załącznik 1.C. Wyniki badań wnoszą nowe pokłady wiedzy do procesu dydaktyki na kierunku *TiR*, w ramach grupy treści podstawowych i kierunkowych.

Prowadzenie badań jest determinowane posiadaniem środków na nie, co mobilizuje wykładowców do aktywności w tym zakresie. W okresie od ostatniej wizytacji PKA pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* złożyli 30 wniosków o finansowanie badań ze środków zewnętrznych, w tym 27 w polskich instytucjach, a 3 w instytucjach międzynarodowych. Spośród składanych w polskich instytucjach cztery uzyskały finansowanie, a 3 nadal oczekują na

decyzję. Szczegółowy wykaz złożonych wniosków i realizowanych projektów badawczych przez Pracowników został zamieszczony w Załączniku 1.D. Jak chodzi o granty zagraniczne pracownicy składali wnioski w ramach programu Erasmus+, które jednak nie uzyskały finansowania oraz w ramach grantu Swiss Contribution w maju 2024, który aktualnie oczekuje na rozstrzygnięcie. W październiku 2024 został złożony wniosek o grant z Funduszu Wyszehradzkiego, gdzie pracownicy z Katedry Turystyki są partnerami, a pod koniec miesiąca będzie składany przez portugalskiego partnera wniosek w ramach projektu COST, w którym uczestniczą pracownicy Katedry Turystyki.

Pracownicy prowadzący zajęcia na wizytowanym kierunku uczestniczyli także w realizacji projektu „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” w latach 2019-2022, nr projektu: 021/RID/2018/19.

Podjęte w badaniach zagadnienia znajdują swoje odzwierciedlenie w programie studiów i ofercie specjalności na kierunku *Turystyka i rekreacja* oraz efektach uczenia się, które ukierunkowane są na zrozumienie złożonych zjawisk społeczno-gospodarczych w celu formułowania eksplikacji strategicznych i operacyjnych dotyczących podmiotów rynku turystycznego i usług rekreacyjnych. Wyniki badań przyczyniają się do zdobycia wiedzy, która następnie jest wykorzystywana w procesie kształcenia do jej zgłębiania, a także rozwijania umiejętności jej zastosowania w praktyce zarządzania organizacjami na rynku turystycznym oraz do kształtowania kompetencji społecznych studentów.

Studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* są angażowani w realizowane badania naukowe oraz motywowani do ich samodzielnego prowadzenia. Podczas corocznej konferencji Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości realizowanej w ramach Międzynarodowej Konferencji Naukowej Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie Wiedza-Gospodarka-Społeczeństwo jest organizowana sesja studencka – posterowa i referatowa. Przygotowywane postery w j. angielskim są prezentowane na sesji (w j. angielskim) albo zamieszczane na kanale Moodle, a referaty są wygłaszane w części referatowej. Rezultaty obu form aktywności są wydawane jako monografia, przy czym referaty studentów jako publikacja z ISBN. Szczegóły na stronie konferencji CMQ w zakładce [Monografie](#).

### **1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia**

Koncepcja kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* jest silnie zorientowana na zaspokajanie potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy poprzez kształcenie profesjonalnych kadr zdolnych do zarządzania i pełnienia funkcji menedżerskich oraz sztabowych w przedsiębiorstwach i instytucjach rynku turystycznego i rekreacyjnego, a także przygotowanych do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Realizowane efekty uczenia się umożliwiają studentom uzyskanie wiedzy nie tylko na temat funkcjonowania mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce turystycznej, ale także dużych instytucji gospodarczych i administracyjnych, firm doradczych i przedsiębiorstw międzynarodowych działających na rynku turystycznym, takich jak międzynarodowe sieci hotelowe. Proces kształcenia koncentruje się na wyjaśnianiu istoty i złożoności różnych procesów zachodzących w działalności gospodarczej.

Wpływ na doskonalenie koncepcji kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* mają potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. Uczestnikami tego procesu są:

- interesariusze wewnętrzni: studenci reprezentowani przez Studencką Radę Instytutu Zarządzania oraz studenci, którzy są członkami Instytutowego Zespołu Programowo - Dydaktycznego ds. kierunku Turystyka i rekreacja, nauczyciele akademicy będący członkami Rady Instytutu Zarządzania oraz nauczyciele akademicy będący członkami Instytutowego Zespołu Programowo - Dydaktycznego ds. kierunku Turystyka i rekreacja oraz Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia;
- interesariusze zewnętrzni: przedstawiciele rynku pracy tworzący [Radę Biznesu przy Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości UEK](#), która została powołana w maju 2021 r. przez Dziekana Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości. W jej skład wchodzi kilku przedstawicieli rynku turystycznego (szerzej na ten temat w kryterium 6). W celu uzyskiwania bezpośredniego kontaktu z branżą powstała idea powołania Rady Interesariuszy kierunku *Turystyka i rekreacja*. Uzyskała ona wiosną 2024 r. akceptację Dziekana Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości oraz Dyrektora Instytutu Zarządzania. Skład Rady został przedyskutowany na zebraniach Katedry Turystyki i uzyskano wstępną zgodę Zainteresowanych. Jesienią 2024 planowane jest oficjalne powołanie Rady i jej pierwsze spotkanie. Ponadto, dwie specjalności objęte są patronatem branżowym: Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce (SKKP) ma patronat nad specjalnością Zarządzanie Kongresami I Dużymi Wydarzeniami; a Hotel Hilton Garden Inn Kraków Airport – patronat nad specjalnością: Menedżer Hotelarstwa I Gastronomii. Koncepcja kształcenia jest dyskutowana z przedstawicielami Patronów, w szczególności cenne są sugestie praktyków dotyczące charakteru i treści przedmiotów specjalnościowych.

Interesariusze wewnętrzni zgłaszają propozycje zmian podczas prac Instytutowego Zespołu Programowo-Dydaktycznego ds. kierunku Turystyka i rekreacja. Ponadto, koncepcja kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* jest monitorowana w oparciu o zasady zawarte w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia (Zarządzenie Rektora UEK nr R.02.11.67.2021 z dnia 11.10.2021 r.), przez który UEK realizuje Politykę Jakości Kształcenia (Uchwała Senatu UEK nr T.0022.85.2021 z dnia 29.11.2021).

Uwagi interesariuszy zewnętrznych dotyczące dotychczasowego programu studiów oraz propozycje zmian są identyfikowane między innymi podczas posiedzeń [Rady Biznesu przy Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości UEK](#) (15.06.2021; 1.02.2022; 16.06.2023; 24.09.2024) oraz dyskusji z przedstawicielami wspomnianych Instytucji patronackich: Hotel Hilton Garden Inn Kraków Airport, Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce (SKKP) (szczegóły w kryterium 6).

Zgłaszane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych uwagi przyczyniły się do zmian programu studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja*, w szczególności na mocy:

- Uchwał Rady Wydziału Zarządzania: Uchwała Rady Wydziału Zarządzania UEK Nr 41/WZ/2018 w sprawie zatwierdzenia zmian na kierunku Turystyka i rekreacja, Uchwała Rady Wydziału Zarządzania UEK, Nr 74/WZ/2018 w sprawie wniosku do Senatu UEK dotyczącego zatwierdzenia przyporządkowania kierunków studiów do dyscyplin do kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Zarządzania (co miało miejsce jako implementacja zaleceń po poprzedniej wizytacji PKA); Uchwała Rady Wydziału Zarządzania UEK nr /WZ/2019 w sprawie zmian w programie studiów I i II stopnia na kierunku Turystyka i rekreacja; Uchwała Rady Instytutu Zarządzania Kolegium Nauk O Zarządzaniu I Jakości, ZZ.0041.03.2022 z dnia 03 marca 2022 roku: Zaopiniowanie zmian w programie studiów na kierunku Turystyka i Rekreacja (polegająca na I stopniu m.in. na zamknięciu specjalności „Obsługa kulturowych form turystyki” i „Animacja czasu wolnego”; natomiast utworzeniu nowej specjalności „Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie”; zmianie nazwy specjalności „Hotelarstwo i

gastronomia” na „Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny”. Zastąpienie przedmiotu specjalnościowego „Technika pracy w gastronomii” przedmiotem „Nowe rozwiązania w hotelarstwie i gastronomii” (Konwersatorium). Przeniesienie przedmiotu specjalnościowego „Turystyka społeczna” na dotychczasowej specjalności „Hotelarstwo i gastronomia” do grupy przedmiotów kierunkowych. Na II stopniu zamknięcie specjalności „Menedżer zdrowego stylu życia”; zmiana nazwy specjalności „Hotelarstwo i gastronomia” na „Menedżer hotelarstwa i gastronomii”; przeniesienie przedmiotu „Agroturystyka” z II stopnia, na I stopień jako przedmiot specjalnościowy na specjalności o nowej nazwie: „Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny”. Przeniesienie przedmiotu „Zarządzanie finansami przedsiębiorstw hotelarskich i gastronomicznych” z I stopnia na II stopień, jako specjalnościowy, na specjalność o nazwie: „Menedżer hotelarstwa i gastronomii”. Przeniesienie przedmiotu „Usługi spa & wellness w hotelarstwie” z II stopnia („Hotelarstwo i gastronomia”) na I stopień jako przedmiot specjalnościowy na specjalności o nowej nazwie: „Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny”; zastąpienie przedmiotu „Agroturystyka” przedmiotem „Elementy prozdrowotnego stylu życia”; ZZ.00.41.07.2023 z dnia 16 listopada 2023 roku Zaopiniowanie zmian w programie studiów na kierunku Turystyka i Rekreacja,

- Uchwał Senatu UEK: Uchwała nr T.0022.46.2021 z dnia 14 czerwca 2021 roku w sprawie ustalenia zmienionego programu studiów II stopnia (zmiana formy zaliczenia języka obcego na II stopniu z zaliczenia na egzamin); Uchwała T.0022.25.2024 z dnia 18 marca 2024 przyjmująca aktualny program studiów.

Ponadto w wyniku prac zrealizowanych w Zespole Programowo-Dydaktycznym ds. kierunku Turystyka i rekreacja zostały opracowane w czerwcu 2021 r. [zagadnienia na egzamin dyplomowy dla studentów kończących studia I i II stopnia](#).

Kolejnym działaniem wskazującym na uwzględnienie potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i wzmacniającym powiązanie rynku pracy z koncepcją kształcenia jest monitorowanie kariery zawodowej absolwentów poprzez badanie osób, które ukończyły studia na ocenianym kierunku oraz losów absolwentów.

Wymienione działania przyczyniają się nie tylko do doskonalenia programu studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja*, ale także służą doskonaleniu oferty dydaktycznej kierunku *TiR*.

#### 1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów

Program studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja*, a w szczególności profile specjalności zostały ukierunkowane na kształcenie wysokiej klasy profesjonalistów, co jest ściśle związane z rozwojem wyspecjalizowanych kompetencji. Absolwent kierunku *Turystyka i rekreacja* posiada kompetencje niezbędne do zarządzania i pełnienia funkcji kierowniczych oraz sztabowych w przedsiębiorstwach, instytucjach administracyjnych na rynku usług turystycznych i rekreacyjnych, a także jest przygotowany do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Absolwent studiów I stopnia kierunku *Turystyka i rekreacja* posiada ogólną wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów oraz nauk o kulturze fizycznej. Jest zaznajomiony z problematyką: zarządzania w skali mikro, mezo i makro, ekonomiki turystyki i rekreacji, prawa w turystyce, geografii turystycznej, krajoznawstwa, historii architektury i sztuki, filozofii, psychologii, fizjologii człowieka itp. Absolwent jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności w praktyce, w tym m.in. do nawiązywania kontaktów, organizowania pracy, dokonywania ocen i formułowania sądów. Jest przygotowany do

kontynuowania edukacji na studiach II stopnia. Studia II stopnia pozwalają rozszerzyć wiedzę o zagadnienia z zakresu współczesnych koncepcji zarządzania oraz poszerzyć warsztat badawczy np. o kompetencje związane z prognozowaniem. Absolwent studiów II stopnia kierunku *Turystyka i rekreacja* posiada pogłębioną wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych, społecznych oraz nauk o kulturze fizycznej. Studia są skierowane do przyszłych menedżerów branży turystycznej w kraju i za granicą. Absolwent jest zaznajomiony z problematyką: historii kultury i turystyki kulturowej, technik komunikacji, systemów informacyjnych w turystyce, planowania i prognozowania w turystyce, transportu w turystyce, turystyki na obszarach chronionych itp. Posiada umiejętności w zakresie kreatywnego myślenia, dokonywania ocen i formułowania sądów oraz samodzielnego podejmowania decyzji. Jest przygotowany do kontynuowania edukacji na studiach III stopnia. Sylwetka absolwenta II stopnia jest w szczególności kształtowana przez specjalność, którą wybiera w III i IV semestrze. I tak Absolwent specjalności Menedżer Hotelarstwa i Gastronomii potrafi: zarządzać obiektami noclegowymi i gastronomicznymi i kierować zespołami ludzkimi, kompleksowo świadczyć usługi hotelarskie i gastronomiczne i obsługiwać klienta (również w języku obcym), przygotowywać oferty usług turystycznych dla różnych grup odbiorców, prowadzić badania rynku, przewidywać popyt, stosować nowoczesne środki komunikacji (w tym systemy rezerwacyjne), dokonywać oceny konkurencji, strategicznie planować działalność, wykorzystując szanse rynkowe. Absolwent specjalności Zarządzanie Kongresami i Dużymi Wydarzeniami potrafi przygotowywać oferty dla organizatorów dużych wydarzeń, tworzyć wydarzenia «szyte na miarę» potrzeb klienta, zarządzać zespołem organizacyjnym wydarzenia, tworzyć warunki współpracy dla podwykonawców, całościowo odpowiadać na potrzeby organizatorów wydarzeń, wykorzystywać dedykowane technologie do sprawnego zarządzania wydarzeniami. W przypadku krakowskiego rynku turystyki biznesowej i branży spotkań są to bardzo poszukiwane kompetencje. Absolwenci specjalności International Tourism Management są gotowi do zarządzania międzynarodowymi organizacjami turystycznymi oraz prowadzenia własnej działalności gospodarczej, w tym start-upów turystycznych.

Absolwenci II stopnia kierunku *Turystyka i rekreacja* mogą znaleźć zatrudnienie w: hotelach i innych obiektach noclegowych na stanowiskach zarządczych; kierować zespołami w podmiotach obsługi turystyki międzynarodowej; atrakcjach turystycznych i firmach branży eventowej.

### **1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych**

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja*, świadczące o jego specyfice to:

- specjalistyczne przygotowanie w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej;
- motywowanie studentów do prowadzenia badań naukowych oraz zapewnienie studentom możliwości prezentowania wyników badań podczas konferencji naukowych, w tym konferencji studencko-doktoranckich;
- funkcjonowanie przy Katedrze Turystyki koła naukowego INVENTUR oraz Koła Turystycznego Wagabunda, a przy katedrach Instytutu Zarządzania wielu Kół Naukowych: Koło Naukowe ANALIZY DANYCH, Koło Naukowe CONTROLLINGU I FINANSÓW; Koło Naukowe; Koło Naukowe KONSULTINGU; Koło Naukowe MARKETINGU KOLMARK, Koło Naukowe PROCESU

ZARZĄDZANIA, Koło Naukowe RACHUNKOWOŚCI, Koło Naukowe ROZWOJU OSOBISTEGO, do których studenci *TiR* mogą należeć;

- interdyscyplinarny charakter kształcenia, uwzględniający wyniki badań naukowych z takich dyscyplin, jak: nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse, nauki prawne, nauki socjologiczne, informatyka i językoznawstwo, co w konsekwencji daje wiedzę na temat istoty i złożoności procesów zachodzących w działalności gospodarczej oraz wzmacnia umiejętności ich skutecznej diagnozy; interdyscyplinarny charakter kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* na studiach I i II stopnia znajduje się swój wyraz w udziale poszczególnych dyscyplin naukowych w całkowitej liczbie punktów ECTS;
- umiędzynarodowienie procesu kształcenia - program kierunku odpowiada standardom edukacyjnym realizowanym na uczelniach zagranicznych, co umożliwia studentom odbywanie części studiów i praktyk za granicą w ramach programu Erasmus+, CEEPUS i POWER; na kierunku *Turystyka i rekreacja* studiują także obcokrajowcy; a wykładowcy z zagranicy przebywający w UEK prowadzą zajęcia ze studentami kierunku *Turystyka i rekreacja*;
- stosowanie przez nauczycieli akademickich innowacyjnych metod do realizacji treści kształcenia, w tym przede wszystkim metod problemowych, metod aktywizujących studentów w procesie samodzielnego uczenia się oraz metod bazujących na narzędziach technologii informacyjno-komunikacyjnej (np. odgrywanie ról menedżerskich, symulacyjne gry decyzyjne, design thinking, elementy grywalizacji, metoda case study; filmy dydaktyczne, narzędzia cyfrowe, np. kahoot, narzędzia e-learningowe na platformie Moodle, MS Teams); pozwala to w ciekawy sposób realizować cele kształcenia oraz prowadzi do skutecznego osiągnięcia efektów uczenia się; takie podejście efektywnie rozwija też kompetencje informacyjne studentów, kluczowe dla ich skutecznego funkcjonowania w społeczeństwie oraz na rynku pracy;

Ponadto, koncepcję kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* wyróżnia:

- kształtowanie kompetencji praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy, co znajduje swoje odzwierciedlenie w stosowaniu praktycznych form prowadzenia zajęć (projekty, warsztaty, wykłady gościnne praktyków biznesu) oraz organizowaniu warsztatów terenowych i praktyk zawodowych;
- uwrażliwianie studentów na problematykę dostępności, inkluzji, uważności wobec innych ludzi, wykształcenie empatii. Na studiach I stopnia oferowany jest przedmiot *Turystyka społeczna*, który początkowo był przedmiotem specjalnościowym, od 2021 roku w wyniku zmian w programie *TiR*, jest kierunkowym. Podejmuje się na nim tematy dostępności usług turystycznych dla wszystkich, świadczenia usług osobom z niepełnosprawnością, seniorom. Na wykłady są zapraszane osoby z niepełnosprawnością oraz pracownicy [Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#), którzy przedstawiają swój punkt widzenia, podkreślają odmienność ich potrzeb i uwrażliwiają studentów na nie. Studenci przyznają, że to ważne doświadczenia dla nich, jako przyszłych pracowników rynku turystycznego i rekreacyjnego, wskazujące możliwości realizacji procesów inkluzji dzięki turystyce;
- pozyskanie wiedzy z zakresu zarządzania zasobami organizacji na rynku usług turystycznych i rekreacyjnych, w tym zasobami ludzkimi i zasobami niematerialnymi. Zwrócenie uwagi na proces realizowania zrównoważonej turystyki, wnioski sformułowane w tym zakresie przez członków [Rady Biznesu przy Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości UEK](#) (czerwiec 2023) zostały

implementowane na poszczególnych przedmiotach (nie tylko Ekologia i ochrona środowiska, ale np. Transport w turystyce, Zarządzanie projektami w turystyce i inne);

- uzyskanie wiedzy na temat zachowań ludzkich na rynku oraz w organizacjach oraz procesów informacyjnych i komunikacyjnych zachodzących w organizacjach;
- wykształcenie kompetencji miękkich u studentów – umiejętności pracy zespołowej, zrozumienie konieczności ustawicznego doskonalenia i nadążania za zmianami na rynku turystycznym dzięki pogłębianiu wiedzy *cichej*, stworzenie poczucia odpowiedzialności za klientów i przywiązywania dużej wagi do kwestii bezpieczeństwa.

### **1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany**

Dla studiów zarówno na I, jak i II stopniu przyjęto po 24 efekty uczenia się, w tym 9 w zakresie wiedzy, 8 w zakresie umiejętności i 7 dla kompetencji społecznych (Uchwała Senatu UEK T.0022.25.2024 z dnia 18 marca 2024). Kierunkowe efekty uczenia się na I i II stopniu są powiązane z koncepcją kształcenia i zostały dostosowane do każdego z poziomów oraz ogólnoakademickiego profilu studiów. Są także powiązane z dyscyplinami, do których kierunek *Turystyka i rekreacja* został przypisany. Efekty uczenia się na obu stopniach najsilniej powiązane są z dyscypliną nauki o zarządzaniu i jakości, która jest dyscypliną wiodącą (I stopień: TR1\_W01, TR1\_W06, TR1\_W08, II stopień: TR2\_W01, TR2\_W03, TR2\_W08). Są także efekty odnoszące się do dyscypliny ekonomia i finanse (I stopień: TR1\_W02, TR1\_W07; II stopień: TR2\_W02, TR2\_W07), jak również nauki o kulturze fizycznej (I stopień: TR1\_W04; II stopień: TR2\_W05). Kierunek *Turystyka i rekreacja* ma w dużym stopniu charakter interdyscyplinarny, co ma swoje odzwierciedlenie w takim właśnie charakterze efektów uczenia się (np. I stopień: TR1\_W03, II stopień: TR2\_W01). Macierz powiązań przedmiotów z kierunkowymi efektami uczenia się w odniesieniu do studiów I i II stopnia na kierunku *Turystyka i rekreacja* zawierają odpowiednio Załączniki 1.E. i 1.F.

Częstotliwość występowania poszczególnych efektów uczenia się w kartach przedmiotów na studiach I i II stopnia na kierunku *Turystyka i rekreacja* została przedstawiona w Załączniku 1.F. Na podstawie przeprowadzonej analizy wskazywania efektów uczenia się w kartach przedmiotów przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* stwierdzić można, że wszystkie przyjęte efekty uczenia się dla studiów I i II stopnia znajdują swoją realizację w ramach prowadzonych na kierunku przedmiotów. Ze względu na częstotliwość ich występowania kluczowych jest 13 efektów uczenia się w przypadku studiów I stopnia (wskazanie w kartach przedmiotów wynosi 25 i więcej razy), a na studiach II stopnia 14 efektów uczenia się (wskazanie w kartach przedmiotów wynosi około 20 razy).

#### **Na studiach I stopnia:**

1. do kluczowych efektów uczenia się należy 6 z 9 w zakresie wiedzy, a mianowicie: Absolwent zna i rozumie:
  - TR\_W02- w zaawansowanym stopniu różne rodzaje struktur i instytucji społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych) charakterystycznych dla turystyki i

rekreacji oraz ich istotne elementy i relacje pomiędzy nimi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej;

- TR\_W01 – w zaawansowanym stopniu charakter i miejsce nauk społecznych w systemie nauk i w relacjach do innych nauk, w szczególności nauk o zarządzaniu i jakości, będących podstawą teoretyczną dostarczającą wiedzy ogólnej i szczegółowej właściwej dla turystyki i rekreacji;
  - TR\_W07 - ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania działalności turystycznej i rekreacyjnej, w tym fundamentalne pojęcia i zasady z zakresu ochrony konsumenta-turysty, rynku i konkurencji, własności przemysłowej i prawa autorskiego;
  - TR\_W03 - w zaawansowanym stopniu zagadnienia dotyczące człowieka, w szczególności jako podmiotu konstytuującego charakterystyczne dla turystyki i rekreacji struktury społeczne oraz zasady ich funkcjonowania, a także działającego w tych strukturach;
  - TR\_W05 – dylematy współczesnej cywilizacji, w tym m.in. ideę zrównoważonego rozwoju, właściwego zagospodarowania czasu wolnego, prowadzenia zdrowego stylu życia;
  - TR\_W08 - podstawowe zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości w branży turystycznej i rekreacyjnej, wykorzystujące wiedzę z zakresu dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku, szczególnie z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości;
2. do kluczowych efektów uczenia się należą 4 z 7 w zakresie umiejętności, a w szczególności absolwent potrafi:
- TR\_U01 – prawidłowo interpretować i krytycznie oceniać zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) w zakresie dyscyplin właściwych dla turystyki i rekreacji, szczególnie nauk o zarządzaniu i jakości.
  - TR\_U02 – dobierać źródła informacji oraz wykorzystywać właściwe metody i narzędzia, w tym statystyczne, matematyczne, informacyjno-komunikacyjne i marketingowe, w celu diagnozowania procesów gospodarczych i na tej podstawie podejmowania właściwych decyzji przez różnego rodzaju podmioty na rynku turystycznym i rekreacyjnym.
  - TR\_U02 - komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu turystyki i rekreacji;
  - TR\_U07 – samodzielnie planować i realizować własny rozwój poprzez zdobywanie wiedzy przez całe życie.
3. do kluczowych efektów uczenia się należą 3 z 6 w zakresie kompetencji społecznych, a mianowicie absolwent jest gotów:
- TR\_K05 – do oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, oraz podejmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.
  - TR\_K01 – do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu turystyki i rekreacji.
  - TR\_K04 - do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, wykorzystując wiedzę nabytą w trakcie studiów na kierunku Turystyka i rekreacja.

**Na studiach II stopnia:**

1. do kluczowych efektów uczenia się należy 6 z 9 w zakresie wiedzy, a mianowicie: Absolwent zna i rozumie:
  - TR\_W01 – w pogłębionym stopniu fakty, zjawiska i teorie z zakresu nauk społecznych, w szczególności nauk o zarządzaniu i jakości, będących podstawą teoretyczną dostarczającą zaawansowanej wiedzy szczegółowej właściwej dla turystyki i rekreacji;
  - TR\_W02 – w pogłębionym stopniu różne rodzaje struktur i instytucji społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych), zwłaszcza działających w sektorze turystyki i rekreacji oraz złożone zależności pomiędzy nimi;
  - TR\_W07 - w pogłębionym stopniu społeczne, ekonomiczne, prawne, etyczne i organizacyjne uwarunkowania działalności zawodowej w turystyce i rekreacji, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego;
  - TR\_W04 – w sposób uporządkowany i podbudowany teoretycznie kluczowe zagadnienia na temat różnych kategorii więzi społecznych i kręgów kulturowych oraz na temat kulturowych, religijnych i etnicznych uwarunkowań problemów klienta w turystyce i rekreacji;
  - TR\_W05 – w pogłębionym stopniu pojęcia i mechanizmy psychospołeczne związane z kulturą fizyczną oraz zdrowiem i jego ochroną, w zakresie niezbędnym dla kierunku Turystyka i rekreacja;
  - TR\_W06 – w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące człowieka jako twórcy kultury, a także dylematów współczesnej cywilizacji, m.in. związanych z masowym rozwojem turystyki i rekreacji.
2. do kluczowych efektów uczenia się należą 4 z 7 w zakresie umiejętności, a w szczególności: Absolwent potrafi:
  - TR\_U01 - wykorzystywać posiadaną wiedzę do twórczej interpretacji zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych) oraz rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów funkcjonowania turystyki i rekreacji (w nieprzewidywalnych warunkach również w sposób innowacyjny).
  - TR\_U02 – na bazie posiadanej wiedzy teoretycznej formułować własne opinie, dobierać właściwe źródła informacji oraz wykorzystywać istniejące i innowacyjne narzędzia i metody krytycznej analizy przyczyn i przebiegu procesów i zjawisk społecznych zachodzących w turystyce i rekreacji.
  - TR\_U07 - posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistycznym słownictwem z zakresu turystyki i rekreacji.
  - TR\_U06 - kierować pracą zespołu i współdziałać z innymi, w tym organizować i realizować zajęcia kulturalne i rekreacyjne z różnymi grupami społecznymi.
3. do kluczowych efektów uczenia się należy 4 z 7 w zakresie kompetencji społecznych, a mianowicie: Absolwent jest gotów:
  - TR\_K01 – do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz treści wypowiedzi dotyczących turystyki i rekreacji jako zjawisk społeczno-ekonomicznych i kulturowych;

- TR\_K02 – do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w zakresie turystyki i rekreacji, a w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu do zasięgnięcia opinii ekspertów;
- TR\_K05 - myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, wykorzystując wiedzę nabytą w trakcie studiów na kierunku Turystyka i rekreacja;
- TR\_K04 - demonstrowania postawy promującej zdrowie i aktywność fizyczną;

Powyższa analiza wskazuje, że efekty uczenia się na kierunku *Turystyka i rekreacja* odnoszą się do nauk społecznych i nauk o kulturze fizycznej, podkreślając interdyscyplinarny charakter kierunku i znaczenie zrównoważonego rozwoju biznesowego i indywidualnego. Efekty z zakresu umiejętności wskazują na rangę kompetencji miękkich, umiejętności komunikacji i znajomości narzędzi IT, które zdobywają absolwenci. A efekty społeczne wykształcają odpowiedzialność, przedsiębiorczość i dążenie do kształcenia ustawicznego, które na dynamicznym rynku turystycznym jest niezbędne.

### 1.7. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich...

Nie dotyczy

### 1.8. Spełnienia wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia...

Nie dotyczy

**Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)**

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Przeformułować i uściślić efekty kierunkowe, aby odzwierciedlały charakter studiów w Jednostce oraz profil kwalifikacji, do którego prowadzi program kształcenia kierunku turystyka i rekreacja	Od czasu poprzedniej wizytacji program studiów kierunku <i>Turystyka i rekreacja</i> dwukrotnie był całościowo modyfikowany (Uchwała Senatu nr T.0022.46.2021 z dnia 14 czerwca 2021 roku w sprawie ustalenia zmienionego programu studiów II stopnia kierunku TiR; Uchwała Senatu T.0022.25.2024 z dnia 18 marca 2024 przyjmująca aktualny program studiów). Szczególną uwagę poświęcono prawidłowemu sformułowaniu kierunkowych efektów uczenia się. Następnie na wszystkich poziomach oddziaływania (Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, posiedzenia Rady Instytutu, Zespół Programowy ds. kierunku Turystyka i rekreacja, Zebrania Katedr) zwracano uwagę Pracownikom na właściwe formułowanie przedmiotowych efektów uczenia się. Wprowadzono dwuetapowy system zatwierdzania Kart przedmiotów (kierownik katedry, następnie Dyrektor Instytutu).

2.	Zweryfikować udział punktów ECTS dla obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej uwzględniając poszczególne moduły, wywodzące się z dziedziny nauk o kulturze fizycznej	Dostosowano udział punktów ECTS uzyskiwany w ramach dyscypliny nauki o kulturze fizycznej w ogólnej liczbie punktów ECTS.
3.	Zapewnić spójność wszystkich efektów szczegółowych, w tym określonych dla przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych z efektami kierunkowymi;	W efekcie prac Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, Rady Instytutu, Zespołu Programowego ds. kierunku Turystyka i rekreacja oraz indywidualnej pracy osób prowadzących zajęcia/opracowujących Karty zapewniono spójność efektów przedmiotowych z efektami kierunkowymi.
4.	Uaktualnić i dostosować terminologię kierunkowych efektów kształcenia do właściwego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji	Uaktualniono i dostosowano terminologię kierunkowych efektów kształcenia do właściwego poziomu (6 i 7) Polskiej Ramy Kwalifikacji.

#### Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Kierunek *Turystyka i rekreacja* uzyskał akredytację The Accreditation Certification Quality Institute (ACQUIN) we wrześniu 2023 roku, na okres 2023- 2029, po wizytacji kierunku przez Zespół Oceniający w maju 2023 (certyfikaty akredytacji znajdują się w Załączniku 10E). Przewodniczącą Zespołu oceniającego kierunek *Turystyka i rekreacja* była znana badaczka problematyki turystyki Prof. Lena Mossberg, która z uznaniem oceniła założenia programowe i ich realizację na kierunku *Turystyka i rekreacja*.

## Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

#### Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni

Kształcenie na kierunku *Turystyka i rekreacja (TiR)* oferowane jest w ramach studiów pierwszego oraz drugiego stopnia, w obu przypadkach w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Program studiów na kierunku *TiR* został opracowany w zgodzie z zapisami:

- [Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce](#) (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668),
- [Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji](#) (Dz.U. z 2020 r., poz. 226),

- Uchwały Senatu nr [17/2019](#) z 25.03.2019 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia i prowadzenia kierunków studiów wyższych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie,
- Uchwały Senatu nr [21/2019](#) z 15.04.2019 r. w sprawie określenia efektów uczenia się dla kierunków studiów wyższych prowadzonych przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie,
- Uchwały Senatu nr [T.0022.22.2022](#) z 25.04.2022 r. w sprawie zasad opracowywania programów studiów wyższych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie,
- [Komunikatu w sprawie wytycznych do przygotowania kart przedmiotów przewidzianych planem studiów](#) z dnia 15 marca 2022 roku.
- Uchwała nr T.0022.46.2021 z dnia 14 czerwca 2021 roku w sprawie ustalenia zmienionego programu studiów II stopnia; Uchwała [T.0022.25.2024](#) z dnia 18 marca 2024 przyjmująca aktualny program studiów

Syntetyczne zestawienie kluczowych informacji dotyczących realizowanych przedmiotów zawierają opracowane karty przedmiotów. Dotyczy to w szczególności: formy i liczby zajęć, odniesienia do dyscyplin naukowych wraz z przypisaniem punktów ECTS, celów przedmiotów, odniesienia do kierunkowych efektów uczenia się wraz ze sposobem weryfikowania ich realizacji, treści programowych wraz z zalecaną literaturą podstawową i uzupełniającą, metod prowadzenia zajęć, nakładu pracy studenta oraz formy i warunków zaliczenia przedmiotu.

Plany studiów, karty przedmiotów oraz kierunkowe efekty uczenia się dostępne są w serwisie <https://planystudiow.uek.krakow.pl>.

Kluczowe treści kształcenia na kierunku *TiR* odnoszą się przede wszystkim do aktualnego zasobu wiedzy z zakresu wiodącej dla tego kierunku dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości na I i II stopniu studiów, w tym zwłaszcza w kontekście kreowania umiejętności menedżerskich w globalnej gospodarce. Oferowane treści programowe nawiązują również do innych dyscyplin realizowanych w Uniwersytecie, w tym zwłaszcza do ekonomii i finansów oraz nauk o kulturze fizycznej (dyscyplin wspomagających dla kierunku *TiR*).

Treści kształcenia realizowane na studiach **I stopnia** pozwalają studentowi na zdobycie zaawansowanej wiedzy i umiejętności menadżerskich, m.in. w zakresie: zarządzania biznesem hotelarskim i gastronomicznym, pracy w biurach podróży, komercjalizacji dużych imprez biznesowych i międzynarodowych, zarządzania ruchem turystycznym oraz korzystania z nowoczesnych rozwiązań technologicznych (ICT) na rynku międzynarodowym. Efektem tak skonstruowanej koncepcji kierunku jest sylwetka absolwenta opisana w kryterium 1.

Koncepcja kształcenia na studiach **II stopnia** opiera się na umożliwieniu studentowi nabycia pogłębionej wiedzy i umiejętności menadżerskich, m.in. w zakresie zarządzania: biznesem hotelarskim i gastronomicznym, kongresami i dużymi wydarzeniami, turystyką międzynarodową. Efektem tak skonstruowanej koncepcji kierunku jest sylwetka absolwenta przedstawiona w kryterium 1.

Układ treści realizowanych w ramach studiów **I stopnia** na kierunku *TiR* tworzy logiczną całość, a kolejne semestry pozwalają na poszerzenie zdobytej dotychczas wiedzy i umiejętności – równolegle z zakresu wiedzy w obszarze zarządzania, jak i ekonomii oraz kultury fizycznej. Początkowe semestry studiów I stopnia obejmują podstawy zagadnień z obszaru zarządzania, ale i ekonomii i finansów, a także kultury fizycznej. Z najważniejszych przedmiotów na tym etapie warto wymienić Organizacja i zarządzanie (s. 1), Ekonomia i organizacja przedsiębiorstw usługowych (s. 3), a ponadto Mikroekonomia (s. 1), Makroekonomia (s. 2), Podstawy rachunkowości (s. 1), Podstawy

międzynarodowych stosunków gospodarczych (s. 5), a w dalszej kolejności pogłębianie owych zagadnień w obszarze turystyki i rekreacji czego dowodem są przedmioty, jak: *Ekonomika turystyki* (s. 2), *Zarządzanie projektami w turystyce* (s. 5), *Metody zarządzania jakością usług turystycznych* (s. 4), *Międzynarodowy rynek turystyczny* (s. 6), *Podstawy rekreacji* (s. 2), *Fizjologia człowieka* (s. 2). Wartym odnotowania są również przedmioty pozwalające na zdobycie wiedzy i umiejętności w obszarze wykorzystania metod statystycznych do analizowania złożonych procesów społeczno-gospodarczych w turystyce i rekreacji, jak: *Statystyka* (s. 1), *Badania marketingowe w turystyce* (s. 4). Równolegle wprowadzane są narzędzia informatyczne, począwszy od przedmiotu *Technologia informacyjna w semestrze 2*, zaś w kolejnych semestrach omawiane są bardziej zaawansowane narzędzia informatyczne poprzez przedmioty *E-turystyka* (semestr 4), a w ramach specjalności – *Systemy informatyczne w hotelarstwie* (s. 5) *Technologie obsługi międzynarodowego ruchu turystycznego* (s. 5), *Technologie w branży rekreacyjno-sportowej* (s. 5).

Układ treści realizowanych w ramach studiów **II stopnia** na kierunku *TiR* tworzy logiczną całość, a kolejne semestry pozwalają na poszerzenie zdobytej dotychczas wiedzy i umiejętności – równolegle z zakresu wiedzy z zakresu zarządzania, jak i ekonomii i finansów oraz kultury fizycznej. Początkowe semestry studiów II stopnia obejmują zaawansowane zagadnienia z zakresu zarządzania, ale i ekonomii i finansów, a także kultury fizycznej mające swoje odniesienie do profilu studiów. Z najważniejszych przedmiotów na tym etapie warto wymienić np. *Zarządzanie strategiczne* (s. 1), *Marketing usług turystycznych* (s. 1), *Zarządzanie jednostką terytorialną* (s. 2), *Planowanie turystyczne* (s. 2), *Zarządzanie personelem w hotelarstwie i gastronomii* (s. 3), *Planowanie kongresów i spotkań* (s. 3), *Organizacja spotkań biznesowych* (s. 3), *Zarządzanie dużymi wydarzeniami* (s. 3), a ponadto *Rachunkowość zarządcza* (s. 1) *Finanse* (s. 2) oraz *Fizjologia pracy i wypoczynku* (s. 2), *Trening zdrowotny* (s. 2), *Elementy prozdrowotnego stylu życia* (s. 4). Wartym odnotowania są również przedmioty pozwalające na zdobycie wiedzy i umiejętności w obszarze wykorzystania metod statystycznych do analizowania złożonych procesów społeczno-gospodarczych w turystyce i rekreacji, wykorzystywane również w aktywności naukowej studentów, w pisaniu ich prac magisterskich, jak: *Prognozowanie w turystyce* (s. 3). Równolegle w procesie kształcenia na II stopniu aplikowane są rozwinięte narzędzia informatyczne na przedmiocie *Informatyka w turystyce i rekreacji* (s. 2).

Treści przedmiotowe zgodne są z kierunkowymi efektami uczenia się, a ich powiązania można śledzić w ramach poszczególnych kart przedmiotów (odniesienie realizowanych treści i przyjętych celów do kierunkowych efektów uczenia się zaprezentowano szczegółowo w formie macierzy realizacji przedmiotu ([stopień I](#)) i ([II stopień](#))).

Nadzór nad realizacją założonych efektów uczenia się jest możliwy dodatkowo poprzez analizę składanych przez prowadzących zajęcia po zakończeniu każdego semestru *Informacji nauczyciela akademickiego o osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się* (por. kryterium 10). Realizowane treści przedmiotowe oraz ich powiązania z kierunkowymi efektami uczenia się podlegają systematycznej (corocznej) kontroli i modyfikacji, dzięki temu możliwa jest aktualizacja programu poszczególnych przedmiotów o najnowsze osiągnięcia z danej dziedziny. W ten sposób zostały zmodyfikowane dotychczasowe specjalności na I i II stopniu studiów; niektóre zostały usunięte, w ich miejsce powstały nowe wynikające z potrzeb rynku pracy (wspomniano je w 1 kryterium). Tym samym treści kształcenia podejmowane na kierunku są dostosowane do potrzeb zawodowego rynku pracy tak na I, jak i na II stopniu o czym świadczą również konsultacje czynione w tym zakresie z otoczeniem gospodarczym (por. kryterium 1 i 6). Ponadto treści kształcenia wypełniają zainteresowania naukowe studentów *TiR*,

którzy biorą aktywny udział w konferencjach, seminariach, publikują rozdziały, postery oraz aplikują do Szkoły Doktorskiej UEK (por. Kryterium 1 i 8).

Treści kształcenia uwzględniają dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia na kierunku *TiR*, i w przeważającej części nawiązują do dyscyplin realizowanych w UEK oraz zdefiniowanych jako dyscyplina wiodąca lub wspomagająca dla kierunku *TiR* (tj. nauki o zarządzaniu i jakości, a ponadto ekonomia i finanse, nauki o kulturze fizycznej).

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych **I stopnia** przedmiotom związanym z ww. dyscyplinami przypisano:

#### **Stacjonarne:**

- *Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny* – odpowiednio: NoZiJ 115 ECTS (60.85%) NoKF 26.5 ECTS (14.02%), Eif 25.5 ECTS (13.49%)
- *Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie* - odpowiednio: 105 ECTS (55.56%) / 37.5 ECTS (19.84%) / 24.5 ECTS (12.96%)
- *Turystyka międzynarodowa* - odpowiednio: 114.5 ECTS (60.58%) / 21.5 ECTS (11.38%) / 29 ECTS (15.34%)

#### **Niestacjonarne**

- *Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny* - odpowiednio: 106 ECTS (58.89%) / 26.5 ECTS (14.72%) / 25.5 ECTS (14.17%)
- *Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie* – odpowiednio: 96 ECTS (53.33%) / 37.5 ECTS (20.83%) / 24.5 ECTS (13.61%)
- *Turystyka międzynarodowa* - odpowiednio: 105.5 ECTS (58.61%) / 21.5 ECTS (11.94%) / 29 ECTS (16.11%)

Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych **II stopnia** przedmiotom związanym z ww. dyscyplinami przypisano:

#### **Stacjonarne:**

- *International Tourism Management* - odpowiednio: NoZiJ 68 ECTS (56.67%), NoKF 20 ECTS (16.67%) Eif 14 ECTS (11.67%)
- *Menedżer hotelarstwa i gastronomii* - odpowiednio: 72 ECTS (60%) / 20 ECTS (16.67%) / 11 ECTS (9.17%)
- *Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami* - odpowiednio: 74.5 ECTS (62.08%) / 18 ECTS (15%) / 11.5 ECTS (9.58%)

#### **Niestacjonarne**

- *International Tourism Management* - odpowiednio: 68 ECTS (56.67%) / 20 ECTS (16.67%) / 14 ECTS (11.67%)
- *Menedżer hotelarstwa i gastronomii* - odpowiednio: 72 ECTS (60%) / 20 ECTS (16.67%) / 11 ECTS (9.17%)
- *Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami* - odpowiednio: 74.5 ECTS (62.08%) / 18 ECTS (15%) / 11.5 ECTS (9.58%)

Treści kształcenia na kierunku *TiR* obejmują zajęcia pozwalające na doskonalenie znajomości języków obcych. Na studiach stacjonarnych I stopnia realizowane są dwa języki obce – każdorazowo w wymiarze 120 godzin i 9 pkt. ECTS, co do których student dokonuje wyboru spośród języków: rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, angielskiego i chińskiego; oraz

polskiego dla obcokrajowców. Program studiów niestacjonarnych I stopnia przewiduje naukę jednego języka obcego (wybranego spośród ww.) w wymiarze 120 godzin i 9 pkt. ECTS.

Program studiów stacjonarnych II stopnia przewiduje naukę języka obcego w wymiarze 60 godzin i 5 pkt. ECTS. Ponadto oferowana jest specjalność w j. angielskim *International Tourism Management* w łącznym wymiarze 120 godzin i 18 pkt. ECTS. Z kolei, w ramach studiów niestacjonarnych II stopnia studenci uczą się jednego języka obcego (wybranego spośród języka rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, angielskiego i chińskiego; oraz polskiego dla obcokrajowców) w wymiarze 36 godzin i 5 pkt. ECTS, analogicznie jak w ofercie studiów stacjonarnych, proponowana jest specjalność *International Tourism Management (in English)* w łącznym wymiarze 72 godzin i 18 pkt. ECTS.

Program kształcenia na I stopniu studiów obejmuje trzy specjalności: *Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny (NBHiG)*, *Turystyka międzynarodowa (TM)*, *Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie (PwRiS)*. Na studiach stacjonarnych na każdej z ww. specjalności realizowanych jest łącznie 1800 godzin dydaktycznych i 189 pkt. ECTS, w tym w ramach przedmiotów ogólnych i kierunkowych 1650 godzin i 171 pkt. ECTS, przedmiotów specjalnościowych 150 godzin i 18 pkt. ECTS, przedmiotów do wyboru – 90 godzin i 9 pkt. ECTS oraz seminarium dyplomowe – 60 godzin i 15 pkt. ECTS. W przypadku studiów niestacjonarnych, na każdej z ww. specjalności realizowanych jest 1020 godzin i 180 pkt. ECTS, z tego na przedmioty kierunkowe i ogólne przypadają 840 godziny i 132 pkt. ECTS, na przedmioty specjalnościowe 90 godzin i 18 pkt. ECTS, na przedmioty do wyboru 54 godziny i 9 pkt. ECTS, a na seminarium dyplomowe 36 godzin i 15 pkt. ECTS. Szczegółowe informacje zawarto w tabeli 2.1.

**Tabela 2.1.** Struktura programu studiów I stopnia według typu przedmiotów

Rodzaj	studia stacjonarne		studia niestacjonarne		
	liczba godzin	ECTS	liczba godzin	ECTS	
<b>Specjalność:</b> <i>Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny, Turystyka międzynarodowa, Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie</i>					
kierunkowe i ogólne	1500	141	840	132	
	języki obce	240	18	120	9
	wychowanie fizyczne	60	0	-	-
specjalnościowe	150	18	90	18	
przedmioty do wyboru (modułowe, wolny wybór)	90	9	54	9	
seminarium dyplomowe	60	15	36	15	
praktyka zawodowa		6		6	
<b>SUMA:</b>	<b>1800</b>	<b>189</b>	<b>1020</b>	<b>180</b>	

Źródło: <https://planystudiow.uek.krakow.pl/>

Program kształcenia na II stopniu studiów obejmuje trzy specjalności: *Menedżer hotelarstwa i gastronomii (MHiG)*, *International Tourism Management (ITM)*, *Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami (ZKiDW)*. Na studiach stacjonarnych na ww. specjalnościach realizowanych jest łącznie 800 godzin i 120 pkt. ECTS, w tym w ramach przedmiotów ogólnych i kierunkowych 560 godzin i 79 pkt. ECTS, przedmiotów specjalnościowych 120 godzin i 18 pkt. ECTS, przedmiotów do wyboru – 60

godzin i 8 pkt. ECTS oraz seminarium magisterskiego – 60 godzin i 15 pkt. ECTS. W przypadku studiów niestacjonarnych, na każdej z ww. specjalności realizowanych jest 480 godzin i 120 pkt. ECTS, z tego na przedmioty ogólne i kierunkowe przypada 336 godzin i 79 pkt. ECTS, na przedmioty specjalnościowe 72 godzin i 18 pkt. ECTS, na przedmioty do wyboru 36 godziny i 8 pkt. ECTS, a na seminarium magisterskie 36 godzin i 15 pkt. Szczegółowe informacje zawarto w tabeli 2.2.

**Tabela 2.2.** Struktura programu studiów II stopnia według typu przedmiotów

Rodzaj	studia stacjonarne		studia niestacjonarne	
	liczba godzin	ECTS	liczba godzin	ECTS
<b>Specjalność:</b> <i>Menedżer hotelarstwa i gastronomii, International Tourism Management, Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami</i>				
kierunkowe i ogólne	560	79	336	79
języki obce	60	5	36	5
specjalnościowe	120	18	72	18
przedmioty do wyboru (modułowe, wolny wybór)	60	8	36	8
seminarium magisterskie	60	15	36	15
<b>SUMA:</b>	<b>800</b>	<b>120</b>	<b>480</b>	<b>120</b>

Źródło: <https://planystudiow.uek.krakow.pl/>

Studenci kierunku *TiR* mają ponadto możliwość uczestniczenia w wykładach rektorskich, gościnnych wykładach prezentowanych przez wykładowców innych uczelni polskich i zagranicznych, a także w prelekcjach, seminariach i warsztatach naukowych oraz rozlicznych wystąpieniach konferencyjnych. Na wielu zajęciach mają miejsce wykłady gościnne w ramach danego tematu wpisującego się w problematykę zajęć, np. na przedmiocie Podstawy turystyki zapraszani są przedstawiciele biur podróży, Kraków Convention Bureau, na przedmiocie Zarządzanie dużymi wydarzeniami swoimi doświadczeniami dzielą się managerowie firm eventowych, a na przedmiocie Turystyka społeczna są zapraszane osoby ze szczególnymi potrzebami i starają się uwrażliwić studentów na problemy osób z niepełnosprawnością.

Na kierunku *TiR* studenci mają możliwość indywidualizowania realizowanej ścieżki nauczania. Na studiach I stopnia jest to możliwość wyboru:

- jednej z trzech specjalności: *Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny, Turystyka międzynarodowa, Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie;*
- języka obcego – za realizację języków obcych odpowiada Centrum Językowe UEK, które oferuje możliwość nauki następujących języków: angielski, chiński, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, włoski oraz polski dla obcokrajowców;
- przedmiotów do wyboru – zgłaszanych corocznie w semestrach IV-VI;
- seminarium dyplomowego;
- formy realizacji zajęć z wychowania fizycznego.

Na studiach II stopnia studenci mają możliwość wyboru:

- jednej z trzech specjalności: *Menedżer hotelarstwa i gastronomii, International Tourism Management, Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami;*

- o języka obcego – za realizację języków obcych odpowiada Centrum Językowe UEK, które oferuje możliwość nauki następujących języków: angielski, chiński, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, włoski oraz polski dla obcokrajowców;
- o przedmiotów do wyboru – zgłaszanych w semestrach III-IV;
- o seminarium magisterskiego.

Szczegółowe informacje dotyczące rozkładu przedmiotów do wyboru w poszczególnych semestrach zawiera Załącznik 2.A.

## 2.2. Dobór metod kształcenia i ich cechy wyróżniające

W procesie nauczania na kierunku *Turystyka i rekreacja* wykorzystywane są różnorodne metody kształcenia, a za ich dobór odpowiadają osoby opracowujące całościowe koncepcje oferowanych przedmiotów. Wybór osób odpowiedzialnych za karty przedmiotów jest dokonywany corocznie przez kierowników poszczególnych jednostek (katedr), w oparciu o przesłanki merytoryczne, w tym posiadane kompetencje i dorobek naukowy w przedmiotowym zakresie. Prowadzący zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* wykorzystują szeroką gamę dostępnych metod kształcenia. Powiązanie tych metod z kierunkowymi efektami uczenia się przedstawione jest dla każdego realizowanego przedmiotu w ramach macierzy realizacji przedmiotu, skonstruowanej dla każdego przedmiotu realizowanego w ramach danego programu studiów. Osoby prowadzące zajęcia w danym cyklu podejmują decyzje w zakresie doboru odpowiednich metod kształcenia. Nadzór nad realizacją tych metod sprawują kierownicy macierzystych jednostek.

Efekty uczenia się osiągnane są zarówno w oparciu o bezpośredni kontakt z prowadzącym, jak i w ramach pracy własnej studenta. Rozkład łącznej liczby godzin pracy studentów w podziale ze względu na formę kontaktu przedstawiono w tabeli 2.3.

**Tabela 2.3.** Godziny pracy studenta według formy kontaktu (udział w %)

		kontaktowe	bezkontaktowe
<b>I stopień</b>			
stacjonarne	Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie (PwRiS)	60.87%	39.13%
	Turystyka międzynarodowa (TM)	60.79%	39.21%
	Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny (NBHiG)	61.02%	38.98%
niestacjonarne	Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie (PwRiS)	42.29%	57.71%
	Turystyka międzynarodowa (TM)	41.57%	58.43%
	Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny (NBHiG)	41.62%	58.38%
<b>II stopień</b>			
stacjonarne	Menedżer hotelarstwa i gastronomii (MHiG)	57.36%	42.64%
	International Tourism Management (ITM)	56.91%	43.09%
	Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami (ZKiDW)	56.64%	43.36%
niestacjonarne	Menedżer hotelarstwa i gastronomii (MHiG)	41.08%	58.92%
	International Tourism Management (ITM)	41.47%	58.53%
	Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami (ZKiDW)	41.33%	58.67%

Źródło: <https://prk.uek.krakow.pl/>

Wśród najczęściej stosowanych metod prowadzenia zajęć w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym wskazuje się wykład audytoryjny, ćwiczenia (tablicowe, laboratoryjne, przedmiotowe), konwersatorium, prezentację, dyskusję, pracę w grupach, symulację, analizę przypadku. W przypadku uczenia samodzielnego wymienić można analizę materiałów z zajęć, analizę materiałów źródłowych, studia literaturowe, wykonywanie projektów, referatów, prezentacji oraz pracę z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania. Szczegółowy rozkład wykorzystywanych metod uczenia w podziale na stopień i tryb studiów przedstawiono w tabeli 2.4. W tabeli nie uwzględniono przedmiotów, które występują alternatywnie w różnych wariantach z różnym rozkładem form kontaktu (przedmioty do wyboru, języki).

**Tabela 2.4. Metody prowadzenia zajęć (% przedmiotów)**

Metoda	studia I stopnia					
	stacjonarne			niestacjonarne		
	(PwRiS)	(TM)	(NBHiG)	(PwRiS)	(TM)	(NBHiG)
Wykład audytoryjny	80,49	80,49	80,49	82,5	82,5	82,5
Konwersatorium	29,27	34,15	31,71	30	35	32,5
Prezentacja	82,93	87,8	87,8	82,5	87,5	87,5
Dyskusja	73,17	82,9	80,49	72,5	82,5	80
Praca w grupach	63,41	60,98	60,98	62,5	60	60
Symulacja	7,32	12,2	9,76	7,5	12,5	10
Analiza przypadku	58,54	53,66	58,54	57,5	52,5	57,5
Inscenizacja	4,88	7,32	7,32	5	7,5	7,5
Ćwiczenia tablicowe	12,2	12,2	12,2	12,5	12,5	12,5
Ćwiczenia terenowe	7,32	9,76	7,32	7,5	10	7,5
E-learning	14,63	10,07	17,07	15	17,5	17,5
Praca z tekstem	24,39	24,39	24,39	25	25	25
Ćwiczenia laboratoryjne	2,44	7,32	4,88	2,5	7,5	5
Warsztaty	9,76	7,32	7,32	10	7,5	7,5
Ćwiczenia przedmiotowe	4,88	4,88	7,32	2,5	2,5	5
Grywalizacja	4,88	4,88	4,88	5	5	5
Nauczanie problemowe	9,76	2,44	4,88	10	2,5	5
Nauczanie odwrócone	4,88	2,44	2,44	5	2,5	2,5
Inne	2,44	2,44	2,44	2,5	2,5	2,5
studia II stopnia						
Metoda	stacjonarne			niestacjonarne		
	MHiG	ITM	ZKiDW	MHiG	ITM	ZKiDW
Wykład audytoryjny	87,5	73,91	90,91	87,5	73,91	90,91
Konwersatorium	37,5	30,43	36,36	37,5	30,43	36,36

Prezentacja	95,83	91,3	90,91	95,83	91,3	90,91
Dyskusja	70,83	60,87	68,18	70,83	60,87	68,18
Praca w grupach	58,33	52,17	54,55	58,33	52,17	54,55
Symulacja	16,67	13,04	13,64	16,67	13,04	13,64
Analiza przypadku	58,33	47,83	59,09	58,33	47,83	59,09
Inscenizacja	12,5	8,7	9,09	12,5	8,7	9,09
Ćwiczenia tablicowe	20,83	13,04	13,64	20,83	13,04	13,64
Ćwiczenia terenowe	12,5	13,04	18,18	12,5	13,04	18,18
E-learning	25	17,39	18,18	25	17,39	18,18
Praca z tekstem	4,17	0	0	4,17	0	0
Ćwiczenia laboratoryjne	8,33	8,7	13,64	8,33	8,7	13,64
Warsztaty	4,17	4,35	4,55	4,17	4,35	4,55
Nauczanie problemowe	4,17	8,7	4,55	4,17	8,7	4,55
Inne	8,33	8,7	9,09	8,33	8,7	9,09

Źródło: <https://prk.uek.krakow.pl/>

Powiązanie stosowanych metod nauczania z przyjętymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, oraz w odniesieniu do efektów kierunkowych i dyscypliny wiodącej zestawione jest w Kartach przedmiotów.

W tabeli 2.4, jak i kartach przedmiotów ujawniają się nowoczesne metody kształcenia. To efekt m.in. Projektu UEK HUB 2022/2023 i wcześniejszej jego edycji. Uniwersytecki HUB dydaktyczny był organizowany w ramach Zadania 4. Zintegrowanego Programu Rozwoju UEK, realizowanego przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu było wsparcie nauczycieli akademickich UEK w dokonaniu pozytywnych zmian w praktyce zawodowej. Efektem okazał się wzrost kompetencji w zakresie wykorzystania innowacyjnych metod dydaktycznych, umiejętności cyfrowych, czy prowadzenia zajęć w grupach międzynarodowych. Wśród szkoleń znalazły się m.in.: Dynamika pracy z dużymi i małymi grupami studentów, Praca nad motywacją nauczyciela i studenta, Komunikacja i współpraca międzypokoleniowa X–Y–Z, Nauczanie problemowe i partycypacyjne, Analiza (studium) przypadku, Gry dydaktyczne i gamifikacja. Aby utrzymać i rozwijać rezultaty projektu UEK HUB. Uniwersytecki HUB dydaktyczny Zespół Rozwoju Dydaktyki i Badań w Dydaktyce CJK w roku akademickim 2023/2024 dodał do swojej dotychczasowej oferty szkoleniowej nową formę wsparcia nauczycieli wzorowaną na projekcie UEK HUB cykle 2-3 dniowych programów szkoleniowych o zróżnicowanej tematyce pod nazwą MiniHUBy. Oferta jest skierowana dla każdego nauczyciela akademickiego, który chce rozwijać swój warsztat dydaktyczny.

Wykorzystywane metody kształcenia umożliwiają przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Tego typu aktywność realizowana jest na wielu przedmiotach. Za przykład można podać: Badania marketingowe w turystyce, Podstawy turystyki biznesowej (I stopień), Ekonomika turystyki (I stopień), e-turystyka (I stopień), Technologie obsługi międzynarodowego ruchu

turystycznego (I stopień), Zachowania konsumentów na rynku turystycznym (I stopień), Planowanie turystyczne (II stopień), Zarządzanie jednostką terytorialną (II stopień), Informatyka w turystyce i rekreacji (II stopień), Planowanie kongresów i spotkań (II stopień), Marketing usług turystycznych (II stopień)

### 2.3. Metody i techniki kształcenia na odległość

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* korzysta się z metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr [R.0211.24.2024](#) z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie organizacji kształcenia w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie w semestrze zimowym roku akademickiego 2024/2025:

- W przypadkach określonych w zarządzeniu zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie w semestrze zimowym roku akademickiego 2024/2025 mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem uczelnianej aplikacji MS Teams (zajęcia prowadzone w formie zdalnej, w trybie synchronicznym) lub e-Platformy Moodle (zajęcia prowadzone w formie zdalnej, w trybie asynchronicznym).
- W przypadku studiów stacjonarnych drugiego stopnia oraz studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich wykłady kierunkowe, ogólne i specjalnościowe oraz wykłady do wyboru będą realizowane w formie zdalnej, w trybie synchronicznym. Pozostałe zajęcia dydaktyczne będą realizowane w formie stacjonarnej.
- Seminaria dyplomowe będą realizowane stacjonarnie na terenie Kampusu UEK bądź w formie zdalnej, w trybie synchronicznym, zgodnie z decyzją prowadzącego zajęcia.

Okres pandemii zwiększył popularność metod nauczania zdalnego, wymuszając, nawet na pracownikach niechętnych lub sceptycznych wobec nowoczesnych technologii, konieczność opracowania metod pracy na odległość. Z drugiej jednak strony, niewątpliwie jest to również naturalna konsekwencja nieustannego postępu i rozwoju technologicznego, który oddziałuje niemal na każdy aspekt bieżącego funkcjonowania. Możliwości techniczne przyszły w sukurs prowadzącym, stając się coraz bardziej popularnym sposobem wspierania, uzupełniania i wzbogacania tradycyjnych metod dydaktycznych.

Po etapie zajęć w pełni zdalnych, nastąpił etap zajęć w trybie hybrydowym, gdzie prowadzący mogli korzystać ze wzajemnie uzupełniających się metod nauczania w kontakcie bezpośrednim oraz w kontakcie zdalnym. Stworzyło to nowe, nieznane możliwości pracy ze studentami. Wpłynęło to również na poprawę wizerunku Uczelni i samych prowadzących, ze względu na unowocześnienie stosowanych metod oraz uatrakcyjnienie zajęć w oczach samych studentów.

W UEK działa Zespół ds. e-learningu, które oferuje wszechstronne wsparcie pracownikom, począwszy od najprostszych sposobów prowadzenia zajęć w trybie zdalnym, aż po zastosowanie zindywidualizowanych i zaawansowanych metod uczenia na odległość.

Najpowszechniej wykorzystywanym narzędziem jest [platforma e-learningowa Moodle](#). Prawie wszyscy prowadzący deklarują, że tworzą na tej platformie kursy poświęcone realizowanym przedmiotom. W ramach tych kursów studenci otrzymują dostęp przede wszystkim do zasad organizacji zajęć, w tym sposobów zaliczenia przedmiotu, materiałów dydaktycznych, materiałów do samokształcenia oraz zasobów dodatkowych. Poprzez fora dyskusyjne oraz czaty, dostępne na stronach kursów przedmiotowych, studenci mają możliwość uzyskania wygodnego kontaktu z prowadzącymi oraz wymiany opinii, zgłaszania problemów, a także uczestnictwa w aktywnościach

grupowych. Niektóre z przedmiotów mają formę certyfikowanych kursów e-learningowych, w ramach których prowadzący stosują tzw. metodę *blended learning*, dostosowując wykorzystywane narzędzia nauczania zdalnego do charakteru zajęć oraz możliwości osób w nich uczestniczących. Ww czynności realizowane są również na zakładanych przez Uczelnię kursach na platformie MS Teams, gdzie mogą być gromadzone także materiały dla studentów i prowadzona komunikacja ze studentami.

Platforma Moodle służy również do formułowania ogłoszeń ze strony prowadzących. Każdy nauczyciel akademicki ma obowiązek podać swoje konsultacje dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych. Odnośnie do zajęć on-line synchronicznych w roku akademickim 2023/2024 zrealizowano na I stopniu studiów stacjonarnych 125 h i były to gł. seminaria, a na ZIMĘ 2024/2025 nie zaplanowano zajęć on-line (pierwsze zajęcia seminaryjne odbędą się w październiku generując terminy spotkań stacjonarnych/on-line). Z kolei na studiach niestacjonarnych zajęcia on-line stanowiły 577 h, a na ZIMĘ 2024/2025 zaplanowano 297 h i są to wykłady zgodnie z zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr [R.0211.24.2024](#) z dnia 19 czerwca 2024 roku. Zarządzenie to stało się podstawą realizacji 388h zajęć on-line w 2023/2024 na II stopniu studiów i zaplanowanych 245h na ZIMĘ 2024/2025; są to wykłady. Szczegółowy wykaz zajęć on-line synchronicznych w 2023/2024 i ZIMA 2024/2025 zawiera Załącznik 2.B.

#### 2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów

Program kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* jest dostosowany do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym również dla studentów z niepełnosprawnościami. Zgodnie z Regulaminem studiów, studenci mogą skorzystać z różnych form kształcenia, dostosowanych do zgłaszanych potrzeb. Wymienić tutaj można:

- Indywidualna Ścieżka Edukacyjna (ISE), która odnosi się do możliwości zmiany programu studiów, umożliwiającej realizację zainteresowań studenta z zastrzeżeniem, że osiągnięte zostaną kierunkowe efekty uczenia się, z uwzględnieniem opieki naukowej;
- Indywidualny tryb odbywania zajęć (ITZ), który odnosi się do możliwości zwolnienia z uczestnictwa w części lub całości z wybranych lub wszystkich zajęć oraz uzyskania zaliczeń w terminach ustalonych z prowadzącymi zajęcia;
- Indywidualny Plan Studiów (IPS), który odnosi się do możliwości zmiany obowiązującego planu studiów, co daje możliwość np. przesunięcia w czasie realizacji objętego takim planem przedmiotu, przy spełnieniu warunku, że wszystkie efekty uczenia się zostaną w pełni zrealizowane.

Zindywidualizowanym podejściem objęci są studenci wykazujący szczególne potrzeby, związane z różnymi niepełnosprawnościami i ograniczeniami. W UEK wdrożono różnorakie rozwiązania, które wspierają w nauce studentów z niepełnosprawnościami. W latach 2003-2016 koordynacja działań na rzecz takich studentów (osoby z niepełnosprawnością ruchową, ubytkiem słuchu, wzroku, itp.) należała do Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych. Obecnie szerokie działania w tym zakresie prowadzi [Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#). BON realizuje rozliczne działania, szkolenia, projekty oraz inicjatywy związane z działalnością edukacyjną, organizacyjną oraz zwiększającą świadomość społeczną w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Studenci z niepełnosprawnościami korzystają z pełnej oferty dydaktycznej Uczelni oraz mają zapewnione liczne udogodnienia związane z dostępem do infrastruktury uczelnianej. W ramach wielu

skoordynowanych działań wszystkie obiekty dydaktyczne i administracyjne są dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Warto wymienić tutaj odpowiednie podjazdy do budynków, windy, sanitariaty oraz oznakowanie wielu miejsc Uczelni z wykorzystaniem alfabetu Braille’a.

Studenci ze szczególnymi potrzebami mogą korzystać ze wsparcia asystenta osoby niepełnosprawnej czy tłumacza języka migowego. Dotyczy to uczestnictwa w zajęciach, a także w sprawdzianach i egzaminach. Osoby egzaminujące są zobowiązane do dostosowania metod weryfikacji realizacji założonych efektów uczenia się do potrzeb studentów, np. zwiększona czcionka tekstów pisanych czy wydłużony czas pisania egzaminu. Szczegółowy opis możliwych form wsparcia w studiowaniu znajduje się w Załączniku 2.C oraz na [podstronie BON](#). Dodatkowo, poprzez Centrum Wsparcia Psychologicznego, [BON oferuje studentom wsparcie psychologiczne](#) w formie konsultacji online lub stacjonarnych w języku polskim, rosyjskim, angielskim i w polskim języku migowym.

## 2.5. Organizacja procesu kształcenia, harmonogram realizacji studiów oraz formy zajęć

Organizacja procesu kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* określona jest w Regulaminie studiów stanowiącym załącznik do Uchwały Senatu nr [T.022.33.2024](#). Rok akademicki trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego, składa się z dwóch semestrów i obejmuje dwie sesje egzaminacyjne i dwie sesje poprawkowe oraz okresy wolne od zajęć. Zgodnie z § 10 pkt.4 Regulaminu szczegółową organizację roku akademickiego z uwzględnieniem terminów sesji egzaminacyjnych, terminów sesji poprawkowych, przerw świątecznych, przerwy semestralnej, a także dodatkowych dni wolnych od zajęć określa Rektor w drodze zarządzenia, co najmniej na 3 miesiące przed jego rozpoczęciem. Organizację roku akademickiego 2024/25 reguluje Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr [R.0211.23.2024](#) z dnia 19 czerwca 2024 roku.

Harmonogramy zajęć podawane są do wiadomości studentów nie później niż na 1 tydzień przed rozpoczęciem zajęć, poprzez zamieszczenie na [dedykowanej stronie internetowej](#).

Informacja dotycząca realizacji studiów z uwzględnieniem zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni znajduje się w Tabeli 4 (Część III, Załącznik 1 Raportu Samooceny).

Zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzone są od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem zajęć terenowych, konsultacji oraz egzaminów, które mogą odbywać się również w soboty i niedziele. Przeprowadzenie egzaminu w sobotę lub w niedzielę jest możliwe za zgodą studentów. Zajęcia na studiach niestacjonarnych prowadzone są od piątku do niedzieli, z wyjątkiem seminariów, które mogą odbywać się również w dni od poniedziałku do czwartku. Za zgodą studentów egzaminy na studiach niestacjonarnych mogą odbywać się również od poniedziałku do czwartku.

Zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* realizowane są w formie – na I stopniu studiów: wykładów, ćwiczeń, warsztatów terenowych, seminariów, lektoratów oraz zajęć z wychowania fizycznego, a na II stopniu studiów - wykładów, ćwiczeń, seminariów, lektoratów. Szczegółowy rozkład poszczególnych form zajęć według stopni i trybów studiów zaprezentowano w tabeli 2.5.

**Tabela 2.5. Rozkład procentowy form zajęć**

Rodzaj zajęć	Studia I stopnia	
	stacjonarne	niestacjonarne

	(PwRiS)	(TM)	(NBHiG)	(PwRiS)	(TM)	(NBHiG)
	%	%	%	%	%	%
Wykłady	45,9	47,5	48,3	48,5	50,3	51,2
Ćwiczenia, w tym lektoraty	44,2	43,33	42,5	44,4	43,5	42,6
Konwersatorium	3,33	2,5	2,5	3,5	2,6	2,6
Seminarium	3,33	3,33	3,33	3,5	3,5	3,5
Praktyka	0	0	0	0	0	0
Zajęcia z wychowania fizycznego	3,33	3,33	3,33	0	0	0
Razem	100	100	100	100	100	100
Studia II stopnia						
Rodzaj zajęć	stacjonarne			niestacjonarne		
	MHiG	ITM	ZKiDW	MHiG	ITM	ZKiDW
Wykłady	56,9	53,1	56,9	56,9	53,1	56,9
Ćwiczenia, w tym lektoraty	35,6	33,8	33,6	35,6	33,8	33,8
Konwersatorium	0	5,6	1,9	0	5,6	1,9
Seminarium	7,5	7,5	7,6	7,5	7,5	7,5
Razem	100	100	100	100	100	100

Źródło: <https://prk.uek.krakow.pl/>

Dominującą formą zajęć na studiach I stopnia są wykłady. W przypadku studiów stacjonarnych stanowią one w zależności od specjalności 45,9-48,3%, a w przypadku studiów niestacjonarnych od 48,5 do 51,2% łącznej liczby realizowanych godzin. Analogicznie jest na studiach II stopnia, gdzie również dominują wykłady. W zależności od specjalności stanowią one na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych 53,1-56,9% sumy godzin.

Jak wspomniano, w programie studiów dominują zajęcia wymagające bezpośredniej obecności prowadzącego (por. Tabela 2.3). W Załączniku 2.D. przedstawiono rozkład poszczególnych aktywności studenta w ramach bezpośredniego kontaktu z prowadzącym oraz w odniesieniu do pracy własnej (studenta bez kontaktu bezpośredniego) z wyłączeniem informacji dla przedmiotów, które występują alternatywnie w różnych wariantach z różnym rozkładem form kontaktu (przedmioty do wyboru, języki).

W przypadku studiów stacjonarnych:

- o na I stopniu na specjalności PwRiS – 58,10% czasu kontaktu z prowadzącym wynikało z uczestnictwa w zajęciach; na specjalności TM 58,25, a na specjalności NBHiG – 58,16%;

- o na II stopniu – uczestnictwo w zajęciach stanowiło od 47,15% łącznego czasu kontaktu z prowadzącym na specjalności *ITM*, do 47,16% - na specjalności *MHiG*, i 47,51% na specjalności *ZKiDW*.

Można zatem stwierdzić, że na studiach II stopnia rośnie znaczenie indywidualnego kontaktu z prowadzącym, co może wynikać z większej samodzielności studentów, związanej np. z poszerzaniem wiedzy i naturalnym procesem indywidualizacji zainteresowań, w tym również w zakresie ewentualnej aktywności badawczej oraz przygotowania pracy magisterskiej.

Podobne spostrzeżenia można sformułować na podstawie danych dotyczących studiów niestacjonarnych, bowiem:

- o na I stopniu na specjalności PwRiS – 48,73% czasu kontaktu z prowadzącym stanowiło uczestnictwo w zajęciach; na specjalności TM 49,57%, a na specjalności NBHiG – 49,59%;
- o na II stopniu – uczestnictwo w zajęciach stanowiło od 38,82% (na specjalności *ITM*), do 39,06% (na specjalności *ZKiDW*) i 39,51% (na specjalności *MHiG*) łącznego czasu kontaktu z prowadzącym.

Należy przy tym zauważyć, że w przypadku studiów niestacjonarnych (obu stopni) udział uczestnictwa w zajęciach w łącznym czasie kontaktu z prowadzącym maleje na rzecz indywidualnego bezpośredniego kontaktu z prowadzącym, co jest naturalną konsekwencją zmniejszonej liczby godzin zajęciowych na studiach w trybie niestacjonarnym.

W przypadku godzin bezkontaktowych dla wszystkich form i trybów studiów można zauważyć, że dominującą formą jest praca własna – stanowi ona na studiach stacjonarnych I stopnia niemal 84,15% (na specjalności TM), 83,90% (na specjalności NBHiG), 82,73% (na specjalności PwRiS) łącznej liczby godzin bezkontaktowych, zaś na studiach stacjonarnych II stopnia – od 78,58% (specjalność *MHiG*), 79,55% (*ITM*), do 80,97% (specjalność *ZKiDW*). W przypadku studiów niestacjonarnych można zaobserwować podobną prawidłowość – na studiach I stopnia udział pracy własnej w łącznej liczbie godzin bez kontaktu z nauczycielem wynosi 80,78% (TM), 80,16% (NBHiG), 79,49% (PwRiS), zaś na studiach II stopnia – od 78,35% (na specjalność *MHiG*), 80,53% (*ITM*) do 81,64% (na specjalności *ZKiDW*). Jest to naturalną konsekwencją zmniejszonej liczby godzin zajęciowych, wynikających z programu studiów niestacjonarnych, co przekłada się na konieczność wykazania przez studentów większej samodzielności w procesie nabywania wiedzy i umiejętności.

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* realizowane są przedmioty, które dają studentom możliwość rozwijania kompetencji w zakresie znajomości języków obcych. Stanowią je w głównym zakresie [lektoraty oferowane przez Centrum Językowe UEK](#).

Na studiach I stopnia są to:

- o w trybie stacjonarnym:
- o język obcy I – do wyboru spośród języków: rosyjski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, angielski, chiński, realizowany w semestrach I-IV w łącznym wymiarze 120 godzin (30 godzin na semestr) oraz 9 pkt ECTS, student na podstawie wstępnego testu jest przydzielany do grupy językowej o odpowiednim stopniu zaawansowania; przedmiot kończy się egzaminem standaryzowanym;
- o język obcy II – do wyboru spośród języków: rosyjski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, angielski i chiński; realizowany w semestrach I-IV w łącznym wymiarze 120 godzin (30 godzin na semestr) oraz 9 pkt ECTS, student na podstawie wstępnego testu jest przydzielany do grupy

językowej o odpowiednim stopniu zaawansowania; przedmiot kończy się egzaminem standaryzowanym;

- w trybie niestacjonarnym:
- język obcy – do wyboru spośród języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, włoskiego i chińskiego; realizowany w semestrach I-IV w łącznym wymiarze 120 godzin (30 godzin na semestr) oraz 9 pkt ECTS, student na podstawie wstępnego testu jest przydzielany do grupy językowej o odpowiednim stopniu zaawansowania; przedmiot kończy się egzaminem standaryzowanym.

Studenci zagraniczni, podejmujący studia w języku angielskim, mają do dyspozycji ofertę języka polskiego dla obcokrajowców.

W odniesieniu do studiów II stopnia przedmioty obejmujące kompetencje językowe, poza lektoratami obejmują zajęcia wpisujące się w jedną ze specjalności, a realizowaną w całości w j. angielskim. Wobec powyższego kompetencje językowe nabywane są:

- w przypadku studiów stacjonarnych:
- język obcy – realizowany w semestrach I-II w łącznym wymiarze 60 godzin (30 godzin na semestr) oraz 5 pkt ECTS, student na podstawie wstępnego testu jest przydzielany do grupy językowej o odpowiednim stopniu zaawansowania;
- przedmioty realizowane w ramach specjalności International Tourism Management (o łącznym wymiarze 120 godz. i 18 pkt. ECTS)
- w przypadku studiów niestacjonarnych:
- język obcy – do wyboru realizowany w semestrach I-II w łącznym wymiarze 36 godzin (18 godzin na semestr) oraz 5 pkt ECTS, student na podstawie wstępnego testu jest przydzielany do grupy językowej o odpowiednim stopniu zaawansowania;
- przedmioty realizowane w ramach specjalności International Tourism Management (o łącznym wymiarze 72 godz. i 18 pkt. ECTS)

W trybie stacjonarnym na studiach II stopnia student może zatem zrealizować łącznie do 180 godzin i do 23 pkt. ECTS w językach obcych. W trybie niestacjonarnym zaś odpowiednio – do 108 godz. i do 23 pkt. ECTS.x

Wspomniane wyżej przedmioty noszą charakter przedmiotów do wyboru. Dotyczy to wszystkich stopni i trybów studiów. Wybór dotyczy rodzaju języka obcego (w przypadku nauki j. obcego). Ponadto do przedmiotów do wyboru zaliczyć można:

**na I stopniu studiów:**

stacjonarnych:

- zdefiniowane przedmioty do wyboru (o łącznym wymiarze 90 godz. i 9 pkt. ECTS) – obieralne przedmioty zapisane w programie studiów (w semestrach IV-VI). Przedmioty do wyboru są wybierane z bogatej oferty propozycji zgłaszanych przez nauczycieli akademickich Instytutu Zarządzania. Każdy z przedmiotów do wyboru ma 3 punkty ECTS i przypisany jest do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości;
- warsztaty terenowe – semestr IV, 30 godz. i 4 pkt. ECTS. Zajęcia mają swoją specyfikę wynikającą z profilu kierunku. Prowadzone są w terenie i zapoznają studentów ze specyfiką branży turystycznej. Zakres tematyczny tych zajęć uzgadniany jest każdorazowo z koordynatorem warsztatów terenowych na kierunku *Turystyka i rekreacja*.
- specjalności (trzy) – semestry V-VI, 150 godz. i 18 pkt. ECTS;

- seminarium dyplomowe - semestry IV-VI, łącznie 60 godz. oraz 15 pkt. ECTS;
- wychowanie fizyczne – semestry I-II; w każdym semestrze 30 godz. + 0 pkt. ECTS;
- praktyki zawodowe – semestr IV, 4 tyg. i 6 pkt. ECTS.

#### niestacjonarnych:

- zdefiniowane przedmioty do wyboru (o łącznym wymiarze 54 godz. i 9 pkt. ECTS) – obieralne przedmioty zapisane w programie studiów (w semestrach IV-VI);
- warsztaty terenowe – semestr IV, 18 godz. i 4 pkt. ECTS;
- specjalności (trzy) – semestry V-VI, 90 godz. i 18 pkt. ECTS;
- seminarium dyplomowe - semestry IV-VI, łącznie 36 godz. oraz 15 pkt. ECTS;
- praktyki zawodowe – semestr IV, 4 tyg. i 6 pkt. ECTS.

#### **na II stopniu studiów:**

#### stacjonarnych:

- zdefiniowane przedmioty do wyboru (o łącznym wymiarze 60 godz. i 8 pkt. ECTS) – obieralne przedmioty zapisane w programie studiów (w semestrach III-IV). Przedmioty do wyboru realizowane na trzecim semestrze studiów (30 godz., 3 pkt ECTS) przypisane są do dyscypliny nauki o kulturze i religii (dziedzina nauk humanistycznych), natomiast przedmioty do wyboru na semestrze czwartym (również 30 godz. i 3 pkt ECTS) do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości;
- specjalności (trzy) – semestry III-IV, 120 godz. i 18 pkt. ECTS;
- seminarium magisterskie - semestry III-IV, łącznie 60 godz. oraz 15 pkt. ECTS;

#### niestacjonarnych:

- zdefiniowane przedmioty do wyboru (o łącznym wymiarze 36 godz. i 8 pkt. ECTS) – obieralne przedmioty zapisane w programie studiów (w semestrach III-IV);
- specjalności (trzy) – semestry III-IV, 72 godz. i 18 pkt. ECTS;
- seminarium magisterskie - semestry III-IV, łącznie 36 godz. oraz 15 pkt. ECTS.

Na podstawie powyższych informacji można stwierdzić, że dla trybu stacjonarnego studiów I stopnia przedmioty obieralne obejmują łącznie 600 spośród 1800 godzin (33,33%) oraz 70 spośród 189 pkt. ECTS (37,03%), zaś dla studiów II stopnia jest to odpowiednio 300 godz. (37,5%) oraz 46 pkt. ECTS (38,33%). Dla trybu niestacjonarnego udział przedmiotów do wyboru w programie studiów I stopnia wynosi odpowiednio 31,18% sumy godzin (318 godz.) oraz 33,89% sumy punktów ECTS (61), zaś w programie studiów II stopnia 37,5% sumy godzin (180) oraz 38,33% sumy punktów ECTS (46).

## **2.6. Program i organizacja praktyk**

Ogólne zasady odbywania praktyk studenckich określa §32 Regulaminu studiów w UEK stanowiący załącznik do Uchwały Senatu nr [T.0022.33.2024](#) z dnia 29.04.2024 r., natomiast dokładne wytyczne precyzuje Zarządzenie Rektora UEK nr [R.0211.16.2022](#) z dnia 23.03.2022 r. w sprawie szczegółowej organizacji studenckich praktyk zawodowych, a uszczegóławia plan studiów. Zarządzenie określa zasady odbywania i zaliczania praktyk zawodowych, zadania i zakres odpowiedzialności opiekunów praktyk oraz wzory dokumentów związanych z praktyką, czyli: umowy o praktykę, raportu z przebiegu praktyki, wniosku o zaliczenie jako praktyki pracy zawodowej/stażu/ wolontariatu oraz skierowania na praktykę.

Wytyczne w zakresie odbywania praktyk są również opublikowane na stronie internetowej [Akademickiego Centrum Kariery UEK](#), skąd oprócz Zarządzenia Rektora nr [R.0211.16](#) z 23 maja 2022,

można pobrać wzór umowy o praktykę, szablon raportu z praktyki, formularz wniosku o zaliczenie pracy zawodowej jako praktyki oraz skierowanie na praktykę.

Zgodnie z § 32 pkt 5. obowiązującego Regulaminu, praktyka odbywa się w wybranym przez studenta podmiocie gospodarczym lub innym podmiocie, w kraju lub za granicą, którego profil działania umożliwi praktykantowi zrealizowanie założonych efektów uczenia się. Ponadto, w uzasadnionym przypadku student może wystąpić z wnioskiem do opiekuna praktyk o zmianę jej miejsca wskazując swoją propozycję podmiotu gospodarczego lub instytucji, w której odbędzie praktykę. Dodatkowo, student może skorzystać z oferty praktyk studenckich, przedstawionej w elektronicznej bazie danych, udostępnianej przez [Akademickie Centrum Kariery](#) UEK.

Merytoryczny nadzór nad odbywanymi przez studentów praktykami w ramach kierunku *Turystyka i rekreacja* sprawuje opiekun praktyk (tj. nauczyciel akademicki wyznaczony przez Dyrektora Instytutu) oraz przedstawiciele podmiotów, w których praktyki są realizowane, na podstawie umowy z Uniwersytetem. Opiekunem praktyk na analizowanym kierunku od 2010 roku jest dr Michał Rudnicki – pracownik badawczo-dydaktyczny Katedry Turystyki, prowadzący zajęcia na Turystyce i rekreacji, ze stopniem naukowym doktora, mający wieloletni staż pracy na uczelni. Posiada on więc odpowiednie i krytyczne kompetencje oraz doświadczenie w tym zakresie. Jest to istotne, gdyż to on czuwa nad prawidłowym doбором miejsca oraz przebiegu praktyki, a zgodnie z zapisem §32 pkt. 1-4 Regulaminu Studiów w UEK, praktyka powinna odpowiadać charakterowi kierunku studiów oraz spełniać cele, o których mowa w regulaminie studiów, programie studiów i karcie przedmiotu, a student powinien osiągnąć założone efekty uczenia się. Opiekun praktyk ma możliwość uzgodnienia programu praktyki z osobą wskazaną przez Organizatora tak, aby program ten spełniał powyższe warunki. Do prowadzenia rejestru umów o praktykę zobowiązana jest katedra opiekuna praktyk tj. Katedra Turystyki (§3 pkt 7 Zarządzenia Rektora nr [R.0211.16](#) z 23 maja 2022).

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* praktyki są realizowane na I stopniu studiów, a ich zaliczenie wymagane jest do ukończenia 4. semestru studiów (6 ECTS). Takie umiejscowienie praktyk w programie studiów oraz miejsc ich odbywania umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, które są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia, gdyż studenci odbywający praktykę mają ukończone podstawowe kursy z zakresu organizacji i zarządzania, podstaw turystyki i podstaw rekreacji, ekonomiki turystyki hotelarstwa. Powiązanie celów praktyki z efektami uczenia się odniesionymi do efektów kierunkowych prezentuje Załącznik 2.E.

Studenci odbywają praktyki zawodowe w różnych instytucjach (Załącznik 2.F), co jest uzasadnione specyfiką oraz różnorodnością kierunku. Najczęściej są to jednak: obiekty świadczące usługi hotelarskie, obiekty gastronomiczne, biura podróży i instytucje kultury, z których część to przedsiębiorstwa o globalnym zasięgu działalności a część firm lokalnych, rodzinnych. Podczas realizacji praktyk studenci mają możliwość uzyskania wiedzy i umiejętności praktycznych z obszaru, w którym działa określony podmiot oraz rozwinięcia swoich kompetencji społecznych. Ponadto, infrastruktura instytucji, w których realizowane są praktyki, ich charakter i specyfika działalności na rynku umożliwia ich prawidłowy przebieg oraz osiągnięcie przez praktykantów zakładanych efektów uczenia się. Dodatkowo, niektórzy studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* skorzystali z możliwości odbycia praktyk zagranicznych w ramach programu Erasmus+. W poszczególnych latach akademickich było to odpowiednio: 2019/2020 - 7 osób, 2020/2021 - 6 osób, 2021/2022 - 2 osoby, 2022/2023 - 3 osoby i w 2023/2024 - 6 osób. Warto nadmienić, że część z nich uczestniczyła w praktykach zagranicznych realizowanych w ramach Wystawy Światowej Expo 2020 Dubai.

Zaliczanie praktyk rozpoczyna się od zgłoszenia przez studenta opiekunowi praktyk propozycji wybranego miejsca odbywania praktyki. Po akceptacji miejsca odbywania praktyki zawierana jest umowa, która ma charakter trójstronny: podpisywana jest przez studenta - praktykanta, organizatora praktyk oraz przez reprezentanta Uniwersytetu, którym jest Kierownik Katedry, w której zatrudniony jest opiekun praktyk. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie raportu z praktyki, zawierającego opis zadań realizowanych przez studenta podczas praktyki, informacje na temat pozyskanej wiedzy i doświadczenia, co zostaje potwierdzone przez reprezentanta jednostki będącej organizatorem praktyki. Po zapoznaniu się z raportem z praktyki, opiekun praktyk podczas rozmowy ze studentem (praktykantem) zapoznaje się z aktualnym stanem wiedzy studenta w zakresie działań opisanych w raporcie z praktyki oraz weryfikuje zakres realizacji celów przedmiotu i uzyskane efekty uczenia się, przyrównując je do efektów kierunkowych (tj. TR-W03, TR-W06, TR-W07, TR-W08, TR-U01, TR-U02, TR-U03, TR-U06, TR-U07, TR-K03, TR-K04, TR-K05, TR-K06). Weryfikacja efektów uczenia uzyskanych na praktykach zawodowych odbywa się dualnie - na poziomie uczelni i pracodawcy. Akceptacja raportu zrealizowanej praktyki stanowi podstawę jej zaliczenia, rejestrowanego przez opiekuna praktyk w systemie [USOSweb](#).

Alternatywnie, zgodnie z §32 pkt 13 Regulaminu Studiów UEK, student może wystąpić o zaliczenie pracy zawodowej/stażu/wolontariatu jako praktyki. Jako taką alternatywę rozumie się zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, odbycie stażu czy wolontariatu, zgodnego z profilem praktyk. W tym celu student sporządza wniosek o zaliczenie pracy zawodowej jako praktyki, który kieruje do opiekuna praktyk studenckich. We wniosku musi być zawarty opis zadań wykonywanych na stanowisku pracy, potwierdzony podpisem i pieczętą przez przełożonego. Opiekun praktyk zapoznaje się z opisem zadań wykonywanych na stanowisku pracy przez studenta, ocenia ich zgodność z zagadnieniami podejmowanymi na kierunku studiów oraz zakładanymi efektami uczenia się. Akceptacja wniosku o zaliczenie pracy zawodowej jako praktyki stanowi podstawę zaliczenia, rejestrowanego przez opiekuna praktyk w systemie [USOSweb](#).

W ramach praktyk studenckich na kierunku *Turystyka i rekreacja* wypracowano sieć kontaktów i licznych relacji z firmami oraz instytucjami branży turystycznej. Na bieżąco aktualizowana jest baza podmiotów oraz ofert praktyk skierowanych do studentów. Dzięki udanej współpracy, dobrym doświadczeniom oraz kompetencjom posiadanym przez studentów *Turystyki i rekreacji* podmioty często przesyłają aktualne oferty praktyk zachęcając studentów do zdobycia praktyki zawodowej w ich firmie. Dzięki temu studenci mogą wybierać praktyki zgodne z ich zainteresowaniami, umiejętnościami i kompetencjami kluczowymi, które chcieliby dodatkowo rozwinąć podczas pracy w podmiotach gospodarczych.

Ze względu na fakt, że turystyka ma charakter międzynarodowy, studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* stosunkowo często realizują praktyki za granicą - blisko co dziesiąty student decyduje się na odbycie praktyk w wybranej przez siebie zagranicznej firmie turystycznej. Spośród podmiotów, w których studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* realizują praktyki wyodrębniono cztery kluczowe grupy działalności: hotelarstwo, gastronomia, biura podróży oraz inne instytucje. Warto przy tym nadmienić, że najczęściej wybieraną grupą działalności jest hotelarstwo – ponad 35% podmiotów, w których zrealizowano praktyki.

Hotelarstwo	Gastronomia	Biura podróży	Inne instytucje
35,85%	22,91%	12,13%	29,11%

Blisko czwarta część studentów zdobywa doświadczenie zawodowe w obiektach gastronomicznych, a nieco ponad 12% w biurach podróży. Co warto podkreślić, blisko 30% studentów decyduje się na realizację praktyk w różnych instytucjach bezpośrednio lub pośrednio powiązanych z branżą turystyczną np.: atrakcjach turystycznych, instytucjach kultury (muzeach, instytutach sztuki, teatrach), centrach sportu i rekreacji, informacji turystycznej, urzędach gmin odpowiedzialnych za zarządzanie turystyką i wielu innych.

W Załączniku 2.F zaprezentowano listę wybranych podmiotów współpracujących z opiekunem praktyk studenckich kierunku *Turystyka i rekreacja* w ramach realizacji praktyk. Ze względu na dużą liczbę wszystkich kooperantów zaprezentowano jedynie wybrane, najważniejsze podmioty reprezentujące wyżej wymienione kategorie tj. hotelarstwo, gastronomia, biura podróży oraz inne instytucje. Co warto podkreślić wśród podmiotów tych znajdują się firmy nie tylko z lokalnego (krakowskiego) czy regionalnego (małopolskiego) rynku turystycznego, ale także liczne firmy mające swoje siedziby w Europie (Czechy, Cypr, Grecja, Hiszpania, Holandia, Niemcy, Szwajcaria, Ukraina, Wielka Brytania) oraz na świecie (Tajwan, USA, Zjednoczone Emiraty Arabskie – Dubaj).

## 2.7. Dobór treści i metod kształcenia, form, liczebności grup studenckich w odniesieniu do zajęć...

Nie dotyczy

## 2.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia...

Nie dotyczy

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Dostosować treści kształcenia z zakresu nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej w odniesieniu do zakładanego udziału efektów kształcenia na poziomie modułów zajęć.	Dostosowano treści kształcenia z zakresu wymienionych dyscyplin. Powstała również nowa specjalność Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie wpisująca się w zalecenia PKA.

2.	Zweryfikować liczbę punktów ECTS przyporządkowanych modułom zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi, aby odpowiadała ona faktycznemu stanowi badawczemu w uczelni.	Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której przyporządkowany jest kierunek studiów realizują 127,5 ECTS na studiach stacjonarnych i 118,5 ECTS na studiach niestacjonarnych na I stopniu, a na II stopniu 100,5 ECTS.
3.	Zweryfikować karty przedmiotów pod względem aktualności obowiązkowej i zalecanej literatury	Zgodnie z Komunikatem w sprawie wytycznych do przygotowania kart przedmiotów przewidzianych planem studiów z dnia 15 marca 2022 roku pozycje literatury podstawowej i uzupełniającej powinny być jak najbardziej aktualne (zalecane jest, aby nie były one starsze niż 10 lat). Dopuszczalne jest wskazanie literatury starszej, stanowiącej kanon literatury przedmiotu, przy czym w takim przypadku należy dodatkowo wskazać przynajmniej jedną pozycję aktualną.
4.	Uporządkować zasady archiwizacji prac etapowych oraz zawartości teczek przedmiotów.	Zasady archiwizacji prac określa Zarządzenie Rektora R-0121-15/2009 <a href="#">Zarządzenie dotyczące przechowywania prac egzaminacyjnych</a> .  W IZ nie ma dodatkowej procedury w przedmiotowym temacie. Nauczyciele akademicy mają świadomość archiwizowania prac i prowadzenia teczek swoich przedmiotów. Część prac ma charakter zdigitalizowany i przechowywana jest na platformie moodle lub Teams, w Zespole danego przedmiotu.
5.	Zwiększyć zakres literatury zagranicznych wykorzystywanej w pracach dyplomowych.	W pracach dyplomowych są wymagane pozycje zagraniczne. Wytyczne w tym względzie precyzuje strona: <a href="https://iz.uek.krakow.pl/sprawy-studenckie/prace-dyplomowe-magisterskie-obrony/">https://iz.uek.krakow.pl/sprawy-studenckie/prace-dyplomowe-magisterskie-obrony/</a>  W pracach licencjackich wymaganych jest co najmniej 32 pozycje bibliograficzne, w tym co najmniej 2 w języku obcym, a w pracach magisterskich – co najmniej 55 pozycji bibliograficznych, w tym co najmniej 5 w języku obcym.
6.	Rozważyć możliwość weryfikacji treści kształcenia na specjalności turystyka międzynarodowa pod kątem ich większej spójności, adekwatności do efektów kształcenia z zakresu nauk ekonomicznych oraz nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej.	Treści kształcenia na specjalności TM są adekwatne do wskazanych obszarów efektów uczenia się.
7.	Rozważyć możliwość poszerzenia doskonalenia umiejętności językowych	Nie ma w planach studiów I stopnia przedmiotu prowadzonego w j. obcym, niemniej jednak na

	studentów poprzez realizację przez nauczycieli akademickich treści merytorycznych wykładanych w językach obcych w ramach przedmiotów kierunkowych do wyboru.	wykłady zapraszani są goście, w tym również z zagranicy, przyjeżdżający również w ramach Erasmusa, co pozwala na poszerzenie doskonalenia umiejętności językowych studentów. Na II stopniu wprowadzona jest specjalność w j. angielskim International Tourism Management.
8.	Rozważyć ukierunkowanie oferty studiów II stopnia na odbiorców studiów ekonomicznych, aby możliwe było wykorzystanie potencjału badawczego uczelni.	Podjęte modyfikacje w planach studiów są zorientowane na odbiorców studiów ekonomicznych. W ramach specjalności realizowane są treści wpisujące się w dyscyplinę <b>ekonomia i finanse</b> :  International Tourism Management - Eif 14 ECTS (11.67%)  Menedżer hotelarstwa i gastronomii - 11 ECTS (9.17%)  Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami - 11.5 ECTS (9.58%)
9.	Zmiana systemu wyboru seminarium dyplomowego np. pierwszeństwo wyboru dla studentów z najwyższą średnią z toku studiów. Zmiana zaangażuje studentów do większej aktywności w toku studiów oraz ułatwi wybór właściwego promotora w szczególności studentom wyróżniającymi się wysokimi wynikami w procesie kształcenia	Tryb i organizację zapisów reguluje dokument „Zasady zapisów na seminaria, specjalności i przedmioty do wyboru”, który jest tworzony przez dyrektora instytutu co semestr. Dokument ten jest przekazywany wszystkim kierownikom katedr, pracownikom instytutu, a także studentom przez za pośrednictwem korespondencji mailowej przez COS.  Na kierunku <b>TiR obowiązuje ww zasada: pierwszeństwo wyboru dla studentów z najwyższą średnią z toku studiów. Przykładowo, zgodnie z informacją zamieszczoną w <a href="#">USOSweb</a>:</b>  W dniach 19.04 br. – 26.04 br. prowadzone <b>były zapisy na specjalności, seminaria, wykłady do wyboru, które zostaną uruchomione od semestru zimowego 2024/2025. Zapisy będą realizowane w terminach:</b>  1) zapisy na seminaria licencjackie i magisterskie dla najlepszych Studentów (przed turą podstawową), którzy uzyskali średnią z dotychczasowego toku studiów na poziomie co najmniej 4,5: - <b>15.04 br. (od godz. 8.00) – 16.04 br. (do godz. 23.59);</b> - <b>informacja o możliwości zapisów na seminaria zostanie przekazana przez Pracowników Centrum Obsługi Studentów do dnia 13.04 br. najlepszym Studentom na ich uczelniane adresy e-mail;</b> - <b>Student może wybrać tylko jedno seminarium. Jest również możliwość indywidualnych zapisów. Każdy ze studentów może się indywidualnie</b>

		<p>kontaktować z wybranym przez siebie potencjalnym promotorem. W wyniku tych konsultacji promotor może wyrazić zgodę na opiekę nad seminarzystą. Konsultacje te poprzedzają ogólne zapisy.</p> <p>2) zapisy na specjalności, wykłady do wyboru, seminaria licencjackie i magisterskie dla wszystkich Studentów bez względu na wysokość średniej ocen: - 19.04 br. (od godz. 8.00) – 26.04 br. (do godz. 23.59).</p>
10.	Lepsza organizacja zajęć dydaktycznych	Na kierunku <i>TiR</i> dokładane są wszelkie starania w kierunku dobrej organizacji zajęć dydaktycznych.

#### Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

...

### Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

#### 3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, określając warunki i tryb rekrutacji na studia na kierunek *Turystyka i rekreacja*, kieruje się zasadą przejrzystości, bezstronności i selektywności. Priorytetowym celem jest zapewnienie równości szans wszystkim kandydatom aplikującym na studia na kierunku *Turystyka i rekreacja* i jednocześnie wybór kandydatów, którzy posiadają wiedzę i umiejętności na poziomie zapewniającym osiągnięcie efektów uczenia się po podjęciu studiów.

Przyjęcie na studia na kierunek *TiR* odbywa się zgodnie z właściwymi Uchwałami Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego i drugiego stopnia. Obecnie jest to Uchwała Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr [T.0022.56.2023](#) z dnia 26 czerwca 2023 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2024/2025 oraz Uchwała Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr [T.0022.28.2024](#) z dnia 18 marca 2024 roku w sprawie zmiany Uchwały Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr T.0022.56.2023 z dnia 26 czerwca 2023 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2024/2025. Wcześniejsze Uchwały Senatu regulujące przyjęcia na studia, w tym na kierunek *TiR*, w okresie 2018–2023 dostępne są na stronie [Biuletynu Informacji Publicznej](#) Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Warunki, tryb i kryteria przyjęć kandydatów są również opisane na [stronie internetowej systemu rekrutacyjnego](#). Dodatkowo, cały proces rekrutacji wspomagany jest przez system [Internetowej Rekrutacji Kandydatów \(IRK\)](#).

Warunki rekrutacji na pierwszy stopień studiów stacjonarnych kierunku *Turystyka i rekreacja* uwzględniają przedmioty, z których pozyskana wiedza stanowi przygotowanie do rozpoczęcia studiów (Tabela 3.1).

**Tabela 3.1.** Postępowanie kwalifikacyjne – wybór przedmiotów w latach 2018/2019–2024/2025

Rok akademicki	Przedmiot pierwszy (poziom podstawowy lub rozszerzony)	Przedmiot drugi (poziom podstawowy lub rozszerzony)	Przedmiot trzeci (poziom podstawowy lub rozszerzony)
od 2018/2019 do 2020/2021	Jeden do wyboru spośród: matematyka, geografia, historia, wiedza o społeczeństwie	Język obcy	brak
2021/2022 oraz 2022/2023	Język obcy	Jeden do wyboru spośród: matematyka, historia, geografia, wiedza o społeczeństwie	Jeden do wyboru spośród: matematyka, historia, geografia, wiedza o społeczeństwie
2023/2024 oraz 2024/2025	Język obcy	Jeden do wyboru spośród: matematyka, historia, geografia, wiedza o społeczeństwie	brak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Uchwał Senatu UEK.

Przyjęcie na rok akademicki 2024/2025 na kierunek *TiR* na studia stacjonarne I stopnia odbywa się na podstawie wyników egzaminu maturalnego uzyskanego z dwóch przedmiotów. Pierwszy przedmiot to język obcy (na poziomie podstawowym lub rozszerzonym), a drugi to wybierany jeden spośród czterech możliwych (na poziomie podstawowym lub rozszerzonym). W roku akademickim 2021/2022 oraz 2022/2023 przy rekrutacji należało wybrać trzy przedmioty: język obcy oraz dwa z puli proponowanych. W latach 2018/2019–2020/2021 postępowanie kwalifikacyjne na studia pierwszego stopnia na kierunku *TiR* obejmowało dwa przedmioty: jeden wybierany spośród czterech proponowanych oraz język obcy.

Z każdego przedmiotu, uwzględnianego w postępowaniu kwalifikacyjnym, kandydat może uzyskać maksymalnie 100 punktów. Łączna liczba punktów możliwa do uzyskania wynosi 200 (w latach 2021/2022 oraz 2022/2023 było to 300 punktów). Z egzaminu maturalnego brane są pod uwagę wyłącznie wyniki uzyskane w części pisemnej (zewnętrznej). Wyniki egzaminu maturalnego, wyrażone na świadectwie dojrzałości w skali procentowej, traktowane są jako punkty i stanowią podstawę do dalszych przeliczeń. Metodę obliczania ujęto w [zasadach rekrutacji](#), w zakładce przeliczanie punktów. Na podstawie uzyskanych łącznie punktów, z przedmiotów objętych postępowaniem, kandydaci podlegają dalszej kwalifikacji.

Przyjęcie na kierunek *TiR* na studia I stopnia prowadzone w formie niestacjonarnej odbywa się na podstawie wyników egzaminu maturalnego z dwóch przedmiotów: nowożytnego języka obcego oraz do wyboru: chemii, filozofii, fizyki, geografii, historii, informatyki, języka polskiego, matematyki albo wiedzy o społeczeństwie. Z egzaminu maturalnego brane są pod uwagę wyłącznie wyniki uzyskane w części pisemnej (zewnętrznej). Wyniki egzaminu maturalnego wyrażone na świadectwie dojrzałości w skali procentowej traktowane są jako punkty i stanowią podstawę do dalszych przeliczeń według algorytmu takiego samego, jak w przypadku rekrutacji na studia stacjonarne pierwszego stopnia.

Zgodnie z Uchwałą Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr [T.0022.56.2023](#), wśród warunków rekrutacji na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia ujęto również zasady uwzględniania kandydatów zdających „maturę międzynarodową” (dyplom *International Baccalaureate – IB*). Podczas kwalifikacji kandydatów na studia I stopnia kierunku *Turystyka i rekreacja* określone są również warunki uwzględniania wyników olimpiad. Warunki rekrutacji na pierwszy stopień studiów dla kierunku *TiR* określają także w sposób jednoznaczny zasady dostępu do studiów na tym kierunku dla obywateli Polski oraz dla cudzoziemców, kończących szkołę średnią poza granicami kraju.

Corocznie ustala się limit miejsc na kierunek *TiR*. W latach 2018/2019 i 2019/2020 ustalenie limitu odbywało się na drodze Uchwały Senatu UEK, zaś od roku 2020/2021 limit miejsc na kierunek *TiR* ustalany jest w formie Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Obecnie jest to Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr [R.0211.19.24](#) z dnia 27 maja 2024 roku w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie w roku akademickim 2024/2025.

Informacje o limitach przyjęć oraz o progach do kwalifikacji na I i II stopień studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja* [publikowane są na stronie](#) w postaci liczby punktów, od których kandydaci są przyjmowani, odrębnie dla pierwszego i drugiego (uzupełniającego) naboru. Warto zauważyć, że w przypadku dwóch ostatnich lat (rok akademicki 2023/2024 oraz 2024/2025) limit został osiągnięty już w trakcie pierwszego naboru i nie był potrzebny nabór uzupełniający. Progi punktowe określone dla naboru na I stopień studiów stacjonarnych na kierunek *TiR* w latach 2018–2024 przedstawiono w Tabeli 3.2.

**Tabela 3.2.** Progi punktowe dla naboru na I stopień studiów stacjonarnych na kierunek *TiR*

Próg punktowy/rok akademicki	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
<b>Maksymalna liczba punktów</b>	<b>200</b>	<b>200</b>	<b>200</b>	<b>300</b>	<b>300</b>	<b>200</b>	<b>200</b>
<b>Nabór pierwszy</b>	117	127	115,6	136,2	154	133,4	143
<b>Nabór drugi/lista rezerwowa</b>	110	123,2	112	110,4	136,4	-	-

Źródło: Dane z Działu Nauczania.

Progi przyjęć na studia niestacjonarne I stopnia w ostatnich latach kształtowały się następująco (max. 200 pkt):

- 2018/2019: 72
- 2019/2020: 70
- 2020/2021: 80,4
- 2021/2022: 75
- 2022/2023: 70,8
- 2023/2024: 61,8
- 2024/2025: 61,2

O przyjęcie na pierwszy rok studiów drugiego stopnia mogą ubiegać się kandydaci posiadający dyplom studiów wyższych z tytułem zawodowym licencjata, inżyniera, magistra lub równorzędnym nadanym przez uczelnie publiczne i niepubliczne. W roku akademickim 2024/2025 postępowanie

kwalifikacyjne na studia stacjonarne drugiego stopnia odbywa się na podstawie średniej arytmetycznej ocen uzyskanych w trakcie studiów pierwszego stopnia, zgodnie z zasadami określonymi w Uchwale Senatu nr [T.0022.29.2024](#). Przyjmowani są kandydaci, których średnia ocen jest nie niższa niż średnia graniczna, ustalona przez Uczelnią Komisję Rekrutacyjną w toku postępowania kwalifikacyjnego. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia mogą zgłosić, obok wybranego (podstawowego) kierunku, dodatkowo dwa kierunki alternatywne, przy czym zobowiązani są uporządkować te kierunki według indywidualnych priorytetów. Kolejność wskazanych przez kandydata kierunków jest uwzględniana w postępowaniu kwalifikacyjnym (wypełnianiu limitów przyjęć na poszczególne kierunki studiów). W przypadku, gdy średnia ocen będzie kwalifikowała kandydata do przyjęcia zarówno na kierunek podstawowy, jak i na kierunki alternatywne, kandydat zostanie przyjęty na kierunek podstawowy, zaznaczony w ankiecie rekrutacyjnej jako pierwszy.

W latach 2018/2019–2022/2023 postępowanie kwalifikacyjne na studia stacjonarne drugiego stopnia odbywało się na podstawie wyników uzyskanych z egzaminu wstępnego lub średniej ocen uzyskanych w trakcie studiów pierwszego stopnia w UEK. W przypadku przyjęć na podstawie średniej ocen, 50% ogólnego limitu miejsc ustalonego przez Senat na dany rok akademicki wypełniali absolwenci UEK na podstawie średniej ocen ze studiów pierwszego stopnia (nie niższej niż 4,0). Rekrutacja na podstawie średniej ocen dotyczyła wyłącznie absolwentów studiów pierwszego stopnia UEK, ubiegających się o przyjęcie na ten sam kierunek, który ukończyli w poprzednim roku akademickim. Kandydaci, którzy nie znaleźli się w puli miejsc dla absolwentów UEK przyjętych na podstawie średniej ocen, musieli przystąpić do egzaminu wstępnego, w formie pisemnego testu kwalifikacyjnego, obejmującego wiedzę niezbędną do podjęcia studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja*. Do egzaminu wstępnego przystępowali również wszyscy kandydaci, którzy ukończyli inne uczelnie. Zakresy wiedzy podlegające weryfikacji były podawane na stronie internetowej Uczelni nie później niż na 2 miesiące przed zaplanowanym egzaminem wstępnym.

Progi przyjęcia kandydatów na II stopień studiów stacjonarnych na kierunku *Turystyka i rekreacja*, na podstawie średniej ocen ze studiów I stopnia kształtowały się dotychczas następująco:

- 2018/2019: średnia 3,79
- 2019/2020: średnia 3,89
- 2020/2021: średnia 3,96
- 2021/2022: średnia 4,03
- 2022/2023: średnia 4,22
- 2023/2024: średnia 3,82
- 2024/2025: średnia 3,0

Progi przyjęć w tych samych latach na podstawie wyników egzaminu to (max. 30):

- 2018/2019: 16 pkt,
- 2019/2020: 16 pkt,
- 2020/2021: 15 pkt,
- 2021/2022: 13 pkt,
- 2022/2023: 12 pkt,
- 2023/2024: brak egzaminu
- 2024/2025: brak egzaminu

Prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia na kierunku *TiR*, prowadzone w formie niestacjonarnej, mają osoby posiadające dyplom ukończenia studiów. O przyjęciu kandydatów

decyduje średnia arytmetyczna wszystkich ocen końcowych uzyskanych z zaliczanych przedmiotów w całym okresie studiów pierwszego stopnia. W latach od 2018/2019 do 2024/2025 studia niestacjonarne drugiego stopnia na kierunku *TiR* nie uruchamiały się ze względu na małą liczbę chętnych.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia mogą kandydować na nieograniczoną liczbę kierunków, przy czym kandydat może być przyjęty wyłącznie na jeden kierunek. Kandydat zobowiązany jest uporządkować kierunki studiów w kolejności od najważniejszej do najmniej ważnej, wg indywidualnych priorytetów. Przyjęcie na jeden z kierunków studiów jest równoznaczne z odmową przyjęcia na pozostałe kierunki.

Po doręczeniu przez kandydata wymaganych dokumentów (wydruk ankiety osobowej, kserokopii świadectwa dojrzałości, olimpijczy – dokument wydany przez główny komitet organizacyjny danej olimpiady) następuje wpis na listę studentów, co jest ostatnim krokiem postępowania kwalifikacyjnego. Niedopełnienie tego obowiązku skutkuje skreśleniem z listy zakwalifikowanych do przyjęcia na studia.

Zastosowany w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie sposób rekrutacji na studia odzwierciedla podstawowe oczekiwania dotyczące kompetencji cyfrowych kandydatów. Jednym z pierwszych tego przejawów jest realizacja procesu rekrutacji z wykorzystaniem [dedykowanej strony internetowej](#), w którym dostępne jest narzędzie określone jako [Internetowa Rekrutacja Kandydatów](#). Również na [stronie internetowej UEK](#) kandydaci mogą zapoznać się ze stawianymi wymaganiami dotyczącymi kompetencji cyfrowych potrzebnych podczas realizacji całego cyklu kształcenia.

### **3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej**

W Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie występuje możliwość uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym zagranicznej. Możliwość uznania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, podczas studiów dotyczy przede wszystkim studentów studiujących według indywidualnej ścieżki edukacyjnej (ISE) oraz indywidualnego toku odbywania zajęć (ITZ). Zasady przyznawania indywidualnej ścieżki edukacyjnej (ISE) są określone w par. 15 Regulaminu studiów wyższych w UEK, stanowiącym załącznik do Uchwały Senatu nr [T.0022.33.2024](#) z dnia 29 kwietnia 2024 roku. Warunki uznawania efektów uczenia się zrealizowanych na innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, ujęte są w par. 30 [Regulaminu studiów](#). Zgodnie z zapisem w pkt. 13, studentowi przenoszącemu zajęcia zaliczone w uczelni innej niż macierzysta, w tym zagranicznej, przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk na kierunku macierzystym. Przeniesieniu nie podlegają przedmioty z różnych poziomów i profili studiów. Zgodnie z par. 15 [Regulaminu studiów](#), student, który studiuje według indywidualnej ścieżki edukacyjnej, może, za zgodą Dyrektora Instytutu, zaliczyć część programu studiów (w tym wybrane przedmioty lub nawet program całego semestru) w innym kolegium Uniwersytetu, w innej uczelni w kraju albo w uczelni zagranicznej. Warunkiem zaliczenia przedmiotów w innej uczelni zagranicznej jest zgoda właściwej uczelni, w której funkcjonuje Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS) – przy uwzględnieniu obowiązującej liczby punktów ECTS. Możliwość uznawania efektów uczenia się nie ogranicza się jednak tylko do uczelni zagranicznych, w których funkcjonuje Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS). Występuje również możliwość zaliczenia części programu studiów w uczelni zagranicznej, w której taki

system nie funkcjonuje. W takim przypadku o sposobie przeliczenia ocen na system obowiązujący w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie rozstrzyga Dyrektor Instytutu.

Studia na kierunku *Turystyka i rekreacja* mogą podejmować cudzoziemcy, zgodnie z Uchwałą Senatu nr [T.0022.45.2022](#) (zmienioną uchwałami nr [T.0022.31.2023](#) i [T.0022.43.2024](#)) oraz Uchwałą Senatu nr [T.0022.46.2022](#) (zmienioną uchwałami nr [T.0022.32.2023](#) i [T.0022.61.2024](#)). Osoby te mogą ubiegać się o przyjęcie na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia pod warunkiem, że posiadają: paszport lub inny dokument podróży, dokumenty dotyczące uzyskanego wykształcenia, uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia, dokumenty potwierdzające znajomość języka, w którym będą prowadzone studia, dokumenty potwierdzające ubezpieczenie zdrowotne na terytorium RP. Studia odbywają się na podstawie: umów międzynarodowych, umów zawieranych z podmiotami zagranicznymi przez uczelnie, decyzji ministra, decyzji dyrektora NAWA w odniesieniu do jej stypendystów, decyzji dyrektora NCN, decyzji administracyjnej Rektora. Kwalifikacja cudzoziemców ubiegających się o przyjęcie na studia wyższe odbywa się zgodnie z postępowaniem dotyczącym studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia.

O przyjęcie na studia II stopnia na kierunek *Turystyka i rekreacja* mogą ubiegać się także osoby, które ukończyły studia poza granicą Polski, pod warunkiem, że posiadają poddany legalizacji lub opatrzony *apostille* dyplom uprawniający do podjęcia studiów drugiego stopnia w państwie, w którym został wydany. Wymagane jest, aby dyplom wraz z suplementem (dodatkiem do dyplomu) były przetłumaczone na język polski przez uprawnione instytucje lub tłumacza przysięgłego.

### **3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów**

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku [Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce](#), uczelnia ma prawo potwierdzić, na wniosek kandydata, efekty uczenia się uzyskane przez tę osobę poza systemem studiów. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie uwzględnia możliwość uznania podczas przyjęcia na studia osiągniętych przez kandydata efektów uczenia się poza systemem studiów. Szczegółowe postanowienia dotyczące potwierdzania takich efektów uczenia się ujęte są w Uchwale Senatu nr [39/2019](#) w sprawie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Procedura ta ma na celu ułatwienie dostępu do studiów wyższych w uczelni lub skrócenie czasu studiów osobom posiadającym doświadczenie zawodowe przez wcześniejsze zaliczenie określonych modułów, wraz z przypisaniem im określonej liczby punktów ECTS, przy braku konieczności uczestnictwa bezpośredniego w zajęciach. Zgodnie z zapisami w Uchwale, Uniwersytet ma prawo do potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów kandydatowi ubiegającemu się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz do przyjęcia kandydata na studia z jednoczesnym zaliczeniem części programu studiów, właściwej przedmiotom/modułom odpowiadającym potwierdzonym efektom uczenia się. Potwierdzenie efektów uczenia się wymaga przeprowadzenia formalnego procesu weryfikacji w formie egzaminu. Weryfikacji podlega zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, uzyskanych przez kandydata poza systemem studiów, poprzez: wykonywanie pracy, uczestnictwo w kursach i szkoleniach, aktywność w organizacjach społecznych, uczestniczenie w badaniach naukowych i projektowych, samodoskonalenie, uprawianie dyscypliny sportowej, wolontariat itp. Szczegółowe regulacje dotyczące przebiegu procedury, od złożenia wniosku o uznanie efektów uczenia się przez kandydata do ich potwierdzenia, ujęte są we wspomnianej Uchwale nr [39/2019](#).

Sposób odzwierciedlenia potwierdzonych efektów uczenia się uzyskanych przez kandydata przed rozpoczęciem studiów ujęty jest w par. 30 [Regulaminu studiów](#). Zgodnie z tym zapisem, studenci, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych poprzez potwierdzenie efektów uczenia się, mają prawo do zaliczenia odpowiadających tym efektom przedmiotów na oceny uzyskane podczas potwierdzenia efektów uczenia się. Zgodę na zaliczenie przedmiotu wyraża Dyrektor instytutu na podstawie wniosku studenta złożonego przed rozpoczęciem pierwszego semestru studiów, wraz z zaświadczeniem o potwierdzonych efektach uczenia się. Student ubiegający się o zaliczenie efektów uczenia się może mieć zaliczone nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów.

### 3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Praca dyplomowa (licencjacka lub magisterska) jest końcowym elementem studiów i stanowi samodzielne opracowanie problemu czy zagadnienia, zwykle związanego z kierunkiem studiów. Wszystkie prace zamieszczane są w [Archiwum Prac Dyplomowych \(APD\)](#) i powinny zawierać tytuł w języku polskim, jego angielskojęzyczną wersję, słowa kluczowe (również w języku angielskim) oraz krótkie streszczenie w języku polskim i angielskim.

Zasady i warunki przeprowadzania egzaminu dyplomowanego oraz cały proces dyplomowania na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku *Turystyka i rekreacja* są określone w [Regulaminie studiów](#) UEK, w rozdziale 6 pt. „Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy”. Ujęte w tym rozdziale zapisy regulują w szczególności: zasady wyboru promotora i realizacji seminarium, przygotowania i oceniania pracy dyplomowej, warunki przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego, warunki przeprowadzenia i oceniania tego egzaminu, zasady określania wyniku egzaminu i oceny końcowej studiów. W związku z sytuacją pandemiczną wywołaną COVID-19, w 2020 roku, zgodnie z Zarządzeniem Rektora UEK nr [R-0201-31/2020](#) (zmienianym przez Zarządzenia Rektora UEK nr [R-0201-39/2020](#) i [R-0201-52/2020](#)), egzamin dyplomowy oraz dyplomowanie odbywało się zdalnie z wykorzystaniem technologii informatycznych. W kolejnym roku (2021) zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych poza siedzibą Uczelni przy użyciu środków komunikacji elektronicznej oraz procedury odbioru dyplomu były zgodne z Zarządzeniami Rektora UEK nr [R.0211.6.2021](#), [R.0211.33.2021](#) i [R.0211.69.2021](#). Cała procedura zdalnej obrony pracy dyplomowej została określona zarówno dla studentów, jak i pracowników w formie załączników do ww. Zarządzeń Rektora UEK. W tych dokumentach zwraca się uwagę na oczekiwane kompetencje cyfrowe studentów, wymagania sprzętowe związane ze zdalną obroną oraz wsparcie UEK w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu i pomoc w przeprowadzeniu egzaminu dyplomowego w formie online. Powyższe informacje dostępne są na stronie internetowej UEK w systemie APD. Od roku 2022, zgodnie z Zarządzeniem Rektora UEK nr [R.0211.19.2022](#) z dnia 8 kwietnia 2022 roku, uchyla się wewnętrzne akty prawne zawierające szczególne regulacje związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. W semestrze letnim 2021/2022 egzaminy dyplomowe przeprowadzane były zgodnie z Zarządzeniem Rektora UEK nr [R.0211.30.2022](#) z dnia 6 czerwca 2022 roku w sprawie określenia formy przeprowadzenia egzaminów dyplomowych i sposobu odbioru dyplomu ukończenia studiów. Obecnie obowiązuje Zarządzenie Rektora UEK nr [R.0211.38.2023](#) z dnia 25 maja 2023 roku, uchylające poprzednie Zarządzenie oraz ustalające procedury obrony pracy dyplomowej i procedury odbioru dyplomu ukończenia studiów, które jednocześnie są opublikowane na stronie internetowej [Centrum Obsługi Studentów](#) UEK, w zakładce „Procedura dyplomowania”.

W celu ujednoczenia zasad sporządzania, edytowania i redagowania prac dyplomowych realizowanych w UEK nauczyciele akademicy i studenci powinni stosować zawarte w Komunikacie Prorektora ds. Kształcenia i Studentów z dn. 27 stycznia 2023 roku nr [K.0211.2.1.2023](#) wytyczne do przygotowania pracy dyplomowej w UEK. Studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* przygotowują pracę dyplomową zgodnie z wytycznymi Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie przygotowanymi na podstawie ww. komunikatu Prorektora. Potrzebne dokumenty studenci mogą znaleźć na stronie instytutu w zakładce [sprawy formalne](#).

Według [Regulaminu studiów](#) UEK, praca dyplomowa jest samodzielny opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub praktycznego, albo dokonaniem technicznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności samodzielnej analizowania i wnioskowania.

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* student ma możliwość dokonania wyboru promotora (zgodnie ze swoimi zainteresowaniami badawczymi) w ustalonym przedziale czasu i z listy osób uprawnionych do prowadzenia seminariów, którą sporządza Dyrektor Instytutu Zarządzania, po zaopiniowaniu przez Radę Instytutu Zarządzania. Wyboru dokonuje się w semestrze poprzedzającym semestr, w którym rozpoczyna się seminarium. Następnie, w okresie realizacji seminarium student opracowuje pracę dyplomową pod kierunkiem promotora, który wspomaga studenta merytorycznie. Podczas seminarium na studiach pierwszego stopnia studenci nabywają wiedzę i umiejętności dotyczące redagowania pracy dyplomowej oraz korzystania z baz danych w poszukiwaniu literatury fachowej, a na drugim stopniu dodatkowo odnośnie do sposobów prezentacji swoich wyników, ich interpretowania oraz wyciągania wniosków. Omawiane są również zagadnienia dotyczące praw autorskich. Dostępna jest możliwość dokonania zmiany promotora przez studenta, w przypadku wystąpienia trudności we współpracy. Zgodę na zmianę promotora może wyrazić Dyrektor Instytutu Zarządzania, na pisemny i uzasadniony wniosek studenta.

Po uzyskaniu akceptacji tekstu pracy dyplomowej przez promotora, podlega ona sprawdzeniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym w celu weryfikacji oryginalności i samodzielności pracy, zgodnie z Zarządzeniem Rektora UEK nr [R.0211.34.2021](#). Każda praca podlega następnie podwójnej recenzji (promotora i recenzenta) według formularza dostępnego w systemie [Archiwum Prac Dyplomowych \(APD\)](#). Recenzentem pracy dyplomowej może być pracownik posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. W przypadku, gdy promotorem pracy dyplomowej jest osoba ze stopniem naukowym doktora, recenzentem musi być osoba posiadająca stopień naukowy doktora habilitowanego. Recenzentem pracy nie może być pracownik tej samej katedry co promotor, chyba że jedynie w tej katedrze zatrudnieni są specjaliści w zakresie obszaru wiedzy, którego dotyczy praca. Regulamin studiów dopuszcza możliwość recenzowania pracy przez osobę będącą pracownikiem innej uczelni. Promotor i recenzent mają obowiązek złożyć recenzję w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania pracy dyplomowej do recenzji. Recenzje prac dyplomowych są jawne (z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z przepisów prawa) i przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego student ma prawo zapoznać się z ich treścią w systemie [Archiwum Prac Dyplomowych \(APD\)](#).

Proces sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych na zakończenie procesu kształcenia obejmuje ocenę pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Do egzaminu dyplomowego może przystąpić student, który spełnia warunki ujęte w par. 47 p. 1 [Regulaminu studiów](#):

- otrzymał pozytywne oceny końcowe ze wszystkich przedmiotów, zaliczeń praktyk zawodowych oraz seminariów przewidzianych w programie studiów, z zastrzeżeniem różnic wynikających ze studiów odbywanych w trybie ISE;

- uzyskał wymaganą liczbę punktów ECTS;
- złożył pracę dyplomową, zaakceptowaną przez promotora, która pozytywnie przeszła proces weryfikacji przez system antyplagiatowy;
- uzyskał pozytywne recenzje zarówno promotora, jak i recenzenta;
- złożył kartę obiegową oraz uregulował zobowiązania wobec uczelni.

Tak więc, po otrzymaniu pozytywnych ocen w toku studiów, złożeniu pracy uzyskaniu i dwóch pozytywnych recenzji oraz dopełnieniu formalności administracyjnych, student przystępuje do obrony pracy dyplomowej w wyznaczonym terminie. Egzamin odbywa się w formie ustnej i może mieć charakter otwarty, na wniosek studenta lub promotora. Przedmiotem egzaminu jest obrona pracy dyplomowej oraz zagadnień z zakresu przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych. Dla kierunku *Turystyka i rekreacja* opracowane zostały zagadnienia na egzamin dyplomowy (po 30 zagadnień dla studiów pierwszego oraz drugiego stopnia), odnoszące się do wybranych, szczególnie istotnych aspektów, z którymi studenci zapoznają się w czasie studiów. Zestaw tych zagadnień dostępny jest na [stronie Instytutu Zarządzania UEK](#). W czasie egzaminu końcowego, oprócz dyskusji na temat pracy dyplomowej, Komisja Egzaminacyjna wybiera dla studenta pytania ze wspomnianej puli zagadnień. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego student zostaje poinformowany o jego wyniku oraz o ocenie końcowej, odzwierciedlonej następnie na dyplomie. Taki sposób podejścia do dyplomowania, dający możliwość wyboru promotora, jego zmiany, wsparcia merytorycznego ze strony promotora, odpowiedzi ustnej uwzględniającej pytania dotyczące pracy oraz pytania dotyczące przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych, pozostawiają studentowi znaczny zakres samodzielności w podejmowaniu decyzji o współpracy przy opracowaniu pracy. Udzielanie podczas egzaminu dyplomowego odpowiedzi na pytania w formie ustnej ułatwia argumentację stanowiska oraz nawiązanie dyskusji dotyczącej zagadnień wyeksponowanych w pytaniach egzaminacyjnych. Uwzględnienie podczas egzaminu pytań dotyczących problematyki pracy dyplomowej, przedmiotów kierunkowych oraz specjalnościowych, wraz ze wskazanymi atutami odpowiedzi ustnej, ułatwia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja*.

Tematyka prac dyplomowych obejmuje szeroki zakres zagadnień podejmowanych podczas studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja*. Wśród nich znajdują się m.in. kwestie związane z: hotelarstwem, atrakcyjnością turystyczną wybranych miast, regionów i krajów, promocją turystyczną, znaczeniem dziedzictwa kulturowego dla turystyki, organizowaniem kongresów i innych wydarzeń, a także rolą rekreacji w życiu współczesnego człowieka. Autorzy prac dyplomowych korzystają z różnych metod badawczych, których stosowania uczą się w trakcie studiów, przede wszystkim w ramach seminariów dyplomowych. Niektóre prace mają charakter opisowy i skupiają się na analizie i interpretacji literatury oraz wykorzystaniu danych wtórnych. Inne przedstawiają wyniki własnych badań studentów, najczęściej wykonywanych przy wykorzystaniu kwestionariusza ankiety lub wywiadu. Część prac ma charakter postulatyczny i prezentuje własne pomysły autorów, np. w zakresie podjęcia działań rewitalizacyjnych lub promocyjnych w odniesieniu do badanych miejscowości i obiektów albo też wyznaczenia tematycznych szlaków kulturowych. Zestawienie tytułów prac dyplomowych przygotowanych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia od roku akademickiego 2021/2022 do 2023/2024 zamieszczono w Załączniku 6.A i 6.B (Część I Materiały uzupełniające).

### 3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Do monitorowania procesu kształcenia studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* wykorzystywane są dane o przebiegu rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia, progi punktowe przyjęć oraz liczby odsiewu kandydatów/studentów. Do sporządzania odpowiednich statystyk oraz ich analizy i podejmowania adekwatnych działań w obszarze rekrutacji, zaliczania i uznawania efektów uczenia się, wykorzystuje się bazę systemu [USOSweb](#). System ten gromadzi m.in. dane dotyczące liczby: kandydatów przyjętych na studia oraz absolwentów, odsiewu studentów.

Liczba studentów (przyjętych) i absolwentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia kierunku *Turystyka i rekreacja* przedstawiona została odpowiednio w Załączniku 3.A (I stopień) oraz Załączniku 3.B (II stopień). W przypadku studiów II stopnia uwzględniono tylko studia stacjonarne, gdyż w analizowanym okresie studia niestacjonarne się nie uruchamiały.

Załącznik 3.C przedstawia liczbę studentów niekończących studiów w terminie oraz przyczyny odsiewu studentów w roku akademickim 2023/2024. Analiza tych danych wskazuje, że na kierunku *Turystyka i rekreacja* zdecydowanie największy odsiew studentów jest na pierwszym roku studiów. Świadczy to o wysokim poziomie nauczania – selekcja na tym etapie pozwala wybrać najlepszych kandydatów, którzy potem jako studenci osiągają zakładane efekty uczenia się.

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* do monitorowania procesu kształcenia oraz do pozyskiwania informacji pozwalających inicjować działania doskonalące mogą też być wykorzystywane:

- dane dotyczące terminowego ukończenia studiów, ocen z recenzji prac dyplomowych oraz końcowych ocen ze studiów;
- wyniki badań losów zawodowych absolwentów prowadzone przez [Akademickie Centrum Kariery \(ACK\)](#) (obecnie przez [Biuro ds. Relacji z Absolwentami](#));
- bieżące rozmowy ze studentami stanowiące nieformalne badanie opinii;
- opinie studentów przekazywane opiekunom roku studiów;
- roczne raporty Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Ponadto, na bieżąco realizowany jest proces pozyskiwania informacji od studentów na temat zajęć dydaktycznych poprzez ankiety ewaluacyjne (zob. kryterium 10.1). Dodatkowo, po każdym semestrze nauczyciele akademicy wypełniają formularz z informacją o ocenie stanu osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w odniesieniu do założeń przyjętych w karcie przedmiotu (zob. pkt. 3.6 i kryterium 10.1).

### 3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Aktualnie obowiązujące efekty uczenia się na kierunku *Turystyka i rekreacja* (I i II stopnia), wyszczególnione na początku niniejszego raportu, zostały przyjęte jako załączniki do Uchwały Senatu nr [T.0022.25.2024](#) z dnia 18 marca 2024 roku.

Przy ocenianiu osiągniętych przez studenta efektów uczenia się stosowane są od roku akademickiego 2023/2024 następujące oceny (zob. rozdział 4 par. 28 p. 1 [Regulaminu studiów](#)):

- bardzo dobry (5,0),
- dobry plus (4,5),
- dobry (4,0),

- dostateczny plus (3,5),
- dostateczny (3,0),
- niedostateczny (2,0)

Studenci powtarzający przedmiot uzyskują oceny na takich samych zasadach jak studenci realizujący przedmiot po raz pierwszy.

Do roku akademickiego 2022/2023 włącznie była jeszcze ocena „celująca” (5,5), która mogła być zastosowana wyłącznie w przypadku szczególnie wyróżniającego się poziomu wiedzy lub umiejętności, wykraczającego poza ramy programowe przedmiotu i wymagania prowadzącego stawiane w odniesieniu do oceny „bardzo dobrej” (5,0).

W par. 31 [Regulaminu studiów](#) przedstawiono w sposób szczegółowy procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych, takich jak kwestionowanie oceny uzyskanej przez studenta w efekcie sprawdzania realizacji efektów uczenia czy też zapobieganie występowaniu zachowań nieetycznych, niezgodnych z prawem oraz reagowaniu, gdy taka sytuacja wystąpi.

Seminaria dyplomowe, szkolenie BHP oraz szkolenie biblioteczne, a także semestry nauki języka obcego, w których nie przewidziano zastosowania ocen wymienionych powyżej, są zaliczane bez oceny, co w dokumentach potwierdzających przebieg kształcenia odnotowane jest odpowiednio wpisami: „zal” - w przypadku osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, „nzal” – w przypadku braku osiągnięcia dostatecznego poziomu efektów uczenia się. Wskazane typy wpisów nie mają odpowiednika w skali ocen i nie są uwzględniane przy obliczaniu średniej oceny ze studiów.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się są szczegółowo wyjaśnione w kartach przedmiotów zawartych w planie studiów dostępnym w [PRK](#). Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są dostosowane zarówno do stopnia, formy kształcenia na kierunku, jak i specyfiki efektów uczenia się zakładanych w obrębie przedmiotów. Najczęściej wykorzystywane w zakresie wiedzy są pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne, grupowe i indywidualne prace projektowe, prezentacje, odpowiedzi ustne. W zakresie umiejętności stosowanymi metodami są, oprócz wypowiedzi ustnych (umiejętność komunikowania się w języku obcym), zadania tablicowe, studia przypadków. Z kolei w zakresie kompetencji społecznych przeważają prace zespołowe, prezentacje, projekty, a także aktywność i zaangażowanie studentów w działania podejmowane na zajęciach. Postępy w realizacji procesu kształcenia dla poszczególnych przedmiotów odzwierciedla się w postaci: oceny z zaliczenia (dotyczy bieżących osiągnięć), oceny z egzaminu (jeżeli dla przedmiotu przewidziano egzamin w programie studiów) oraz oceny końcowej (całościowej, wpisywanej do dokumentacji potwierdzającej przebieg kształcenia). Sposób określania bieżących osiągnięć ujęty jest w karcie przedmiotu, w której wskazane są również sposoby sprawdzania osiągniętych efektów uczenia się oraz metoda wyliczenia oceny końcowej. W sylabusie przedmiotu, w części „Macierz realizacji przedmiotu” uwidocznione są powiązania pomiędzy realizowanymi (na wykładach, ćwiczeniach, konwersatoriach) treściami programowymi a efektami uczenia się (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) oraz metodami prowadzenia zajęć i sposobami oceny.

Szczegółowe efekty uczenia się oraz zasady uzyskania zaliczenia z przedmiotu przedstawia osoba prowadząca przedmiot na pierwszych zajęciach w semestrze, w oparciu o karty przedmiotu (sylabusy). W przypadku zajęć realizowanych z wykorzystaniem kursów e-learningowych na [platformie Moodle](#), również w tych kursach są umieszczone informacje o wymaganiach dotyczących przygotowania

studentów, o kryteriach i zasadach oceniania. Informacje o kryteriach oceniania są przekazywane studentom także każdorazowo przed realizacją kolejnego zadania podczas zajęć, jak również przed rozpoczęciem sprawdzianu (kolokwium) oraz przed egzaminem. Student, który nie osiągnął przewidzianych w ramach przedmiotu efektów uczenia się, otrzymuje ocenę niedostateczną.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się mogą być indywidualnie dostosowane do osób z niepełnosprawnościami. W takim przypadku szczegółowych informacji i zaleceń udziela prowadzącemu zajęcia w indywidualnym kontakcie [Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#). Na tej podstawie prowadzący zajęcia może dostosować organizację współpracy oraz sposób zastosowania metody sprawdzenia efektów uczenia się do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Podstawowe założenia współpracy ze studentami niepełnosprawnymi oraz szczegółowe informacje dotyczące zasad dostosowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do studentów z niepełnosprawnością są przedstawione w par. 27 [Regulaminu studiów](#). Informacje dotyczące działań BON służących wspieraniu studentów z niepełnosprawnościami w studiowaniu podane są na [stronie internetowej BON](#).

Podstawowe zasady informowania studentów o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się podczas studiów zawarte są w rozdziale 4 [Regulaminu studiów](#). Na kierunku *Turystyka i rekreacja* stosuje się zasady rzetelnej oceny i weryfikacji, a student po uzyskaniu oceny ma prawo wglądu do własnych prac. Oceny bieżących osiągnięć, oceny z egzaminów oraz oceny końcowe podawane są do wiadomości studentów według numerów albumów, w następujący sposób: podczas zajęć lub konsultacji lub za pośrednictwem uczelnianej poczty elektronicznej lub za pośrednictwem innych komunikatorów przekazu elektronicznego funkcjonujących w Uniwersytecie. W warunkach wspomagania zajęć kursami e-learningowymi na [platformie Moodle](#), również w tych kursach, indywidualnie dla każdego studenta, są dostępne informacje o uzyskanych ocenach bieżących (częstkowych), ocenach z zaliczenia oraz o ocenach końcowych, zależnie od zakresu wykorzystania kursu we wspomaganiu realizacji przedmiotu. Informacje o uzyskanych ocenach końcowych dostępne są indywidualnie dla każdego studenta także w [systemie USOS](#). Prowadzący zajęcia informuje o ocenie z zaliczenia studenta w ciągu 7 dni od przeprowadzenia danej formy sprawdzenia osiągnięć studenta. Egzaminator informuje studentów o ocenie z egzaminu w ciągu 7 dni od jego przeprowadzenia. W przypadku egzaminu ustnego egzaminator informuje studenta o ocenie z egzaminu niezwłocznie po zakończeniu egzaminu z danym studentem. Oceny końcowe podawane są do wiadomości studenta przy wykorzystaniu elektronicznego systemu obsługi studentów w terminie 7 dni od zakończenia sesji poprawkowej. Starosta grupy ma prawo poinformowania Dyrektora Instytutu o każdym przypadku niewywiązania się egzaminatora lub prowadzącego zajęcia z powyższego obowiązku. Ogólne zasady weryfikacji umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie oceniania efektów uczenia się, a umożliwienie studentom wglądu do archiwizowanych prac egzaminacyjnych sprawia, że cały system jest przejrzysty. Student, który nie zgadza się z uzyskaną oceną końcową z przedmiotu i zgłasza uzasadnione zastrzeżenia co do bezstronności nauczyciela, który go oceniał lub co do formy, przebiegu egzaminu lub zaliczenia lub co do sposobu ustalenia oceny końcowej z przedmiotu, ma prawo przystąpienia do egzaminu komisyjnego, składając w ciągu 1 tygodnia od daty uzyskania oceny końcowej wnioski do Dyrektora Instytutu.

Stopień realizacji efektów w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych określany jest corocznie przez każdego z pracowników w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia obowiązuje pracowników do wypełnienia

formularzy dotyczących osiągniętych efektów uczenia się, w których określany jest stopień realizacji owych efektów oraz czynniki wspomagające i ograniczające ich osiągnięcie (zob. też kryterium 10.1). Zbiornicze wyniki stanowią podłoże do dyskusji w ramach dydaktycznych spotkań pracowników katedr realizujących zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* oraz do propozycji ulepszeń procesu dydaktycznego.

Dyrektor Instytutu Zarządzania podejmuje decyzje, zgodnie z [Regulaminem studiów](#), w sprawie uznawania przedmiotów na wniosek studenta, który:

- studiuje lub studiował inny kierunek studiów;
- przenosi zajęcia zaliczone w uczelni innej niż macierzysta, w tym zagranicznej;
- został przyjęty na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych poprzez potwierdzenie efektów uczenia się;
- uczestniczy w pracach badawczych lub wdrożeniowych.

Warunkiem zaliczenia semestru lub roku jest spełnienie wszystkich wymagań objętych programem studiów dla danego okresu rozliczeniowego oraz terminowe zaliczenie wszystkich przedmiotów, tj. do końca sesji poprawkowej, ustalonej zgodnie z organizacją roku akademickiego. Zaliczenia semestru oraz wpisu na kolejny semestr dokonuje Dyrektor Instytutu Zarządzania. Informacja o ocenie końcowej, uzyskanej na zakończenie studiów jest przekazywana indywidualnie każdemu studentowi po zakończeniu egzaminu dyplomowego. Student uzyskuje również informację o sposobie wyliczenia oceny końcowej na podstawie oceny ze studiów, oceny pracy dyplomowej oraz oceny z egzaminu dyplomowego.

### **3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych**

Metody sprawdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zostały dobrane do rodzajów efektów uczenia się określonych dla kierunku *Turystyka i rekreacja*. Najczęściej stosowane to (zob. Załącznik 3.D):

- w przypadku ocen cząstkowych (formujących):
  - aktywność studentów podczas zajęć,
  - kolokwia (cząstkowe oraz końcowe),
  - odpowiedź ustna (dyskusje i rozmowy ze studentami),
  - projekty zespołowe (opracowanie zadań, analizy przypadku, opracowanie i prezentacja eseju),
  - ćwiczenia praktyczne,
  - prezentacje,
  - projekty indywidualne;
- w przypadku ocen końcowych podsumowujących:
  - egzamin końcowy (pisemny lub testowy, również na [platformie Moodle](#)),
  - średnia ważona lub arytmetyczna ocen cząstkowych.

Tematyka oraz metodyka realizacji prac etapowych, projektów, opracowań zaliczeniowych, pytań uwzględnianych w kolokwium i egzaminach, a także tematyka prac dyplomowych na I i II stopniu studiów jest dostosowana przez prowadzących do efektów uczenia się, które realizowane są w ramach

poszczególnych przedmiotów na kierunku *Turystyka i rekreacja*, a także do dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości jako wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek *TiR*.

Studenci kierunku *Turystyka i rekreacja*, zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia, w ramach niektórych zajęć wykonują różne prace etapowe (projekty, referaty, badania i analizy). Jako przykłady dla studiów pierwszego stopnia można wskazać referaty w ramach ćwiczeń z krajoznawstwa (na temat wybranych miejscowości i obiektów krajoznawczych, szlaków tematycznych itp.), projekty produktów i imprez turystycznych (funkcjonowanie biur podróży, podstawy turystyki biznesowej) i rekreacyjnych (podstawy rekreacji), prowadzenie badań ruchu turystycznego w Krakowie (międzynarodowy ruch turystyczny w Krakowie) oraz przygotowanie rekomendacji dla przedsiębiorstw turystycznych (zachowania konsumentów na rynku turystycznym). Prace etapowe realizowane na drugim stopniu studiów wymagają przeważnie większej wiedzy i zdolności łączenia ze sobą różnych zagadnień. Jako przykłady takich zadań wskazać można analizę i ocenę rozwoju turystycznego danego obszaru (planowanie turystyczne), identyfikację współczesnych trendów w branży targowo-wystawienniczej (targi i wystawy gospodarcze) czy też zadania logistyczno-merytoryczne dotyczące segmentacji wybranych rynków turystycznych albo analizy sytuacji finansowej przedsiębiorstwa ze względu na cykl życia produktu (marketing usług turystycznych). Wymagania stawiane tego rodzaju pracom przedstawiane są studentom przez poszczególnych prowadzących, podobnie jak szczegółowe informacje związane z ich oceną oraz jej znaczeniem dla zaliczenia zajęć lub ostatecznej oceny z przedmiotu.

W kartach przedmiotu wskazuje się tematykę poszczególnych wykładów i ćwiczeń. Następnie identyfikuje się te grupy zagadnień szczegółowych, podejmowanych podczas wykładów i podczas zajęć ćwiczeniowych, które składają się na realizację każdego z zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się w obszarach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Metody weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są dobierane do specyfiki poszczególnych zagadnień oraz sposobów ich ujęcia podczas zajęć wykładowych i ćwiczeniowych. Możliwe jest ich wykorzystanie także w warunkach kształcenia na odległość. W karcie przedmiotu wyszczególnia się je w zestawieniu tabelarycznym, w którym do poszczególnych efektów uczenia się dla przedmiotu wskazane jest odniesienie do efektów kierunkowych, do właściwego celu przedmiotu korespondującego z tym efektem uczenia się, do treści prezentowanych podczas zajęć wykładowych i zajęć ćwiczeniowych. Następnie wskazane są metody/narzędzia dydaktyczne stosowane do realizacji takiego efektu oraz metody jego weryfikacji.

Szeroki zakres kierunkowych efektów uczenia się, uwzględniany w realizacji procesu dydaktycznego w ramach poszczególnych przedmiotów na kierunku *Turystyka i rekreacja* powoduje, że studenci uczestniczący w zajęciach poszerzają swoją wiedzę, a także uczą się samodzielności w pracy naukowo-badawczej. Nabywają również umiejętności współpracy w zespole w realizacji przedsięwzięć badawczych, trudnych do przeprowadzenia indywidualnie. Proponowane przez prowadzących metody zwiększania aktywności badawczej studentów to przede wszystkim: odsyłanie studentów do wskazanych pozycji literaturowych, zadania związane z indywidualnym przeglądem literatury w kontekście wskazanego obszaru teoretycznego, eseje wymagające przeglądu literatury oraz dotychczasowych badań, prezentacje przygotowywane indywidualnie lub zespołowo na wskazywany temat, analiza przypadku, wyszukiwanie i analiza raportów przez studentów, dyskusje/uczestnictwo w forach dyskusyjnych, debaty oksfordzkie, przygotowanie projektów badań w grupach, zadania domowe do samodzielnego rozwiązania.

Efekty uzyskane podczas praktyk zawodowych są weryfikowane przez opiekunów na podstawie raportów praktyk (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr [R.0211.16.2022](#)). W raporcie z przebiegu studenckiej praktyki zawodowej (w brzmieniu określonym w Załączniku nr 2 do wspomnianego ZR – zob. Załącznik 10D) uwzględniane są efekty uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, wynikające z karty przedmiotu „Praktyka” na studiowanym kierunku oraz zadania, czynności wykonywane w trakcie praktyki służące realizacji tych efektów. Organizator praktyki potwierdza opisany przebieg praktyki oraz osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się podczas jej trwania (jako w pełni lub częściowo zrealizowane albo niezrealizowane). Na tej podstawie Opiekun praktyk w UEK zalicza praktykę lub jej nie zalicza (szerzej: kryterium 2.6).

Proces sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych na zakończenie procesu kształcenia obejmuje ocenę pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Egzamin odbywa się w formie ustnej. Jego przedmiotem jest obrona pracy dyplomowej (jedno pytanie z pracy) oraz zagadnienia z zakresu przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych (dwa pytania spośród 30 [zamieszczonych na stronie internetowej](#) – osobno dla studiów I i II stopnia).

Wynik studiów stanowi sumę:

- 1) 60% średniej arytmetycznej wszystkich ocen końcowych z przedmiotów realizowanych w całym okresie studiów, z uwzględnieniem ocen niedostatecznych, obliczonej z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku;
- 2) 20% średniej arytmetycznej ocen wystawionych przez promotora i recenzenta z pracy dyplomowej;
- 3) 20% średniej arytmetycznej ocen z trzech pytań zadanych podczas egzaminu dyplomowego.

Na dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczną ocenę według skali:

- 1) od 3,00 do 3,49 – dostateczny;
- 2) od 3,50 do 3,79 – plus dostateczny;
- 3) od 3,80 do 4,19 – dobry;
- 4) od 4,20 do 4,49 – plus dobry;
- 5) od 4,50 do 4,89 – bardzo dobry;
- 6) od 4,90 do 5,00 – bardzo dobry z wyróżnieniem.

Przejawem ukierunkowania na zaangażowanie studentów w prace badawcze lub wdrożeniowe jest uwzględnienie tej aktywności w par. 30 p. 5 [Regulaminu studiów](#). Zgodnie zapisami tego punktu, student może zostać zwolniony z udziału w niektórych zajęciach z przedmiotu, z którym tematycznie związana jest realizowana praca. Zgodę w tym zakresie wyraża Dyrektor Instytutu na zasadach udzielenia ITZ (indywidualnego trybu odbywania zajęć), na podstawie opinii osoby kierującej pracami badawczymi i pracownika odpowiedzialnego za przedmiot, którego dotyczy zwolnienie z zajęć. Sprawdzenie efektów uczenia się, uzyskanych przez studenta, odbywa się na zasadach uwzględnionych w karcie przedmiotu, którego dotyczy zwolnienie z zajęć.

Równoległe z realizowanym procesem dydaktycznym, wzbogacającym przedstawionymi narzędziami, studenci mogą być także angażowani w projekty i tym sposobem podnosić poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, ujmowanych w postaci kierunkowych efektów uczenia się. Jako przykłady takich projektów można wymienić:

- udział studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* w corocznej konferencji Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości realizowanej w ramach Międzynarodowej Konferencji Naukowej Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie „Wiedza –

Gospodarka – Społeczeństwo” w ramach sesji studenckiej – posterowej i referatowej (zob. Załącznik 3.E);

- współorganizacja i udział w cyklicznym wydarzeniu pn. „Studencko-Doktorancka Konferencja Naukowa ECONFTOUR”. Jest to inicjatywa podjęta przez cztery Uniwersytety Ekonomiczne (w Krakowie, Katowicach, Poznaniu i we Wrocławiu). Pierwsza jej edycja odbyła się w Krakowie (w 2017 r), następnie we Wrocławiu (2018 r.), w Poznaniu (2019 r.), w Katowicach (2020 r.), w Krakowie (2021), we Wrocławiu (2022) i ostatnio w Poznaniu (2023 r.). Organizator główny w danym roku odpowiadał za budżet oraz organizację na miejscu, natomiast pozostali współorganizatorzy wspierali go w obszarze marketingu wydarzenia (promocja na swojej uczelni, na swoich profilach mediów społecznościowych i w danym mieście) oraz w procesie publikacyjnym (recenzje prac zgłaszanych na konferencję).

Studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* mają również możliwość włączenia się w badania naukowe prowadzone przez pracowników Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Efektami badań, a zarazem dokumentacją zaangażowania studentów w ich, są wspólne publikacje pracowników UEK oraz studentów kierunku *TiR* (w tym w języku angielskim – zob. Załącznik 7.B), a także samodzielne publikacje studentów. W Załączniku 3.E do raportu samooceny znajduje się wykaz publikacji studentów kierunku *Turystyka i rekreacja*, opracowanych na podstawie wyników prowadzonych przez nich badań.

Biorąc pod uwagę możliwość sprawdzenia i opanowania języka obcego przez studentów, należy zwrócić uwagę, że: na studiach stacjonarnych I stopnia obowiązuje nauka dwóch języków obcych przez cztery semestry w wymiarze 30 godz./semestr, na studiach niestacjonarnych I stopnia obowiązuje nauka jednego języka obcego przez cztery semestry w wymiarze 30 godz./semestr, na studiach stacjonarnych II stopnia obowiązuje nauka jednego języka obcego przez dwa semestry w wymiarze 30 godz./semestr, na studiach niestacjonarnych II stopnia obowiązuje nauka jednego języka obcego przez dwa semestry w wymiarze 18 godz./semestr. Wśród propozycji języków i poziomów oferowanych na kierunku *Turystyka i rekreacja* są: j. angielski (poziomy B1, B2, C1, C1+), j. francuski, hiszpański, rosyjski, włoski, niemiecki (poziomy A1, A2, B1, B2). Uruchomienie grup na wyższych poziomach uzależnione jest od zebrania określonej liczby studentów. W latach 2016–2021 na kierunku *Turystyka i rekreacja* lektorat z języka obcego na II stopniu, zgodnie z planami studiów, kończył się zaliczeniem. Od roku 2022 egzamin przeprowadzany jest na zakończenie lektoratów z języka obcego, zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Egzamin standaryzowany z języka obcego na I stopniu przeprowadzany jest na pięciu poziomach, zgodnie z tabelą poziomów kompetencji językowej opracowaną przez Radę Europy – A2, B1, B2, B2+ oraz C1+.

W Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie, na kierunku studiów *Turystyka i rekreacja* stosuje się szeroki zakres dokumentów potwierdzających osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się. Dokumentami takimi są:

1. Gromadzenie przez każdego prowadzącego podczas całego cyklu kształcenia dokumentacji uzyskanych efektów uczenia się w postaci: ocenionych prac przygotowanych i oddanych przez studentów, plików z pracami przesłanymi przez e-mail, zgodnie z Zarządzeniem Rektora R-0121-15/2009 [Zarządzenie dotyczące przechowywania prac egzaminacyjnych](#), a także w formie dzienników obecności, zestawień ocen bieżących (częstkowych), zestawień ocen z zaliczeń i egzaminów. W warunkach wspomagania procesu nauczania przez kursy e-learningowe na [platformie Moodle](#) informacje te mogą być gromadzone w kursach.

Dokumentacja egzaminów przeprowadzanych w formie odpowiedzi ustnych może być gromadzona w formie nagrań egzaminów.

2. Wpisywanie przez prowadzących ocen końcowych z poszczególnych przedmiotów, które są widoczne indywidualnie dla każdego studenta, do [systemu USOS](#), a dla studentów kończących cykl kształcenia w roku akademickim 2020/2021 do systemu [Wirtualny Dziekanat](#).
3. Sporządzony protokół przeprowadzenia egzaminu komisyjnego w przypadku wystąpienia okoliczności, które stanowią podstawę do przeprowadzenia takiego egzaminu.
4. Składane przez prowadzących zajęcia w systemie [PRK](#) (po zakończeniu zajęć, przeprowadzeniu zaliczeń i egzaminów) oświadczeń dotyczących realizacji zakładanych efektów uczenia się w ramach poszczególnych przedmiotów (szerzej: kryterium 10.1 i Załącznik 10A).
5. Rejestracja pracy dyplomowej w internetowym systemie [Archiwum Prac Dyplomowych](#), czego wymaga proces oceny, który poprzedzony jest badaniem w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA). Systemy te wspomagają dokumentację (podstawowe uregulowania w tym zakresie ujęte są w Regulaminie studiów UEK) egzaminu dyplomowego.
6. Dokument potwierdzający zakończenie procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, o przeprowadzenie której wnioskuje kandydat na studia. Zasady przeprowadzania tej procedury oraz jej dokumentacji ujęte są w Uchwale Senatu UEK nr [39/2019](#) w sprawie potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych poza systemem studiów.

Na analizowanym kierunku *Turystyka i rekreacja* realizowane są formalnie przyjęte i opublikowane:

- spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów na studia;
- zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym;
- zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Wszelkie uregulowania i zasady dotyczące rekrutacji i przyjęć na studia, weryfikacji efektów uczenia się w trakcie studiów, zaliczania semestrów i lat oraz dyplomowania są formułowane w sposób przejrzysty i podawane do publicznej wiadomości, zgodnie z zasadą powszechności i transparentności.

Wykorzystywane w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie rozwiązania w zakresie weryfikowania i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, które stosuje się w procesie nauczania i uczenia się w warunkach wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość, zapewniają jednoznaczną identyfikację studenta. Weryfikacja użytkownika następuje przede wszystkim przed rozpoczęciem korzystania z:

- platformy [e-learningowej Moodle](#);
- Internetowego Systemu Obsługi Studentów [USOSweb](#);
- utworzonego dla każdego studenta uczelnianego [konta poczty elektronicznej](#);
- oraz platformy komunikacji online MSTeams (wcześniej również Zoom).

W każdym przypadku student loguje się do zabezpieczonego, indywidualnego, utworzonego przez siebie konta. Przyjęte rozwiązania są zgodne z przepisami dotyczącymi RODO. Nadzór nad spełnieniem wymagań dotyczących ochrony danych osobowych sprawuje funkcjonujący w strukturze UEK Inspektor Ochrony Danych (IOD). Polityka prywatności UEK w tym również założenia dotyczące wykorzystywania narzędzi informatycznych w komunikacji w UEK, tekst rozporządzenia RODO, tekst

Ustawy o ochronie danych osobowych oraz obowiązujące akty prawa wewnętrznego UEK dotyczące ochrony danych zostały umieszczone na [stronie internetowej Uniwersytetu](#).

### 3.8. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy...

Nie dotyczy

### 3.9. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się...

Nie dotyczy

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeżeli dotyczy*)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 (poprzednio częściowo nr 2) wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zweryfikować karty przedmiotów pod względem aktualności obowiązkowej i zalecanej literatury	Zgodnie z <a href="#">Komunikatem w sprawie wytycznych do przygotowania kart przedmiotów przewidzianych planem studiów</a> z dnia 15 marca 2022 roku pozycje literatury podstawowej i uzupełniającej powinny być jak najbardziej aktualne (zalecane jest, aby nie były one starsze niż 10 lat). Dopuszczalne jest wskazanie literatury starszej, stanowiącej kanon literatury przedmiotu, przy czym w takim przypadku należy dodatkowo wskazać przynajmniej jedną pozycję aktualną.
2.	Uporządkować zasady archiwizacji prac etapowych oraz zawartości teczek przedmiotów.	Zasady archiwizacji prac określa Zarządzenie Rektora <b>R-0121-15/2009</b> <a href="#">Zarządzenie dotyczące przechowywania prac egzaminacyjnych</a> . W Instytucie Zarządzania nie ma dodatkowej formalnej procedury w przedmiotowym temacie. Nauczyciele akademicy mają świadomość konieczności archiwizowania prac i prowadzenia teczek swoich przedmiotów. Część prac ma charakter zdigitalizowany i przechowywana jest na platformie Moodle lub Teams, w Zespole danego przedmiotu.
3.	Zwiększyć zakres literatury zagranicznych wykorzystywanej w pracach dyplomowych.	W pracach dyplomowych są wymagane pozycje zagraniczne. Wytyczne w tym względzie precyzuje strona: <a href="https://iz.uek.krakow.pl/sprawy-studenckie/prace-dyplomowe-magisterskie-obrony/">https://iz.uek.krakow.pl/sprawy-studenckie/prace-dyplomowe-magisterskie-obrony/</a> W pracach licencjackich wymaganych jest co najmniej 32 pozycje bibliograficzne, w tym co najmniej 2 w języku obcym, a w pracach magisterskich – co najmniej 55 pozycji bibliograficznych, w tym co najmniej 5 w języku obcym.

4.	Zmiana systemu wyboru seminarium dyplomowego np. pierwszeństwo wyboru dla studentów z najwyższą średnią z toku studiów. Zmiana zaangażuje studentów do większej aktywności w toku studiów oraz ułatwi wybór właściwego promotora w szczególności studentom wyróżniającymi się wysokimi wynikami w procesie kształcenia.	Tryb i organizację zapisów reguluje dokument „Zasady zapisów na seminaria, specjalności i przedmioty do wyboru”, który co semestr jest tworzony przez Dyrektora Instytutu Zarządzania. Zgodnie z nim na kierunku <i>TiR</i> obowiązuje zalecana zasada: pierwszeństwo wyboru dla studentów z najwyższą średnią z toku studiów. Przykładowo, zgodnie z informacją zamieszczoną w <a href="#">USOSweb</a> : W dniach 19.04 br. – 26.04 br. prowadzone były zapisy na specjalności, seminaria, wykłady do wyboru, które zostaną uruchomione od semestru zimowego 2024/2025. Zapisy były realizowane w terminach: 1) zapisy na seminaria licencjackie i magisterskie dla najlepszych Studentów (przed turą podstawową), którzy uzyskali średnią z dotychczasowego toku studiów na poziomie co najmniej 4,5: - 15.04 br. (od godz. 8.00) – 16.04 br. (do godz. 23.59); - informacja o możliwości zapisów na seminaria została przekazana przez Pracowników Centrum Obsługi Studentów do dnia 13.04 br. najlepszym Studentom na ich uczelniane adresy e-mail; - Student może wybrać tylko jedno seminarium; 2) zapisy na specjalności, wykłady do wyboru, seminaria licencjackie i magisterskie dla wszystkich Studentów bez względu na wysokość średniej ocen: - 19.04 br. (od godz. 8.00) – 26.04 br. (do godz. 23.59).
----	---	---

### Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

W czasie trwania pandemii COVID-19 nastąpiła duża intensyfikacja działań związanych z pracą za pomocą [platformy e-learningowej Moodle](#). Platforma ta jest stale udoskonalana, a nad działaniem edukacji zdalnej czuwa Centrum Jakości Kształcenia. Pracownicy Instytutu oraz studenci mogą znaleźć wsparcie w specjalnie przygotowanych materiałach na platformie, gdzie znajdują się publikowane na bieżąco pomoce dotyczące różnych form aktywności. Poradniki takie jak: studencki poradnik pracy zdalnej, filmy szkoleniowe z Microsoft Teams, szkolenia multimedialne, pigułki koncepcyjne, webinary, pozwalają na szybkie wdrożenie się do edukacji zdalnej. W procesie nauczania i uczenia się na odległość realizacja efektów uczenia się, ujętych w kartach przedmiotów, wspomagana była również narzędziami umożliwiającymi komunikację online, takimi jak Zoom oraz MS Teams. Obecnie, z uwagi na wprowadzenie w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie platformy Office 365, komunikacja online podczas prowadzenia zajęć czy konsultacji wspomagana jest przede wszystkim przez MS Teams. Do wspomagania pracy synchronicznej wykorzystuje się również e-mail oraz [platformę e-learningową Moodle](#). W warunkach wspomagania zajęć kursami e-learningowymi, realizowanymi na platformie Moodle, zadania, projekty, prezentacje i inne prace studentów są zazwyczaj gromadzone w tych kursach. Kursy te mogą również być wyposażone w moduły do przeprowadzania sprawdzianów, kolokwium i egzaminów.

[Akademickie Centrum Kariery](#) Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (ACK UEK) prowadzi bieżący monitoring badania losów absolwentów uczelni. Działając od 2010 roku Centrum pomaga studentom i absolwentom w przygotowaniu się do wejścia na rynek pracy. ACK dąży do budowania relacji pomiędzy studentami i absolwentami Uczelni a firmami, aby: umożliwić studentom zdobycie doświadczenia zawodowego, ułatwić absolwentom rozpoczęcie kariery zawodowej, zapewnić pracodawcom dynamicznych i pełnych zapału pracowników. Misją ACK jest pomoc studentom w identyfikacji własnych możliwości na rynku pracy, a następnie w planowaniu rozwoju zawodowego tak, aby wejście na rynek pracy było uwieńczone sukcesem. Istotnym źródłem informacji oraz wskaźnikiem celowości i efektywności kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* jest, prowadzone systematycznie przez ACK, śledzenie losów absolwentów. Wybrane dane są dostępne na [stronie ministerialnego systemu ELA](#), a także w formie szczegółowych raportów.

Monitorując badanie losów absolwentów studiów I i II stopnia kierunku *Turystyka i rekreacja* Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, wykorzystując najnowsze dane z systemu ELA (załącznik 3.F) można odczytać, że w badaniu brało udział 291 absolwentów, w tym 190 po I stopniu i 101 po II stopniu studiów, którzy uzyskali dyplom w latach 2020–2022. Analizując te dane widać, że średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu studiów licencjackich lub magisterskich do podjęcia pierwszej pracy jest relatywnie krótki (średnio ok. 3 miesięcy), szczególnie w przypadku absolwentów studiów niestacjonarnych I stopnia, gdzie wynosi niewiele powyżej 1 miesiąca. Warto ponadto zauważyć, że w każdym kolejnym roku w ramach badanego okresu zwiększało się wynagrodzenie absolwentów, a także średni wskaźnik zarobków (wynagrodzenie absolwenta ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do średniej zarobków w jego miejscu zamieszkania). Jest to dobry prognostyk dla kolejnych absolwentów kierunku *Turystyka i rekreacja*, którzy planują wkroczyć jak najszybciej na drogę zawodową.

Uczelnia ma w planach kontynuację i poszerzenie zakresu badań absolwentów, czego wyrazem jest powołanie w grudniu 2022 roku uczelnianego Biura ds. Relacji z Absolwentami, do którego zadań w zakresie przepływu informacji należą:

- informowanie organizacji absolwenckich o działaniach i ofertach Uniwersytetu;
- zapewnienie przepływu informacji pomiędzy Uniwersytetem a organizacjami absolwenckimi;
- regularne informowanie studentów oraz pracowników uczelni o działaniach środowisk absolwenckich;
- pomoc przy zamieszczaniu reklam oraz artykułów o organizacjach absolwenckich w czasopiśmie Uniwersytetu.

Biuro będzie również monitorować losy absolwentów, pozyskiwać od nich informacje o ich doświadczeniu w zakresie kształcenia w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie oraz analizować dane z ministerialnego systemu ELA.

#### **Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry**

W roku akademickim 2024/2025 liczba pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* (na obu stopniach studiów stacjonarnych i I stopniu studiów niestacjonarnych) stanowi 56 osób. Przede wszystkim nauczyciele są zatrudnieni w ramach umowy o pracę, a Uniwersytet

Ekonomiczny w Krakowie jest ich podstawowym miejscem pracy (1 osoba zatrudniona jest na ½ etatu, 2 osoby w ramach umowy zlecenie). Na ocenianym kierunku prowadzą zajęcia nauczyciele, wśród których jest 41 pracowników badawczo-dydaktycznych, 13 dydaktycznych oraz 2 osoby w ramach umowy zlecenie. Kadre pracowników stanowią:

- 2 profesorów tytularnych,
- 14 doktorów habilitowanych,
- 33 doktorów,
- 7 magistrów.

Nauczyciele akademicki na stanowiskach badawczo-dydaktycznych reprezentują następujące dyscypliny:

- nauki o zarządzaniu i jakości (23 osoby),
- ekonomia i finanse (8 osób),
- geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (2 osób),
- psychologia (2 osoby)
- filozofia (2 osoby),
- nauki o kulturze i religii (1 osoba),
- nauki o kulturze fizycznej (1 osoba),
- nauki prawne (1 osoba),
- nauki o Ziemi i środowisku (1 osoba).

Wśród pracowników dydaktycznych są osoby z kompetencjami praktycznymi/dydaktycznymi do prowadzenia zajęć z zakresu nauk o kulturze fizycznej (1), nauki prawne (1), nauki o zarządzaniu i jakości (2) oraz ekonomia i finanse (9). Na podstawie przedstawionych danych można wnioskować, że dominującą dyscypliną są nauki o zarządzaniu i jakości. Wśród pracowników badawczo-dydaktycznych 14 osób reprezentuje dwie dyscypliny. W tym przypadku pracownicy deklarują głównie dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomię i finanse. Szczegółowy wykaz z podziałem na dyscypliny znajduje się w Załączniku 4.A.

Obsada zajęć na kierunku *Turystyka i rekreacja* została szczegółowo przedstawiona w Załączniku 2 (folder "Część I Materiały uzupełniające").

Dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* ma silny wpływ na tematykę prowadzonych zajęć i jest z nią mocno związany. Szczególnie jest to widoczne w przypadku przedmiotów kierunkowych, specjalnościowych oraz seminariów, gdzie studenci uczą się m.in. podstaw pracy naukowej pod opieką prowadzących zajęcia.

Od ostatniej akredytacji, czyli w latach 2018-2024, na dorobek naukowy pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku składają się:

- opublikowane prace naukowe (zob. Załącznik 1.C);
- udział w konferencjach i zebraniach naukowych (zob. Załącznik 4.B);
- wnioski o granty (zob. Załącznik 4.C);
- praca w redakcjach wydawnictw naukowych, radach naukowych, organizacjach i towarzystwach naukowych, zespołach eksperckich (zob. Załącznik 4.D);
- uczestnictwo w projektach naukowo-badawczych (zob. załącznik 4, Charakterystyka nauczycieli akademickich, w folderze "Część I Materiały uzupełniające").

Opublikowane prace naukowe wpisują się głównie w zakres dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse, w tym podejmują problematykę zbieżną z wizytowanym kierunkiem. W latach 2018-2024 pracownicy aktywnie uczestniczyli w krajowych oraz zagranicznych konferencjach oraz seminariach, na których prezentowali wyniki prowadzonych badań. Nauczyciele aplikowali o granty z takich instytucji jak NCN, NAWA czy też MNiSW. Jedna osoba uzyskała grant NCN (konkurs OPUS).

W okresie 2018-2024 nastąpił rozwój kadry naukowej prowadzącej zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja*. Dwóch pracowników uzyskało stopień naukowy doktora, a sześciu stopień naukowy doktora habilitowanego. Szczegółowe informacje w zakresie dorobku naukowego w latach 2018-2024 kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku stanowi Załącznik nr 2 pkt 4 do Raportu Samooceny (rubryka „Charakterystyka dorobku naukowego...”).

Kadra prowadzi zajęcia w języku angielskim także na innych kierunkach studiów prowadzonych w całości w języku angielskim (np. Modern Business Management) oraz innych uczelniach zagranicznych. Jadwiga Berbeka prowadziła wykłady na Uniwersytecie Narxoz w Ałmaty (w ramach Stypendium Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Kazachstanu dla zagranicznego naukowca zrealizowane w listopadzie 2023 roku). Zajęcia w języku angielskim realizowane są m.in. przez Krzysztofa Borodako, Aidę Stępnia-Mierzejewską oraz Sabinę Augustyn. Iryna Manczak prowadzi wykłady w formie zdalnej w języku ukraińskim dla studentów Politechniki Lwowskiej oraz Politechniki w Charkowie jako profesor wizytujący.

Kompetencje dydaktyczne kadry są podnoszone poprzez udział w szkoleniach organizowanych przez Centrum Jakości Kształcenia. Pracownicy uczestniczyli także w szkoleniach Uniwersytecki HUB dydaktyczny UEK edycja 1.0 oraz 2.0. W tym szkoleniu uczestniczyło 21 nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja*. 3 osoby uzyskało także certyfikat „Projektowanie oraz prowadzenie akademickich kursów online” (zob. Załącznik 4.E). 7 osób legitymuje się certyfikatem tutora pierwszego stopnia.

Wśród osiągnięć dydaktycznych należy wskazać również opublikowane podręczniki, w tym m.in.:

- Białkiewicz J., Bińczycki B., Małkus T. (2018). Zarządzanie w warunkach globalizacji. W: A. Stabryła (red.), *Podstawy organizacji i zarządzania. Podejścia i koncepcje badawcze*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie,
- Berbeka J., (2018), Produkcja i długookresowy wzrost gospodarczy: o poziomie życia gospodarstw domowych oraz ekonomicznych czynnikach sprzyjających uczestnictwu społeczeństwa w turystyce i rekreacji, W: Szczechowicz B. (red.), *Ekonomia z elementami opisu gospodarki turystycznej i rekreacyjnej* (s. 703-734), Warszawa: PWN,
- Seweryn R. (2018). Rynek pieniądza. O roli pieniądza w kształtowaniu podaży i popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne. W: Szczechowicz B. (red.), *Ekonomia z elementami opisu gospodarki turystycznej i rekreacyjnej* (s. 363-403). Warszawa: PWN,
- Seweryn R. (2018). Dochody i wydatki państwa. O dochodach i wydatkach państwa związanych z rozwojem turystyki i rekreacji. W: Szczechowicz B. (red.), *Ekonomia z elementami opisu gospodarki turystycznej i rekreacyjnej* (s. 517-572), Warszawa: PWN,
- *Aktywność fizyczna z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych*, red. J. Berbeka, K. Lipecki, Difin, Warszawa 2019,
- Jonas A., Rawski M. (2021). *Analiza jakości produktu – perspektywa marketingowa, zbiór zadań*, Kraków, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

- Luchter B., Semczuk M., Serafin P., Węgrzynowicz P., Wrona J., Zawilińska B., (2021), Przykłady pełnych zestawów pytań, W: Serafin P. (red.), *Przewodnik metodyczny z geografii społeczno-gospodarczej świata i Polski* (s. 88-96), Kraków: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie,
- *Zarządzanie projektami. Zarys problematyki* (2022), red. P. Cabała, S. Wawak, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Publikacja pt. *Ekonomia z elementami opisu gospodarki turystycznej i rekreacyjnej* (2018). red. B. Szczechowicz, Warszawa: PWN została wyróżniona nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2020 r. Inne publikacje pracowników prezentuje Załącznik 1.C.

#### **4.1. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera)**

Obsada zajęć na kierunku *Turystyka i rekreacja* została szczegółowo przedstawiona w Załączniku nr 2 (folder "Część I Materiały uzupełniające").

#### **4.2. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej**

Kadra prowadząca zajęcia na wizytowanym kierunku ujmuje rezultaty swoich badań naukowych (szczegóły - publikacje naukowe pracowników zob. Załącznik 1.C) podczas zajęć, tym samym łączy działalność dydaktyczną z działalnością naukową. Wyrazem tej koordynacji jest również angażowanie studentów w podejmowanie aktywności naukowej (pewne inicjatywy w tym względzie przedstawiono także w Załączniku 7.B oraz Załączniku "Część I Materiały uzupełniające" pkt 4). Ponadto studenci są włączani w realizowane projekty naukowe, są współautorami publikacji z nauczycielami akademickimi. Za przykład można podać:

- Manczak I., Muniak N., Pawłowski K. (2022), Reasons for Using Public Transport Services in Cracow in the Opinion of Its Users – Survey Results, *Prace Komisji Geografii Komunikacji*, nr 25(4).

Wyniki wyżej wymienionego artykułu były także prezentowane podczas międzynarodowej konferencji Best Practice in Accessible Tourism. Case Study of V4 Countries, 18-19 maja, 2022, Wrocław (stacjonarnie).

#### **4.3. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.**

Uczelnia posiada politykę kadrową, która jest jasno określona, a jej procedury są publicznie dostępne i wdrażane. Za politykę kadrową w Uniwersytecie odpowiada Rektor, ale zgodnie z Regulaminem organizacyjnym UEK (Załącznik do Zarządzenia Rektora nr [R.0211.42.2024](#) z dnia 3.10.2024 r.) Dziekan Kolegium jest przełożonym pracowników Kolegium, formułuje i realizuje politykę w zakresie rozwoju kadry naukowej Kolegium. Polityka ta, w odniesieniu do nauczycieli akademickich, realizowana jest zgodnie z Ustawą - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dn. 20 lipca 2018 r., Statutem Uczelni, odpowiednimi uchwałami Senatu i zarządzeniami Rektora.

Od października 2020 r. Uczelnia posiada prawo do stosowania Logo HR Excellence, a uzyskanie

tego wyróżnienia nadawanego przez Komisję Europejską poprzedzono zostało analizą luk i potrzeb. Aktualnie powstają rozwiązania zgodne z wytycznymi w tym zakresie zawartymi w Europejskiej Karcie Naukowca ([European Charter for Researchers](#)) oraz Kodeksie Postępowania przy Rekrutacji Pracowników Naukowych (Code of Conduct for the Recruitment of Researchers).

Kadra akademicka UEK rekrutowana jest w drodze konkursowej, a priorytetem jest zatrudnianie do pracy badawczo-dydaktycznej jak najlepszych kandydatów, czemu sprzyjają przyjęte transparentne procedury konkursowe, regulowane Zarządzeniem Rektora nr R.0211.39.2024 w sprawie wprowadzenia wytycznych w zakresie polityki zatrudniania nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Wysokość wynagrodzenia jest ściśle określona Regulaminem wynagradzania pracowników UEK wprowadzonym Zarządzeniem Rektora nr [R.0211.29.2024](#) z dnia 1 lipca 2024. Podstawowym warunkiem zatrudnienia nowego nauczyciela w ramach stosunku pracy są oczekiwania dotyczące rozwoju Uczelni i dyscypliny naukowej oraz występujące od dłuższego czasu i przewidywane na następne lata obciążenie (łącznie z ustawowymi godzinami ponadwymiarowymi) dotychczasowych pracowników danej katedry lub jednostki pozakolegialnej, pozwalające zapewnić pensum dla nowo zatrudnianego pracownika. Zatrudnienie może być podjęte dopiero po uzyskaniu pozytywnej decyzji Rektora o przyznaniu etatu lub jego części, poprzedzonej zaopiniowaniem wniosku przez Senacką Komisję ds. Rozwoju Zasobów Ludzkich. Planowaniu zatrudnienia przyświeca osiągnięcie celów programowych, a pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* posiadają dorobek naukowo-badawczy powiązany z treściami kształcanego przedmiotu. Każdy z pracowników podlega ocenie bieżącej (przez bezpośredniego przełożonego) i okresowej (co najmniej raz na 4 lata). Wyniki oceny okresowej pracowników służą władzom Uczelni do prowadzenia polityki kadrowej, m.in. w zakresie przedłużania zatrudnienia w przypadku nauczycieli akademickich zatrudnionych na czas określony, zmiany zajmowanego stanowiska, w tym awansu zawodowego, rozwiązania stosunku pracy w przypadku oceny negatywnej. Zgodnie z zapisami Ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dn. 20 lipca 2018 oraz Statutu UEK otrzymanie przez pracownika oceny negatywnej w ramach oceny okresowej może stanowić podstawę rozwiązania z nim stosunku pracy za wypowiedzeniem. Otrzymanie przez pracownika dwóch kolejnych ocen negatywnych skutkuje rozwiązaniem przez Rektora stosunku pracy z tym pracownikiem za wypowiedzeniem.

Ocena okresowa obejmuje ewaluację takich obszarów, jak działalność naukowo-badawcza, dydaktyczna, organizacyjna oraz współpraca z otoczeniem administracyjnym i gospodarczym. Pracownicy samodzielni podlegają ocenie Komisji Senackiej ds. Zasobów Ludzkich, natomiast pracownicy niesamodzielni oceniani są przez Kolegialne Zespoły ds. Rozwoju Kadr. Szczegółowe informacje o aktywności pracowników naukowych i dydaktycznych są gromadzone i uzupełniane w ramach repozytorium danych o dorobku, działalności organizacyjnej i dydaktycznej nauczycieli akademickich w systemie Potencjał UEK ([potencjal.uek.krakow.pl](#)). W obszarze oceny jakości działalności dydaktycznej brane są pod uwagę wyniki hospitacji oraz oceny studentów i doktorantów.

W ocenie pracy kadry UEK uczestniczą studenci. Mają oni możliwość wyrażenia swoich opinii na temat każdego zajęć w formie zestandaryzowanej ankiety internetowej w systemie [USOSweb](#), uruchamianej pod koniec każdego semestru. Wyniki ankiet analizowane są w ramach Kolegiów i Instytutów, a także są udostępniane kierownikom Katedr oraz pracownikom. Na platformie [USOSweb](#) prezentowany jest ranking 10 najwyższej ocenianych katedr i nauczycieli akademickich Instytutu. Osoby najlepiej oceniane przez studentów otrzymują nagrody Rektora za osiągnięcia dydaktyczne. Prowadzona polityka kadrowa Uniwersytetu skutecznie motywuje nauczycieli akademickich do

rozwoju naukowego. Stosowane narzędzia procentują zarówno wzrostem liczby promocji doktorskich, jak i powiększaniem się kadry samodzielnych pracowników naukowych.

#### **4.4. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W tym kontekście warto przedstawić awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów**

Celem polityki kadrowej UEK, poza zatrudnieniem pracowników na wysokim poziomie, jest również wspieranie rozwoju zawodowego osób już zatrudnionych, motywowanie nauczycieli akademickich do rozwijania kompetencji dydaktycznych i podnoszenia kwalifikacji naukowych. Ważną rolę w rozwoju kompetencji dydaktycznych kadry do 2020 roku odgrywało Studium Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej, wcześniej Studium Doskonalenia Pedagogicznego Asystentów, funkcjonujące na podstawie Zarządzenia Rektora nr R-0201-47/2015 oraz Zarządzenia Rektora nr R- 0201-32/2019. W 2022 roku uruchomiony został nowy program szkoleniowy pod nazwą Szkoła Podstaw Dydaktyki Akademickiej (Zarządzenie Rektora nr [R.0211.1.2022](#) w sprawie Zasad organizacji i prowadzenia programu szkoleniowego Szkoła Podstaw Dydaktyki Akademickiej w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie), nad którym opiekę administracyjną sprawuje Centrum Jakości Kształcenia. CJK i inne jednostki dydaktyczne UEK pozyskują też w ramach projektów środki zewnętrzne przeznaczone na szkolenia pracowników.

W latach 2018-2024 kadra UEK mogła uczestniczyć w projektach podnoszących kompetencje dydaktyczne, tj. Mistrzowie Dydaktyki, UEK HUB2.0 oraz Cyfrowy UEK. Uczestnicząc w nich nauczyciele akademicy są odpowiednio przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, czego potwierdzeniem jest powszechne wykorzystywanie platformy Moodle, np. do prowadzenia kursów, zamieszczania materiałów dydaktycznych dla studentów, prowadzenia testów i innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności studentów, przeprowadzania egzaminów testowych, bieżącej komunikacji pomiędzy studentami i wykładowcami, w tym także prowadzenia tzw. e-konsultacji. Dodatkowo dzięki szkoleniom przeprowadzonym przez Centrum e- learningu przekształcone w 2021 roku w Pracownię Rozwoju e-Dydaktyki, Technologii i Multimediów w Dydaktyce działającą w ramach Zespołu ds. Rozwoju Dydaktyki i Badań w Dydaktyce funkcjonującego w strukturze Centrum Jakości Kształcenia, nauczyciele mogli nabyć kompetencje w zakresie synchronicznego prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pomocą takich platformy i MSTEams. Ponadto w ramach szkoleń organizowanych okazjonalnie przez firmę StatSoft Polska sp. z o.o., wykładowcy mają rokrocznie możliwość doszkalania się z zakresu obsługi oprogramowania Statistica.

Zarządzeniem nr [R.0211.74.2021](#) z dnia 9 listopada 2021 r. został utworzony Fundusz Doskonałości Dydaktycznej podlegający Prorektorowi ds. Kształcenia i Studentów, którego celem jest wspieranie doskonalenia kompetencji dydaktycznych pracowników Uczelni uczestniczących w procesie kształcenia i podnoszenie jakości kształcenia na Uczelni, w szczególności poprzez rozwój oraz unowocześnienie metodyki i form prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Władze Uczelni wspierają i motywują kadre do rozwoju naukowego, wykorzystując w tym celu wewnętrzne programy i stosowne regulacje prawne. Należą do nich np. nagrody Rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne (opiniowane przez Radę Kolegium oraz właściwe komisje senackie). Informacje nt. nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* w latach 2018-2024 wyróżnionych nagrodą Rektora UEK/ Ministra znajdują się w Załączniku

nr 2 pkt 4. Utworzony został także Fundusz Doskonałości Naukowej z czterema programami grantów wewnętrznych: Prolog, Potencjał, Program Doskonałość Badawcza i Program Wsparcie aktywności Publikacyjnej.

Władze UEK wspierają inicjatywy pracowników dotyczące organizacji konferencji, umożliwiając korzystanie z urlopów doktorskich i naukowych, zgodnie Regulaminem Pracy UEK (załącznik do Zarządzenia Rektora nr R-0201-41/2019). Elementem motywującym pracowników są także możliwości zmniejszenia wysokości pensum w przypadku realizacji grantów badawczych Zarządzeniem Rektora nr [R.0211.60.2023](#). Stosowane instrumenty motywacyjne są również ukierunkowane na umiędzynarodowienie procesu kształcenia, czego wyrazem jest wspieranie wyjazdów zagranicznych pracowników w celu ich rozwoju dydaktycznego, ale i naukowego. Uczelnia wspiera także realizację prac awansowych poprzez stworzenie możliwości publikacji monografii (jak również skryptów czy podręczników) finansowanych ze środków uczelni w uczelnianym wydawnictwie.

#### **4.5. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.**

Zgodnie z Ustawą - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dn. 20 lipca 2018 r. pierwsze zatrudnienie nauczyciela akademickiego na czas nieokreślony lub określony dłuższy niż 3 miesiące, w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy następuje w drodze konkursu otwartego, którego procedurę określono w §55 Statutu UEK. Ogłoszenie konkursowe publikowane jest na stronach internetowych UEK, MEiN oraz na portalu Komisji Europejskiej dla mobilnych naukowców - Euraxess. Podstawowe wymagania wobec kandydatów na nauczycieli akademickich w UEK zawarto m.in. w Statucie UEK (§50), który określa je dla poszczególnych stanowisk (profesora, profesora uczelni, adiunkta, asystenta, starszego wykładowcy i innych). Możliwe jest wprowadzenie w ogłoszeniu o konkursie dodatkowych wymagań, niezbędnych dla zatrudnienia na danym stanowisku. Zgodnie z zarządzeniami Rektora UEK w sprawie zasad zatrudniania i awansowania pracowników w UEK (nr R-0201-37/2017 z dnia 11 września 2017 r., nr R-0201-50/2017 z dnia 20 grudnia 2017 r. oraz nr R-0201-20/2019 z dnia 3 czerwca 2019 r. oraz Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr R.0211.39.2024 z dnia 13 września 2024 roku) przy zatrudnianiu na stanowisku asystenta preferowane są osoby ze stopniem naukowym doktora. Wymagania wobec kandydatów, ich kompetencji i doświadczenia uzależnione są także od grupy pracowniczej, w której prowadzona jest rekrutacja. Przykładowo przy naborze na stanowisko asystenta w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych poszukiwane są osoby posiadające predyspozycje do prowadzenia prac badawczych i przygotowanie do pracy dydaktycznej.

Wyłonione w drodze otwartego konkursu osoby zatrudniane są zgodnie z Ustawą - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dn. 20 lipca 2018 r. Pierwsza umowa o pracę z nauczycielem akademickim uczelni jest zawierana w przypadku asystenta na rok, a w przypadku adiunkta na 2 lata. Druga umowa o pracę - po uzyskaniu pozytywnej oceny okresowej - jest umową na czas nieokreślony. Rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem odbywa się zgodnie Kodeksem pracy z dnia 26 czerwca 1974 r. i z Ustawą - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dn. 20 lipca 2018 r.

**Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)**

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<b>brak</b>	

**Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:**

...

## **Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie**

### **5.1. Stan, nowoczesność, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na kierunku *Turystyka i rekreacja***

Zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* realizowane są w ramach istniejącej na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie infrastruktury, którą tworzy kampus tego Uniwersytetu, o ogólnej powierzchni wynoszącej 71 722 m<sup>2</sup> zlokalizowany przy ul. Rakowickiej 27 w Krakowie. Zarówno kampus, jak i obiekty znajdujące się na jego obszarze, stanowią własność Uczelni. Całość budynków zlokalizowana jest na jednym, ogrodzonym terenie w centralnej części Krakowa w bezpośredniej bliskości centrum komunikacyjnego – krakowskiego dworca kolejowego i autobusowego; kampus jest też doskonale skomunikowany z pozostałymi częściami miasta. Teren kampusu zabudowany jest dwudziestoma budynkami, w tym jedenastoma z funkcją dydaktyczną. Pozostałe budynki przeznaczone są pod obsługę administracyjną oraz magazynowo - gospodarczą. Kampus tworzą budynki dydaktyczne, w których znajdują się: sale wykładowe, sale ćwiczeniowe, laboratoria językowe, laboratoria komputerowe oraz obiekty sportowe. Zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* odbywają się także w sali 401a. Szczegółowy wykaz sal dydaktycznych został zamieszczony w Załączniku 5.A.

Wszystkie sale dydaktyczne (wykładowe i ćwiczeniowe) wyposażone są w projekторы multimedialne i tablice. Dodatkowo w laboratoriach językowych i salach w Pawilonie G są tablice multimedialne.

W [obiektach sportowych](#) na terenie kampusu realizowane są zajęcia z wychowania fizycznego. Hala widowiskowo-sportowa o powierzchni 1 400 m<sup>2</sup>, z możliwością dzielenia na trzy sektory, z liczbą 880 miejsc na trybunach ma pełnowymiarowe boiska do gry w koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną, piłkę halową, badmintonu czy tenis ziemny. Wyposażona jest w nagłośnienie umożliwiające prowadzenie zajęć fitness, zegary sportowe umożliwiające przeprowadzanie zawodów sportowych oraz sprzęt sportowy do prowadzenia zajęć dydaktycznych, oraz basen o wymiarach 24,9 m długości, 12,5 m szerokości i głębokości od 1,2 m do 1,95 m. Pływalnia wyposażona jest w zegary basenowe, nagłośnienie, sprzęt sportowy do nauki pływania, doskonalenia pływania i prowadzenia zajęć fitness; siłownia – pomieszczenie wyposażone w półprofesjonalny sprzęt sportowy firm: Kettler, Life Fitness, Concept.

Wśród licznych inwestycji infrastrukturalnych, jakie w ostatnim czasie zostały zrealizowane na Kampusie Uczelni, centralne miejsce zajmuje [nowoczesne Forum UEK](#), które zostało oddane do użytku w dniu 18 czerwca 2021 r. Przestrzeń Forum UEK składa się z wielofunkcyjnej platformy oraz trybun dla ok. 150 osób. Pod budynkiem z kolei przygotowano miejsca postojowe dla ponad 50 samochodów (w formie garażu otwartego). Jako platforma dla organizowanych przez cały rok imprez, typu targi, wystawy, koncerty, a także jako enklawa oferująca możliwości pasywnego i aktywnego odpoczynku na świeżym powietrzu, przestrzeń Forum może być dostosowana do konkretnych wymagań – np. poprzez instalację boisk sportowych do koszykówki, siatkówki, tenisa ziemnego oraz stołów do tenisa stołowego, a także strefy aktywności dla innych rodzajów ćwiczeń, takich jak gry plenerowe. Forum ma zachęcać pracowników, studentów oraz gości do integracji, aby dynamika kultury uniwersyteckiej widoczna była nie tylko z perspektywy sal wykładowych, ale i poprzez przestrzenie rekreacyjne i inne aktywne pola zachęcające zarówno do różnorodnego funkcjonowania w życiu Uniwersytetu, jak i do oddziaływania poprzez aktywności ruchowe oraz intelektualne na zewnątrz. Cały kompleks został uzupełniony o budynek zaplecza zawierający pomieszczenia do przechowywania sprzętu sportowego, magazyny oraz toalety, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.

Uniwersytet jest obecnie w fazie przygotowywania nowych inwestycji, które w ciągu najbliższych 2 - 4 lat w znacznym stopniu poprawią warunki obsługi i pracy studentów. Wśród planowanych przedsięwzięć wskazać należy przede wszystkim budowę [nowego Centrum Obsługi Studentów](#) (planowane zakończenie inwestycji – 2026 r.), które oferować będzie nowoczesną infrastrukturę dla zintegrowanego dziekanatu oraz różnych jednostek administracyjnych zorientowanych na administrację procesu dydaktycznego (m.in. Centrum Jakości Kształcenia, [Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#), [Biuro ds. Relacji z Absolwentami](#)). Projektowany jest również nowy budynek dydaktyczny o powierzchni ponad 15 000 m<sup>2</sup>.

## **5.2. Infrastruktura i wyposażenia instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe)**

Ze względu na brak zajęć w instytucjach poza uczelnią ten problem nie dotyczy UEK. Natomiast, jeżeli chodzi o studenckie praktyki zawodowe na kierunku *Turystyka i rekreacja*, to z raportów z praktyk sporządzanych przez studentów wynika, że infrastruktura i wyposażenie organizatora praktyki pozwalały na jej przeprowadzenie zgodnie z wymogami wynikającymi z Zarządzenia Rektora UEK. Wśród wykorzystywanego wyposażenia w ramach studenckiej praktyki zawodowej można wymienić: komputer, ksero, telefon, kasy fiskalne, urządzenia do kodowania kart magnetycznych/chipowych stosowane w obiektach hotelarskich (programatory kart inteligentnych stosowane np. w systemie jednego klucza), sprzęt sportowy i rekreacyjny oraz inny specjalistyczny sprzęt stanowiący wyposażenie obiektów umożliwiający świadczenie specyficznych usług przez dany podmiot, w którym realizowana jest praktyka. Ponadto studenci, ze względu na charakter działalności przedsiębiorstwa, w którym odbywają praktykę bardzo często posługują się specjalistycznym oprogramowaniem i dedykowanymi systemami informatycznymi dla danej branży turystycznej np. w hotelarstwie (systemy Profitroom, Yieldplanet, NfHotel, CHART i in.), w biurach podróży (MerlinX, PiroSykon, CRM i in.), w gastronomii (systemy POS dla gastronomii) oraz systemami rezerwacji i sprzedaży usług (np. hotelarskich Booking.com) czy biletów wstępu (w atrakcjach turystycznych, instytucjach kultury czy obiektach sportowych). Powszechnie stosowanymi przez studentów są także narzędzia pakietu Microsoft Office

(Word, Excel, Outlook, PowerPoint), narzędzia prezentacji np. Canva lub inne przeznaczone dla określonych celów wspierające bieżącą działalność turystyczną.

### 5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

Profesjonalne wsparcie procesów dydaktycznych na UEK za pomocą metod i technik kształcenia na odległość realizowane jest od 2006 r. przez [Centrum Jakości Kształcenia](#). Włączenie działań e-edukacyjnych na UEK do Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia zostało wpisane w przyjętą przez Senat UEK strategię zarówno na lata 2012-2020, jak i aktualną [Strategię Rozwoju UEK na lata 2021-24](#).

Działania te możliwe są dzięki utrzymaniu i ciągłemu doskonaleniu w pełni funkcjonalnej i profesjonalnie zarządzanej [platformy zdalnego nauczania Moodle](#) (aktualna wersja: 4.3), na której indywidualne konta (tj. spersonalizowany i autoryzowany dostęp) posiadają wszyscy studenci i nauczyciele akademicy UEK (konta zakładane są automatycznie z wykorzystaniem ogólnouniwersyteckich osobowych baz danych). Analogiczna sytuacja dotyczy wykorzystywanych w UEK platform wideokonferencyjnych – w latach 2020-2021 była to platforma Zoom, a od października 2021 r. platforma [Microsoft Teams](#) (w oparciu o licencję A3). Zasady wykorzystania platformy MS Teams do prowadzenia zajęć na odległość, a e-platformy Moodle jako narzędzia wspomagającego tradycyjny sposób nauczania przedstawiono w kryterium 2.3.

e-platforma Moodle jest także wykorzystywana jako główne narzędzie do stosowania zindywidualizowanej i zaawansowanej metody uczenia na odległość częściowo zastępującej tradycyjny sposób nauczania – metody Blended learning. e-Zajęcia (zajęcie e-learningowe) to forma zajęć akademickich równoprawna z zajęciami tradycyjnymi, która jest wpisywana na stałe do harmonogramu zajęć. Pracownicy mogą uzyskać certyfikat uprawniający do prowadzenia e-zajęć w wymiarze 20, 40 lub 60% w stosunku do ogólnej liczby godzin przewidzianych na realizację danego przedmiotu. e-Zajęcia w określonym procentowym udziale są przekształcane w kurs internetowy, który staje się komplementarny względem wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów odbywających się stacjonarnie. Każdy z takich kursów przechodzi proces wewnętrznej certyfikacji *ex ante*.

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* niektóre z prowadzonych przedmiotów mają formę certyfikowanych kursów e-learningowych, w ramach których wykładowcy stosują metodę blended learning, dostosowując wykorzystywane narzędzia nauczania zdalnego do charakteru zajęć oraz możliwości osób w nich uczestniczących. W ramach e-zajęć przyjęto odrębne metody weryfikacji oraz oceny efektów uczenia się, które w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych weryfikowane są za pomocą wybranych przez nauczycieli technik i narzędzi, oferowanych przez e-platformę Moodle. Są one każdorazowo dostosowywane do celów dydaktycznych przedmiotu, metod jego prowadzenia oraz potrzeb grupy. Należą do nich zarówno testy sprawdzające, testy uczące, quizy czy wewnątrz treściowe pytania kontrolne, jak i zadania indywidualne oraz grupowe realizowane w ramach forów dyskusyjnych lub czatów. W roku akademickim 2023/2024 w formie blended learning realizowanych było na kierunku *Turystyka i rekreacja* 10 przedmiotów (6 na studiach pierwszego stopnia oraz 4 na studiach drugiego stopnia) przez 8 prowadzących. Szczegółowy wykaz zawiera Załącznik 5.B.

Zarządzenie Rektora nr [R-121-78/2008](#) z dnia 28 listopada 2008 r. obowiązuje każdego nauczyciela akademickiego UEK do posiadania elektronicznej wizytówki ([e-wizytówka](#)) na platformie Moodle. Stanowi ona podstawową płaszczyznę komunikacji ze studentami. Nauczyciele zdalnie prowadzą również konsultacje (e-konsultacje) i mogą to robić z wykorzystaniem dowolnego kanału komunikacji, w tym w ramach e-platformy. Znakomita część nauczycieli UEK wykorzystuje platformę Moodle albo do tworzenia elektronicznych repozytoriów materiałów i pomocy dydaktycznych, wspomagających tradycyjnie realizowane zajęcia, albo do aktywnego i planowego włączania pracy zdalnej studentów w proces kształcenia na danym kierunku studiów. Obecnie na tej platformie zarejestrowanych jest ok. 19,5 tys. kursów, z czego aktywnych (w różnych wersjach i rocznikach) pozostaje ok. 8 tys.

Przy logowaniu się do systemów administrowanych bezpośrednio przez uczelnię (np. [USOSweb](#), APD, poczta elektroniczna, WiFi) wykorzystywane są dane przechowywane w systemie LDAP – bezpośrednio lub w połączeniu z systemem CAS ([Central Authentication Service](#)). Dane do systemu LDAP pobierane są z bazy studentów, dostępnej w systemie dziekanatowym [USOSweb](#). Login studenta oraz adres jego poczty elektronicznej generowany jest automatycznie (w oparciu o numer albumu studenta) w momencie przyjmowania go na uczelnię. Student samodzielnie zarządza swoim hasłem (jego zmianą lub resetowaniem) z wykorzystaniem [serwisu „Studenci”](#). W przypadku systemów zewnętrznych (Office 365, Zoom) loginem jest adres pocztowy w domenie UEK, a tworzenie i resetowanie hasła oraz uwierzytelnianie studenta odbywa się z wykorzystaniem mechanizmów tych systemów. Pomoc na temat instalacji, konfiguracji i korzystania z poszczególnych systemów i usług dostępna jest [w jednym miejscu](#).

W ramach e-zajęć prowadzonych częściowo na platformie Moodle, wiedza i umiejętności studentów opisane efektami uczenia się weryfikowane są za pomocą wybranych przez nauczycieli technik i narzędzi, oferowanych przez tę platformę. Są one każdorazowo dostosowywane do celów dydaktycznych przedmiotu, metod jego prowadzenia oraz potrzeb grupy. Należą do nich zarówno testy sprawdzające, testy uczące, quizy czy wewnątrz treściowe pytania kontrolne, jak i zadania indywidualne oraz grupowe, a także warsztaty online.

Działalność i komunikacja naukowa oparte są na kilku kluczowych źródłach. [Portal Nauka](#) agreguje informacje o działalności naukowej, przedstawia kwestie organizacyjne i awansowe, informacje o promocjach doktorskich i habilitacyjnych oraz dostępnych konkursach i stypendiach. Sekcja Rozwój Naukowy, koncentruje się na informacjach niezbędnych dla pracowników (np. [warunkach uzyskiwania urlopów naukowych](#) lub [obniżeniu pensum](#)) oraz informacjach o [studenckim ruchu naukowym](#). Biblioteka Główna UEK prowadzi autorski [portal naukowy Dorobek](#), przedstawiający osiągnięcia publikacyjne pracowników UEK, pozwalający na analizy z poziomu Uczelni, Kolegium, Instytutów, katedr i indywidualnych pracowników, generowanie raportów wg różnych kryteriów, zarówno w języku polskim jak i [angielskim](#). Dział Wsparcia Projektów prowadzi [portal Granty](#), na którym zawarto informacje dotyczące dostępnych grantów wewnętrznych (np. uczelniany program [Doskonałość Badawcza](#) lub [Wsparcie Aktywności Publikacyjnej](#)), grantów krajowych (NCN, NCBiR, NAWA), [naborów do grantów międzynarodowych](#), oraz informacje o [grantach instytucjonalnych](#). Biblioteka monitoruje możliwości publikacji w czasopiśmie, np. możliwościach [publikowania otwartego](#) (open access).

Osoby zainteresowane i aktualni doktoranci zyskują informacje przez [portal Centrum Kształcenia Doktorantów](#), a studenci mogą dzielić się swoimi osiągnięciami naukowymi dzięki inicjatywie [Monografii Studenckich](#).

#### 5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

W ramach wdrażania [uczelnianej polityki dostępności](#) zestaw sal dydaktycznych dla osób z niepełnosprawnością kształtuje się następująco:

- 1) Budynek Główny – budynek posiada dwa wejścia, jedno główne oraz drugie znajdujące się z tyłu budynku zapewniające możliwość ruchu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Dostęp do windy jest możliwy z poziomu 0, do którego osoby z niepełnosprawnościami mogą dostać się poprzez podnośnik obsługiwany przez portiera. Komunikacja pionowa w budynku – jedna winda i trzy klatki schodowe. Korytarze i hol umożliwiają swobodne poruszanie się. W budynku znajdują się na każdej kondygnacji toalety dla osób z niepełnosprawnościami. W holu głównym znajduje się portiernia, w której można uzyskać pomoc i informację. Z tyłu budynku znajdują się 2 miejsca parkingowe dla OzN (przy Forum UEK). Obiekt jest dostępny dla osoby korzystającej z psa asystującego. Na 3 piętrze znajduje się krzesło ewakuacyjne.
- 2) Pawilon A/B/C/E – obiekt składa się z czterech budynków. Posiada trzy wejścia, dwa boczne do Pawilonu A i B i jedno główne do Pawilonu C z podjazdem zapewniającym możliwość ruchu dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, od którego jest bezpośredni dostęp do windy. Drzwi nie są otwierane automatycznie. Wejście do Pawilonu E odbywa się przez Pawilon C i B. Komunikacja pionowa w budynku - dwie windy umożliwiające poruszanie pomiędzy każdym z Pawilonów (ABCE) i cztery klatki schodowe. Korytarze i hol umożliwiają swobodne poruszanie się. W budynku znajdują się na każdej kondygnacji toalety dla osób z niepełnosprawnościami. W holu głównym Pawilonu C znajduje się portiernia, w której można uzyskać pomoc i informację. W Nowej Auli w Pawilonie C znajduje się pętla indukcyjna. Najbliższe miejsca parkingowe dla OzN znajdują się przy dawnym Pawilonie D oraz przy Forum UEK. Obiekt jest dostępny dla osoby korzystającej z psa asystującego. Przy portierni w pawilonie C znajdują się defibrylator AED. Na ostatnich piętrach pawilonu B i A znajdują się krzesła ewakuacyjne.
- 3) Pawilon F – budynek posiada dwa wejścia, jedno główne zapewniające możliwość ruchu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, od którego jest bezpośredni dostęp do wind oraz drugie znajdujące się z tyłu pawilonu. Drzwi przy wejściu głównym otwierają się automatycznie. Komunikacja pionowa w budynku – dwie windy i dwie klatki schodowe. Korytarze i hol umożliwiają swobodne poruszanie się. W budynku na poziomach nr 0, 2, 4, i 6 znajdują się toalety dla osób z niepełnosprawnościami, na parterze znajduje się również pokój dla rodzica z dzieckiem. W holu głównym znajduje się portiernia, w której można uzyskać pomoc i informację. Na najniższym poziomie pawilonu znajdują się miejsca parkingowe. Obiekt jest dostępny dla osoby korzystającej z psa asystującego. W pawilonie znajdują się dwa krzesła ewakuacyjne – na 3 i 6 piętrze.
- 4) Pawilon G – budynek ma jedno wejście, posiadające podjazd dla wózków inwalidzkich, drzwi nie otwierają się automatycznie. Od wejścia jest bezpośredni dostęp do windy. Komunikacja pionowa w budynku – jedna winda i jedna klatka schodowa. Korytarze i hol umożliwiają swobodne poruszanie się. W budynku znajdują się na każdej kondygnacji toalety dla osób z niepełnosprawnościami. W holu głównym znajduje się portiernia, w której można uzyskać pomoc i informację. Przy budynku znajdują się 2 miejsca parkingowe dla OzN. Obiekt jest dostępny dla osoby korzystającej z psa asystującego.

- 5) Budynek Ustronie – budynek posiada cztery wejścia: główne z przodu budynku niedostępne dla osób poruszających się na wózku, jedno z tyłu budynku zapewniające możliwość ruchu osób poruszających się na wózkach (winda) oraz dwa boczne znajdujące się z tyłu budynku – w tym jedno z windą. Komunikacja pionowa w budynku – dwie windy i trzy klatki schodowe. W budynku znajdują się na każdej kondygnacji toalety dla osób z niepełnosprawnościami. W holu głównym znajduje się portiernia, w której można uzyskać pomoc i informację. Przy budynku znajdują się 2 miejsca parkingowe dla OzN. Obiekt jest dostępny dla osoby korzystającej z psa asystującego. W budynku na ostatnim piętrze znajduje się krzesło ewakuacyjne.
- 6) Pawilon S (sportowy) – budynek posiada dwa wejścia, jedno główne, które umożliwia ruch osób poruszających się na wózkach, od którego jest bezpośredni dostęp do windy i drugie znajdujące się z tyłu budynku, posiadające podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Komunikacja pionowa w budynku – jedna winda i dwie klatki schodowe. Korytarze i hol umożliwiają swobodne poruszanie się. W budynku znajdują się na każdej kondygnacji toalety dla osób z niepełnosprawnościami. W holu głównym znajduje się portiernia, w której można uzyskać pomoc i informację. W salach nr 7 i 8 znajdują się pętle indukcyjne. Przy budynku znajdują się 2 miejsca parkingowe dla OzN. Obiekt jest dostępny dla osoby korzystającej z psa asystującego.

Dokładny opis dostępności architektonicznej umieszczony jest na [stronie Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami](#).

Dotychczasowy Budynek D, będący m.in. siedzibą BON, został rozebrany w 2023 roku, a na jego miejscu powstaje [nowe Centrum Obsługi Studentów](#) (planowane zakończenie inwestycji – 2026 r.). Nowy budynek oferować będzie nowoczesną infrastrukturę dla zintegrowanego dziekanatu oraz różnych jednostek administracyjnych zorientowanych na administrację procesu dydaktycznego (m.in. Centrum Jakości Kształcenia, [Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#), [Biuro ds. Relacji z Absolwentami](#)).

Zajęcia sportowe dla osób z niepełnosprawnościami prowadzi [Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#). Odbywają się one na pływalni. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu realizuje zajęcia uzupełniające, dostosowane indywidualnie do danej niepełnosprawności studenta. Prowadzone są one w sali rekreacyjnej i obejmują ćwiczenia rozciągające, wzmacniające i poprawiające koordynację ruchu.

Studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o zezwolenie na wjazd i parkowanie na terenie Uczelni. Specjalnie oznaczone miejsca parkingowe znajdują się przy: Budynku Głównym, Bibliotece Głównej, Pawilonie A, Budynku Ustronie, Pawilonie S oraz parkingu podziemnym Pawilonu F.

W ramach prowadzonych remontów przygotowano osobne toalety przystosowane dla osób z niepełnosprawnością ruchu. Z kolei w akademiku Merkury są przygotowane cztery miejsca dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchu.

W ramach [form wsparcia dla studentów słabosłyszących/głuchych](#), na kampusie UEK zainstalowane zostały pętle indukcyjne służące osobom słabosłyszącym wspomagającym się aparatami słuchowymi. Pętle znajdują się w sali 6 w pawilonie G oraz w Nowej Auli w pawilonie C.

W lepszej orientacji w przestrzeni pomagają brajlowskie plany terenu Kampusu, znajdujące się aktualnie (wobec wyburzenia pawilonu D) przy portierni Pawilonu C. Na kampusie wprowadzony został system oznaczeń tabliczkami z alfabetem Braille'a z numerami sal wykładowych, pokoi katedralnych, dziekanatów, sekretariatów oraz innych ważnych dla studentów pomieszczeń. Większość wind posiada oznakowanie w alfabecie Braille'a oraz system komunikatów głosowych informujących o kierunku jazdy i aktualnym piętrze. Zewnętrzna infrastruktura komunikacyjna posiada zniwelowane krawężniki, zaś przy przejściach dla pieszych wbudowana została kostka z wypustkami.

Dzięki wdrażaniu [uczelnianej polityki dostępności](#), strona internetowa [Uczelni](#) oraz strony jednostek, m.in. [Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami](#) czy serwisy [Biblioteki Głównej](#) są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku, a coraz więcej stron, np. [Centrum Obsługi Studentów](#), dostosowane są również do potrzeb osób z problemami słuchu (dzięki systemowi czytnika ekranu). Dodatkowo, BON zapewnia dostosowanie materiałów dydaktycznych do potrzeb studentów. W Biurze można wypożyczyć dyktafony, powiększalniki oraz monookulary. W siedzibie Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych do dyspozycji studentów jest skaner Plustek OpticBook 3600 Plus wraz z niezbędnym oprogramowaniem. Dla potrzeb studentów, którzy mają zajęcia w laboratoriach komputerowych, przygotowano stanowiska wyposażone w program powiększający i udźwiękowania Lunar Plus.

W Bibliotece znajdują się stoły do pracy indywidualnej dla czytelników z niepełnosprawnością ruchową, są one zlokalizowane w Oddziale Informacji i Dokumentacji, Czytelni Głównej oraz Sali Katalogowej. W Czytelni Głównej dostępne są 4 budki akustyczne, które dają możliwość zapewnienia niewielkiego miejsca wyciszenia, co pozwala na chwilowe odizolowanie od nadmiaru bodźców. W Wypożyczalni zamontowano stanowiskową pętlę indukcyjną, a stanowiska do samodzielnego wypożyczania i zwrotów (self-check) posiadają czytniki z regulacją wysokości. Student naszej Uczelni posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ma prawo do: bycia obsługiwany poza kolejnością, wypożyczenia 10 książek na okres 2 miesięcy, wyznaczenia osoby upoważnionej na okres co najmniej 1 roku do wypożyczenia książek w jego imieniu - student wypełnia upoważnienie i podpisany skan [przesyła na adres email](#). Dane studenta weryfikowane są w [Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#). Przy pierwszym odbiorze książek następuje weryfikacja danych osoby upoważnionej.

UEK posiada dwa domy studenckie, z których:

- 1) Dom Studencki „Fafik” – posiada jedno wejście niedostosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Komunikacja pionowa w budynkach – klatka schodowa. Korytarze i hol umożliwiają swobodne poruszanie się. W budynku nie ma toalety dla osób z niepełnosprawnościami. W holu znajduje się portiernia, w której można uzyskać pomoc i informację. Przy budynku znajdują się miejsca parkingowe. Obiekt jest dostępny dla osoby korzystającej z psa asystującego;
- 2) Dom Studencki „Merkury” – posiada jedno wejście z pochylnią zapewniającą możliwość ruchu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, od którego jest bezpośredni dostęp do windy. Komunikacja pionowa w budynku – dwie windy i dwie klatki schodowe. Korytarze i hol umożliwiają swobodne poruszanie się. W budynku znajduje się pokój dla osób z niepełnosprawnościami wraz z dostosowaną łazienką i toaletą. W holu głównym znajduje się portiernia, w której można uzyskać pomoc i informację. Przy budynku znajdują się miejsca parkingowe. Obiekt jest dostępny dla osoby korzystającej z psa asystującego.

## 5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Uczenia dysponuje 14 pracowniami komputerowymi z 380 komputerami. Pracownie wyposażone są w monitory 86" z możliwością prezentacji bezprzewodowej zarówno przez prowadzących jak i z każdego indywidualnego stanowiska studenckiego. W każdej pracowni są samodzielne stanowiska komputerowe z aktualnym oprogramowaniem – sprzęt jest regularnie modernizowany, tak, aby zapewnić komfortowe warunki pracy dla kształcenia informatycznego studentów.

W laboratoriach komputerowych studenci mają do dyspozycji następujące oprogramowanie (w tym oprogramowanie systemowe i narzędziowe):

- 1) Systemy operacyjne i pakiety biurowe: Windows 7 - MsOffice 2016, Windows 8.1 - MsOffice 2016, Windows 10 - MsOffice 2021, LibreOffice;
- 2) Programy: Python, Microsoft Power BI desktop, Statistica, Impuls EVO, Google Chrome, FireFox, OpenCape, TruckFill, InkScape, Gimp, Fidelio, JAVA, Adobe Reader, NVU, Notepad++, WinSCP, Putty, 7zip, Gemius Explorer, OpenProject, Sage Symfonia Finanse i księgowanie, Java Creator 4 LE, CaseStudio2, Code Block z MinGw, DevC++, NetViewer, STARUM, VirtualBox, Simple 2, strawberry-perl, Visual Studio Code, MobaXterm, ESRI ArcGis, ProjectLibre, Docear, Git, jMulti, QGis, Eset, Archi, Optima (pracownia 117, 118, 121), Alterx, Tableau (pracownia 121), MsProject (pracownia 122), Amibroker (pracownia 118), Balsamiq (pracownia 013), SQL, sql management studio (pracownia 013), SQL Express, sql management studio (pracownie 115, 116 z windows 8.1).

W ramach dostępnej licencji Microsoft Office 365 pracownicy i studenci UEK, w tym kierunku *Turystyka i rekreacja*, mają dostępną najnowszą wersję pakietu MS Office 365 oraz aplikacje i usługi w chmurze:

- 1) Project Plan 3 for faculty: Project P3 for Faculty, Power Automate for Project, Common Data Service for Project, SharePoint (Plan 2) for Education, Office for the Web for Education, Project Online Desktop Client;
- 2) Office 365 A1 for faculty: Viva Learning Seeded, Project for Office (Plan E1), Common Data Service, Education Analytics, Microsoft Kaizala Pro, Whiteboard (Plan 1), Office Mobile Apps for Office 365, To-Do (Plan 2), Azure Active Directory Basic for Education, School Data Sync (Plan 1), Microsoft Stream for Office 365 E3, Microsoft Teams, Microsoft StaffHub, Power Automate for Office 365, Power Apps for Office 365, Azure Rights Management, Microsoft Forms (Plan 2), Microsoft Planner, Sway, Yammer for Academic, Office for the Web for Education, Exchange Online (Plan 1);
- 3) Microsoft 365 Apps for Faculty: Whiteboard (Plan 2), Office for the Web for Education, Microsoft Forms (Plan 2), Sway, OneDrive for Business (Plan 1);
- 4) Microsoft Power Automate Free: Common Data Service, Flow Free.

## 5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni

[Biblioteka Główna UEK](#), jako jednostka pomocnicza w procesie nauczania, posiada bogaty zbiór książek, czasopism, dokumentów elektronicznych i specjalistycznych baz danych, tematycznie związanych z dyscyplinami naukowymi wykładanymi na Uczelni. Są to głównie materiały z zakresu ekonomii, zarządzania, marketingu, finansów, prawa, administracji, a także informatyki i nauk technicznych. Biblioteka posiada również zbiór słowników i ogólnych informatorów naukowych. Działalność Biblioteki Głównej dla studentów, doktorantów i pracowników oparta jest na [5 kluczowych jednostkach](#), zatrudniających najwyższej klasy specjalistów.

W zbiorach Biblioteki Głównej oraz dwóch bibliotek zakładowych, stanowiących system biblioteczno-informacyjny UEK, znajduje się (stan na 31 grudnia 2023 r.):

- 1) 307962 wol. wydawnictw zwartych;
- 2) 50926 wol. wydawnictw ciągłych drukowanych;
- 3) 3292 wol. zbiorów specjalnych.

Ponadto, Biblioteka zapewnia aktualnie dostęp do zasobów on-line:

- 1) 34227 tytułów czasopism elektronicznych,
- 2) 480764 książek elektronicznych,

w ramach 141 baz danych (bibliograficznych, pełnotekstowych, faktograficznych, statystycznych, multimedialnych).

W Bibliotece Głównej do dyspozycji pracowników naukowych i studentów znajdują się: Czytelnia Główna, Oddział Informacji i Dokumentacji, Sala Katalogowa, Strefa Cichej Pracy, Pokój Pracy Zespołowej, Strefa Bibliorelax a także Wypożyczalnia, w ramach której realizowana jest usługa wypożyczeń międzybibliotecznych. W sumie dostępnych jest 350 miejsc dla czytelników do korzystania ze zbiorów bibliotecznych, w tym 35 miejsc przystosowanych dla osób z niepełnosprawnościami tak narządów ruchu, jak i wzroku. Biblioteka posiada 101 komputerów, w tym 34 dostępnych dla czytelników (33 podłączone do Internetu). Na komputerze odłączonym od sieci znajduje się archiwum wszystkich prac doktorskich broniących na Uczelni. Dostęp do sieci wi-fi jest możliwy dzięki sieci eduroam.

Agendy udostępniające zbiory obsługują użytkowników w trybie dwuzmianowym, do późnych godzin wieczornych. W okresie sesji, na terenie Biblioteki studenci mogą korzystać dodatkowo z Czytelni Sesyjnej, która oferuje dostęp do zdigitalizowanych podręczników w czasie od zamknięcia Biblioteki, do godz. 21:00.

Dzięki przeprowadzonym remontom w Strefie Cichej Pracy we współpracy z firmą ABB oraz generalnemu remontowi Czytelni Głównej użytkownicy mogą korzystać ze specjalnie przygotowanych stref do pracy cichej, a także do pracy zespołowej jak również stref pozwalających na relaks. Dzięki takim zmianom każdy z użytkowników znajdzie miejsce w Bibliotece Głównej.

W 2023 r. po decyzji MEiN o wykluczeniu z licencji krajowej części kolekcji Elsevier, oraz braku dofinansowania konsorcyjnego do baz Cambridge University Press, Emerald, EMIS, OECD, Passport GMID Uczelnia zakupiła z własnych środków 3 kolekcje tematyczne Elsevier (Business Management and Accounting; Social Sciences; Economics, Econometrics and Finance) oraz opłaciła dostęp do pozostałych baz, aby utrzymać jakość dostarczanych informacji oraz danych.

Oprócz baz udostępnianych w ramach licencji krajowej (EBSCOhost, ScienceDirect, Springer Link, Wiley Online Library, Scopus, Web of Science) Biblioteka posiada dostęp do czasopism, książek, aktów prawnych oraz danych finansowych i statystycznych w ramach następujących subskrypcji:

EBSCOhost (pakiet książek oraz czasopism kupowanych poza licencją krajową w tym *Hospitality & Tourism Complete*), Emerald, Ebookpoint BIBLIO – Helion, Oxford Academic, Cambridge Core, JSTOR, IBUK Libra, Lex, LEX Informator Prawno-Gospodarczy, Legalis, Inforlex.pl. Expert, EMIS University, Orbis, BankFocus, Orbis M&A, CEIC Data, Passport GMID, OECD iLibrary, Refinitiv EIKON, Sigma-Not. Portal Informacji Technicznej, Notoria Online.

Dodatkowo wszyscy użytkownicy mają możliwość korzystania z portalu Academica, w której udostępnione są zasoby cyfrowe (ponad 3 mln publikacji), w tym współczesne książki i czasopisma naukowe ze wszystkich dziedzin wiedzy.

Pełna informacja o aktualnie dostępnych bazach danych znajduje się na stronie internetowej Biblioteki Głównej, zakładka [Zasoby online](#). Zasoby elektroniczne udostępniane są w sieci lokalnej Biblioteki oraz Uczelni, a także w dostępie zdalnym (w zależności od warunków wynikających z licencji wydawcy). Dostęp zdalny zagwarantowany jest wszystkim pracownikom oraz studentom UEK posiadającym aktywną kartę biblioteczną. Z baz w dostępie jednostanowiskowym można korzystać w Oddziale Informacji i Dokumentacji oraz w Czytelni Głównej.

Prowadzone są obowiązkowe szkolenia dla studentów pierwszego roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich. Dodatkowo pracownicy Biblioteki prowadzą zajęcia seminaryjne. To ogólnodostępne szkolenia z baz danych, przeznaczone dla seminarzystów i osób chcących poszerzyć swoje umiejętności w posługiwaniu się bazami dostępnymi w Bibliotece.

Organizowane są też szkolenia dedykowane społeczności UEK prowadzone przez przedstawicieli firm dostarczających bazy danych, jak również promuje się ogólnodostępne szkolenia.

Każdy użytkownik może poprosić o indywidualne szkolenia oraz przeprowadzenie różnego rodzaju kwerend bibliometrycznych. Obie te usługi prowadzone są w Oddziale Informacji i Dokumentacji.

W ostatnich latach wprowadzono wiele udogodnień dla studentów UEK, w tym:

- 1) wdrożono całościowy system biblioteczny i zintegrowano go z innymi systemami wykorzystywanymi na Uczelni ([USOSweb](#) – zapisy studentów do Biblioteki, obsługa obiegu; CAS – centralne logowanie);
- 2) zniesiono konieczność prolongaty konta dzięki integracji z [USOSweb](#);
- 3) umożliwiono korzystanie z dostępu do baz danych zdalnie bez względu na blokady znajdujące się na koncie użytkownika;
- 4) przygotowano przewodniki [dla studentów](#) oraz [dla pracowników](#);
- 5) przygotowano kurs biblioteczny w języku polskim oraz angielskim na platformie Moodle, gdzie wykorzystywane są filmiki nagrane przez pracowników BG;
- 6) uruchomiono ogólnouczelniane szkolenia z baz danych, które są prowadzone przez pracowników BG;
- 7) uruchomiono system RFID HF – zakup m.in. urządzeń samoobsługowych typu self-check i książkomat;
- 8) zakupiono 4 budki akustyczne usytuowane w Czytelni Głównej;
- 9) rozszerzono strefy cichej pracy, pracy zespołowej oraz relaksu.

Biblioteka współpracuje z wieloma instytucjami: naukowymi, finansowymi, wydawnictwami oraz bibliotekami wyższych uczelni i publicznymi w Polsce oraz zagranicznymi w związku z wymianą

międzybiblioteczną. Jest członkiem [Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego](#), skupiającego biblioteki krakowskich uczelni i instytucji naukowych. Należy również do [Konsorcjum Bibliotek Kierunków Ekonomicznych](#), jak też do [Konsorcjum BazEkon](#), w ramach którego tworzona jest baza zawierająca opisy bibliograficzne artykułów z periodyków naukowych i gospodarczych, naukowych serii wydawniczych uczelni ekonomicznych, wydziałów ekonomicznych i wydziałów zarządzania uniwersytetów, a także instytucji naukowych, również pozarządowych.

Biblioteka opracowuje elektroniczne wersje druków, do których wygasły majątkowe prawa autorskie. Zeskanowane dzieła, podobnie jak elektroniczne wersje materiałów bibliotecznych wspomagających proces dydaktyczny oraz badania naukowe, udostępniane są na platformie [Biblioteki Cyfrowej](#). W Bibliotece Cyfrowej zamieszczane są też pozycje stanowiące zasób dziedzictwa kulturowego, a więc wybrane zabytki piśmiennictwa, znajdujące się w zbiorach Biblioteki.

Biblioteka uruchomiła [Repozitorium UEK](#), które gromadzi i udostępnia materiały dydaktyczne oraz bieżący dorobek naukowy pracowników UEK z dziedzin reprezentowanych na uczelni. Jest to platforma udostępniająca otwarte zasoby naukowe oraz integrująca uczelnię z innymi źródłami informacji naukowej. W 2023 r. zostało również uruchomione [Repozitorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich \(RODBUK\)](#), którego zadaniem jest gromadzenie, opracowanie, archiwizacja i udostępnianie w otwartym dostępie wszelkiego typu danych badawczych tworzonych przez pracowników naukowych, doktorantów i studentów w trakcie działalności naukowej. RODBUK realizuje politykę otwartej nauki (Open Science) poprzez stworzenie publicznie dostępnej platformy deponowania zbiorów danych badawczych umożliwiającej:

- zapoznanie się z badaniami prowadzonymi w krakowskich ośrodkach naukowych;
- przechowywanie różnego rodzaju zbiorów danych badawczych;
- szybkie dotarcie do informacji poprzez przyjazny interfejs wyszukiwawczy;
- najwyższy standard zapisu metadanych;
- uzyskanie stałego identyfikatora DOI dla każdego zbioru danych;
- znormalizowane cytowanie posiadanych danych;
- wybranie dla swojego zbioru danych jednej z licencji Creative Commons lub nadania innej;
- określenie embarga i udostępnienie ograniczonych plików w momencie wyznaczonym przez deponującego.

Wykaz literatury z kart przedmiotów na studiach I i II stopnia na kierunku *Turystyka i rekreacja*, która jest dostępna w zasobach Biblioteki Głównej UEK lub w ogólnodostępnych źródłach internetowych, został zamieszczony w Załączniku 5.C.

### **5.7. Sposoby, częstość i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów**

Baza dydaktyczna i naukowa jest na bieżąco monitorowana i modernizowana. Nauczyciele akademicki mogą zgłaszać uwagi dotyczące jej stanu podczas regularnych spotkań z władzami rektorskimi i dziekańskimi. Od strony technicznej prace nadzorowane są przez [Departament Zasobów i Rozwoju](#), w ramach którego działają m.in.: Dział Aparatury, Dział Inwestycji i Remontów, Dział Techniczny czy Dział Planowania Rozwoju.

Swoje uwagi dotyczące bazy dydaktycznej i naukowej mogą zgłaszać również studenci, którzy – poza Parlamentem Studenckim – uczestniczą w posiedzeniach Rady Instytutu czy posiedzeniach Zespołu Programowo-Dydaktycznego ds. Kierunku *Turystyka i rekreacja*.

Biblioteka UEK prowadzi stały monitoring potrzeb pracowników i studentów dzięki zakładce [Propozycje do zakupu](#) oraz opinii przesyłanych po zakończeniu dostępów testowych do baz związanych z tematyką wykładaną na Uczelni. Pozwala to na bieżąco rozwijać infrastrukturę i biblioteczne bazy danych tak, by umożliwić dostęp do najnowszej literatury oraz danych statystycznych, faktograficznych. Problemy doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej oraz zasobów biblioteczno-informacyjnych są rozpatrywane również na posiedzeniach [Rady Bibliotecznej](#), Centrum Jakości Kształcenia oraz BON.

#### 5.8. Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę.

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Wprowadzić systemową ocenę infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego i zasobów edukacyjnych, przez studentów i kadre akademicką a jej wyniki wykorzystywać do doskonalenia i rozwoju.	W pkt. 5.7 powyżej przedstawiono aktualny system oceny infrastruktury. Poza regularnym zbieraniem informacji w trakcie roku od pracowników i studentów, przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego Władze UEK dokonują obchodu budynków, analizując potrzeby dydaktyczne, które potem realizowane są przez Departament Zasobów i Rozwoju.

#### Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 45

...

### Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* rozwijane i dostosowywane są relacje ze środowiskiem społeczno-ekonomicznym i badawczym. Pracownicy Katedry Turystyki i innych Katedr na szczeblu Instytutu, jak również Kolegiów utrzymują stały kontakt ze środowiskiem społeczno-ekonomicznym, działając jako członkowie rad nadzorczych, eksperci, konsultanci, trenerzy biznesu, a także realizując projekty badawcze (np. pozyskiwanie danych empirycznych). Niewątpliwie ma to kluczowe znaczenie w kształtowaniu koncepcji edukacji i dostosowywaniu jej efektów do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Priorytetem jest zapewnienie wysokiej jakości edukacji w ścisłym powiązaniu z umiejętnościami praktycznymi oczekiwanymi od naszych partnerów z tego otoczenia. Poniżej zostały omówione najważniejsze aspekty rozwoju współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w świetle korzyści dostarczanych dla studentów kierunku *Turystyka i rekreacja*.

**PRAKTYKI STUDENCKIE.** W ramach współpracy naszej uczelni z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* mają możliwość uczestniczenia w **praktykach studenckich** (obowiązkowych lub opcjonalnych) lub stażach zawodowych. Ta interakcja łączy wiedzę teoretyczną z doświadczeniem praktycznym, pozwala na znaczne zwiększenie zrozumienia i zapamiętywania materiału poznanego przez studentów na uczelni. Zagadnienie praktyk studenckich zostało szczegółowo przedstawione w kryterium 2, w punkcie 2.6.

**WIZYTY STUDYJNE I WYKŁADY GOŚCINNE** Ważną formą bezpośredniego kontaktu między studentami a otoczeniem społeczno-gospodarczym są **wizyty studyjne i wykłady gościnne**. Wizyty studyjne w ramach zajęć praktycznych i wykładów gościnnych, prowadzone przez praktyków branżowych, oferują studentom szansę na zbadanie różnych aspektów organizacji i funkcjonowania przedsiębiorstw turystycznych. Te działania dostarczają bezcennych spostrzeżeń i perspektyw ze świata rzeczywistego, które wzbogacają naukę akademicką. Tego typu działania są realizowane na wielu przedmiotach, co zostało zebrane w zestawieniu zawartym w Załączniku 6.A.

Wzmocniony proces uczenia się poprzez zrozumienie branży turystycznej. Wizyty studyjne i wykłady gościnne łączą wiedzę teoretyczną z praktycznym zastosowaniem. Poprzez obserwację działań biznesowych z pierwszej ręki i współpracę z ekspertami studenci zyskują głębsze zrozumienie tego, w jaki sposób koncepcje teoretyczne (często nie nazywane wprost w taki sam sposób jak prezentowane na zajęciach na uniwersytecie) są stosowane w codziennych decyzjach i czynnościach biznesowych. Aby jeszcze bardziej wzbogacić te doświadczenia, na kierunku *Turystyka i rekreacja* wprowadzane są dyskusje oparte na warsztatach (często jako praca zespołowa nad mini projektami) i elementy studiów przypadków podczas wizyt studyjnych. Warsztaty takie obejmują praktyczne działania, w ramach których studenci rozwiązują rzeczywiste problemy biznesowe, z którymi borykają się odwiedzane przez nich firmy. Studia przypadków prezentowane przez wykładowców gościnnych (praktyków) obejmują różnorodne analizy bieżących wyzwań branżowych, zachęcając studentów do rozwijania umiejętności krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów.

Obserwacja trendów i innowacji branżowych. Współpraca z przedstawicielami branży poprzez wykłady gościnne, takie jak te na tematy dotyczące zachowania konsumentów w turystyce, organizacji spotkań biznesowych i międzynarodowych rynków turystycznych, umożliwia studentom zapoznanie się z bieżącymi trendami turystycznymi i innowacjami o charakterze produktowym i organizacyjnym. Uniwersytet stara się wzmocnić tego typu integrację, organizując ekspercki panel dyskusyjny na temat pojawiających się trendów branżowych (na międzynarodowej konferencji kolegium). Na przykład zaproszeni wykładowcy gościnni (praktycy) omawiają wpływ transformacji cyfrowej na turystykę lub innowacje w zrównoważonym podróżowaniu. Te formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie tylko informują studentów o rozwoju branży turystycznej, ale dodatkowo przygotowują ich na przyszłe wyzwania zawodowe.

Możliwości nawiązywania kontaktów i rozwój kariery. Wykłady gościnne i wizyty studyjne stwarzają dla naszych studentów możliwości interakcji z profesjonalistami z branży, ułatwiając nawiązywanie kontaktów i rozwój swojej przyszłej kariery. Ważnym aspektem takiej relacji jest mniejsza anonimowość naszych studentów w rozmowach z potencjalnymi pracodawcami, a

dotatkowo (bardzo często) przedstawienie się z pozytywnej strony poprzez wykonane zadania projektowe lub stawiane merytoryczne, wartościowe pytania w dyskusji. Aby zmaksymalizować te możliwości nawiązywania kontaktów, uniwersytet organizuje Targi Pracy UEK. Studenci mogą uczestniczyć w indywidualnych sesjach mentoringowych z liderami branży, otrzymywać spersonalizowane porady dotyczące kariery i badać możliwości staży i pracy bezpośrednio związane z ich kierunkiem studiów. Te interakcje pomagają studentom kierunku *Turystyka i rekreacja* nawiązać cenne kontakty zawodowe i poprawić ich perspektywy zawodowe.

Praktyczne zastosowanie wiedzy pochodzącej z branży. Wykłady gościnne oraz wizyty studentach w podmiotach otoczenia społeczno-gospodarczego pozwalają studentom także obserwować i lepiej zrozumieć różne działania menadżerów podmiotów turystycznych oraz zachodzące procesy organizacyjne. Poza tym studenci mogą zastosować zdobytą wiedzę podczas studiów w zadaniach opartych na projektach, w ramach których studenci współpracują z firmami, aby odpowiadać na faktyczne bieżące wyzwania biznesowe. W takich przypadkach szczególne znaczenie dla studentów ma informacja zwrotna pochodząca od profesjonalistów z branży dająca studentom konstruktywną ocenę ich pracy.

Nauka i współpraca międzydyscyplinarna. Obecność w programie nauczania na kierunku *Turystyka i rekreacja* różnych tematów (realizowanych także poprzez wykłady gościnne) poszerza zrozumienie studentów wieloaspektowości (wielobranżowości) wewnątrz branży turystycznej. Zachęcanie naszych uczestników studiów na obu stopniach nauczania do współpracy międzydyscyplinarnej wśród rówieśników dodatkowo wzbogaca ich doświadczenie edukacyjne. Na przykład studenci koncentrujący się w swoich zainteresowaniach na turystyce miejskiej, zarządzaniu biznesem, czy badaniach marketingowych, mają warunki do współpracy nad projektami związanymi ze zrównoważonymi praktykami turystycznymi. To interdyscyplinarne podejście realizowane w połączeniu z profesjonalistami wywodzącymi się z branży turystycznej (wykłady gościnne, wizyty studyjne) sprzyja bardziej holistycznemu zrozumieniu złożonych problemów branży turystycznej i przygotowuje studentów do różnych ścieżek kariery.

**WARSZTATY TERENOWE.** Co więcej, na kierunku *Turystyka i rekreacja* w programie studiów przewidziany jest przedmiot "**Warsztaty terenowe**". Przedmiot ten ma charakter czysto praktyczny i jest realizowany w całości i ścisłej współpracy z firmami i instytucjami bezpośrednio i pośrednio związanymi z branżą turystyczną. Studenci uczestniczą w wyjazdach, podczas których odwiedzają poszczególne podmioty i poznają praktyczne aspekty prowadzenia działalności, rozmawiają z przedstawicielami poszczególnych branż turystycznych oraz poznają specyfikę funkcjonowania danych podmiotów i uwarunkowania obsługi ruchu turystycznego. W realizacji programów poszczególnych warsztatów terenowych uczestniczą osoby reprezentujące wybrane firmy i instytucje jak np. menedżerowie obiektów hotelarskich, restauratorzy, przewodnicy turystyczni, pracownicy informacji turystycznej, parków narodowych, instytucji kultury, oraz wiele innych interesariuszy branży turystycznej.

Przedmiot Warsztaty terenowe jest kamieniem węgielnym programu *Turystyki i Rekreacji*, kładącym nacisk na praktyczne doświadczenia edukacyjne. Ten kurs obejmuje udział studentów w wycieczkach terenowych do różnych podmiotów związanych z turystyką, gdzie mogą zobaczyć z pierwszej ręki działania i praktyki zarządzania w branży. Poprzez udział w warsztatach terenowych studenci są **blisko codziennych sytuacji sektora turystycznego**. Zdobywają bezpośrednią wiedzę

praktyczną o sposobie działania przedsiębiorstw turystycznych, co zwiększa ich zdolność do zrozumienia i rozwiązywania rzeczywistych wyzwań. To podejście do nauki przez doświadczenie nie tylko łączy wiedzę teoretyczną, ale także poprawia umiejętności rozwiązywania przyszłych problemów w przedsiębiorstwach lub organizacjach turystycznych. Kontakt z rzeczywistym światem zapewniany przez te warsztaty ułatwia studentom dokonywanie wyborów kierunku swojej kariery. Podczas eksploracji różnych sektorów w turystyce mogą oni zidentyfikować swoje zainteresowania i mocne strony, co przekłada się na bardziej świadome wybory zawodowe i połączenie ich, już na początku swojej nauki akademickiej, z realizowanym programem nauczania.

Praktyczny charakter przedmiotu „Warsztaty terenowe” powoduje, że nasi studenci nie tylko uczą się biernie, ale aktywnie angażują się w prezentowany na innych przedmiotach materiał w kontekście rzeczywistych zmian rynku. To **praktyczne podejście** jest kluczowe dla pogłębienia zrozumienia działania branży turystycznej, ale nade wszystko dla rozwijania praktycznych umiejętności. Wdrożone w ten sposób praktyczne środowisko edukacyjne daje naszym studentom możliwość ćwiczenia i doskonalenia swoich umiejętności w rzeczywistych sytuacjach, takich jak obsługa klienta, czy zarządzanie wydarzeniami. Ten rodzaj nauki wprowadzony poprzez warsztaty terenowe jest nieoceniony, ponieważ przygotowuje studentów do radzenia sobie ze złożonością i dynamiczną naturą branży turystycznej, z większą pewnością siebie i kompetencjami nabytymi podczas dotychczasowego programu nauczania.

Poza tym zaangażowanie różnych firm i instytucji w przedmiot „Warsztaty terenowe” **wzbogaca doświadczenie edukacyjne**, zapewniając studentom różnorodne perspektywy dotyczące branży turystycznej. Współpraca z różnymi podmiotami pozwala studentom znacznie lepiej zrozumieć różne aspekty branży turystycznej i sposób, w jaki są one ze sobą powiązane. Na przykład nauka zarządzania hotelem czy atrakcją turystyczną w połączeniu z instytucjami kulturalnymi ułatwia studentom zrozumieć szeroki kontekst usług turystycznych i znaczenie integracji między różnymi specyfikami działania branży.

Interakcja z różnymi interesariuszami turystyki podczas „Warsztatów terenowych” pozwala studentom ponadto **zrozumieć różnorodne role** i wkład różnych podmiotów w funkcjonowanie branży turystycznej. Współpraca z interesariuszami, takimi jak rady turystyczne, przedstawiciele władz lokalnych i stowarzyszenia branżowe, pomaga studentom docenić szerszy ekosystem, w którym działa turystyka. Ten holistyczny wgląd pozwala im zrozumieć, w jaki sposób różni interesariusze współpracują i wpływają na rozwój i politykę turystyczną. Jest to im także bardzo pomocne podczas całego procesu kształcenia, kiedy zdobywają wiedzę i umiejętności dotyczące specyficznych rynków turystycznych i podmiotów na nich działających. Kontakt z różnymi interesariuszami prowadzi także do lepszego zrozumienia wieloaspektowej natury turystyki. Umożliwia również naszym studentom angażowanie się w projekty i inicjatywy włączające wielu interesariuszy poza murami Alma Mater, co pozwala im rozwijać umiejętność pracy w środowisku zespołowym i rozwiązywania złożonych problemów branżowych.

**COROCZNA MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA.** Ponadto Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości UEK organizuje **coroczną międzynarodową konferencję** „Wiedza-Gospodarka-Społeczeństwo”. Jest to wydarzenie dostępne nie tylko dla środowiska naukowego i gospodarczego, ale także dla studentów i doktorantów. W czasie konferencji mają miejsce **branżowe panele eksperckie**, wśród których jednym z nich jest panel oparty wyłącznie na praktykach z rynku

**turystycznego.** Panele są moderowane przez prof. Agatę Niemczyk oraz dr Zofię Gródek-Szostak. Panele te tworzyły w poszczególnych latach następujący zaproszeni eksperci branży:

**2024: PANEL EKSPERCKI: Turystyka na rynku pracy**

- Paula Fanderowska – Prezes Stowarzyszenia Konferencje i Kongresy w Polsce. Wiceprezes zarządu Kraków5020
- Paweł Galiak – Dyrektor Pionu Handlowego Kraków Airport
- Krzysztof Jędrocha – Dyrektor Regionalny IGHP w Małopolsce
- Karol Wagner – Członek Zarządu Tatrzańskiej Izby Gospodarczej

**2023: PANEL EKSPERCKI: Współczesne trendy na rynku turystycznym**

- Paula Fanderowska – Prezes Stowarzyszenia Konferencje i Kongresy w Polsce. Wiceprezes zarządu Kraków5020
- Paweł Galiak – Dyrektor Pionu Handlowego Kraków Airport
- Marcin MAŹCZYŃSKI Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego Sekretarz generalny oraz członek zarządu
- Agata WOJTOWICZ Tatrzańska Izba Gospodarcza Prezes Zarządu

**2022: NOWY TURYSTA: Źródło wyzwań dla współczesnego rynku**

- Remigiusz Dróżdź Pomorski Oddział Polskiej Izby Turystyki Prezes Oddziału; Ekspert, biegły sądowy w zakresie turystyki i hotelarstwa.
- Paula Fanderowska Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce Prezes Stowarzyszenia; Kraków5020 Wiceprezes zarządu
- Paweł Galiak Kraków Airport Dyrektor Pionu Handlowego
- Agata Wójtowicz Tatrzańska Izba Gospodarcza Prezes Zarządu

W poprzednich edycjach konferencji uczestniczyli w roli panelistów także inne osoby z branży, tj.:

- BIEDROŃ Grzegorz; Małopolska Tourist Organisation; CEO (CMQ2020)
- DANIŁ Marcin; Warsaw Modlin Airport; Vice-President of the Management Board (CMQ2020)
- MŁYNARCZYK Magdalena; Radisson Blu Hotel Krakow and Park Inn by Radisson; Sales and Marketing Director (CMQ2020)
- SALAMOŃCZYK-MOCHEL Anna; Polish Tourist Organisation; Vice-President of the Management Board (CMQ2021)
- WOJTOWICZ Elżbieta; Tatra Chamber of Commerce; CEO (CMQ2020, CMQ2021)

**PRACE DYPLMOWE.** Powszechną i rozwijaną z sukcesem praktyką na kierunku *Turystyka i rekreacja* jest pisanie **prac dyplomowych** przez studentów we współpracy z podmiotami turystycznymi, tj. firmami, instytucjami oraz organizacjami turystycznymi. Dzięki takiej formie współpracy podmioty turystyczne mogą uzyskać wiarygodne i rzetelne wyniki badań opracowywane pod opieką pracowników naukowych - bez ponoszenia kosztów. Natomiast studenci uzyskują korzyści w trzech wymiarach: rozwoju naukowego, rozwoju zawodowego oraz podnoszenia swojej pozycji na rynku pracy w wybranych obszarze rynku turystycznego.

Rozwój naukowy poprzez oparcie swoich analiz na prawdziwych, rzeczywistych danych. Praca z prawdziwymi danymi związanymi z podmiotami turystycznymi wymaga użycia **zaawansowanych lub zmodyfikowanych, autorskich narzędzi i metodologii analitycznych**. Studenci przy tej okazji we współpracy ze swoimi promotorami uczą się radzenia sobie z problemami jakości danych, zarządzać

zbiorami danych, a także stosować metody statystyczne, co zwiększa ich umiejętności analizy danych i tym samym umiejętności techniczne. To wszystko przekłada się także na ich poczucie pewności w podstawowych działaniach analitycznych i umiejętności łączenia ich z realiami życia gospodarczego.

Wykorzystując w swoich pracach prawdziwe dane, studenci prowadzą badania o praktycznym znaczeniu. Ich wyniki badań mogą bezpośrednio **wpłynąć na podejmowanie decyzji** podmiotów turystycznych, a ponadto praca oparta na autentycznych danych sprawia, że często przeprowadzone w ramach pracy dyplomowej badania stają się bardziej złożone i wymagające. Efektem tego jest często lepsze zrozumienie nie tylko specyfiki działalności analizowanego podmiotu, ale całego ekosystemu w jakim dany podmiot funkcjonuje. Bardzo ważnym, w obecnych czasach i dla młodych pokoleń, jest przeprowadzanie analiz uzyskanych danych, które często wymaga zachowania **ścisłych zasad poufności i ochrony danych**. Jest bardzo istotnym wymiar współpracy naszych studentów z podmiotami turystycznymi, ponieważ uczy ich znaczenia etyki, zgodności działań badawczych z prawem i zachowaniem bezpieczeństwa danych (nie tylko osobowych, ale także biznesowych), które są coraz bardziej krytyczne we współczesnym świecie.

Rozwój zawodowy w procesie pisania prac dyplomowych opartych na współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego. Współpraca z firmą – przedmiotem badań prowadzonych w ramach pracy dyplomowej, umożliwia studentom bezpośrednią **styczność z realiami branżowymi**, technologiami oraz środowiskiem biznesowym. Pomaga to zniwelować w procesie kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* lukę między zdobywaną wiedzą akademicką a praktycznymi zastosowaniami. Ponadto studenci podczas kontaktów z firmami, gromadzeniem danych ilościowych lub jakościowych budują cenne relacje z profesjonalistami w branży turystycznej, co może owocować późniejszymi stażami, możliwościami pracy lub preferencjami wyboru przyszłych pracodawców. Podczas przygotowywaniu koncepcji prac, które oparte są na wyzwaniach firm turystycznych, studenci często mierzą się z **wyzwaniami w świecie rzeczywistym**, przyczyniając się do rozwiązania pilnych problemów branży turystycznej. Włączenie firm, a w szczególności wiedzy profesjonalnej właścicieli lub managerów z tych firm, buduje krytyczne myślenie studentów, umiejętności rozwiązywania przez nich problemów i zrozumienie, w jaki sposób koncepcje teoretyczne przyswojone podczas studiów mogą być zaadresowane do praktycznych problemów. Współpraca z podmiotami turystycznymi w trakcie procesu przygotowywania rozprawy pomaga studentom także poznać i zrozumieć standardy i oczekiwania branżowe, dzięki czemu są oni **lepiej przygotowani do wymagań rynku pracy**. Często uzyskują wgląd w ścieżki kariery, kulturę pracy specyficzną dla określonych działów turystyki, ale także wgląd w konkretne stanowiska i potencjalne role zawodowe, co pomaga im podejmować bardziej świadome decyzje zawodowe.

Korzyści dla studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* w obszarze rozwoju umiejętności zawodowych. Współpraca z podmiotami rynku turystycznego w ramach procesu pisania pracy, a w szczególności podczas prowadzenia badań, wymaga od studentów rozwijania swoich umiejętności zarządzania projektami. Organizowanie swojej pracy, komunikacji z pracownikami podmiotów turystycznych, zarządzanie terminami i zadaniami (łączenie tych działań z bieżącą nauką na uczelni oraz początkową pracą zawodową) uczy studentów zarządzania projektami, w tym zapewnienia terminowego dostarczania wyników prac analitycznych. Tego typu umiejętności doskonale uzupełniają ofertę dostarczoną w ramach kierunku *Turystyka i rekreacja* i są współcześnie nieocenione na rynku pracy. Prowadzenie badań w łączności z podmiotami rynku turystycznego bardzo często wymaga od studentów komunikowania się z promotorami oraz przedstawicielami podmiotów, co rozwija w nich

umiejętności dostosowywania komunikacji do różnych odbiorców, którzy często mają rozbieżne doświadczenia merytoryczne (promotor vs przedstawiciel podmiotu turystycznego). To także wspiera ich rozwój interpersonalny i lepsze poczucie sytuacyjne, które jest bardzo pomocne w kontakcie z przyszłymi pracodawcami. Ponadto przygotowywanie prac dyplomowych przez studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* wiąże się z wypracowywaniem u studentów **większej elastyczności działania**. Współpraca z zewnętrznymi podmiotami wymaga reagowania przez studentów (przy wsparciu w niezbędnym zakresie przez promotorów) na nieoczekiwane zmiany w dostarczanych (dostępnych) danych od podmiotów turystycznych czy modyfikacjach harmonogramów współpracy. Nabywana w trakcie pisania prac nauka dostosowywania się do tych zmian (bardzo często pod presją czasową) kształtują w studentach odporność i zaradność, co jest wysoko cenione w przedsiębiorczych podmiotach turystycznych.

Należy podkreślić, że miarą **jakości przygotowywanych prac dyplomowych** (licencjackich oraz magisterskich) są liczne nagrody i wyróżnienia otrzymywane przez absolwentów tego kierunku. Wśród nich można wymienić m.in. poniższe prace nagrodzone w różnych konkursach w poszczególnych latach:

- 2020: 1 miejsce: Kinga Danek (UEK, TiR) praca mgr pt: „Zastosowanie metodologii zwrotu z inwestycji w ocenie efektywności event marketingu”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę dyplomową,
- 2020: 2 miejsce: Alicja Śliz (UEK, TiR) praca mgr pt: „Targi hybrydowe trendem w przemyśle spotkań na przykładzie targów KrakDent”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę dyplomową
- 2021: 1 miejsce: Rafał Kassan (UEK, TiR) praca mgr pt: „Nowoczesne technologie wykorzystywane podczas organizacji wydarzeń turystyki biznesowej”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę dyplomową
- 2021: 2 miejsce: Justyna Gwóźdź (UEK, TiR) praca mgr pt: „Targi jako narzędzie promocji wykorzystywane przez convention bureau w Polsce”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę dyplomową
- 2022: 1 wyróżnienie: Małgorzata Franczyk (UEK, TiR) praca mgr pt.: „Korzyści i zagrożenia wydarzeń hybrydowych”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę dyplomową
- 2022: 2 wyróżnienie: Klaudia Skoczeń (UEK, TiR) praca mgr pt.: „Idea Slow Movement trendem w organizacji targów”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę dyplomową
- 2022: 3 wyróżnienie: Patrycja Król (UEK, TiR) praca mgr pt.: „Uwarunkowania organizacji wydarzeń w czasie pandemii”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę dyplomową
- 2023: 1 miejsce: Joanna Kaleta (UEK, TiR) praca mgr pt.: „Kształtowanie wizerunku miasta poprzez organizację dużych wydarzeń – na przykładzie miasta Kraków”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę dyplomową
- 2024: 1 miejsce: Michał Mamczur (UEK, TiR) praca mgr pt.: „Czynniki sukcesu organizacji wyjazdów motywacyjnych”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę magisterską
- 2024: 2 miejsce: Łukasz Spendel (UEK, TiR) praca mgr pt.: „Wydarzenia hybrydowe – jako reakcja branży spotkań na nowe uwarunkowania”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę magisterską

- 2024: 1 miejsce Magdalena Pora (UEK, TiR) praca lic. pt.: „Zastosowanie instrumentów *Event Management Body of Knowledge* do analizy organizacji targów branżowych”, konkurs Stowarzyszenia Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP) na najlepszą pracę licencjacką
- W konkursie SKKP zgłaszane są prace z największych polskich ośrodków naukowych specjalizujących się w turystyce - Warszawy, Poznań, Gdańsk, Katowic, Krakowa oraz Wrocławia.
- 2024: II miejsce w konkursie Polskiej Organizacji Turystycznej na najlepszą pracę magisterską, pod patronatem Ministerstwa Sportu i Turystyki - praca Małgorzaty Tokarz (UEK, TiR) „Turystyka kulinarna na obszarach wiejskich – analiza zachowań konsumentów”,
- 2024 wyróżnienie w konkursie Polskiej Organizacji Turystycznej - praca magisterska Patryka Gębicy (UEK, TiR) „Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Krakowie – ocena procesu ubiegania się i potencjał na przeprowadzenie imprezy w przyszłości”

**WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA.** Dla podnoszenia jakości kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* Katedra Turystyki UEK współpracuje z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi, m.in. z: UE w Poznaniu, UE w Katowicach, UE we Wrocławiu, Uniwersytetem w Maladze (Hiszpania), Uniwersytetem w Saragossie (Hiszpania), Wyższą Szkołą Turystyki i Zarządzania Hotelarstwem w Opatiji (Chorwacja), Uniwersytetem Ekonomicznym w Bratysławie (Słowacja), University of Kragujevac (Serbia), University of Pannonia (Węgry), Bucharest University of Economic Studies (Rumunia), University of Zagreb (Chorwacja), Technical University of Liberec (Czechy), Timiacademia w Finlandii, University of Applied Science of Delemont (Szwajcaria), St-Gallen University (Szwajcaria), HES-SO Valais (Szwajcaria), Grand Valley University (USA), Vilnius University (Litwa). Kontakty te skutkują wspólnymi projektami, szkoleniami oraz uczestnictwem w krajowych i międzynarodowych konferencjach (Załącznik 7.H). Katedra Turystyki UEK jest także inicjatorem i współorganizatorem **Ogólnopolskiej Studencko-Doktoranckiej Konferencji Naukowej ECONFTOUR**, która jest realizowana we ścisłej współpracy z trzema innymi UE w Polsce – z Poznania, Wrocławia i Katowic. Do tej pory odbyło się **siedem edycji tej konferencji** i kolejna jest planowana na 2025 r.

**WSPÓŁPRACA EKSPERCKA.** Osoby prowadzące zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* szeroko współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym, pełniąc rolę ekspertów i prowadząc badania naukowe (Załącznik 6.B).

**SFORMALIZOWANA WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM.** Od 2022 r. zespół Katedry Turystyki pracuje intensywnie nad zbudowaniem **sformalizowanej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym**. Działania te obejmują cztery cele, z których dwa zostały już zrealizowane, a dwa są w ciągłym procesie rozwoju. Cele te obejmują:

1. powołanie **patrona branżowego** dla specjalności związanej z branżą spotkań i turystyką biznesową, tj. „*Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami*”,
2. powołanie **patrona branżowego** dla specjalności związanych z hotelarstwem, tj. „*Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny*” oraz „*Menedżer hotelarstwa i gastronomii*”,
3. powołanie **patrona branżowego** dla specjalności związanej z rekreacją i sportem, tj. „*Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie*”,
4. powołanie **Rady Interesariuszy** składającej się z kluczowych podmiotów rynku turystycznego dla kierunku *Turystyka i rekreacja*.

Powołania **Patronatów Branżowych** nad poszczególnymi specjalnościami prowadzonymi w ramach kierunku *Turystyka i rekreacja* są zaawansowane w różnym zakresie:

- Dotychczasowe działania przyniosły już efekty w postaci podpisanego w grudniu 2022 r. listu intencyjnego o współpracy między UEK a **Stowarzyszeniem Kongresy i Konferencje w Polsce (SKKP)**, w ramach którego kooperacja między stronami rozwija ofertę dydaktyczną dla studentów (jakościowo i rodzajowo), a SKKP przyjmuje rolę Patrona Branżowego specjalności „*Zarządzanie kongresami i dużymi wydarzeniami*”.
- Porozumienie o podobnych założeniach zostało także podpisane w marcu 2023 r. z **hotelem Hilton Garden Inn Kraków Airport** w zakresie rozwoju obszaru sektora gastronomicznego i hotelowego (dotyczącego specjalności związanych z hotelarstwem, tj. „*Nowoczesny biznes hotelarski i gastronomiczny*” oraz „*Menedżer hotelarstwa i gastronomii*”).
- Trwają wciąż prace nad zbudowaniem podobnej współpracy z **organizacją branżową z obszaru rekreacji i sportu** (dotyczy specjalności „*Przedsiębiorczość w rekreacji i sporcie*”). Jednak z uwagi na nieuruchomienie się tej specjalności na studiach pierwszego stopnia (na kierunku *TiR*) cel ten nie został zdefiniowany jako priorytetowy i rozłożony w dłuższej perspektywie czasu.

Powołanie **Rady Interesariuszy** składającej się z kluczowych podmiotów rynku turystycznego jest również bardzo ważnym celem Katedry Turystyki, sprawującej pieczę nad tym kierunkiem. Rada interesariuszy ma zostać powołana na podstawie Zarządzenia Rektora nr [R.0211.15.2023](#) z dnia 03.03.2023 r. oraz załącznika do tego Zarządzenia zatytułowanego „Regulamin rad interesariuszy”. Z założenia przygotowywana rada ma obejmować szeroką reprezentację różnych rodzajów działalności na rynku turystycznym i okołoturystycznym. Idea powołania Rady uzyskała w 2024 r. akceptację Dziekana Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości oraz Dyrektora Instytutu Zarządzania. Wstępny skład Rady został przedyskutowany i uzyskano wstępną zgodę niektórych Zainteresowanych. Jednakże z uwagi na zmiany kadrowe, do jakich mogłyby prowadzić wybory samorządowe w 2024 r. oraz wybory władz na uczelni, dalsze działania nad powołaniem rady zostały odroczone do rozpoczęcia nowego roku akademickiego (i szkolnego, co wynika z udziału w radzie także dyrektorów szkół średnich jako kluczowych interesariuszy kierunku *Turystyka i rekreacja*).

**Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)**

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

**Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:**

...

## Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

### 7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Proces umiędzynarodowienia na kierunku *Turystyka i rekreacja* stanowi istotny element kształcenia. Jest on realizowany przez:

- bogatą ofertę zajęć z języków obcych i dbanie o wysoki poziom ich nauczania,
- odbywanie przez studentów części studiów na zagranicznych uczelniach,
- odbywanie praktyk studenckich w zagranicznych przedsiębiorstwach/instytucjach,
- wyjazdy wykładowców na zagraniczne uczelnie w ramach różnych programów,
- przyjazdy wykładowców z zagranicy do prowadzenia zajęć na kierunku *Turystyka i rekreacja*,
- udział wykładowców i studentów w międzynarodowych konferencjach, warsztatach oraz sympozjach,
- publikowanie opracowań naukowych w językach obcych, w tym w czasopismach wysoko punktowanych,
- praca w radach i komitetach naukowych konferencji międzynarodowych,
- praca w zespołach eksperckich i organizacjach międzynarodowych,
- realizacja projektów międzynarodowych,
- recenzowanie publikacji obcojęzycznych,
- wprowadzanie do planu studiów przedmiotów o charakterze międzynarodowym,
- ciągły monitoring i dostosowywanie kart przedmiotów tak, aby zawierały one również treści o charakterze międzynarodowym i zalecaną literaturę w języku angielskim.

Kluczowym czynnikiem wpływającym na zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* jest zapewnienie studentom dostępu do nauczania języków obcych na wysokim poziomie. Znajomość języków obcych stanowi nieodzowny warunek odbywania programu studiów na zagranicznych uczelniach, praktyk za granicą, jak również wymiany wiedzy i doświadczenia pomiędzy ośrodkami naukowymi i dydaktycznymi, a w dalszej kolejności efektywnej pracy na rynku turystycznym.

Pracownicy oraz studenci mają możliwość uczestnictwa w odbywających się na uczelni wykładach wygłaszanych przez zapraszanych z zagranicy prelegentów. Wspomnieć tu można między innymi:

- Wykład Jim’a McKinley honorowego pracownika naukowego w Uniwersytecie Oksfordzkim „International perspectives on post-Brexit higher education reforms: Can students and academic staff help recover the ‘holistic academy?’” (listopad 2023)
- Wykład Konsul Generalnej USA Pani Erin Nickerson – wykład w ramach Międzynarodowego rynku turystycznego: „Diplomacy in the Changing Global Economy” (marzec 2024), udział w ramach wykładu Międzynarodowy rynek turystyczny;
- Wykład Profesor Marii Sahakyan, Chair of Business Administration, Armenian State University of Economics, Yerevan, 'Clustering and business ecosystem issues in tourism sphere of Armenia' 8 May 2024.
- Wykład Profesora Tomislava Car, PhD, Head of Department of Informatics, Faculty of Tourism and Hospitality Management, University of Rijeka, “IT in tourism management”

Prowadzona jest współpraca międzynarodowa z następującymi uczelniami oraz ośrodkami naukowymi:

- The Faculty of Economics of the Technical University of Liberec, Czechy – wspólne projekty badawcze (np. w ramach Funduszu Wyszehradzkiego) i dydaktyczne (Blended Intensive Program w ramach Erasmus+) z pracownikami z Katedry Turystyki;
- Faculty of Hotel Management and Tourism, University of Kragujevac, Serbia - organizacja konferencji/sympozjów (2018-2019), składanie wspólnych grantów w ramach Funduszu Wyszehradzkiego (2022-2024); współpraca naukowa;
- Faculty of Economics and Business Administration, Vilnius University, współpraca z Profesorem Sigita's'em Urbonavičius i Profesor Aida Macerinskiene, składanie wspólnego projektu do NCN, recenzje pracowników Katedry Turystyki artykułów w czasopiśmie Emerging Economy, recenzje doktoratów litewskich doktorantów;
- Università degli Studi di Messina (UNIME - The University of Messina) - organizacja konferencji i sympozjów naukowych (2018-2019),
- University of Ljubljana, School of Economics and Business (SEB LU) - współpraca z prof. Vesna Žabkar,
- Grand Valley University w USA; w szczególności z Shorouq Almallach i Gerry Cook, Dyrektor Centrum Mentoringu w GVSU;
- Faculty of Tourism and Hospitality Management, University of Rijeka, wzajemny udział w konferencjach, wykłady w ramach programu Erasmus,
- University of Applied Sciences of Western Switzerland - projekt SCIEEX, w ramach którego Katedra Turystyki UEK była członkiem konsorcjum naukowego, uczestnikiem była dr Katarzyna Klimek, a prof. UEK dr hab. Jadwiga Berbeka pełniła rolę tzw. home mentora, kontynuowana poprzez wspólne publikacje, a także projekt w ramach programu Erasmus+ (w maju 2021) we współpracy z uczelniami z Portugalii i Finlandii służący rozwojowi nowoczesnych metod dydaktycznych po pandemii Covid-19 pt: « European Experiential Excellence Exchange In Education: The 5e Team Blend Program». Projekt po przejściu pierwszego etapu, w drugim nie uzyskał finalnie finansowania.
- St. Gallen University, Szwajcaria, projekt SGDM powstał w ramach współpracy dr Katarzyny Klimek z prof. Pietro Beritellim, realizowany od 2019 roku. Do projektu włączono grupę 40 studentów (wolontariuszy) II stopnia kierunku *TiR*, których przeszkolono we wdrażaniu metody SGDM. Uczestniczyli oni także w całym w procesie badawczym i w opracowaniu wyników. Projekt został wysoko oceniony przez zewnętrznych ekspertów podczas procesu ewaluacji Wydziału Zarządzania i Jakości UEK w roku 2021. W lipcu 2024 w ramach projektu Swiss Contribution wraz prof. Pietro Beritellim z St. Gallen University oraz partnerami z uniwersytetów w Bukareszcie i Zagrzebiu pracownicy Katedry Turystyki złożyli projekt do Szwajcarskiego Funduszu Nauki (SNF) pt: « Transforming Business Travel: The Response of Convention Bureaus to Digitalization, Economic Challenges, and Sustainability Goals». Projekt poddawany jest obecnie procesowi ewaluacji.
- Kontakt z przedstawicielami Technische Hochschule Nurnberg w ramach THN International Week 2021 - „Sustainability” z możliwością zaprezentowania oferty UEK dla studentów zza granicy. Wizyta studyjna w Technische Hochschule Nurnberg w dniach 22-26 listopada w 2021 roku została odwołana w związku z zaistniałą sytuacją epidemiczną.

Wyrazem umiędzynarodowienia kierunku *Turystyka i rekreacja* są publikacje w języku angielskim przygotowane przez pracowników badawczo-dydaktycznych (załącznik 7.A.). Dorobek publikacyjny pracowników w języku angielskim jest imponujący, stanowi u większości pracowników połowę lub więcej wszystkich publikacji.

Troje pracowników przygotowało także wspólnie ze studentami publikacje w języku angielskim (załącznik 7.B).

Ważną formą umiędzynarodowienia jest aktywność naukowa, wyrażająca się także w pracy wykładowców kierunku *TiR* w redakcjach czasopism zagranicznych (np.: *Mathematics*, *Green Economics*, *Strategic Change* (Wiley), *Applied Business and Economics Journal*, *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*, *Folia Biologica*). Pozyskana wiedza i narzędzia badawcze są prezentowane studentom, w szczególności na II stopniu.

Kilku wykładowców recenzuje publikacje w czasopismach międzynarodowych (np. *Plos One*, *Current Issues in Tourism*, *Central European Management Journal*, *International Journal of Event and Festival Management*).

Wyrazem zaangażowania w działalność naukową w środowisku międzynarodowym jest aktywność w stowarzyszeniach naukowych. Wykładowcy kierunku *TiR* realizują ją z sukcesami. Można wymienić kilka stowarzyszeń, w których działają, np. *Adventure Tourism Research Association*, *Eurasia Business and Economics Society*, *International Network for Pension Research*, *European Association of Work and Organizational Psychology*, *International Project Management Association Polska*, *International Federation of Classification Societies*, *European Association of Work and Organizational Psychology* (EAWOP).

## **7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych**

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* prowadzone są przedmioty, które koncertują się na problematyce międzynarodowej:

- Na I stopniu można wymienić między innymi: Międzynarodowy rynek turystyczny, Międzynarodowy ruch turystyczny w Krakowie, Podstawy międzynarodowych stosunków gospodarczych, Technologie obsługi międzynarodowego ruchu turystycznego;
- Na II stopniu między innymi: Strategie marketingowe międzynarodowych sieci hotelowych, Turystyka kulturowa, Transport w turystyce, DMO w rozwoju obszarów recepcji.

Rynek turystyczny jest rynkiem globalnym, dlatego oprócz wymienionych powyżej, na wielu przedmiotach dyskutowana jest międzynarodowa perspektywa zagadnień, a studia przypadków zazwyczaj dotyczą rynków zagranicznych.

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* od 2021 oferowana jest specjalność *International Tourism Management* w języku angielskim. Proponowane są na niej następujące przedmioty:

- World Heritage Sites;
- International Event Management;
- International Ski Resorts Management;
- International Tourism 4.0;
- International Visitor Attractions Management;
- The Team Academy in Use: Tourism Start-up Management;
- Animation in International Tourism.

Jednakże ta specjalność do tej pory nie została jeszcze uruchomiona.

Na kierunku, w ramach przedmiotów do wyboru, oferowane są przedmioty w języku angielskim (w zależności od zgłoszeń w danym roku). Jednakże, studenci nie wybierali przedmiotów w języku angielskim.

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* w latach 2018-2024 studiowali cudzoziemcy z takich krajów jak Białoruś, Kazachstan, Ukraina, Wietnam, Rumunia. Dane dla ostatnich trzech lat zawiera Załącznik 7.C.

- rok akademicki 2021/2022 - 28 osób;
- rok akademicki 2022/2023 - 35 osób.
- rok akademicki 2023/2024 - 28 osób.
- rok akademicki 2024/2025 - na pierwszy rok przyjęto 8 cudzoziemców, listy ze starszych lat nie są jeszcze zamknięte (stan na 27.09.2024), więc nie można zestawzić ogólnej liczby.

Pracownicy Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości prowadzili zajęcia w języku angielskim w ramach modułu realizacji projektu CUE HUB (2018-2019), którego celem było odniesienie kompetencji kadry dydaktycznej UEK.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* realizowali zajęcia także w zagranicznych uczelniach. Można przykładowo wymienić:

- Universidad Complutense Madrid, Hiszpania (2018);
- University of Rijeka, Chorwacja (2018, 2021);
- Technical University of Kosice, Słowacja (2019)
- University of Split, Chorwacja (2019);
- Masarykova Univerzita, Czechy (2020);
- Bifrost University, Islandia (2021);
- San Layola University, Lima, Peru (2021);
- University of Cordoba, Hiszpania (2018, 2022);
- Narxoz University, Almaty, Kazachstan (2022, 2023);
- Universidad de Malaga, Hiszpania (2023);
- Universidad de Zaragoza, Hiszpania (2024);
- Instituto Politecnico De Braganca, Portugalia (2024);
- Universita Degli Studi Mediterranea Di Reggio Calabria Włochy (2024);
- Burgaski Svoboden Universitet, Bułgaria (2024);
- Universidad de La Laguna, Hiszpania (2024);
- University of Catania, Sycylia, Włochy (2024);
- Universitatea Babes-Bolyai, Rumunia (2024).

Lista wszystkich wyjazdów zagranicznych pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *TiR* znajduje się w Załączniku 7.D.

Prowadzenie zajęć na zagranicznych uczelniach zazwyczaj skutkowało nawiązaniem dalszej współpracy naukowej i dydaktycznej. I tak można wymienić konkretne przykłady. Po wykładach w ramach programu Erasmus+ na Uniwersytecie San Ignacio de Layola w Limie, prof. Jadwiga Berbeka została dwukrotnie zaproszona do Komitetów Naukowych konferencji organizowanych przez peruwiańskie uniwersytety: San Layola w 2022 r. i Uniwersytet w Cusco (International Conference on Management, Tourism and Technologies, Cusco, 2024).

Po pobycie prof. Jadwigi Berbeki na Uniwersytecie w Cordobie w ramach programu Erasmus miało miejsce nawiązanie kontaktu z Mandragor University w Hiszpanii i przygotowanie możliwości szkolenia dla pracowników UEK w ramach Team Academy. Finalnie na miejsce szkolenia została wybrana Finlandia (University of Applied Science Jivaskala) i wyjazd realizowany jest w październiku 2024. Wyjeżdża 5 wykładowców z kierunku *TiR*.

Po pobycie w Uniwersytecie Narxoz w Ałmaty w Kazachstanie, w ramach programu Erasmus+ w roku 2022, prof. Jadwiga Berbeka otrzymała stypendium Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Kazachstanu dla zagranicznego naukowca, zrealizowane w listopadzie 2023 na Uniwersytecie Narxoz w Ałmaty. W ramach grantu prowadziła wykłady dla studentów kierunku Tourism and Hospitality w języku angielskim (8 godz. tygodniowo); doktorantów i młodych badaczy (1 seminarium tygodniowo), konsultowała prace magisterskie i doktorskie (3 godz. tygodniowo), prowadziła warsztaty dla Pracowników naukowych mających zajęcia na kierunkach Turystyka we wszystkich uczelniach w Ałmaty, dokonywała przeglądu i ewaluacji sylabusów z przedmiotów na kierunku Tourism and Hospitality, jak również prowadziła działalność naukową - przygotowała 2 artykuły wraz z naukowcami z Narxoz (aktualnie są w procesie wydawniczym). Ponadto recenzowała artykuły w czasopiśmie Central Asian Economic Review wydawanym przez Uniwersytet oraz pomagała w przygotowaniu grantu z młodymi badaczami. Wnioski uzyskały w późniejszym terminie finansowanie Ministerstwa, o czym Autorzy poinformowali wraz z podziękowaniami.

### **7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny**

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* prowadzone jest nauczanie następujących języków obcych, w tym z wyszczególnieniem poziomów:

- j. angielski: poziomy B1, B2, C1, C1+;
- j. chiński: poziom A1;
- j. rosyjski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański, polski - poziomy A1, A2, B1, B2 (grupy na wyższych poziomach są uruchamiane, jeśli zbierze się odpowiednia liczba studentów).

Egzamin standaryzowany z języka obcego przeprowadzany jest na pięciu poziomach zgodnie z tabelą poziomów kompetencji językowej opracowaną przez Radę Europy jako Europejski System Opisu Kształcenia Językowego (2003) - A2, B1, B2, B2+ oraz C1+.

Student zdaje egzamin na poziomie zgodnym z poziomem lektoratu, na który uczęszczał. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia lektoratu (wymagane jest 60% z ogólnej sumy punktów). Student może zostać zwolniony z egzaminu, jeżeli okaże certyfikat poświadczający zdanie egzaminu zewnętrznego umieszczonego w wykazie egzaminów sporządzonym przez Centrum Językowe UEK dla języka angielskiego oraz dla pozostałych języków.

Poziom egzaminu końcowego z języka odpowiada poziomowi ukończonego lektoratu:

Studia I stopnia (licencjackie):

- 1 rok - A1: 2 rok zdaje egzamin na poziomie A2;
- 1 rok - A2: 2 rok zdaje egzamin na poziomie B1;
- 1 rok - B1: 2 rok zdaje egzamin na poziomie B2;
- 1 rok - B2: 2 rok zdaje egzamin na poziomie B2+;

- 1 rok - Cl:2 rok zdaje egzamin na poziomie C1+;
- 1 rok - C1+: 2 rok zdaje egzamin na poziomie C2.

Elementy egzaminu standaryzowanego z języka obcego zostały przedstawione w Załączniku 7.E. Czas trwania egzaminu pisemnego to:

- 90 min. na poziomie A2, B1, B1+;
- 120 min na poziomie B2, B2+, C1+, C2.

Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej. Część pisemna trwa 90 min. na poziomach A2 i B1 oraz 120 min. na poziomie B2, B2+ i C1+, C2, a część ustna 20 min (w tym 10 min. na przygotowanie). Rozumienie ze słuchu odbywa się 30 min. po rozpoczęciu egzaminu, nagranie jest odtwarzane dwukrotnie. Czas odtwarzania i realizowania zadań określony jest przez czas nagrania. Egzamin ustny jest obowiązkowy i odbywa się w formie interakcji pomiędzy dwoma studentami. Warunkiem przystąpienia do części ustnej jest uzyskanie wymaganej liczby punktów z części pisemnej /min. 24 punktów/. Egzamin uznaje się za zdany po uzyskaniu wymaganej min. liczby punktów z części pisemnej /24 punktów/ i ustnej /6 punktów/. Lektor informuje studentów o wyniku egzaminu pisemnego podając liczbę uzyskanych punktów, najpóźniej w ciągu dwóch dni roboczych od daty egzaminu. Jeżeli student nie uzyska wymaganej liczby punktów z części ustnej, powtarza tylko tę część w sesji poprawkowej. Student ma prawo wglądu do egzaminu na zasadach określonych przez Regulamin studiów.

Oceny części pisemnej dokonuje neutralny egzaminator, a lektor prowadzący grupę ma prawo wglądu do pracy egzaminacyjnej. Część ustna jest oceniana przez innego neutralnego egzaminatora według określonych kryteriów. Student otrzymuje wpis w systemie [USOSweb](#).

Na podstawie ocen bieżących z przedmiotu i oceny z egzaminu wystawiona zostaje jedna ocena końcowa z przedmiotu na podstawie kryteriów oceny w skali 200 punktów. Jest to ocena ważona z zaliczenia: 40%, z egzaminu: 60%.

Lektorzy Centrum Językowego UEK są dostępni dla studentów w wyznaczonych godzinach konsultacji, w formie stacjonarnej przez Microsoft Teams, zgodnie z właściwym zarządzeniem Rektora, mailowej lub poprzez fora na platformie Moodle. Pracownicy służą wsparciem dotyczącym zarówno materiału przerabianego na zajęciach, jak i procedur, z którymi stykają się studenci. Kierownicy zespołów wspierają studentów informacjami natury administracyjnej, np. ustalaniem zaliczeń lektoratów w związku z wyjazdami stypendialnymi. Studenci mogą otrzymywać zaświadczenia potwierdzające ich poziom języka i/lub zdanie egzaminu certyfikowanego na danym poziomie.

Studenci mają możliwość korzystania z materiałów umieszczonych w kursach językowych na platformie Moodle: testów, zadań, materiałów dodatkowych oraz innych zasobów przygotowanych przez lektorów. Część z tych kursów posiada certyfikację Zespołu ds. e-learningu.

Studenci z zagranicy studiujący w języku polskim w porozumieniu z Biurem Programów Zagranicznych mają możliwość wyboru lektoratu z pełnej puli oferowanej przez Centrum Językowe UEK. Oferowany jest m.in. lektorat z języka polskiego dla obcokrajowców na poziomach: A1, B1, B2. Studenci będący stypendystami programu Erasmus+ w porozumieniu z BPZ mają możliwość uczestnictwa w lektoratach ze wszystkich dostępnych w puli języków.

Istnieje możliwość uczestniczenia w lektoracie języka obcego prowadzonego w formie alternatywnej dla studentów z orzeczoną stopniem niepełnosprawności słuchu i wzroku. Informacje

można uzyskać w [Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#) oraz na stronie internetowej BON ([www.bon.uek.krakow.pl](http://www.bon.uek.krakow.pl)). Studenci z niepełnosprawnością, którzy chcą skorzystać z udogodnień w trakcie uczęszczania na lektorzony tradycyjne oraz w trakcie zdawania egzaminów standaryzowanych z języków obcych powinny zgłaszać się do BON w nieprzekraczalnym terminie do 30 listopada - semestr zimowy oraz do 31 marca - semestr letni. Wnioski o udzielenie wsparcia na egzaminie standaryzowanym studenci mogą składać do końca trzeciego semestru studiów. W przypadku gdy student nie złożył wniosku o udogodnienia podczas egzaminu standaryzowanego do końca trzeciego semestru studiów i jednocześnie nie zdał tego egzaminu w letniej sesji egzaminacyjnej może złożyć wniosek o udogodnienia w sesji poprawkowej.

W roku 2022 Centrum językowe UEK otrzymało przedłużenie [Międzynarodowej Akredytacji Językowej EAQUALS](#) (Evaluation and Accreditation of Quality Language Services). UEK jest jednym z pięciu ośrodków akademickich w Polsce posiadających akredytację EAQUALS dla Centrum Językowego. Organizacja ta zrzesza instytucje zajmujące się edukacją językową na wszystkich etapach kształcenia. Jej celem jest promowanie oraz gwarantowanie wysokiej jakości nauczania języków obcych. Aby uzyskać Certyfikat Jakości oraz przedłużenie Akredytacji EAQUALS, Centrum Językowe musiało wykazać, że w swojej pracy stosuje najwyższe międzynarodowe standardy. Certyfikat jakości EAQUALS – Europejskiego Stowarzyszenia na Rzecz Jakości Usług Językowych – jest przyznawany po ocenie, obejmującej różne aspekty działalności dydaktycznej Centrum. Warunkiem otrzymania akredytacji EAQUALS było spełnienie standardów i uzyskanie pozytywnego wyniku we wszystkich 12 kategoriach inspekcji, która weryfikuje m.in.: skuteczność programów nauczania, profesjonalizm w zarządzaniu akademickim i administracyjnym oraz w obsłudze studentów. Ponadto, jeśli instytucja przewyższa wymagane standardy, wówczas przyznawane są tzw. „points of excellence”. Kryteria ocen to „ocena 1.5” – instytucja spełnia standardy EAQUALS i przewyższa standardy wymagane przez EAQUALS (oznacza utrzymywanie spójnego, najwyższego poziomu w odniesieniu do tych aspektów (w pięciu kategoriach otrzymanie tzw. „points of excellence”) lub „ocena 2” – instytucja spełnia wysokie kryteria jakości wymagane przez EAQUALS (w siedmiu kategoriach).

W 12 kategoriach oceny organizacji akredytacyjnej EAQUALS, Centrum Językowe UEK uzyskało:

- Zarządzanie i administracja – ocena 1.5;
- Uczenie i nauczanie – ocena 2;
- Program nauczania i systemy wspomagające – ocena 2;
- Ocena i certyfikacja – ocena 2;
- Zasoby akademickie – ocena 1.5;
- Środowisko nauczania – ocena 2;
- Obsługa studenta – ocena 2;
- Zapewnienie jakości kształcenia – ocena 2;
- Pracownicy/Rozwój zawodowy – ocena 1.5;
- Warunki zatrudnienia – ocena 2;
- Komunikacja ze studentami oraz innymi interesariuszami – ocena 1.5;
- Komunikacja z pracownikami – ocena 1.5.

#### **7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry**

Bezpośredni wpływ na umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* ma m.in. współpraca z Biurem Programów Zagranicznych oraz Akademickim Centrum Kariery, które zajmują się koordynacją wyjazdów studentów na praktyki zagraniczne w ramach programu Erasmus+ i CEEPUS. Wyjazdy takie są szansą na zdobycie cennego doświadczenia zawodowego w jednym z krajów Unii Europejskiej lub kraju stowarzyszonym. Studenci odbywają praktyki zgodne z kierunkiem *Turystyka i rekreacja*, które zaliczane są jako praktyki obowiązkowe lub nieobowiązkowe i uwzględniane w dorobku studenta (w formie wpisu do suplementu do dyplomu). Program Erasmus+ i CEEPUS dają również możliwość podniesienia kompetencji językowych. Uczestnicy biorą udział w dwóch testach językowych online (pierwszy przed wyjazdem, drugi po powrocie z praktyki). Mogą również uczestniczyć w kursie językowym online. Od 7 lat w programie biorą również udział absolwenci kierunku *Turystyka i rekreacja*. ACK koordynuje również wyjazdy na praktyki finansowane z funduszu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój ([POWER](#)).

Studentom kierunku *Turystyka i rekreacja* oferowana jest możliwość udziału w programie Erasmus+. Koordynatorem akademickim ds. programów Erasmus+ jest dr Karolina Orzeł, która współpracuje ze studentami wyjeżdżającymi na zajęcia semestralne do innych uczelni krajowych i zagranicznych.

Zrealizowane wyjazdy studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* o charakterze wymiany międzynarodowej prezentuje Załącznik 7.F. Zestawienie dowodzi, że studenci kierunku *TiR* aktywnie uczestniczyli w mobilności w ramach programu Erasmus. I tak w roku 2018/19 wyjechało dwoje studentów, w kolejnym siedmoro, w roku 2020/21 sześcioro, a w następnym były to dwie osoby. Z pewnością na powyższe liczby miała wpływ pandemia Covid. W roku 2022/23 z Erasmus skorzystały trzy studentki, a w kolejnym sześć.

Studenci korzystali także z możliwości realizacji praktyk zagranicznych. Wszystkie wyjazdy przedstawiono w Załączniku 7.G. W latach 2018 i 2019 wyjeżdżało po 7 studentów rocznie. W kolejnych dwóch latach, ze względu na pandemię, studenci nie wyjeżdżali. W 2022 roku zagraniczne praktyki realizowały 2 osoby, a w 2023 jedna. Praktyki te odbywały się najczęściej w Hiszpanii i Grecji, w podmiotach branży turystycznej.

Umiędzynarodowieniu sprzyja duża mobilność międzynarodowa pracowników. Wielu z nich ma za sobą studia, kursy czy wykłady zagraniczne, konferencje międzynarodowe, wspólne badania i projekty badawcze.

Wyjazdy zagraniczne pracowników UEK mających zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* w latach 2018-2024 prezentuje wspomniany już Załącznik 7.D.

Podsumowując, dane dowodzą, że prowadzący zajęcia na kierunku *TiR* zrealizowali: w 2018 roku 34 wyjazdy zagraniczne o charakterze naukowym, dydaktycznym lub naukowo/ dydaktycznym; w 2019 roku 28 wyjazdów, w 2020 roku 3 wyjazdy, w 2021 roku 5 wyjazdów zagranicznych o charakterze naukowym, dydaktycznym lub naukowo/ dydaktycznym; w 2022 roku 12 wyjazdów, w 2023 roku 30 wyjazdów, a w 2024 roku (do połowy października 2024) 28 wyjazdów zagranicznych o charakterze naukowym, dydaktycznym lub naukowo/ dydaktycznym.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* byli współorganizatorami konferencji i sympozjów naukowych w Faculty of Economics, University of Kragujevac, Serbia, Konferencja/sympozjum, 2018-2019, Kyiv National University of Trade and Economics,

Konferencja/symposium, 2018-2019 oraz Università degli Studi di Messina (UNIME - The University of Messina) 2018-2019. Te cykliczne spotkania zostały zakłócone przez pandemię Covid.

Udział w programie CEEPUS odbywał się w University of Miskolc (Institute of Management Science), Węgry, (2018), University of Sopron Węgry, (2019).

Uczelnia od wielu lat współpracuje z Grand Valley University w USA, w wymiarze naukowym i dydaktycznym. Przede wszystkim ma miejsce mobilność polskich pracowników do Grand Rapids, gdzie zlokalizowany jest Uniwersytet. We wrześniu 2023 roku kilkusobowa grupa pracowników Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości uczestniczyła w stażu na Uniwersytecie w Grand Valley. W październiku 2023 roku z rewizytą na Uczelni, w Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości była grupa amerykańskich naukowców z Uniwersytetu. Prowadzili warsztaty, wykłady dla studentów, w tym dla studentów kierunku *Turystyka i rekreacja*. Pracownicy Katedry Turystyki odbyli spotkanie z przedstawicielami uczelni: Shorouq Almallach i Gerry'm Cook, Dyrektorem Centrum Mentoringu w GVSU dyskutując o kształtowaniu oferty programowej kierunku i budowaniu relacji z interesariuszami zewnętrznymi.

Jeszcze przed pandemią covid podpisano umowę o współpracy z Narodowym Uniwersytetem Politechnika Lwowska w zakresie działalności edukacyjnej, naukowej oraz w zakresie kultury. Podjęto wspólnie działania ukierunkowane m.in. na propagowanie przedsiębiorczości akademickiej, komercjalizację badań naukowych i start-upy technologiczne. Zorganizowano kilka zdalnych eventów oraz szkoleń, a także przygotowano kilkanaście artykułów naukowych.

Pracownicy Katedry Turystyki współpracują z naukowcami z University of Kragujevac, Serbia, w szczególności z wykładowcami z Faculty of Hotel Management and Tourism w Vrnjačka Banja (Profesorem Darko Dimitrowskim obecnym Dziekanem, Vladimirem Senic, aktualnie Prorektorem Uniwersytetu oraz dr Vesną Milovanovicz). W październiku 2023 roku został wspólnie złożony wniosek o grant do Funduszu Wyszehradzkiego (Katedra Turystyki UEK była liderem): *The Intellectual Capital as a Driver of Collaborative Innovation Network Dynamics*. Nie uzyskał on jednakże finansowania. Zespół kontynuuje prace i 1.10.2024 został złożony kolejny wniosek o grant do Funduszu Wyszehradzkiego: *Empowering open innovation tourism networks*. Tym razem liderem jest serbski partner. W obu przypadkach pozostałymi partnerami w Zespole były: University of Pannonia, Węgry i The Faculty of Economics of the Technical University of Liberec, Czechy.

Współpraca z Wydziałem Ekonomii Technical University of Liberec w Czechach jest kontynuowana także w innej formie. Czeski partner zaprosił Katedrę Turystyki do udziału w Blended Intensive Program (BIP) Erasmus+ w Liberecu. Program jest realizowany w terminie: 14 - 18 październik 2024. Temat programu: Tourism in Crystal Valley. Trzecim partnerem w projekcie jest Hochschule Zittau/Görlitz. W programie uczestniczy 11 studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* pod opieką dr hab. Jadwigi Berbeki, z Katedry Turystyki.

W celu zaprezentowania wypracowanych rozwiązań w ramach projektu realizowanego w UEK - Model projektowania rozwiązań grywalizacyjnych nakierowanych na usprawnianie procesów biznesowych oraz edukacyjnych" śp. dr Marek Makowiec uczestniczył w specjalistycznej konferencji „Gamification Europe 2019” w Berlinie (2019). Była to trzecia edycja konferencji Gamification Europe. W ramach wyjazdu członek zespołu projektowego uczestniczył w licznych wykładach i sesjach warsztatowych związanych z wykorzystaniem grywalizacji w edukacji, biznesie i działalności społecznej. Wiele wystąpień dotyczyło tego, jak nowe technologie, w szczególności wirtualna i rozszerzona rzeczywistość (VR i AR), sztuczna inteligencja (AI), Internet rzeczy (IoT) wpłyną na gamifikację.

Przedstawiono także najnowsze badania nad gamifikacją i ich wykorzystaniem w praktyce, w szczególności w turystyce. W trakcie rozmów z ekspertami zweryfikowano kilka założeń dotyczących metod i narzędzi wdrażania gamifikacji.

W projekcie z programu ERASMUS+ pod nazwą DEMINA "Innovation and Continuing Education in Destination Management" udział wzięli członkowie Katedry Handlu i Instytucji Rynkowych (dr Iryna Manczak, dr Sebastian Brańka, dr Karolina Orzeł, prof. UEK. dr hab. Jarosław Plichta - kierownik projektu po stronie partnera polskiego) od 2020 r. DEMINA - Projekt "Innovation and Continuing Education in Destination Management" to projekt współfinansowany z programu Unii Europejskiej Erasmus+, który koncentruje się na innowacjach i kształceniu ustawicznym w zarządzaniu destynacją - ekonomia, efektywność i efektywność inwestycji w rozwój turystyki i destynacji, podnoszenie kwalifikacji menedżerów i pracowników w zarządzaniu destynacją i strategicznym rozwoju turystyki, zastosowanie koncepcji European Tourism Learning Areas oraz planowanie strategiczne i procesowe w turystyce. Projekt realizowany w ramach kooperacji międzynarodowej 7 instytucji z 6 różnych krajów: Vysoka skola hotelova v Praze 8, spol.s.r.o (Institute of Hospitality Management in Prague) - Czechy; Baltijas Starptautiska Akadēmija (Baltic International Academy) - Litwa; Lokalna razvojna agencija Pins (Local Development Agency Pins) - Węgry; Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (Foundation of the Cracow University of Economics) - Polska; Aydin Valiligi (Aydin Governorate) - Turcja; Institut pro trenink pohostinnosti (Hospitality Training Institute) - Czechy; University of National and World Economy - Bułgaria. Nawiązana współpraca kontynuowana była w 2022 roku, kiedy to Pracownicy Katedry Handlu i Instytucji Rynkowych oraz Katedry Turystyki złożyli wniosek o grant COSME.

Od kilku lat pracownicy Katedry Turystyki współpracują z University of Rijeka, gdzie funkcjonuje silny ośrodek akademicki kształcący studentów na kierunku Turystyka. Uczelnia ma umowę bilateralną z Uniwersytetem i obustronna wymiana pracowników w ramach programu Erasmus, jak również udział w konferencjach ma miejsce.

Aktualnie, pracownicy Katedry Turystyki przygotowują wniosek w ramach programu COST (European Cooperation in Science and Technology) COST Action: *the Network for Eco-friendly and Smart Tourism Innovation* (NESTI). Wniosek będzie złożony 23.10. br. Liderem projektu jest University Portucalense.

Pracownicy Uczelni mający zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* systematycznie wyjeżdżają na konferencje międzynarodowe. Zestawienie konferencji zagranicznych, w których brali oni udział prezentuje Załącznik 7.H. Uzyskane dane wskazują, że w okresie od ostatniej akredytacji kierunku, tj. od 2018 roku pracownicy prowadzący zajęcia na wizytowanym kierunku uczestniczyli w 75 międzynarodowych konferencjach i to mimo pandemii Covid 19, która miała w tym okresie miejsce. Trzeba również zauważyć, że pracownicy elastycznie zareagowali na administracyjne ograniczenia mobilności, w latach 2020 i 2021 zwiększając udział w konferencjach online. Należy także podkreślić, że wykładowcy kierunku *Turystyka i rekreacja* aktywnie uczestniczyli w konferencjach, pełniąc rolę Keynote speakerów, prowadzących panele dyskusyjne i prezentując wyniki swych badań, co obrazują zestawione w załączniku dane.

Reasumując, aktywny udział w konferencjach na całym świecie, w czasie pandemii częściowo przeniesiony na spotkania online, z pewnością ma duże znaczenie dla budowania relacji z

międzynarodową społecznością akademicką, co prowadzi do dyseminacji wiedzy, narzędzi dydaktycznych, wspólnych badań w dalszej kolejności.

### 7.5 Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Umiędzynarodowienie to jeden z najważniejszych aspektów funkcjonowania uczelni i życia akademickiego. Dlatego na kierunku *Turystyka i rekreacja* stale poszerzane są możliwości oraz zakresy współpracy międzynarodowej. Umiędzynarodowienie, jak już wcześniej wspomniano, jest częścią Strategii Rozwoju UEK na lata 2021-2024. Prowadzone są prace w ramach uruchomienia współpracy międzynarodowej i instytucji podwójnych dyplomów, co umożliwi prowadzenie zajęć, wykładów i procesu dydaktycznego ze studentami kierunku *Turystyka i rekreacja* w j. angielskim. Na razie w ramach kierunku *Turystyka i rekreacja*, prowadzonego zgodnie z programem w j. polskim, oferowana jest specjalność i wykłady do wyboru w j. angielskim, przygotowujące kierunek do przejścia na współpracę międzynarodową i formalne zatrudnianie dydaktyków z zagranicy.

Systematycznie zajęcia prowadzą naukowcy zagraniczni przyjeżdżający na Uczelnię w ramach programu Erasmus i Erasmus+. W ostatnim czasie wykłady takie prowadzili:

- Freddy Asturrizaga, PHD, Universidad San Ignacio de Loyola, Peru, maj 2019;
- Tomislav Car, PhD, Assistant Professor, Head of Department of Informatics, Faculty of Tourism and Hospitality Management, University of Rijeka, Opatija, Croatia, maj 2023;
- Jean Tavares, full professor w Pontifícia Universidade Católica of the State of Minas Gerais Brazil, wykład Tourism and the Sharing Economy, styczeń 2024;
- Maria Sahakyan, Associate professor, PhD, Chair of Business Administration, Armenian State University of Economics, Yerevan, Armenia (Armenia) maj 2024.

Powyższe wykłady oferowane były na przedmiocie: Międzynarodowy rynek turystyczny.

Pełna lista wykładów znajduje się w Załączniku 7.1.

Katedra nawiązała kontakty z ekspertami zagranicznymi z branży hotelarskiej, którzy są skłonni przyjechać i prowadzić przedmiot na kierunku *TiR*, można tu wymienić np. Mr Laurent PICHERAL, wieloletni manager i członek zarządu w sieci hoteli ACCOR, członek Rady Doradczej Glion Hospitality School. Spotkania online prowadzone są od 2023 roku. Rozmowy wstępne toczyły się również z Profesorem Jean Tavares, aktualnie pracującym w Pontifícia Universidade Católica of the State of Minas Gerais w Brazylii. Baza takich ekspertów jest tworzona i uaktualniana, przygotowując się do utworzenia studiów w języku angielskim/pozyskania środków na zaproszenie poszczególnych Ekspertów jako profesorów wizytujących.

### 7.6 Sposób, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Proces monitorowania zakresu umiędzynarodowienia dokonywany jest na kilku ściśle określonych poziomach. Rada Kolegium Nauko o Zarządzaniu i Jakości na pierwszym poziomie strategicznym inicjuje plany działań, które podlegają ciągłej ocenie. Monitorowaniu podlegają przede wszystkim: liczba kandydatów i studentów stacjonarnych pochodzących z zagranicy, publikacje

międzynarodowe, stan oraz perspektywy mobilności międzynarodowej studentów i wykładowców. Monitorowanie odbywa się na poziomie Katedr, Instytutu Zarządzania oraz Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości.

Szczegółowość zbieranych danych oraz ich ciągłość pozwala na śledzenie postępów w realizacji celów strategicznych w zakresie umiędzynarodowienia oraz ich weryfikacji. Jednocześnie na poziomie operacyjnym Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje weryfikacji stopnia realizacji celów kształcenia w zakresie umiędzynarodowienia. Część z tych działań ma odzwierciedlenie w corocznie sporządzanych raportach o jakości kształcenia.

Stopień umiędzynarodowienia działalności Uczelni w postaci liczby studentów zagranicznych studiujących oraz studentów wizytujących Uczelnię w ramach programu Erasmus+, a także zagranicznych profesorów zatrudnianych w Uczelni w ramach zespołów badawczych i profesorów prowadzących gościnne wykłady w ramach wymiany programu Erasmus+ jest co roku analizowane przez pracowników Biura Programów Zagranicznych.

Wsparcie studentów zagranicznych realizowane jest głównie przez pracowników [Biura Programów Zagranicznych \(BPZ\)](#), koordynującego wyjazdy i przyjazdy studentów. Dodatkowo, [Centrum Językowe UEK](#) stworzyło ofertę dla studentów zagranicznych obejmującą: uczestnictwo w lektoratach z języka niemieckiego lub hiszpańskiego prowadzonych z wykorzystaniem języka angielskiego jako pomocniczego, lektorat z języka polskiego dla obcokrajowców na poziomach: A1, B1, B2, możliwość wyboru lektoratu z pełnej puli oferowanej w UEK.

**Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)**

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Na studiach I stopnia wprowadzenie obowiązku zaliczenia przedmiotu w języku obcym, poszerzenie oferty przedmiotów do wyboru;	Program studiów był kilkakrotnie modyfikowany, w tym dwukrotnie dość radykalnie. Każdorazowo, kwestia wprowadzenia obowiązkowego przedmiotu w języku obcym była dyskutowana na pierwszym etapie w Zespole Programowym ds. kierunku <i>Turystyka i rekreacja</i> . Przedstawiciele studentów nie popierali takiego rozwiązania. Oferowane przedmioty do wyboru w języku obcym także nie były przez studentów nigdy wybierane.
2.	Odpowiednie dopracowanie nauczania języka polskiego dla studentów obcokrajowców na studiach I stopnia;	Do nauczania języka polskiego zagranicznych studentów przywiązuje się dużą wagę. Lektorat języka polskiego dla obcokrajowców oferowany jest na poziomach: A1, B1, B2.

2	Bardziej odpowiedzialne udokumentowanie i wymagania używania źródeł w języku obcym przy przygotowywaniu prac dyplomowych;	Mając świadomość znaczenia znajomości literatury obcej, w szczególności w języku angielskim, wykładowcy wymagają tego od studentów. W Kartach przedmiotów podawana jest przynajmniej jedna pozycja w języku angielskim. Promotorzy prac dyplomowych także zwracają na uwagę swoim seminarzystom na konieczność korzystania z literatury obcej.  Sformułował to jako wytyczną Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.
3	Zwiększenie umiędzynarodowienia i mobilności studentów z Polski;	Studenci są zachęceni przez wykładowców i pracowników BPZ do mobilności.
4	Zmiana procedur dotyczących zaliczenia semestru po powrocie z wymiany zagranicznej – zwiększanie zachęty dla studentów, którzy uczestniczą w wymianach;	Procedury są upraszczane, a poszczególni prowadzący uznają osiągnięcie podobnych efektów uczenia się.
5	Bardziej aktywne zapraszanie wykładowców z zagranicy, a także zintensyfikowanie współpracy z ośrodkami badawczymi z zagranicy w celu doskonalenia procesu kształcenia.	Prowadzący zajęcia na kierunku <i>TiR</i> są silnie zaangażowani we współpracę międzynarodową, czego wyrazem są wspólnie składane granty, wspólne publikacje i organizacja wspólnych spotkań. Na doroczną Międzynarodową Konferencję Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości zapraszani są zagraniczni goście. Zapraszanie wykładowców z zagranicy wiąże się z kosztami, co stanowi pewną barierę zwiększania aktywności, ale działania są podejmowane na miarę posiadanych środków.

Zalecenia powyższe dotyczyły ówczesnego kryterium 6.

**Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:**

...

## **Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia**

### **8.1. Dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością**

Podstawą wsparcia studentów z niepełnosprawnościami jest Zarządzenie Rektora nr [R.0211.62.2022](#) z dnia 18 października 2022 r. W odniesieniu do studentów z niepełnosprawnościami, kluczową rolę odgrywa [Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami UEK](#). Biuro współpracuje z organizacjami studenckimi UEK, np.: Parlament Studencki przede wszystkim w zakresie informacyjnym dla studentów. A także z innymi jednostkami UEK np.: Biblioteką Główną w sferze udogodnień dla studentów z niepełnosprawnościami, z Centrum Językowym w zakresie organizacji wsparcia edukacyjnego dla studentów z dysleksją czy organizacji lektoratów alternatywnych dla studentów z niepełnosprawnościami. Z Studium Wychowania Fizycznego i Sportu w zakresie dostosowywania zajęć do możliwości studentów. Z Centrum Jakości Kształcenia w zakresie doszkalania pracowników w tematyce dostępności materiałów np.: dla osób niewidomych i słabowidzących. Z Działem Ewaluacji i Zapewnienia Jakości Działalności Naukowej w zakresie tworzenia napisów alternatywnych do powstających posterów. Z zespołem ds. BHP i Ochrony Przeciwpożarowej w zakresie opracowania procedur ewakuacji osób z niepełnosprawnościami i różnorodnymi potrzebami oraz w zakresie Bezpieczeństwa i Higieny Kształcenia.

BON UEK organizuje profesjonalne wsparcie edukacyjne dla osób z problemami [narządu wzroku](#) (np.: poprzez organizację zajęć orientacji przestrzennej czy lektoratu alternatywnego, adaptację materiałów), a także [narządu ruchu](#) (np.: przez organizację zajęć z WF w formie alternatywnej, organizacja zajęć w miejscach dostępnych architektonicznie) oraz osoby [G/głuche i słabosłyszące](#) (np.: przez organizację tłumaczenia na PJM). Zespół wychodzi naprzeciw aktualnym potrzebom i wspiera osoby: [chorujące przewlekłe i wszystkich, którzy mają jakiegokolwiek trudności w studiowaniu](#).

BON UEK współpracuje z firmami zewnętrznymi takimi jak: Shell, State Street, Cisco, Sylvamo w zakresie odbywania staży i praktyk, a także przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy.

Na zajęciach prowadzonych przez pracowników Katedry Turystyki poruszane były tematy dotyczące turystyki osób z różnorodnymi potrzebami, wraz z przedstawicielami BON UEK.

Podstawową formą współpracy ze studentami z niepełnosprawnościami jest rozmowa oraz ustalenie właściwej i odpowiedniej formy wsparcia edukacyjnego. Rozmowa przeprowadzana jest przez osoby pracujące w BON i jej wynikiem jest kwestionariusz rejestracyjny studenta oraz indywidualnie dobrane wsparcie edukacyjne.

Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie działa również Centrum Wsparcia Psychologicznego. Zakres wsparcia i formy współpracy opisane zostały na stronie [Centrum](#). Wsparcie psychologiczne dla studentów prowadzone jest w formule konsultacji i dostępne jest w języku polskim, angielskim i ukraińskim, a także w Polskim Języku Migowym. Pracownicy CWP organizują również warsztaty dla studentów z tematyki radzenia sobie ze stresem w trakcie sesji oraz organizacji nauki. Uczestniczą również w tzw. spotkaniach katedralnych gdzie przeprowadzane jest krótkie szkolenie o możliwościach wsparcia edukacyjnego na UEK, a także jak radzić sobie ze studentami z zespołem Aspergera.

Wraz z sekcją AZS UEK utworzono w 2010 r. zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami z wychowania fizycznego na basenie, a od 2021 r. sekcję laserowego strzelectwa dźwiękowego.

W Uczelni funkcjonuje system certyfikacji [„Uczelnia Przyjazna Osobom z Niepełnosprawnościami”](#). Jest on innowacyjnym w skali kraju projektem certyfikacji katedr i jednostek

organizacyjnych, który sprzyja zarówno wdrażaniu dostępności na uczelni, jak i jest istotnym narzędziem wspierającym proces edukacyjny studentów z niepełnosprawnościami. Główne cele systemu to:

- Utrwalenie społecznego wizerunku UEK jako uczelni przyjaznej osobom z niepełnosprawnościami.
- Zwiększenie dostępności UEK dla obecnych i przyszłych studentów oraz pracowników z niepełnosprawnościami poprzez ograniczanie i eliminację barier występujących na uczelni oraz działania rozwojowe na rzecz tych osób.
- Zwiększenie świadomości pracowników UEK, dotyczącej potrzeb i oczekiwań studentów i pracowników z niepełnosprawnościami.

Pomysł certyfikacji opiera się na dobrowolności uczestnictwa. Dodatkowo Katedra Turystyki powołała pełnomocnika ds. Studentów z Niepełnosprawnościami, który ściśle współpracuje z BON UEK.

Wśród działań podejmowanych przez pracowników prowadzących zajęcia w ramach Katedry Turystyki warto wspomnieć, że prowadzone były zajęcia o tematyce turystyki osób z różnorodnymi potrzebami, wraz z przedstawicielami BON UEK. Ponadto pracownicy katedry turystyki w okresie 2021-2024 zastosowali następujące formy wsparcia wobec studentów z indywidualnymi potrzebami:

- zagwarantowanie dodatkowych spotkań w uzgodnionym z osobą niepełnosprawną terminie,
- wsparcie w doborze sal dostępnych dla osób z niepełnosprawnością ruchową,
- przygotowywanie materiałów z większą czcionką,
- przygotowanie arkusza z pytaniami z powiększoną czcionką,
- realizacja indywidualnych konsultacji dla osób z niepełnosprawnościami,
- przekazywanie materiałów przed zajęciami w formie elektronicznej,
- wydłużenie czasu na przygotowanie projektów zaliczeniowych,
- wydłużenie czasu pisania egzaminów i kolokwium, nie dłużej niż o 50% regulaminowego czasu trwania,
- udział w zajęciach tłumacza Polskiego Języka Migowego oraz asystenta dydaktycznego
- prowadzenie zajęć w taki sposób, by zachowany był bezpośredni kontakt face-to-face, szczególnie dla osób słabosłyszących
- umożliwienie studentom z niepełnosprawnościami nagrywania zajęć.

Ważną kwestią jest stosowanie przez prowadzących różnych form zaliczania przedmiotu i egzaminowania, uwzględniających rodzaj niepełnosprawności i indywidualne możliwości studenta m.in.:

- zmiana egzaminu / kolokwium z formy pisemnej na ustną lub na odwrót,
- możliwość zdawania egzaminu / kolokwium w wersji elektronicznej.

Dodatkowo pracownicy UEK mogli wziąć udział w szkoleniach organizowanych w ramach projektu *UEK dostępny dla wszystkich* współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

2022 rok:

- Tworzenie dokumentów cyfrowych dla osób z indywidualnymi potrzebami

- Audytowanie stron internetowych zgodnie ze standardem WCAG 2.1

2023 rok:

- Szkolenie z zakresu ewakuacji osób z niepełnosprawnościami
- Komunikacja w zespole
- Kurs Komunikacja z Głuchym bez barier (online i stacjonarnie)
- Szkolenia z zakresu technologii wspierających w szkolnictwie wyższym
- Szkolenie z zakresu pracy ze studentami ze spektrum autyzmu
- Szkolenie „poczuj jak ja”
- Szkolenie zarządzanie szkołą wyższą z perspektywy dostępności
- Szkolenie z zakresu uniwersalnego projektowania
- Dostępność szkół wyższych – wyzwania i perspektywy

Dla studentów z niepełnosprawnością oraz dla osób w trudnej sytuacji przyznawane są stypendia. W latach 2021-2024 stypendia socjalne przyznano 120 studentom kierunku *Turystyka i rekreacja*, w tym 14 studentom z niepełnosprawnością (zob. Załącznik 8.A).

## 8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się, w tym formy wsparcia

Bezpośredniego wsparcia studentom kierunku *Turystyka i rekreacja* udziela opiekun roku, którego zadaniem jest rozwiązywanie pojawiających się sytuacji trudnych i zbieranie informacji o procesie kształcenia i kwestiach organizacyjnych.

W ramach zajęć na kierunku *Turystyka i rekreacja*, poza standardowymi narzędziami, wykładowcy wykorzystują również innowacyjne, motywujące studentów metody nauczania, m.in.: *mind mapping*, burzę mózgow, *design thinking*, analizę wielokryterialną, gry biznesowej, *simpleks on-line*, Gretl, EMS, MaxDEA, ITCube, programy CRM, laboratorium systemu klasy ERP, Kahoot, analizy w programie Statistica. Część z tych metod wymaga wsparcia informatycznego, które zapewniają laboratoria komputerowe, dostępne dla studentów również poza godzinami zajęć. Każdy ze studentów ma możliwość zainstalowania pełnego pakietu Office 365 i programu Statistica. W związku z realizacją dużej części zajęć dydaktycznych w formie zdalnej, studenci mogą skorzystać ze wsparcia Centrum e-Learningu (przekształconego w 2021 r. w Pracownię Rozwoju e-Dydaktyki, Technologii i Multimediów w Dydaktyce działającą w ramach Zespołu ds. Rozwoju Dydaktyki i Badań w Dydaktyce funkcjonującego w strukturze Centrum Jakości Kształcenia). Opiekę metodyczną i techniczną nad działaniami nauczycieli i studentów na e-Platformie sprawuje Centrum Jakości Kształcenia i to ono koordynuje wszystkie projekty e-edukacyjne w UEK, w oparciu o wewnątrzuczelniane przepisy (Uchwała Senatu nr 14/2009 z dnia 25.05.2009 r.).

W procesie kształcenia wykorzystywana jest platforma Moodle, na której prowadzone są certyfikowane zajęcia i zamieszczane są informacje od prowadzących. Studenci mają również własną przestrzeń informacyjną „*Studencki poradnik pracy zdalnej*” oraz „*e-Zajęcia*”. Konsultacje z prowadzącymi są realizowane w formie stacjonarnej lub zdalnej (Moodle, MS Teams). Wysoka jakość kształcenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych osiągnięta została dzięki realizacji projektu UEK Hub. Uniwersytecki hub dydaktyczny, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej - 22 nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* uczestniczyło w szkoleniach HUB Dydaktyczny 1.0 lub 2.0, w tym troje zrealizowało 16-tygodniowe szkolenie komplementarne (*Blended*

*Learning* - „Projektowanie i prowadzenie akademickich kursów on-line” ). Uczelnia zapewnia również wsparcie studentom w trakcie sesji. W sytuacji, gdy student nie posiada odpowiedniego sprzętu lub połączenia internetowego może skorzystać z laboratoriów komputerowych. Kwestie te reguluje Zarządzenie Rektora nr R.0211.6.2022.

Istotną formą wsparcia jest również zdalny dostęp do zasobów biblioteki, przy czym szczególnie istotny jest dostęp do pełnych tekstów publikacji naukowych za pośrednictwem Ibuk Libra.

Weryfikacja obejmuje zarówno skalę, jak i zasięg mobilności międzynarodowej. Każda decyzja dotycząca nawiązania współpracy z uczelnią zagraniczną jest poprzedzona szczegółową analizą potencjalnych przyszłych korzyści płynących ze współpracy. Coraz większy nacisk kładziony jest również na wybór uczelni partnerskich, które posiadają międzynarodowe akredytacje, co stanowi potwierdzenie najwyższego poziomu świadczonych przez nie usług edukacyjnych.

#### **a. krajowej i międzynarodowej mobilności studentów**

Wsparcie mobilności obejmuje działania w ramach programów Erasmus+, CEEPUS, a także innych. Aktywności są koordynowane przez dwie jednostki: [Biuro Programów Zagranicznych \(BPZ\)](#) i [Akademyckie Centrum Kariery \(ACK\)](#).

W latach 2018-2024 w ramach programów mobilnościowych skorzystało 26 z kierunku *Turystyka i rekreacja* (zob. Załącznik 7.F). Studenci UEK mogą wyjechać na studia lub praktykę za granicę na okres nieprzekraczający 12 miesięcy w każdym cyklu studiów (lic, inż., mgr, dr) lub 24 miesiące dla jednolitych magisterskich, niezależnie od rodzaju mobilności (studia czy praktyka zawodowa) i liczby okresów mobilności. Studenci na czas realizacji częściowych studiów zagranicznych otrzymują wsparcie finansowe określone w danym projekcie. Osoby pobierające stypendium socjalne lub posiadające orzeczenie o niepełnosprawności otrzymują dodatkowe wsparcie finansowe.

Praktyki zagraniczne Erasmus+ koordynowane są przez ACK. Studenci odbywają praktyki zgodne z kierunkiem studiów, i są one zaliczane jako obowiązkowe lub nieobowiązkowe. W latach 2018-2024 na praktyki Erasmus+ wyjechało 17 studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* (zob. Załącznik 7.G). Przepisy regulujące wsparcie dla studentów wyjeżdżających do Uczelni zagranicznych znajdują się w §27 Regulaminu studiów.

#### **b. we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji**

Wsparcie studentów we wchodzeniu na rynek pracy realizowane jest głównie przez [Akademyckie Centrum Kariery \(ACK\)](#), które: pozyskuje i udostępnia oferty pracy, praktyk i staży, organizuje i promuje praktyki zagraniczne, współpracuje on-line z pośrednikami praktyk zagranicznych w ramach Erasmus+ Space, organizuje 2 razy w roku Targi Pracy, a także szkolenia i warsztaty (symulacje rozmów kwalifikacyjnych, szkolenia branżowe itp.) w ramach Akademii Rozwoju.

ACK prowadzi również indywidualne konsultacje doradcze dla studentów i absolwentów naszej Uczelni oraz punkt informacyjny, w którym można zasięgnąć informacji na temat aktualnych ofert pracy, konkursów, programów stażowych i rekrutacyjnych. Z indywidualnych spotkań z doradcą ACK,

dotyczących rozwoju kariery skorzystały **93 osoby** (dane na dzień 24.09.2024). W konsultacjach dotyczących programu Erasmus+ wzięły udział **23 osoby**.

W roku akademickim 2023/2024 po raz pierwszy wprowadzono nową usługę – konsultacje online z przedstawicielami firm. W projekcie zwanym **CV Dos & Dont's** ACK współpracowało z firmami Cisco i Sii. W konsultacjach wzięło udział w sumie **20 osób**.

Indywidualne spotkania doradcze odbywają się także podczas Targów Pracy w tzw. CV Poincie. Prowadzą je eksperci z firm i instytucji wystawiających się na Targach, a dotyczą nie tylko analizy CV, ale także możliwości rozwoju w danej organizacji. W sumie, podczas Targów Pracy w roku akademickim 2023/2024 z doradztwa w CV Point skorzystało **315 osób**.

Z serwisu **JobTeaser** prowadzonego przez ACK nieodpłatnie korzystają pracodawcy, zamieszczając w nim oferty pracy, praktyk i staży. JobTeaser to innowacyjne narzędzie do poszukiwania targetowanych ofert. Studenci UEK mają dostęp do ofert pracy, praktyk i staży składanych nie tylko bezpośrednio przez pracodawców, z którymi współpracuje ACK, ale również do ofert o zasięgu międzynarodowym. Obecnie studenci mogą aplikować na oferty ponad 530 firm poszukujących pracowników, stażystów i praktykantów. W roku akademickim **2023/2024** na platformie JobTeaser Akademickiego Centrum Kariery pracodawcy opublikowali łącznie **1712 ofert** (dane na dzień 24.09.2024).

ACK Koordynuje również program Akademia Rozwoju Online - cykl warsztatów i szkoleń prowadzonych przez ekspertów z różnych branż, dostarczających wiedzę i rozwijających umiejętności (załącznik 8.B).

Absolwenci kierunku *Turystyka i rekreacja* mają również możliwość kontynuowania nauki w Krakowskiej Szkole Biznesu w ramach studiów MBA, podyplomowych i szkoleń. KSB oferuje kształcenie na kilkudziesięciu kierunkach, a absolwenci Uczelni mają możliwość uzyskania 10% rabatu.

**c. *prowadzeniu działalności naukowej oraz publikowaniu lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej***

Wspieranie studentów w tym obszarze realizowane jest poprzez następujące aktywności: działalność w kołach naukowych, współudział studentów w konferencjach i seminariach, udział w pracach badawczych, pomoc w przygotowaniu publikacji.

W UEK funkcjonuje [40 Kół Naukowych](#), a bezpośrednio przy kierunku *Turystyka i rekreacja* działa ich dwa:

- *Koło Naukowe InvenTur (KNTR)*
- *Turystyczne Koło Naukowe Wagabunda (TKN)*

Dotychczas KNTR InvenTur zorganizował wiele wydarzeń dla swoich członków, studentów UEK oraz studentów innych krakowskich i polskich uczelni. Wśród nich można wymienić:

- Organizacja cyklicznego projektu **TBT - Tajemnice Branży Turystycznej** - w ramach projektu organizowane są wykłady z praktykami z branży turystycznej oraz wyjścia do hoteli, lotnisko lub do firm turystycznych w latach 2012-2023)

- Organizacja dwóch edycji cyklicznej **Ogólnopolskiej Studencko-Doktoranckiej Konferencji Naukowej Turystyki ECONFTOUR (2017 oraz 2021)** (organizacja we ścisłej współpracy z UEKat, UEP oraz UEWr)
- Organizacja cyklu 6 szkoleń **EventFocus** w latach 2015, 2016 oraz 2017
- organizacja czterech edycji **Międzyuczelnianego Konkursu Wiedzy Turystycznej InvenTurniej** w latach 2011, 2012, 2014, 2015.
- Organizacja stoiska i aktywności na stoisku koła naukowego podczas **Targów Kół Naukowych** (w latach 2012-2023).
- Organizacja stoiska i aktywności na stoisku kierunku *Turystyka i rekreacja* podczas **Dnia Otwartego** (w latach 2012-2022).
- Organizacja dedykowanych eventów tematycznych w ramach **Kulturaliów** (podczas Juwenaliów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie):
  - Orientacja na Indie (2010 r.),
  - Viva la Cuba (2011 r.),
  - Made in Japan (2012 r.),
  - American Dream (2013 r.),
  - Bonjour Paris (2014 r.)
- Organizacja projektu **AKCJA rekreacja** - aktywne rozpoczęcie Juwenaliów (w ramach Juwenaliów)
- Organizacja konferencji **Foresight POLSKA 2020** (2007 r.),
- wykłady we współpracy z firmą **Sabre Holdings** (2007 r.)
- Organizacja wydarzenia - **Conferences for Generation Y** (spotkanie z prof. Robem Davidsonem)
- udział przedstawicieli koła naukowego w konferencji **Future Leaders Forum** w latach 2013, 2014, 2015
- udział przedstawicieli koła naukowego w konferencji **Ogólnopolskiej Studencko-Doktoranckiej Konferencji Naukowej Turystyki ECONFTOUR w latach 2017-2022.**
- współorganizacja konferencji metodyczno-szkoleniowej dla nauczycieli wychowania fizycznego pt. „**Aktywność fizyczna jako istotna wartość szkoły jutra wspólna debata**”, zorganizowanej w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Zielonkach przez Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Ośrodek w Krakowie, (2024 r.).

Turystyczne Koło Naukowe Wagabunda (TKN Wagabunda), którego opiekunem jest prof. UEK dr hab. Jadwiga Berbeka, zrzesza studentów oraz absolwentów prawie wszystkich uczelni krakowskich – podróżników, pasjonatów i marzycieli. Rozpoczęło działalność w 1998 roku i w dalszym się rozwija. Głównym celem organizacji jest upowszechnianie turystyki i podróży (<http://www.wagabunda.krakow.pl>)

W ramach działalności kół prowadzone są badania naukowe, organizowane seminaria i dyskusje, a także warsztaty. Członkowie przygotowują publikacje naukowe i wystąpienia na konferencje. Efektem działalności naukowej studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* jest 25 publikacji naukowych powstałych przy wsparciu pracowników naukowych. Ich lista została zamieszczona w Załączniku 3.E. Studenci są też zaangażowani w prowadzenie badań naukowych w katedrze.

Studenci uczestniczący w pracach badawczych lub wdrożeniowych mogą skorzystać ze zwolnienia z udziału w niektórych zajęciach zgodnie z §18a Regulaminu Studiów UEK.

Wsparcie w twórczości artystycznej i społecznej realizowane jest w ramach programu „[UEK Odpowiedzialny](#)”, gdzie przewidziane są projekty „Sztuka”, „Pomoc” i „Ekologia”. Studenci mogą się też angażować w działalność chóru „Dominanta” oraz brać udział w projekcie „Fashion Night” w ramach Juwenaliów.

#### **d. w aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości**

W Uczelni oferowane są różne formy zajęć sportowych: zespołowe (piłka siatkowa, koszykowa, ręczna, nożna), indywidualne (tenis stołowy, ziemny, badminton), muzyczne (joga, step reebok, zdrowy kręgosłup), ogólnorozwojowe (basen, siłownia). Studenci lat wyższych mogą uczestniczyć w zajęciach z WF za opłatą. W ramach Juwenaliów organizowane są Xtremalia.

Studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* mogą też uczestniczyć w treningach sekcji Akademickiego Związku Sportowego (AZS) w UEK. Studenci I roku biorąc udział w tych treningach mogą otrzymać ocenę 5.0. a ci, którzy wykazują się najlepszą formą mogą reprezentować Uczelnię w rozgrywkach sportowych Akademickich Mistrzostwach Małopolski i Akademickich Mistrzostwach Polski. Zdobywanie medalu w tych rozgrywkach stwarza szansę na uzyskanie stypendium Rektora.

Wsparcie studentów w działalności artystycznej realizowane jest poprzez możliwość udziału w programie „[UEK Odpowiedzialny](#)”, obejmującym projekty: UEK Pomaga, Ekologia, Sztuka, Obywatelski. Szczegółowy zakres działań znajduje się na stronie projektu. W ramach Juwenaliów realizowany jest „Fashion Night” będące miejscem do pokazania się przez młodych artystów i projektantów.

Parlament Studencki w ramach procesu stypendialnego przyznaje dodatkowe punkty za znaczące osiągnięcia artystyczne lub sportowe.

### **8.3. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych**

Motywowanie studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* do uzyskiwania lepszych wyników obejmuje wsparcie organizacyjne i finansowe. W odniesieniu do wsparcia organizacyjnego zastosowanie mają przepisy znajdujące się w Regulaminie Studiów dotyczące możliwości skorzystania z: Indywidualnej Ścieżki Edukacyjnej (§7) - umożliwia realizację zainteresowań studenta z uwzględnieniem opieki naukowej, dostępna jest dla studentów ze średnią min. 4,0; Indywidualnego Planu Studiów (§8) - polegającego na zmianie obowiązującego planu studiów, w sposób umożliwiający przesunięcie realizacji objętych nim zajęć dydaktycznych na semestry wcześniejsze; realizacji studiów na dwóch specjalnościach (§9) w przypadku osiągnięcia wyróżniających wyników w nauce.

Studenci są motywowani poprzez możliwość uzyskania stypendium Rektora lub Ministra. Stypendium Rektora (Zarządzenie nr R-0201-33/2019 z dnia 5 sierpnia 2019 roku) może otrzymać student, jeżeli zaliczył wszystkie przedmioty wynikające z programu roku/semestru, uzyskując bezwarunkowy wpis na kolejny rok/semestr oraz uzyskał wyróżniające wyniki w nauce lub uzyskał osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe. W przyznawaniu stypendium pod uwagę brane są następujące

kryteria: Średnia ocen (powyżej 4,0), publikacje w czasopismach naukowych, monografie, publikacje pokonferencyjne, udział w konferencjach, sympozjach, seminariach i sesjach naukowych, udział w badaniach naukowych, pracach rozwojowych, nagrody i wyróżnienia, osiągnięcia artystyczne, sportowe, olimpiady. W latach 2020-2024 przyznano 93 stypendia Rektora w dla studentów kierunku *Turystyka i rekreacja* (Załącznik 8.C).

Stypendium Ministra może otrzymać student wykazujący się znaczącymi osiągnięciami naukowymi związanymi ze studiami lub znaczącymi osiągnięciami w sporcie, według zasad określonych w: rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 725) oraz Ministra Edukacji i Nauki z dnia 30 sierpnia 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1637).

Dodatkowo studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* są motywowani do nauki przez prowadzących. Wśród stosowanych sposobów wskazać można: zadawanie pytań problemowych na kolejne zajęcia, odsyłanie do literatury dodatkowej, przygotowywanie quizów na platformach internetowych podsumowujących zajęcia lub przygotowujących do kolejnych, zlecenie przygotowywania esejów na wybrane tematy, zachęcania do udziału w konferencjach naukowych, wspieranie w przygotowywaniu publikacji.

Dodatkowo na stronie internetowej „[Studenci](#)” zamieszczane są informacje na temat konkursów dla studentów.

Ponadto Centrum Jakości Kształcenia UEK prowadzi program mentoringowy dla wspierania wybitnych studentów UEK - [Honours „WISE”](#). Instytut Zarządzania, w ramach którego funkcjonuje kierunek *Turystyka i rekreacja*, dysponuje zespołem [18 certyfikowanych Tutorów](#) o zróżnicowanych zainteresowaniach, co daje studentom znaczne możliwości wyboru.

#### 8.4. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Podstawowym źródłem informacji dla studentów jest [strona rektuacyjna](#) na której zamieszczone są informacje na temat stypendiów, zapomogi oraz informacje kontaktowe do Działu Spraw Bytowych Studentów i Doktorantów. Dodatkowo na stronie „[Studenci](#)” zakładka „*wsparcie*” dostępne są informacje o pomocy psychologicznej, opiece zdrowotnej oraz kontakt do Działu Spraw Bytowych Studentów i Doktorantów. Studenci mogą również korzystać ze wsparcia [Rzecznika Praw Studenta](#) oraz z pomocy [Parlamentu Studenckiego](#), który monitoruje potrzeby studentów poprzez comiesięczne posiedzenia Studenckich Rad Instytutu oraz posiedzeń PSUEK. Studenci mogą zwracać się do samorządu ze wszelkimi problemami poprzez wiadomości na social mediach (Facebook, LinkedIn, Instagram), e-mail lub osobiście w pomieszczeniach samorządu. Istotne zmiany i informacje są również przesyłane studentom na indywidualne uczelniane skrzynki pocztowe.

Zakres wsparcia studentów regulują następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo szkolnictwie wyższym i nauce (t.j.Dz. U. z 2023 r. poz.742 z późn.zm.);
- Regulamin świadczeń dla studentów UEK - zał. do Zarządzenia nr R.0211.27.2024 z dnia 28 czerwca 2024 roku; § 8 Regulaminu studiów:

Dyrektor instytutu powołuje i odwołuje opiekunów kierunków spośród nauczycieli akademickich, po uzgodnieniu z właściwym organem samorządu studenckiego.

Do podstawowych obowiązków opiekuna kierunku należy udzielanie studentom pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z tokiem studiów, sprawami bytowymi i socjalnymi. Opiekun kierunku jest zobowiązany do stawienia się na zajęciach w ciągu 1 miesiąca od daty ich rozpoczęcia celem przedstawienia studentom swoich obowiązków.

#### §9. Obsługa studentów

1. Obsługę administracyjną studentów sprawuje COS.
2. Studenci z niepełnosprawnością obsługiwani są poza kolejnością na podstawie dokumentu wydanego przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami lub legitymacji osoby z niepełnosprawnością.

#### §19. Tutoring akademicki

W Uniwersytecie może być realizowany tutoring akademicki, na zasadach określonych w odrębnym zarządzeniu Rektora.

#### §16. Indywidualny tryb odbywania zajęć (ITZ)

1. Dopuszcza się indywidualny tryb odbywania zajęć (ITZ), który polega na realizacji obowiązującego studenta programu studiów z możliwością zwolnienia, w zakresie uzgodnionym z prowadzącymi zajęcia, z uczestnictwa w części lub całości z wybranych lub wszystkich zajęć oraz uzyskania zaliczeń w terminach ustalonych z prowadzącymi zajęcia do końca obowiązującego studenta okresu rozliczeniowego.
2. Z możliwości ITZ mogą skorzystać studenci: 1) z niepełnosprawnością; 2) dotknięci przewlekłą chorobą, uniemożliwiającą systematyczne uczestnictwo w zajęciach; 3) opiekujący się obłożnie chorym członkiem najbliższej rodziny; 4) zakwalifikowani na wyjazdy stypendialne i praktyki zagraniczne w procedurach wewnętrznych; 5) wyróżniający się szczególną działalnością na rzecz Uniwersytetu; 6) w przypadku których wystąpiły inne ważne przyczyny, w tym w szczególności studentka w ciąży i student będący rodzicem.
3. Praca zawodowa nie może być podstawą udzielenia zgody na ITZ.
4. Studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem, w przypadku studiów stacjonarnych przysługuje prawo korzystania w toku studiów z ITZ do czasu ich ukończenia, niezależnie od szczegółowych warunków ubiegania się i przyznawania ITZ określonych w niniejszym paragrafie. Studentom, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym nie można odmówić zgody na studiowanie według ITZ.
5. O ITZ ubiegać się może student, który zaliczył pierwszy semestr studiów. Nie dotyczy to studentów z niepełnosprawnością, studentów II stopnia wyróżniających się szczególną działalnością na rzecz Uniwersytetu oraz innych szczególnie ważnych przypadków.

#### §17. Indywidualny plan studiów (IPS)

1. Student, który uzyskał potwierdzenie efektów uczenia się może studiować według indywidualnego planu studiów (IPS), polegającego na zmianie obowiązującego planu studiów, w sposób umożliwiający przesunięcie realizacji objętych nim zajęć na semestry wcześniejsze z zastrzeżeniem, że zachowana będzie właściwa kolejność uzyskiwania szczegółowych efektów uczenia się i osiągnięte zostaną wszystkie kierunkowe efekty uczenia się określone w programie studiów oraz istnieje możliwość wcześniejszej realizacji danych zajęć wynikająca z harmonogramów zajęć.

2. Zgodę na rozpoczęcie przez studenta studiów według IPS podejmuje Dyrektor instytutu na podstawie wniosku studenta wraz z dołączoną propozycją zmian planu studiów, które złożone powinny być na co najmniej 2 tygodnie przed rozpoczęciem semestru początkującego IPS.

3. O IPS ubiegać się mogą także studenci, którzy uzyskali średnią ocen co najmniej 4,3 i ukończyli pierwszy rok studiów, a jednocześnie wykazują się innymi znaczącymi osiągnięciami lub równolegle studiuje na innym kierunku.

W §28 Regulaminu studiów określone są zasady oceniania:

8. Student po uzyskaniu oceny ma prawo wglądu do własnych prac w terminie 7 dni od uzyskania informacji o ocenie, z zastrzeżeniem, że w przypadku uzyskania w pierwszym terminie oceny niedostatecznej wgląd musi zostać umożliwiony przed zaliczeniem lub egzaminem poprawkowym. Ocena końcowa podawana jest do wiadomości studenta przy wykorzystaniu elektronicznego systemu obsługi studentów niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od uzyskania przez studenta tej oceny. 9. Egzaminator informuje studentów o ocenie z egzaminu w ciągu 10 dni od jego przeprowadzenia. Prowadzący zajęcia informuje o ocenach z zaliczeń studenta w ciągu 10 dni od przeprowadzenia danej formy sprawdzenia osiągnięć studenta. W przypadku egzaminu ustnego egzaminator informuje studenta o ocenie z egzaminu niezwłocznie po zakończeniu egzaminu z danym studentem. Starosta grupy ma prawo poinformowania Dyrektora instytutu o każdym przypadku niew

- ZARZĄDZENIE Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie nr R.0211.36.2024 z dnia 24 lipca 2024 roku w sprawie odpłatności za miejsca w domach studenckich w roku akademickim 2024/2025.

### 8.5. Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Studenci, którzy chcą złożyć skargę lub wniosek mogą to uczynić indywidualnie lub poprzez Parlament Studencki. W ramach samorządu powołany jest [Rzecznik Praw Studenta](#), który doradza w sprawach związanych z przestrzeganiem przez pracowników Uczelni praw studenta zawartych w Ustawie, statucie, regulaminie studiów i innych aktach. Dodatkowo wsparciem służy „[Pogotowie sesyjne](#)”, które analizuje ewentualne nieprawidłowości związane z przebiegiem zaliczeń lub przeprowadzaniem egzaminów.

Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów są uregulowane Zarządzeniem Rektora nr R-0201- 36/2019 nr **R-0201-36/2019** z dnia 9 września 2019 roku w sprawie **rozpatrywania skarg i wniosków w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie**. W kwestiach ocen studenci mają również możliwość zgłoszenia odwołania zgodnie z zapisami Regulaminu studiów §28 .

Dodatkowo istnieje możliwość zgłaszania skarg i wniosków do:

- opiekuna kierunku studiów – prof. Dominik Ziarkowski,
- studentów będących członkami Instytutowego Zespołu Programowo-Dydaktycznego ds. kierunku *Turystyka i rekreacja*,
- Kierownika Katedry, odpowiadającego za realizację programu studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja*,
- Dyrektora Instytutu,
- Dziekana Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości,

- Rektora lub Prorektorów,
- innych jednostek odpowiadających za poszczególne obszary działalności np.: Dział Spraw Bytowych Studentów i Doktorantów, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami UEK.

Ponad to w trakcie sesji, parlament studencki oferuje wsparcie w ramach „[pogotowia sesyjnego](#)”.

## 8.6. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Pracownicy Dziekanatu (od 2023 roku – [Centrum Obsługi Studentów](#)) uczestniczyli w szkoleniach i kursach podnoszących wiedzę i umiejętności, m.in. w zakresie zmiany przepisów i dostosowania funkcjonowania Dziekanatów do obowiązujących aktów prawnych:

- 2018 rok - „Uczelnia 2.0 – Zmiany w strategii, Statucie i strukturze Uczelni”;
- 2018 rok - „Ewaluacja działalności naukowej”;
- 2018 rok - „Dokumentacja przebiegu studiów wyższych w świetle najnowszych zmian, wymogi formalne i aspekty praktyczne”;
- 2018 rok - „Zasady sporządzania i wydawania dyplomów ukończenia studiów wyższych i suplementów do dyplomów w świetle wymogów formalnych i aspektów praktycznych”;
- 2018 rok - „Kompetencje interpersonalne pracownika Uczelni”;
- 2019 rok - „POL-ON Zintegrowany system informacji o szkolnictwie wyższym”;
- 2020 rok - „Działalność administracji w czasie pandemii. Motywowanie pracowników w warunkach pracy zdalnej”;
- 2021 rok - „ Szkolenie z Microsoft 365”;
- 2023 rok - szkolenie z obsługi i rozliczeń finansowych studentów – szkolenie wyjazdowe: 3-dniowe warsztaty.

Jeżeli chodzi o szkolenia pracowników administracyjnych opiekujących się kierunkiem *Turystyka i rekreacja*, zrealizowano następujące szkolenia, które odbyły się w ramach projektu „UEK Dostępny dla Wszystkich”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego:

- Szkolenie z zakresu wykorzystania technologii wspierających w pracy ze studentami z niepełnosprawnościami w szkolnictwie wyższym;
- Udział w XIX Ogólnopolskim Webinarze pt. „Jak pracować ze studentem z niepełnosprawnościami. Wskazówki dotyczące dostosowań”;
- Szkolenie „Poczuj jak ja” dla pracowników administracyjnych i naukowo-dydaktycznych;
- Szkolenie „Zarządzanie szkołą wyższą z perspektywy dostępności” (2-dniowe);
- Szkolenie z zakresu uniwersalnego projektowania;
- Szkolenie Kultura Głuchych dla pracowników naukowo-dydaktycznych i pracowników administracji;
- Szkolenie z zakresu pracy ze studentami ze spektrum autyzmu;
- Szkolenie zakończone uzyskaniem kompetencji z zakresu „Pierwszej pomocy wobec Osób z Niepełnosprawnościami”;
- Komunikacja w zespole i prowadzenie skutecznej dydaktyki w pracy z Osobami z Niepełnosprawnością;

- Kurs online – Komunikacja z głuchym bez barier;
- Szkolenie – Uczelnia wobec studentów chorujących psychicznie.

### **8.7. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom**

Głównym kanałem przekazywania wszelkich informacji studentom jest [strona internetowa UEK](#), [strona Instytutu Zarządzania](#), [strona Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości](#) oraz maile na konta uczelniane. Studenci mogą również korzystać z informacji zamieszczonych na stronie Parlamentu oraz uzyskać wsparcie Rzecznika Praw Studenta. Samorząd organizuje również szkolenia z praw i obowiązków. Każdy student rozpoczynający studia jest zobowiązany do zaliczenia kursu z BHP. Na uczelni cyklicznie organizowane są kursy pierwszej pomocy. Instruktorem jest pracownik Katedry Zarządzania Zasobami Pracy mgr Robert Szydło.

W 2008 r. Uczelnia przystąpiła do projektu „[Zintegrowana Polityka Bezpieczeństwa](#)” i obecnie otrzymała już kolejny certyfikat na lata 2021-2025. W uczelni obowiązuje [kodeks etyki studenta](#). W 2011 r. Uchwałą Senatu wprowadzono [Standardy Etyczne UEK](#) w których znajdują się zapisy dotyczące: wolności, odpowiedzialności, godności, życzliwości i tolerancji. 22 maja 2019 r. Uczelnia podpisała Kartę Różnorodności, która jest inicjatywą na rzecz promocji i rozpowszechniania polityki równego traktowania i zarządzania różnorodnością w miejscu pracy.

Wiele działań informacyjnych i wspierających „odpowiedzialność” realizowanych jest w ramach programu „[UEK odpowiedzialny](#)” kierowanego przez dr. Monikę Sady. Od 2008 r. Uczelnia bierze aktywny udział w Krakowskich Dniach Integracji, których inicjatorką jest pracowniczka BON mgr Marzena Kasperska. Celem imprezy jest wspólna integracja oraz zwiększenie świadomości środowisk akademickich na temat zagadnień związanych z niepełnosprawnością. W strukturze Departamentu Marki i Komunikacji funkcjonuje stanowisko ds. współpracy z organizacjami studenckimi i doktoranckimi.

W sytuacji naruszenia bezpieczeństwa, wystąpienia działań nieetycznych studenci mogą kierować sprawę do: opiekunów roku, dyrekcji instytutów lub Prorektorów i Rektora. W uczelni funkcjonuje zespół ds. BHP i p.poż., a działania w sytuacji wypadków studentów regulowane są Zarządzeniem Rektora nr R-0121-39/2010 r. w sprawie ustalania ich przyczyn i okoliczności.

### **8.8. Współpraca z samorządem studenckim i organizacjami studenckimi**

Parlament Studencki UEK aktywnie uczestniczy w funkcjonowaniu Uczelni. Jego reprezentanci biorą czynny udział w posiedzeniach Senatu, pracach komisji (np. stypendialnej), zespołów koordynujących wsparcie i świadczenia, uczestniczą w posiedzeniach Rady Instytutu Zarządzania oraz są członkami Instytutowego Zespołu Programowo Dydaktycznego ds. Kierunku Turystyka i rekreacja, gdzie mogą zgłaszać propozycje zmian w zakresie programu studiów. Uczestniczą również w posiedzeniach organów Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w tym w ramach Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. W pracach Parlamentu Studenckiego aktywnie bierze udział 2 studentów kierunku *Turystyka i rekreacja*.

Uczelnia wspiera również działalność Kół Naukowych oraz Niezależnego Stowarzyszenia Studentów. UEK współpracuje z Parlamentem Studenckim w organizacji imprez dla studentów, takich jak: Juwenalia, Xtremalia, Fashion Night, oraz realizacji projektów edukacyjnych, np. „Świeżak” czy

„Mosty Ekonomiczne”, pozwalających poszerzać kompetencje pożądane na rynku pracy. Dodatkowo Uczelnia wspiera działalność takich organizacji studenckich, jak: Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych UEK, Chór „Dominanta”, Erasmus Student NetWork UEK, Klub Uczelniany AZS UEK, PTTK – koło nr 7 przy UEK, AIESEC Kraków.

### 8.9. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

W Uczelni został wdrożony Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (Zarządzenie Rektora nr R.0211.67.2021 z dnia 11.10.2021 r.). Jednym z jego celów jest systematyczne monitorowanie, ocena i poprawa procesu kształcenia oraz tworzenie i doskonalenie procedur w tym zakresie. WSZJK działa w oparciu o Instytutowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia. Taki Zespół funkcjonuje w Instytucie Zarządzania. W zakresie jego obowiązków jest analiza i doskonalenie procesu kształcenia. W pracach tego Zespołu udział biorą również studenci. Dodatkowo funkcjonuje Instytutowy Zespół Programowo-Dydaktyczny ds. Kierunku Turystyka i rekreacja, który opiniuje, proponuje i zatwierdza zmiany w programie studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja*.

Podstawowym źródłem informacji o jakości kształcenia są semestralne ankiety oceny zajęć. Po każdej edycji, pozyskane informacje są analizowane przez Zespół Monitorowania i Analiz Jakości Kształcenia (wcześniej Sekcję Monitoringu i Analiz Jakości Kształcenia) funkcjonujący w ramach Centrum Jakości Kształcenia oraz Radę Instytutu Zarządzania (wcześniej przez Radę Wydziału Zarządzania). Do oceny zajęć dostęp ma każdy z pracowników, a także Kierownik Katedry. Prowadzone są również coroczne badania skierowane do absolwentów, które ukierunkowane są na pozyskanie informacji dotyczących między innymi: zakresu i charakteru realizacji przez Uczelnię funkcji wychowawczej, bazy socjalno-bytowej, infrastruktury materialnej, jakości obsługi administracyjnej przez dziekanat, możliwości udziału w życiu organizacji studenckich. Ocena pracy jednostek wspierających dokonywana jest również poprzez system ocen okresowych pracowników administracyjnych. Oceny są przeprowadzane co dwa lata. W Uczelni został również stworzony Fundusz Doskonalenia Dydaktyki, w ramach którego finansowane lub dofinansowywane będą warsztaty i szkolenia pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych.

W Departamencie Marki i Komunikacji funkcjonuje Zespół ds. Rankingów i Analiz, którego zadania koncentrują się na ocenie miejsc UEK, a także kierunków (w tym kierunku *Turystyka i rekreacja*) w rankingach ogólnopolskich i inicjowaniu działań doskonalących.

Potrzeby studentów są monitorowane na bieżąco przez opiekunów roku oraz w trakcie comiesięcznych posiedzeń Studenckich Rad Instytutu oraz posiedzeń Parlamentu Studenckiego. Jak już wspomniano, studenci mogą zwracać się do Parlamentu ze wszelkimi problemami m.in. poprzez wiadomości na social mediach, takich jak: Facebook, LinkedIn, Instagram.

### Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
-----	---	--

1.	Poprawa pracy dziekanatów, np. szkolenia dla pracowników dziekanatów, dyskusja ze studentami na temat możliwości poprawy obsługi administracyjnej.	<p>Pracownicy Dziekanatu (od 2023 roku – <a href="#">Centrum Obsługi Studentów</a>) w ostatnich latach brali udział w licznych szkoleniach, dotyczących m.in. kompetencji interpersonalnych, obsługi i rozliczeń finansowych studentów oraz pracy ze studentami o szczególnych potrzebach (niepełnosprawność, spektrum autyzmu itp.). Szczegółowy wykaz tych szkoleń znajduje się w punkcie 8.6 niniejszego raportu.</p> <p>Swoje uwagi do obsługi administracyjnej studenci mogą zgłaszać opiekunowi roku, który spotyka się z każdą grupą I roku na początku danego roku akademickiego i zachęca do sygnalizowania wszelkich problemów i nieprawidłowości.</p> <p>Oprócz tego studenci mogą przedstawiać swoją ocenę obsługi administracyjnej w ankiecie dla kończących studia, która jest przeprowadzana na ostatnim semestrze studiów danego stopnia. Wyniki ankiety są przekazywane władzom Rektorskim, instytutowym oraz odpowiednim jednostkom decyzyjnym, a uzyskane informacje służą poprawie funkcjonowania Uniwersytetu w różnych aspektach, także w zakresie obsługi administracyjnej studentów.</p>
----	--	--

#### Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

...

## Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

### 9.1. – 9.2. Informacje udostępniane publicznie o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach, informacje o częstotliwości aktualizacji witryn www

#### Informacja o warunkach przyjęć na studia

Uczelnia prowadzi dedykowaną stronę rekrutacyjną [Studiuje – Portal Rekrutacyjny UEK](#), na której kandydaci mogą przeszukać ofertę kierunków pod kątem poziomu lub trybu studiowania, oferty w języku polskim i angielskim, uzyskać informacje o sposobie rekrutacji, dowiedzieć się o Uczelni, Krakowie jak i o zaletach studiowania na UEK. Na stronie prowadzony jest również [Blog rekrutacyjny](#) z najważniejszymi informacjami w danym cyklu rekrutacji. Strona aktualizowana jest wg terminarza rekrutacji, a blog aktualizowany jest na bieżąco wraz z pojawieniem się nowych informacji. Oferta studiów anglojęzycznych dedykowana obcokrajowcom dostępna jest na stronie [Study – KUE Recruitment Portal](#).

Udostępnione publicznie informacje o warunkach przyjęć na studia wszystkie zainteresowane osoby mogą uzyskać z [zakładki Rekrutacja](#). Na stronie dostępne są:

- ogólne informacje na temat prowadzonych studiów;
- zasady przyjęć na studia;

- link do oferty dydaktycznej;
- terminarz obowiązujący w rekrutacji;
- opłaty za studia;
- opłaty rekrutacyjne;
- statystyka ostatniej rekrutacji;
- limity przyjęć na poszczególne kierunki;
- aktualne uchwały Senatu UEK w sprawie:
  - warunków i trybu rekrutacji na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich;
  - warunków i trybu rekrutacji na I rok stacjonarnych i niestacjonarnych;
  - studiów drugiego stopnia;
  - szczegółowych zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego na I rok stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich;
- link do strony Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK);
- kontakt do Działu Nauczania oraz Działu Spraw Bytowych Studentów i Doktorantów.

Strona zawiera również syntetyczny przewodnik po kierunkach i specjalnościach oferowanych w UEK (w tym kierunku *Turystka i rekreacja*). Ponadto kandydaci mogą zaczerpnąć z niej informacji dotyczących kampusu, jego lokalizacji i możliwości dojazdu. Aktualizacja informacji następuje przed każdą rekrutacją. Wytyczne dotyczące zmian w informacjach przygotowują i zgłaszają komórki i organizacje zaangażowane w proces rekrutacji.

Drugie źródło informacji to witryna [Internetowa Rekrutacja Kandydata](#), gdzie część serwisu jest dostępna po zalogowaniu. Strona prezentuje obecną ofertę rekrutacyjną Uczelni. Po wyborze kierunku dostępne są informacje dotyczące m.in. zasad kwalifikacji, obowiązujących terminów i limitów miejsc. Strona jest aktualizowana wg. terminarza rekrutacji. Strona IRK przedstawia również [ofertę w języku angielskim](#).

Informację o warunkach przyjęć na studia można również uzyskać podczas [Dnia Otwartego UEK](#). Jest to cykliczne wydarzenie organizowane raz w roku, skierowane do przyszłych potencjalnych kandydatów na studia w UEK. Najnowszym wydarzeniem nadano charakter dwudniowy (30-31 marca 2023 r. oraz 20-21 marca 2024 r.), gdzie pierwszy dzień dedykowany jest studiom 1-go stopnia oraz jednolitym magisterskim, a dzień drugi studiom 2-go stopnia. Podczas Dnia Otwartego zainteresowane osoby mogły spotkać się ze studentami i pracownikami Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. W trakcie dnia otwartego dostępni są pracownicy Działu Nauczania i przedstawiciele kierunków, od których kandydaci mogli uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące zasad rekrutacji, warunków przyjęć na studia, oferowanych kierunków studiów. Swoje treści w ramach Dnia Otwartego mogą prezentować zainteresowane komórki organizacyjne oraz organizacje. Strona aktualizowana jest przed każdym wydarzeniem.

Kolejnym źródłem informacji o warunkach przyjęć na studia jest [Dział Nauczania](#). Poprzez stronę jednostki, telefonicznie, mailowo lub odwiedzając osobiście biuro Działu można uzyskać szczegółowe informacje na temat warunków przyjęć na studia, w tym terminy, limity oraz zasady kwalifikacji.

Strona [Centrum Obsługi Studentów](#) zapewnia informacje o pomocy materialnej, informacje na temat [stypendiów oraz ubezpieczeń zdrowotnych](#), a informacja o każdym z domów studenckich oraz

zasad zakwaterowania w nich jest dostępna na [specjalnej stronie](#). [Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami \(BON\)](#) posiada oddzielną zakładkę z [informacjami dla kandydatów z niepełnosprawnościami](#), przedstawiającą ofertę wsparcia BON. Biuro posiada również [stronę w języku angielskim](#).

### Informacja o programie studiów

Informacje dotyczące programów studiów dostępne są na stronie [Plany Studiów](#). Jest to ogólnodostępna strona internetowa zawierająca plany studiów wraz z siatką godzin i kartami przedmiotów (sylabusami). Po wybraniu interesującego kierunku, np. *Turystyka i rekreacja*, na danym stopniu i wskazaniu semestru roku, w którym student rozpoczynał studia, wyświetlony zostaje dla danego cyklu kształcenia odnośnik do aktualnych planów studiów. Informacje mogą zostać pobrane w formacie HTML lub PDF. Plany studiów dla kierunku *Turystyka i rekreacja* są aktualizowane co rok na semestr zimowy. Karty przedmiotów aktualizowane są na bieżąco w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku. Aktualizacji planów studiów w zakresie przedmiotów i seminariów wybieranych przez studentów dokonuje się raz w roku akademickim.

### Informacja o realizacji planu studiów

Informacje dotyczące realizacji programu studiów dostępne są w kilku źródłach:

- 1) Karty przedmiotów (sylabusy) – karty przedmiotów dla każdego kierunku i specjalności są dostępne na stronie [Plany Studiów](#). Umożliwiają one uzyskanie szczegółowych informacji dotyczących przedmiotów (kierunkowych i specjalnościowych), przypisanej im liczby godzin i punktów ECTS, realizowanych tematów, zalecanej literatury, warunków zaliczenia. Karty przedmiotów aktualizowane są corocznie.
- 2) Strona [Plan zajęć](#) – strona udostępnia informacje o harmonogramach zajęć dla wszystkich grup dziekańskich (w układzie kierunków studiów) oraz nauczycieli akademickich. Można tam znaleźć informacje o przedmiotach realizowanych w bieżącym semestrze, liczbie godzin i nauczycielach akademickich, którzy je prowadzą. Plany zajęć są publikowane co semestr, aktualizowane na bieżąco.
- 3) Strona [Instytutu Zarządzania](#) – na stronie umieszczane są komunikaty dotyczące bieżących spraw związanych z procesem dydaktycznym realizowanego w Instytucie kierunku *Turystyka i rekreacja*. Strona zawiera także informacje i komunikaty dotyczące m.in. listy promotorów, wykazów opiekunów roku studiów, czy zapisów na przedmioty do wyboru. Strona Instytutu Prawa jest aktualizowana na bieżąco.
- 4) Strona [Centrum Obsługi Studentów](#) zawiera ogólnouczelniane informacje o procesie kształcenia, kluczowe akty prawne, procedury oraz informacje o procesie dyplomowania.

Centrum podzielone jest na dwie jednostki, wg poziomu studiów: Biuro Studiów 1-go stopnia oraz Biuro Studiów 2-go stopnia i JSM. Strona zawiera informacje o Regulaminie studiów, organizacji roku akademickiego, zarządzenia związane z tokiem studiów, wymagania stawiane pracom dyplomowym oraz opis procedury obrony pracy dyplomowej. Całość obsługi realizowana jest przy pomocy [systemów informatycznych COS](#). [Centrum Obsługi Studentów](#) również prowadzi bieżące informowanie studentów o kwestiach dotyczących ich toku studiów poprzez [komunikaty](#). Jednostka posiada też [stronę anglojęzyczną](#) dla studentów obcokrajowców.

## Informacja o osiągniętych wynikach

Informacje o osiągniętych wynikach są dostępne z wykorzystaniem [systemu USOS](#). Uniwersytecki System Obsługi Studentów wykorzystywany jest do gromadzenia ocen i zaliczeń uzyskiwanych przez studentów z poszczególnych przedmiotów. Wgląd przez studenta do zgromadzonych informacji jest możliwy po zalogowaniu. Prowadzący zajęcia aktualizują oceny we własnym zakresie, na bieżąco pod koniec semestru lub sesji egzaminacyjnej.

Drugim źródłem informacji jest [system Moodle](#). Moodle (dostępny po zalogowaniu) stanowi platformę komunikacji pomiędzy nauczycielami akademickimi i studentami. Umożliwia przekazywanie informacji dotyczących np. realizowanych zadań czy rozwiązywanych testów, w postaci zarówno not punktowych, jak i komentarzy zwrotnych. Właściwa konfiguracja poszczególnych komponentów systemu umożliwia automatyzację części działań związanych z przekazywaniem informacji. System umożliwia komunikację dwukierunkową. Informacje w systemie są aktualizowane na bieżąco przez prowadzących zajęcia.

## Dodatkowe informacje

- 1) Studenci zainteresowani poszerzeniem swoich umiejętności praktycznych mają dostęp do szerokiego zestawu informacji na stronie [Akademickiego Centrum Kariery](#), na której mogą znaleźć: oferty pracy, oferty szkoleń i doradztwa zawodowego, informacje o dostępnych praktykach oraz ścieżkach kariery zawodowej. By ułatwić budowanie współpracy z pracodawcami, ACK rozpoczęło współpracę z platformą JobTeaser, dającą dostęp do bazy ofert pracy oraz tworzenia profilu zawodowego studenta. Strona aktualizowana jest na bieżąco.
- 2) Studenci zainteresowani możliwościami studiowania poza granicami Polski, mogą skorzystać z informacji na stronie [Biura Programów Zagranicznych](#), zawierającej informacje o uczelniach partnerskich, możliwościach studiowania oraz ofercie programu Erasmus. Strona aktualizowana jest na bieżąco. BPZ na bieżąco prowadzi kampanie informowania o możliwościach studiowania w zagranicznych uczelniach partnerskich.

## Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

### 10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem *Turystyka i rekreacja* w obszarze jakości kształcenia wpisuje się w wymagania formalne dotyczące szkolnictwa wyższego w Polsce, jak też w Proces Boloński i Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego.

Dbałość o zapewnienie najwyższych standardów kształcenia od wielu lat charakteryzuje władze i społeczność UEK. Kwestie nadzoru nad procesem kształcenia, w kontekście troski o najwyższą jego jakość, podlegają ciągłemu monitorowaniu i kolejnym, coraz bardziej zaawansowanym pracom. Warto

tutaj wspomnieć, że jeszcze w okresie funkcjonowania UEK jako Akademii Ekonomicznej w Krakowie, do zadań Prorektora ds. studenckich i kształcenia należało m.in. organizowanie i nadzorowanie działalności dydaktycznej Uczelni, tj. czuwanie nad realizacją procesu dydaktycznego, w tym nad kształceniem studentów w celu przygotowania ich do pracy zawodowej czy kształceniem w celu zdobywania i uzupełniania wiedzy. Zaś gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie dokumentacji w zakresie akredytacji i jakości kształcenia oraz opracowywanie corocznych raportów leżało w kompetencjach ówczesnego Działu Nauczania (zob. [Regulamin organizacyjny AE w Krakowie](#)). W roku 2012 Uchwałą Senatu nr [22/2012](#) przyjęto Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia, który powołał do życia wydziałowe zespoły ds. jakości kształcenia, zespoły ds. jakości kształcenia w pozostałych jednostkach Uczelni prowadzących działalność dydaktyczną oraz stałą Komisję Rektorską ds. Jakości Kształcenia z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia jako przewodniczącym. Obsługę administracyjną Komisji Rektorskiej ds. Jakości Kształcenia prowadziło Biuro Pełnomocnika ds. Jakości Kształcenia. Za zorganizowanie systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania (w ramach którego prowadzony był kierunek *Turystyka i rekreacja*) odpowiadał Dziekan, który – zgodnie z Uchwałą Senatu nr [22/2012](#) – powoływał Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. W jego skład wchodził przedstawiciele nauczycieli akademickich (reprezentujący minimum kadrowe każdego kierunku studiów prowadzonego na Wydziale) oraz przedstawiciele studentów (delegowani przez Parlament Studencki).

W trosce o najwyższą jakość kształcenia w UEK w roku 2015 Senat UEK uchwalił Politykę jakości kształcenia (Uchwała Senatu nr [42/2015](#)), która – po aktualizacji w roku 2021 (Uchwała Senatu nr [T.0022.85.2021](#)) – pozostaje najważniejszym dokumentem regulującym procedury prac i nadzoru nad jakością procesu kształcenia w UEK.

Głównym celem przyjętej Polityki jest zapewnienie najwyższej jakości kształcenia, zgodnie z misją i przyjętą strategią UEK, poprzez stworzenie takich warunków, by absolwenci zdobyli wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na jak najwyższym poziomie, aktywnie funkcjonowali w nowoczesnym społeczeństwie i na zmieniającym się rynku pracy oraz prezentowali wysokie standardy etyczne. Cel ten jest realizowany m.in. poprzez kształtowanie postaw pro jakościowych wśród członków wspólnoty akademickiej, budowanie wysokiej kultury jakości kształcenia i kultury pracy, przygotowanie oferty dydaktycznej adekwatnie do dyscyplin naukowych Uczelni, w oparciu o krajowe i międzynarodowe doświadczenie nauczycieli akademickich oraz w sposób zgodny z misją Uczelni. Odbywa się to również przez: doskonalenie procesu dydaktycznego zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi oraz oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego, uzyskiwanie krajowych i międzynarodowych akredytacji, umiędzynarodowienie procesu studiowania i sprawne działanie w Uczelni struktur pro jakościowych.

W ramach polityki ciągłego podnoszenia jakości kształcenia podejmowane są na UEK różnorodne działania:

- monitorowanie i analiza stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się,
- ocena jakości i atrakcyjności programów studiów,
- rozwój nowoczesnych metod i form prowadzenia zajęć, w tym kształcenia na odległość,
- zapewnienie wysokiego poziomu kompetencji nauczycieli akademickich i jakości obsługi administracyjno-technicznej,

- udział pracowników, studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych i innych form kształcenia oraz interesariuszy zewnętrznych Uczelni w procesie zarządzania jakością kształcenia,
- współpraca z wiodącymi ośrodkami krajowymi i zagranicznymi w obszarze kształcenia, badań naukowych oraz transferu wiedzy,
- dbałość o właściwe relacje student-nauczyciel oraz stałe wspieranie studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych i innych form kształcenia, w tym osób z niepełnosprawnościami,
- monitorowanie karier zawodowych absolwentów,
- doskonalenie infrastruktury dydaktycznej, w tym zasobów bibliotecznych i bazy informatycznej,
- zaspokajanie oczekiwań środowiska akademickiego dotyczących kształcenia oraz ciągłe doskonalenie jakości kształcenia.

Należy podkreślić, że realizacja i doskonalenie Polityki Jakości Kształcenia jest obowiązkiem nie tylko władz Uczelni, lecz także wszystkich członków społeczności akademickiej.

W roku 2021 Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia został zastąpiony Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia w UEK (Zarządzenie Rektora UEK nr [R.0211.67.2021](#)), który w 2022 roku został nieznacznie zmodyfikowany Zarządzeniem Rektora nr [R.0211.33.2022](#) i Zarządzeniem Rektora nr [R.0211.64.2022](#). Istotą WSZJK jest monitorowanie procesu kształcenia, analizowanie uzyskanych z tego tytułu informacji oraz planowanie i wdrażanie działań naprawczych, zapobiegawczych i doskonalących, wynikających z dotychczasowych doświadczeń dydaktycznych UEK oraz przykładów dobrych praktyk. Aktualnie WSZJK w UEK funkcjonuje w oparciu o:

- Uczelnianą Radę Doskonałości Dydaktycznej – powoływaną przez Rektora – w skład której wchodzi Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, przedstawiciele wszystkich instytutów i innych jednostek realizujących proces dydaktyczny (tj. Centrum Językowego /CJ/ oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu /SWFiS/) oraz przedstawiciel samorządu studenckiego i Centrum Jakości Kształcenia (jako sekretarz);
- instytutowe zespoły ds. jakości kształcenia – powoływane przez dyrektorów instytutów – w skład których wchodzi co najmniej trzech nauczycieli akademickich prowadzący zajęcia w danej jednostce dydaktycznej oraz co najmniej jeden student wskazany przez właściwy organ samorządu studenckiego;
- zespoły ds. jakości kształcenia w pozostałych jednostkach organizacyjnych UEK realizujących proces dydaktyczny (tj. w Centrum Językowym oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu) – powoływane przez kierowników tych jednostek – o składzie analogicznym do instytutowych zespołów ds. jakości kształcenia;
- Komisję ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia przy samorządzie studenckim.

Do zadań poszczególnych jednostek należą:

- w przypadku Uczelnianej Rady Doskonałości Dydaktycznej:
  - kształtowanie postaw pro jakościowych wśród członków wspólnoty akademickiej i budowanie wysokiej kultury jakości kształcenia, w tym kultury pracy;
  - troska o właściwą komunikację wewnątrzuczelnianą dotyczącą procesu kształcenia, a zwłaszcza wypracowanie wspólnych rozwiązań systemowych;

- ocena skuteczności funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia;
- tworzenie i opiniowanie procedur w zakresie monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia, w tym troska o realizację rekomendacji płynących z wyników badań dotyczących jakości kształcenia;
- proponowanie kierunków dysponowania środkami Funduszu Doskonałości Dydaktycznej oraz opiniowanie wniosków w tym zakresie;
- w przypadku zespołów ds. jakości kształcenia w instytutach i pozostałych jednostkach realizujących proces dydaktyczny:
  - kształtowanie postaw pro jakościowych wśród pracowników jednostki i budowanie wysokiej kultury pracy;
  - monitorowanie procesu kształcenia w jednostce;
  - identyfikowanie nieprawidłowości w realizacji procesu kształcenia w jednostce;
  - rekomendowanie rozwiązań w zakresie wykrytych nieprawidłowości;
  - rekomendowanie udoskonaleń w zakresie jakości kształcenia w jednostce;
  - sporządzenie corocznego raportu z działania SZJK w jednostce w poprzednim roku akademickim.

Realizację polityki jakości kształcenia wspiera powołane w roku 2015 Centrum Jakości Kształcenia (CJK), które w roku 2021 zostało przekształcone w jednostkę międzykolegialną (Uchwała Senatu nr [T.0022.76.2021](#)). Obecne ramy działalności Centrum Jakości Kształcenia określono w Regulaminie organizacyjnym UEK (Zarządzenie Rektora nr [R.0211.14.2023](#)), w którym ustalono jego nową strukturę. W jego skład wchodzi:

- Zespół Monitorowania i Analiz Jakości Kształcenia,
- Zespół Rozwoju Dydaktyki i Badań w Dydaktyce (w tym Pracownia Rozwoju e-Dydaktyki, Technologii i Multimediiów),
- Biuro ds. Kształcenia,
- Biuro ds. Akredytacji Krajowych i Międzynarodowych.

Całościowy nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawuje Rektor, zaś podejmowanie wiążących decyzji w sprawach dotyczących zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na szczeblu ogólnouczelnianym leży w zakresie kompetencji Prorektora ds. Kształcenia i Studentów. Za jakość kształcenia w jednostce realizującej proces dydaktyczny odpowiada jej dyrektor lub kierownik. Do zadań kierującego należy organizacja systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia na poziomie jednostki, który powinien być spójny z systemem ogólnouczelnianym oraz misją i strategią Uczelni. Zespół ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Zarządzania, w którym prowadzony jest kierunek *Turystyka i rekreacja*, na kadencję 2020-2024 został powołany decyzją Dyrektora Instytutu Zarządzania w dniu 6 listopada 2020 r. W jego skład wchodzi 11 osób, w tym 10 pracowników naukowo-dydaktycznych oraz jeden przedstawiciel studentów. Do zadań Zespołu należy: opiniowanie tworzenia nowych kierunków i specjalności, opiniowanie proponowanych zmian w efektach uczenia się i w planach studiów na kierunkach oferowanych w Instytucie Zarządzania (w tym *TiR*), audyt prac dyplomowych (również tych opracowanych przez studentów kierunku *Turystyka i Rekreacja*), rekomendowanie działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na kierunkach studiów w Instytucie Zarządzania (w tym *TiR*). Ponadto, do końca listopada każdego roku kalendarzowego Zespół przygotowuje raport z działania, sporządzony na podstawie danych dotyczących funkcjonowania Instytutu w zakresie kształcenia w poprzednim roku akademickim. Raport ten zawiera: opis dobrych praktyk w zakresie

kształcenia w Instytucie, opis ewentualnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu SZJK w Instytucie, rekomendacje w zakresie działań naprawczych i zapobiegawczych, rekomendacje w zakresie działań doskonalących oraz opis realizacji rekomendacji dla Instytutu z poprzedniego raportu.

W ramach wsparcia procesu doskonalenia jakości kształcenia w UEK utworzono w 2021 roku Fundusz Doskonałości Dydaktycznej (Zarządzenie Rektora nr [R.0211.74.2021](#)), którego aktualnie obowiązujące zasady działania określono w Zarządzeniu Rektora nr [R.211.7.2024](#). Celem Funduszu jest finansowe wspomaganie projakościowych działań doskonalących proces dydaktyczny, takich jak:

- udział w szkoleniach dydaktycznych, kursach, warsztatach, konferencjach, sympozjach i innych aktywnościach, służących doskonaleniu kompetencji dydaktycznych,
- zakup publikacji podnoszących kompetencje pracowników,
- zakup materiałów dydaktycznych,
- rozwój kompetencji językowych pracowników,
- inne działania zorientowane na wsparcie kompetencji dydaktycznych pracowników.

Uprawnieni do złożenia wniosku o finansowanie/dofinansowanie są nauczyciele akademicki wykonujący pracę na stanowiskach dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych, zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy. O środki można ubiegać się dwa razy w roku, tj. w terminach od 15 października do 6 listopada oraz od 15 marca do 6 kwietnia. Koszt finansowanej z FDD aktywności, działania lub zakupu nie może przekroczyć kwoty 5.000 zł brutto; również wartość dofinansowania nie może przekroczyć kwoty 5.000 zł brutto. Finansowanie lub dofinansowanie w wyższej kwocie jest dopuszczalne za zgodą Rektora.

Kolejnym działaniem na rzecz doskonalenia procesu kształcenia było ustalenie zasad działania programu szkoleniowego Szkoły Podstaw Dydaktyki Akademickiej w UEK (Zarządzenie Rektora nr [R.0211.1.2022](#)), nad którym pieczę sprawuje Centrum Jakości Kształcenia. Celem SPDA jest wsparcie nowo zatrudnionych nauczycieli akademickich w nabyciu bądź rozwoju kompetencji zawodowych, m.in. poprzez organizację zajęć warsztatowych, koncentrujących się na kluczowych umiejętnościach nauczyciela akademickiego, w tym takich, jak: skuteczne komunikowanie ze studentami, strategie, metody i techniki motywowania studentów, zarządzanie procesami grupowymi w małych i dużych grupach studenckich, kształcenie w grupach międzynarodowych i wielokulturowych, indywidualizacja procesów dydaktycznych, ochrona własności intelektualnej czy etyka nauczyciela. Obowiązkowym elementem Programu SPDA są zajęcia przykładowe prowadzone przez uczestnika Programu SPDA i poddane hospicacji.

Centrum Jakości Kształcenia oraz inne jednostki organizacyjne UEK pozyskują również środki zewnętrzne, które przeznaczone są na szkolenia pracowników, w tym także w zakresie doskonalenia warsztatu dydaktycznego, co przekłada się na ciągły wzrost jakości procesu nauczania w UEK. Kluczowe znaczenie ma tutaj pozyskanie przez UEK środków z [Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój \(POWER\)](#) Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, Wiedza Edukacja Rozwój. W ramach osi priorytetowej III „Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju” wsparcie finansowe jest kierowane do uczelni wyższych z zamiarem podniesienia jakości usług edukacyjnych i stworzenia szans na rozwój w skali międzynarodowej, m.in. na otwarcie nowych kierunków i modyfikację istniejących, a także na podniesienie wiedzy i umiejętności studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej Uniwersytetu. Warto tutaj również wymienić dwie edycje programu Uniwersytecki Hub Dydaktyczny UEK HUB.1.0 (lata 2017-2019) oraz UEK HUB.2.0 (2022-2023), w ramach których kadra dydaktyczna mogła zwiększyć kompetencje dydaktyczne w kilkunastu obszarach oraz uczestniczyć

w specjalistycznych szkoleniach dotyczących m.in. nauczania problemowego i partycypacyjnego, gier dydaktycznych i gamifikacji, projektowania i prowadzenia kursów online oraz nauczania w języku angielskim. W ramach pierwszej edycji tego programu (UEK HUB.1.0.) przeprowadzono 928 godzin szkoleniowych, w których wzięło udział 31 trenerów oraz 109 uczestników, którym wydano łącznie 1204 certyfikaty. W obu edycjach UEK HUB uczestniczyło 21 pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *Turystyka i rekreacja* (zob. Załącznik 4.6). Wśród innych programów wpływających na podniesienie jakości kształcenia poprzez wsparcie rozwoju umiejętności dydaktycznych warto wymienić program Mistrzowie Dydaktyki oraz Cyfrowy UEK, a także szeroką działalność Zespołu ds. e-Learningu w zakresie popularyzacji i doskonalenia prowadzenia zajęć (liczba uczestników wszystkich szkoleń w ostatnich 4 semestrach to 1 957 osób) oraz kontaktu ze studentami z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (więcej: kryterium 2.3 oraz 5.3).

Do kolejnych działań, które wpisują się w strategię ciągłego doskonalenia jakości procesu dydaktycznego w UEK zaliczyć można również ujednoczenie wytycznych w sprawie opracowania kart przedmiotów ([Komunikat w sprawie wytycznych do przygotowania kart przedmiotów przewidzianych planem studiów](#) z dnia 15 marca 2022 roku), które powinny zawierać całościową informację o przedmiotach realizowanych w ramach programów studiów, w tym zwłaszcza o wymaganiach wstępnych dla danego przedmiotu, realizowanych efektach uczenia się i sposobach weryfikowania ich osiągnięcia, celach i proponowanych treściach, systemie oceniania, nakładzie pracy studenta, literaturze podstawowej oraz uzupełniającej (w tym obcojęzycznej) oraz osobach prowadzących zajęcia. Integralną częścią kart przedmiotów są macierze realizacji przedmiotu, które stanowią zestawienie realizowanych efektów uczenia się, celów i treści, wykorzystywanych metod dydaktycznych oraz sposobów weryfikacji efektów.

Do działań na rzecz podnoszenia jakości kształcenia w UEK, w tym także na kierunku *Turystyka i rekreacja*, należy również zaliczyć opracowanie jednolitych zasad i warunków przeprowadzania egzaminu dyplomowego wraz z wytycznymi do przygotowania pracy dyplomowej (Komunikat Prorektora ds. Kształcenia i Studentów nr [K.0211.2.1.2023](#) z dn. 27 stycznia 2023 roku oraz [Zalecenia redakcyjne do pracy dyplomowej w Instytucie Zarządzania](#)) oraz listami zagadnień do egzaminu dyplomowego na poszczególnych kierunkach ([Zagadnienia na egzamin dyplomowy](#)), w tym *TiR*. Stosowne regulacje oraz cały proces dyplomowania na studiach pierwszego i drugiego stopnia zostały określone w [Regulaminie studiów](#) UEK, w rozdziale 6 pt. „Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy” (więcej: kryterium 3.4).

W czynności wpisujące się w działania na rzecz doskonalenia procesu jakości kształcenia, w tym zwłaszcza w odniesieniu do kontroli realizacji procesu nauczania, wpisuje się również wdrożenie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych (Zarządzenie Rektora nr [R.0211.65.2022](#), zmienione Zarządzeniem Rektora nr [R.0211.70.2023](#)), która szczegółowo określa zasady i sposoby przeprowadzania hospitacji. Planowanie, nadzór oraz analiza wyników hospitacji należą do kompetencji dyrektorów instytutów oraz jednostek realizujących proces dydaktyczny (tj. Centrum Językowego oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu), zaś same hospitacje przeprowadzane są przez 3-osobowe komisje hospitacyjne. Hospitacje mają charakter doradczy lub interwencyjny, a ich celem jest wsparcie rozwoju nauczycieli akademickich i doskonalenie ich warsztatu dydaktycznego. Hospitacjom podlegają nowo zatrudnieni nauczyciele akademicy w dwóch pierwszych latach pracy w UEK oraz nauczyciele, którzy uzyskali niższą niż 3,5 ocenę z ankietyzacji zajęć dydaktycznych przez studentów. Hospitacje są przeprowadzane również na wniosek:

- Rektora,
- Prorektora właściwego ds. kształcenia,
- Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia,
- Kierownika Centrum Językowego (CJ),
- Kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu (SWFiS),
- Dyrektora Instytutu, w którym zatrudniony jest hospitowany lub w którym hospitowany prowadzi zajęcia w ramach przyporządkowanego temu Instytutowi kierunku studiów,
- Kierownika Katedry, w którym zatrudniony jest hospitowany,

a także na umotywowany wniosek właściwego organu samorządu studenckiego składany do Dyrektora Instytutu /Kierownika CJ/SWFiS.

Kolejnym działaniem, pozwalającym na bieżące monitorowanie prawidłowości procesu kształcenia, również w kontekście oceny jakości procesu dydaktycznego, jest obowiązek przygotowania przez osoby realizujące zajęcia raportu pod nazwą *Informacja nauczyciela akademickiego o osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia* (wg wzoru zawartego w Załączniku do Uchwały Senatu nr [28/2015](#), uaktualnionego w kwietniu 2022 roku – zob. Załącznik 10.A). Raporty te są składane po zakończeniu każdego semestru i dotyczą wszystkich przedmiotów prowadzonych w danym semestrze, oddzielnie dla wszystkich zrealizowanych form. Zawierają ocenę stanu osiągnięcia efektów uczenia się w odniesieniu do założeń przyjętych w kartach poszczególnych przedmiotów, w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Ponadto, pozwalają na wskazanie czynników zarówno sprzyjających, jak i utrudniających realizację założonych efektów, stając się cennym źródłem informacji dla celów podnoszenia jakości procesu dydaktycznego w Uczelni.

Informacje do celów oceny jakości procesu dydaktycznego pozyskiwane są również w ramach szerokiej ankietyzacji studentów. Należy tutaj wymienić:

1. ankietę dla rozpoczynających studia – przeprowadzaną w pierwszych tygodniach roku akademickiego; jej celem jest poznanie pierwszych wrażeń związanych z kontaktem kandydata na studia oraz nowego studenta z Uczelnią; zawiera ona pytania odnoszące się do oferty edukacyjnej UEK, formy i trybu przyjmowania dokumentów, kontaktu z Działem Nauczania oraz [Centrum Obsługi Studentów](#) (COS);
2. ankietę oceny zajęć dydaktycznych – przeprowadzaną co semestr ocenę, obejmującą wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia; zasady oceny oraz kształt ankiety reguluje Zarządzenie Rektora nr [R.0211.26.2022](#), zmienione Zarządzeniem Rektora nr [R.0211.63.2022](#); badania przeprowadza się z wykorzystaniem kwestionariusza w formie elektronicznej, umieszczonego w uczelnianym systemie [USOSweb](#), dostępnym po zalogowaniu; w czterostopniowej skali (2-5) oceniane są (zob. Załącznik 10.B):
  - terminowość odbywania zajęć,
  - wyjaśnianie zagadnień (zadań) w sposób komunikatywny,
  - możliwość zdobycia nowej wiedzy i umiejętności oraz rozwijania kompetencji społecznych w wyniku zaangażowania osobie prowadzącej,
  - zgodność wymagań i warunków zaliczenia z informacjami podanymi na pierwszych zajęciach,
  - gotowość osoby prowadzącej do pomocy podczas zajęć, konsultacji lub kontaktu elektronicznego,
  - traktowanie studentów z szacunkiem;

ankieta umożliwia także zgłaszanie uwag i opinii o zajęciach i prowadzących; ewaluacja jest przeprowadzana i jej wyniki są analizowane przez Zespół Monitoringu i Analiz Jakości Kształcenia (działający w ramach Centrum Jakości Kształcenia); wyniki udostępniane są ocenianym pracownikom oraz kierownikom katedr, dla których stanowią cenne źródło informacji o jakości prowadzonych zajęć; są one również analizowane na poziomie władz instytutów i władz Rektorskich; ocena w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem dokonana przez studentów i doktorantów jest ponadto uwzględniana przy ocenie okresowej nauczyciela akademickiego; warto podkreślić, że dotychczas ewaluacja zajęć dydaktycznych w UEK była już przeprowadzana 31 razy;

- ankietę dla kończących studia – przeprowadzaną w ostatnim semestrze studiów danego stopnia; obejmuje ona różne obszary funkcjonowania Uczelni ściśle związane z procesem dydaktycznym oraz życiem studenckim; wyniki ankiety są przekazywane władzom Rektorskim, instytutowym oraz odpowiednim jednostkom decyzyjnym; w oparciu o uzyskane informacje podejmowane są działania służące poprawie oferty dydaktycznej, zasobów bibliotecznych, potencjału informatycznego, warunków studiowania oraz doskonaleniu jakości kształcenia.

## 10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady opracowywania, zatwierdzania i modyfikowania programu studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja* uregulowane zostały Uchwałą Senatu UEK nr [52/2019](#) z dnia 23 września 2019 r., zmodyfikowaną Uchwałą Senatu UEK nr [T.0022.22.2022](#) z dnia 25 kwietnia 2022 r. w sprawie zasad opracowywania programów studiów wyższych w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Program studiów musi umożliwić studentowi uzyskanie minimalnej liczby punktów ECTS, wymaganej do zaliczenia semestru (tj. 30 ECTS). Szczegółowe regulacje odnoszą się do typów realizowanych przedmiotów (kierunkowe, specjalnościowe, języki obce, wychowanie fizyczne), w tym zwłaszcza w odniesieniu do przedmiotów do wyboru, które muszą stanowić co najmniej 30% liczby punktów ECTS dla danego programu studiów. W załączniku do Uchwały Senatu UEK nr [T.0022.22.2022](#) zamieszczono wzór szablonu programu studiów, obowiązujący dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych w UEK. Przyjęte regulacje szczegółowo określają m.in. konieczność: przyporządkowania kierunku do dziedziny oraz dyscyplin (w tym ustalenia dyscypliny wiodącej), dokonania charakterystyki kierunku, określenia liczby godzin zajęć, liczby punktów ECTS, praktyk zawodowych, efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, przygotowania planu studiów z rozbiciem na poszczególne semestry, wskazania sposobu weryfikacji i oceny efektów uczenia się, treści programowych przypisanych do poszczególnych zajęć oraz wymogów związanych z ukończeniem studiów (zob. Załącznik 10.C).

W myśl uchwalonych przepisów, programy studiów (oraz ich zmiany) są zatwierdzane przez Senat Uczelni w drodze uchwały. Zatwierdzane programy studiów muszą spełniać wszelkie wymogi formalne i programowe wynikające z przepisów prawa oświatowego, w tym również w zakresie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Przyjęty dla kierunku *Turystyka i rekreacja* program studiów I i II stopnia został skonstruowany z uwzględnieniem:

- jego zgodności z misją i strategią UEK,
- zgodności przyjętych efektów uczenia się z PRK oraz ich spójność z treściami kształcenia prezentowanymi w kartach przedmiotów i wykorzystywanymi metodami dydaktycznymi,
- spójności poszczególnych treści przedmiotowych z całościową wizją kierunku,

- zgodności kart przedmiotów z programem studiów,
- prawidłowości stosowania systemu ECTS,
- opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz potrzeb płynących z rynku pracy,
- informacji dotyczących losów absolwentów kierunku,
- krajowych i międzynarodowych wzorców, popartych analizą potencjalnych kierunków rozwoju.

Wszystkie zmiany i modyfikacje programu kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* są wypracowywane lub opiniowane przez Zespół Programowo-Dydaktyczny ds. kierunku Turystyka i rekreacja, działający w ramach Instytutu Zarządzania. Zespół ten został powołany uchwałą Rady Instytutu Zarządzania dnia 5 listopada 2019 r. i składa się z 12 członków, w tym: przewodniczącego, sekretarza (pracownika Katedry Turystyki), 9 przedstawicieli katedr IZ (w tym 3 z Katedry Turystyki) oraz 1 przedstawiciela studentów. Prace nad programem studiów dla kierunku *TiR* opiniowane są również przez Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (skład zespołu: kryterium 10.1), a następnie przez Parlament Studencki, Radę Instytutu, Senacką Komisję ds. Kształcenia i, jak już wspomniano wcześniej, przyjmowane są w drodze uchwały przez Senat UEK.

W myśl wprowadzonych regulacji, każdy przedmiot w programie studiów musi posiadać tzw. kartę przedmiotu, sporządzoną według wytycznych określonych przez Prorektora ds. Kształcenia i Studentów ([Komunikat w sprawie wytycznych do przygotowania kart przedmiotów przewidzianych planem studiów](#) z dnia 15 marca 2022 roku). Karty przedmiotów na dany cykl kształcenia przygotowywane są przed jego rozpoczęciem, ale mogą podlegać uzasadnionej aktualizacji, pod warunkiem zachowania zgodności z programem studiów, w tym w zakresie efektów uczenia się i treści programowych przypisanych do zajęć. Nadzór w tym zakresie, tj. nad właściwym opracowaniem kart, sprawuje dyrektor odpowiedniej jednostki (tj. instytutu, Centrum Językowego lub Studium Wychowania Fizycznego i Sportu).

### 10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródła informacji wykorzystywane w tych procesach

Program studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja* jest monitorowany przez władze Instytutu Zarządzania oraz systematycznie analizowany przez Instytutowy Zespół Programowo-Dydaktyczny ds. kierunku Turystyka i rekreacja, który w bieżącej kadencji (tj. od listopada 2020 r.) obradował łącznie na 7 posiedzeniach. Głównym motywem tych działań była chęć dostosowania programu studiów do zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz związanych z tym zmieniających się potrzeb zgłaszanych przez otoczenie, zarówno gospodarcze, jak i naukowe, a także przez samych studentów i absolwentów kierunku *TiR*. Wynikiem aktywności Zespołu były modyfikacje programu studiów, wychodzące naprzeciw zgłaszanym uwagom (więcej: kryterium 1.3).

Analiza, monitorowanie oraz ocena potencjału kierunku *TiR* oraz poziomu kształcenia są również przedmiotem zainteresowania Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz władz Instytutu, m.in. pod kątem potrzeb zgłaszanych doraźnie przez studentów oraz w ankietach cosemestralnej studenckiej oceny zajęć dydaktycznych. Karty przedmiotów, przygotowywane corocznie przez delegowanych pracowników, podlegają wstępnej akceptacji przez kierownika macierzystej katedry, co także jest okazją do dokonania przeglądu proponowanych treści, stosowanych metod i narzędzi dydaktycznych oraz zakładanych efektów uczenia się, w tym zwłaszcza pod kątem ich zgodności z efektami kierunkowymi oraz ze sposobem weryfikacji ich osiągnięcia przez studentów. Również

wspomniana wcześniej hospitacja zajęć dydaktycznych oraz wnioski formułowane przez komisję hospitacyjną dają możliwość analizy jakości procesu dydaktycznego prowadzonego na kierunku *TiR*.

Warto zwrócić uwagę, że program studiów kierunku *TiR* oraz wszelkie kwestie związane z realizacją zajęć są przedmiotem dyskusji w ramach zebrań poszczególnych katedr (w tym zwłaszcza Katedry Turystyki) oraz Rady Instytutu. Pracownicy poszczególnych katedr, prowadzący zajęcia na *TiR* także zgłaszają swoje uwagi do programu studiów oraz wszelkich kwestii związanych z jego realizacją, często uwzględniając opinie studentów kierunku.

Okresowy przegląd i modyfikacja programu studiów kierunku *Turystyka i rekreacja* dokonywany był głównie pod kątem:

- aktualności efektów uczenia się,
- poprawności i spójności przyjętego systemu punktów ECTS,
- możliwości odpowiedzi na zmieniające się potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym na sygnały płynące z rynku pracy,
- możliwości wykorzystywania najnowszych wzorców krajowych i zagranicznych,
- monitorowania trendów krajowych i zagranicznych w sferze związanej z dydaktyką kadry turystycznej,
- uwzględnienia wniosków płynących z badań losów absolwentów,
- adekwatności kwalifikacji nauczycieli akademickich (w tym w zakresie rozwoju dydaktycznego) do treści realizowanych na prowadzonych przez nich przedmiotach,
- oceny kwalifikacji osób prowadzących zajęcia na kierunku, w tym zwłaszcza pod kątem oceny jakości procesu dydaktycznego dokonywanego w ankietach studenckiej oceny zajęć,
- modyfikowania metod i narzędzi związanych z realizacją zajęć, szczególnie pod kątem wniosków płynących z hospitacji zajęć.

#### **10.4. Sposób oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów**

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku *TiR* ma charakter cykliczny i przebiega wielotorowo. W ramach każdego realizowanego przedmiotu prowadzący korzysta ze zdefiniowanych wcześniej i zróżnicowanych metod weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów. Są to: sprawdziany pisemne, zadania tablicowe, prezentacje multimedialne przygotowywane i prezentowane przez studentów, referaty, projekty indywidualne i grupowe, wypowiedzi ustne, ćwiczenia praktyczne, case studies itd. (zob. Załącznik 3.D), ściśle powiązane z realizowanymi treściami przedmiotu (wymagające nie tylko posiadania wiedzy teoretycznej, lecz także umiejętności praktycznego jej zastosowania oraz prezentowania określonych postaw, podejścia do badanych zjawisk i procesów społecznych, nabywanych jako kompetencje społeczne). Prowadzący ma w ten sposób możliwość indywidualnej oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. W zależności od rozwiązań zapisanych w kartach poszczególnych przedmiotów, studenci otrzymują informację o poziomie realizacji osiągnięć bieżących i ocenie z egzaminu (jeżeli jest on przewidziany w programie studiów), przeprowadzonego w różnorodnych formach (np. egzamin pisemny, ustny, esej, test). Ocena końcowa, uwzględniająca ocenę bieżących osiągnięć i ocenę z egzaminu, jest wpisywana do dokumentów potwierdzających przebieg kształcenia i stanowi potwierdzenie osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Szczegółowy sposób oceny

jest każdorazowo zapisany w kartach poszczególnych przedmiotów oraz przedstawiany studentom na pierwszych zajęciach. W razie potrzeby prowadzący mają możliwość cosemestralnej kontroli kart przedmiotów, w tym pod kątem aktualności proponowanych treści, zalecanej literatury czy systemu oceniania (a więc także sposobów oceny osiągnięcia założonych efektów uczenia się), pozostając jednak w zgodzie z wymogami formalnymi stawianymi programowi studiów i kartom przedmiotów. Kontrola nad poprawnością przyjętego systemu oceniania jest dwustopniowa, bowiem karta każdego przedmiotu podlega akceptacji najpierw kierownika katedry, a następnie osoby odpowiedzialnej za akceptację kart, którym w przypadku kierunku *TiR* jest Dyrektor Instytutu Zarządzania lub jego zastępca. Uwagi przekazywane są autorom za pomocą narzędzi komunikacji elektronicznej w funkcjonującym na UEK systemie [PRK](#).

Z kolei efekty uzyskane podczas praktyk zawodowych są weryfikowane przez opiekunów na podstawie raportów praktyk (zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr [R.0211.16.2022](#)). W raporcie z przebiegu studenckiej praktyki zawodowej (w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do wspomnianego ZR – zob. Załącznik 10.D) uwzględniane są efekty uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, wynikające z karty przedmiotu „Praktyka” na studiowanym kierunku oraz zadania, czynności wykonywane w trakcie praktyki służące realizacji tych efektów. Organizator praktyki potwierdza opisany przebieg praktyki oraz osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się podczas jej trwania (jako w pełni lub częściowo zrealizowane albo niezrealizowane). Na tej podstawie Opiekun praktyk w UEK zalicza praktykę lub jej nie zalicza (więcej: kryterium 2.6).

Monitoring sposobów realizacji i jakości zajęć oraz osiąganych efektów uczenia się jest prowadzony przez studentów, jak również przez Kierowników Katedr. Studenci co semestr oceniają jakość zajęć dydaktycznych, w których uczestniczą (zob. kryterium 10.1). Opracowane przez Centrum Jakości Kształcenia zestawienia opinii studentów są przekazywane Dyrektorowi Instytutu, Kierownikom Katedr i ocenianym pracownikom. Stanowią one podstawę doskonalenia procesu kształcenia oraz podejmowania działań mających na celu wyeliminowanie zastrzeżeń dotyczących prowadzonych zajęć i poprawę ich jakości. Pojawiające się problemy dydaktyczne na kierunku *TiR* są przedmiotem dyskusji na zebraniach Katedry Turystyki, sprawującej nad nim opiekę merytoryczną. Dyrekcja Instytutu na posiedzeniach Rady Instytutu prezentuje wyniki najlepszych 10 pracowników Instytutu w podziale na zajmowane stanowiska: asystent, adiunkt, profesor oraz przedstawia ranking 10 najlepszych Katedr Instytutu, a także miejsce Instytutu w rankingu Instytutów Uczelni. Przeprowadza też rozmowy z najchętniej ocenionymi pracownikami, proponując im udział w szkoleniach i kursach doskonalących warsztat dydaktyczny.

Semestralna studencka ewaluacja zajęć jest dodatkowo wzmocniona badaniem satysfakcji studentów ostatniego semestru studiów prowadzonej przez Centrum Jakości Kształcenia (zob. kryterium 10.1). Badania te mają istotne znaczenie, gdyż na ich podstawie można uzyskać ważne informacje ze strony kończących studia, potrzebne do dalszego doskonalenia procesu kształcenia i studiowania. Opinie studentów zaprezentowane w ankiecie są tym bardziej interesujące, że pokazują studenckie doświadczenia wyniesione podczas procesu kształcenia w UEK w różnych obszarach funkcjonowania Uczelni. Opinie studentów są przekazywane przez CJK Dyrektorowi Instytutu Zarządzania, który je analizuje i udostępnia Kierownikom katedr (w tym szczególnie Katedry Turystyki).

Po zakończeniu każdego semestru prowadzący przedkładają *Informacje nauczyciela akademickiego o osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia*, w której odnoszą się od osiągniętych efektów w ramach poszczególnych przedmiotów, grup oraz form zajęć (wg wzoru zawartego

w załączniku do Uchwały Senatu nr [28/2015](#), uaktualnionego w kwietniu 2022 roku – zob. Załącznik 10.A). W ramach tego raportu prowadzący mogą również wskazać czynniki, które – pozytywnie bądź negatywnie – wpłynęły na stopień osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się (por. kryterium 10.1). Zgromadzone informacje odnoszące się do zajęć prowadzonych na kierunku *Turystyka i rekreacja* są analizowane przez Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz omawiane przez Dyrektora i Kierowników Katedr Instytutu Zarządzania, co pozwala m.in. na formułowanie wniosków odnośnie do procesu kształcenia, które z kolei przekazywane i dyskutowane są na zebraniach katedr (w tym zwłaszcza Katedry Turystyki, sprawującej merytoryczną opiekę nad kierunkiem) oraz na posiedzeniach innych jednostek Uczelni.

Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów podlega ocenie również w trakcie hospitacji zajęć (por. kryterium 10.1). Wyniki hospitacji, składane do [Centrum Obsługi Studentów](#) (COS), są analizowane przez Dyрекcję Instytutu oraz Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Wnioski z hospitacji mogą być podstawą do podjęcia przez kierownika katedry decyzji o przeprowadzeniu stosownej rozmowy z pracownikiem w odniesieniu do potrzeby podjęcia przez niego odpowiednich działań korygujących stwierdzone nieprawidłowości.

Całokształt efektów nabytych w toku studiów jest oceniany w trakcie obrony pracy dyplomowej, w tym także na podstawie wyników egzaminu dyplomowego. Zasady i warunki przeprowadzania tego egzaminu, wraz z całym procesem dyplomowania określone zostały w [Regulaminie studiów](#) UEK, w rozdziale 6 pt. „Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy” (więcej: kryterium 3.4 i 3.7).

Przydatność osiągniętych w trakcie studiów efektów uczenia się jest również oceniana w stosunku do absolwentów kierunku *TiR* już po ich wejściu na rynek pracy i chociaż odbywa się to w mniej formalny sposób, jest jednak niezwykle cennym źródłem informacji wykorzystywanych w procesie doskonalenia programu studiów oraz podnoszenia jakości kształcenia. Ów nieformalny – aczkolwiek bardzo wartościowy – charakter oceny odnosi się m.in. do kontaktu pracowników Instytutu Zarządzania (zwłaszcza Katedry Turystyki) z absolwentami kierunku *TiR*, którzy w trakcie rozmów oceniają przydatność nabytej w trakcie studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w ich pracy zawodowej. Takie rozmowy stanowią również cenne źródło informacji w zakresie najnowszych trendów w turystyce oraz wymagań, które są aktualnie stawiane absolwentom kierunku *TiR* w trakcie procesu rekrutacyjnego.

Podobny rodzaj informacji jest pozyskiwany również w kontaktach pracowników Instytutu Zarządzania (w tym Katedry Turystyki) z otoczeniem gospodarczym, a więc pracodawcami, w tym z [Radą Biznesu przy Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości UEK](#) oraz podmiotami, z którymi współpracują pracownicy Katedry Turystyki. Niezwykle cenny jest tutaj inny punkt widzenia, a więc ocena przydatności nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych absolwentów kierunku *TiR*, ale dokonana z punktu widzenia pracodawcy szukającego kompetentnego pracownika. Zdobyte w ten sposób informacje bywają przedmiotem dyskusji, zarówno w ramach Katedry Turystyki, poszczególnych katedr Instytutu Zarządzania, [Rady Biznesu przy Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości UEK](#) oraz – przede wszystkim instytutowych Zespołów: Programowo-Dydaktycznego ds. kierunku *Turystyka i rekreacja* oraz ds. Jakości. Są one również uwzględniane przy modyfikacjach i udoskonalaniu programu studiów na kierunku *TiR*. Szeroką współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szczegółowo zaprezentowano w ramach kryterium 6 niniejszego Raportu, w tym zwłaszcza w Załączniku 6.A: Zestawienie przedmiotów prowadzonych na kierunku *Turystyka*

*i rekreacja* z informacją o podmiocie współpracującym w ramach prowadzonych zajęć oraz o formie współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

#### **10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych – w tym studentów – i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów**

Na doskonalenie i realizację programu studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja* mają wpływ zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. Różnorakie zagadnienia związane z budową, realizacją i doskonaleniem programu studiów na kierunku *TiR* oraz oceną jakości kształcenia na tym kierunku są przedmiotem rozważań w ramach zebrań pracowników poszczególnych katedr Instytutu Zarządzania (w tym szczególnie Katedry Turystyki, sprawującej merytoryczną opiekę nad kierunkiem), władz Instytutu Zarządzania oraz zespołów działających przy Instytucie. W ich trakcie często wykorzystywane są informacje pozyskiwane właśnie od interesariuszy w czasie formalnych i nieformalnych spotkań.

Głównymi interesariuszami wewnętrznymi są studenci, z którymi współpraca daje możliwość bieżącej kontroli jakości procesu kształcenia oraz opracowania potencjalnych kierunków rozwoju i sposobów modyfikacji programu nauczania. Przeprowadzana co semestr studencka ocena zajęć dydaktycznych (regulowana przez Zarządzenie Rektora nr [R.0211.26.2022](#), zmienione Zarządzeniem Rektora nr [R.0211.63.2022](#); por. kryterium 10.1 i Załącznik 10.B) jest jednym ze źródeł informacji o sposobie realizacji zajęć, w tym ich zgodności z przyjętym programem studiów i kartami poszczególnych przedmiotów. Pozyskane na jej podstawie informacje są wykorzystywane przez kierowników katedr do oceny prawidłowości procesu dydaktycznego oraz mogą być wykorzystane do interwencji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Studenci, zwłaszcza ci, którzy podjęli w trakcie studiów pracę zawodową, są też cennym źródłem informacji w zakresie potrzeb zgłaszanych przez pracodawców oraz w kontekście przydatności na rynku pracy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w trakcie studiów na *TiR*. Współpraca ze studentami, w tym również działającymi w Kołach Naukowych działających przy Katedrze Turystyki (INVENTUR i Wagabunda), w zakresie organizacji szkoleń, warsztatów, konferencji i spotkań z pracodawcami jest również okazją do wymiany doświadczeń, które są później wykorzystywane do ciągłego doskonalenia programu studiów na kierunku *TiR* oraz modyfikowania metod i narzędzi dydaktycznych. Szczególną pozycję w ramach grupy interesariuszy wewnętrznych zajmuje Parlament Studencki, który ma prawo m.in. do opiniowania proponowanych zmian w programie studiów lub do wnioskowania o hospitację wskazanych zajęć.

Drugą grupę interesariuszy stanowią interesariusze zewnętrzni. Zaliczyć do nich można przede wszystkim pracodawców, zatrudniających studentów i absolwentów lub przyjmujących ich na praktyki zawodowe lub staże, a także osoby działające w [Radzie Biznesu przy Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości UEK](#) (por. kryterium 1.3). W ramach cyklicznych spotkań ze wspomnianą Radą Biznesu (15.06.2021; 1.02.2022; 16.06.2023; 24.09.2024) dokonywana jest bieżąca diagnoza problemów związanych z procesem dydaktycznym i uzyskanymi efektami uczenia się w kontekście potrzeb szeroko rozumianej praktyki gospodarczej. Z uwagi na fakt, że trzech członków Rady (Izabela Błaszczyk, Krakowskie Biuro Festiwalowe (ICE), Paula Fanderowska, Kraków5020 i Radosław Włoszek, Kraków Airport) to osoby pracujące w turystyce, kwestie dotyczące efektywności i jakości kształcenia studentów na kierunku *Turystyka i rekreacja* są bardzo często dyskutowane. M.in. zwrócenie uwagi na proces realizowania zrównoważonej turystyki, wnioski sformułowane w tym zakresie przez

członków [Rady Biznesu przy Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości UEK](#) w czerwcu 2023 roku zostały zaimplementowane na poszczególnych przedmiotach (nie tylko Ekologia i ochrona środowiska, ale Transport w turystyce, Zarządzanie projektami w turystyce, Ekonomia turystyki i innych).

Kolejną grupę interesariuszy zewnętrznych tworzą przedstawiciele instytucji patronackich: Hotel Hilton Garden Inn Kraków Airport (patronat nad specjalnością: Menedżer Hotelarstwa i Gastronomii) oraz Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce (patronat nad specjalnością Zarządzanie Kongresami i Dużymi Wydarzeniami). Z przedstawicielami patronów dyskutowana jest koncepcja kształcenia na kierunku i realizowane efekty uczenia się. Szczególnie cenne są ich sugestie dotyczące charakteru i treści przedmiotów specjalnościowych.

Do grupy interesariuszy zewnętrznych zaliczyć można niewątpliwie również absolwentów kierunku *TiR*, którzy są źródłem niezwykle cennych informacji o stopniu wykorzystania nabytej w czasie studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w dalszej pracy zawodowej. Kontakt z nimi – często o charakterze nieformalnym – jest utrzymywany przez wielu pracowników katedr należących do Instytutu Zarządzania (w tym zwłaszcza Katedry Turystyki, sprawującej pieczę nad ocenianym kierunkiem). Tego rodzaju informacje pozyskiwane są również w trakcie różnych konferencji, sympozjów, warsztatów czy szkoleń, często z udziałem praktyków, a także tutorów i instruktorów.

Pracownicy poszczególnych katedr Instytutu (w tym Katedry Turystyki) spotykają się w ramach cyklicznie organizowanych zebrań. W ramach tych spotkań dokonywana jest bieżąca diagnoza problemów związanych z procesem dydaktycznym i procesem osiągania przez studentów efektów uczenia się, w tym również w kontekście ich odpowiedzi na potrzeby szeroko rozumianej praktyki gospodarczej.

Na poziomie katedr Instytutu (w tym Katedry Turystyki) gromadzone i analizowane są zatem różnorodne informacje dotyczące sygnałów płynących ze strony interesariuszy. Wnioski wyciągnięte z takich analiz przedstawiane są na zebraniach Katedry Turystyki, posiedzeniach instytutowego Zespołu Programowo-Dydaktycznego ds. kierunku *TiR* oraz Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych (studentów) są członkami ww. zespołów, natomiast interesariusze zewnętrzni mogą w takich posiedzeniach uczestniczyć lub przekazać stosowne opinie czy sugestie co do procesu kształcenia na kierunku. Informacje pozyskane od interesariuszy są wykorzystywane do doskonalenia programu studiów, wprowadzania innowacji dydaktycznych i aktywizujących form nauczania.

Ponadto w ramach Katedr (w tym Katedry Turystyki) prowadzone są różne formy gromadzenia informacji o potrzebnych zmianach w zakresie efektów uczenia się i treści kształcenia wymaganych przez rynek pracy – organizowane są np. konferencje, sympozja z udziałem praktyków, wykłady gościnne. Propozycje zmian sugerowane przez interesariuszy zewnętrznych są przedstawiane na spotkaniach Instytutowego Zespołu Programowo-Dydaktycznego ds. Kierunku Turystyka i rekreacja. Warunkiem koniecznym do wprowadzenia zmian w programie jest ich zaakceptowanie przez Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Parlament Studencki i przez Radę Instytutu. Każda zmiana w programie studiów może zostać wdrożona dopiero po uzyskaniu pozytywnej Senackiej Komisji ds. Kształcenia, natomiast wejście jej w życie następuje w momencie zatwierdzenia przez Senat Uczelni w postaci stosownej uchwały.

Warto tutaj również wspomnieć, że osoby prowadzące zajęcia na kierunku *TiR* mają możliwość ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez udział w różnorodnych szkoleniach, kursach

językowych czy wyjazdach naukowo-dydaktycznych do ośrodków krajowych i zagranicznych (por. kryterium 7, w tym Załącznik 7.D). Rozwój metodyki nauczania ze wsparciem narzędzi teleinformatycznych jest realizowany we współpracy z Centrum Jakości Kształcenia, w tym zwłaszcza z Zespołem ds. e-Learningu, oraz dzięki innym szkoleniom, np. UEK HUB Dydaktyczny (por. kryterium 10.1), co również świadczy o wpływie podmiotów wewnętrznych oraz pozauczelnianych na metody realizacji procesu dydaktycznego na kierunku *TiR*.

#### **10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku**

Program kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja* jest ciągle doskonalony i podlega okresowym przeglądom oraz systematycznej ocenie. Istotnym działaniem umożliwiającym zapewnienie wysokiej jakości programu studiów oraz procesu kształcenia są bezpośrednie kontakty pracowników Instytutu z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi (por. kryterium 10.5). Pracownicy Instytutu (w tym zwłaszcza Katedry Turystyki) gromadzą informacje o sugestiach dotyczących zmian w zakresie efektów uczenia się na kierunku *TiR*, w tym przede wszystkim w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pożądanych na rynku pracy, jak również w odniesieniu do jakości procesu dydaktycznego. Opinie interesariuszy zewnętrznych (w tym potencjalnych pracodawców oraz absolwentów kierunku *TiR*) są zatem źródłem informacji dla celów wprowadzania zmian doskonalących program studiów oraz organizacji procesu kształcenia.

Doskonaleniu programu kształcenia na kierunku *Turystyka i Rekreacja*, jak i podejmowaniu inicjatyw na rzecz większego powiązania wiedzy teoretycznej z praktyczną i uatrakcyjnieniu go dla studentów służą także warsztaty i sympozja organizowane wspólnie z pracownikami Katedr prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Inicjatorami tych spotkań są często Koła Naukowe funkcjonujące przy kierunku *TiR* (INVENTUR i Wagabunda). Stanowią one swoistego rodzaju platformę wymiany informacji o oczekiwaniach studentów, w tym dotyczących jakości kształcenia i propozycji doskonalenia programu studiów.

Nie można pominąć faktu, że łącząc umiędzynarodowienie z działaniami pro jakościowymi w zakresie kształcenia, na początku 2023 roku Katedra Turystyki, sprawująca merytoryczną opiekę nad kierunkiem *Turystyka i rekreacja* wraz z Dyrekcją Instytutu Zarządzania, w którym prowadzony jest kierunek i Dyrektorem Biura ds. Akredytacji Krajowych i Międzynarodowych (działającego w ramach Centrum Jakości Kształcenia UEK) rozpoczęła starania o uzyskanie akredytacji programowej w niemieckiej agencji ACQUIN. The Accreditation, Certification and Quality Assurance Institute ACQUIN jest zarejestrowanym stowarzyszeniem o statusie non-profit. Jego 160 członków to instytucje szkolnictwa wyższego, stowarzyszenia zawodowe i przedsiębiorstwa. Agencja działa na podstawie licencji Niemieckiej Rady Akredytacyjnej i jest tym samym uprawniona do przyznawania znaku jakości programom studiów (szkolnictwo wyższe, kształcenie ustawiczne), które pomyślnie przeszły akredytację. Głównym zadaniem ACQUIN jest promowanie jakości programów studiów we wszystkich dyscyplinach w celu zapewnienia najwyższej jakości, stworzenia przejrzystości rynku, zwiększenia atrakcyjności uczelni wyższych/kształcenia zawodowego dla studentów zagranicznych oraz promowania porównywalności stopni akademickich w Niemczech i za granicą. ACQUIN jest zarejestrowany w Europejskim Rejestrze Zapewnienia Jakości (EQAR), przez co analizuje kształcenie zgodnie z europejskimi „Standards and Guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area”, do których odwołuje się również Polska Komisja Akredytacyjna. ACQUIN jest też

członkiem wielu innych profesjonalnych stowarzyszeń i sieci na rzecz zapewnienia jakości, jak ENQA, CEENQA, EUA, INQAAHE. W maju 2023 roku miała miejsce wizytacja kierunku przez Zespół Oceniający, któremu przewodniczyła znana badaczka problematyki turystyki Prof. Lena Mossberg. Dzięki zaangażowaniu ekspertów z różnych państw europejskich, ACQUIN zapewniła wnikliwą, wielopoziomową i międzynarodową ocenę kształcenia prowadzonego na kierunku. Eksperti ACQUIN rozmawiali z władzami UEK, członkami zespołu odpowiedzialnego za przygotowanie raportów samooceny programowej (dla I i II stopnia studiów), nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na akredytowanym kierunku, pracownikami administracji i obsługi studentów, studentami i absolwentami *Turystyki i rekreacji*. Ostatecznie we wrześniu 2023 roku *TiR* uzyskał akredytację AQUIN na okres 2023-2029 (zob. Załącznik 10.E). Był to m.in. efekt ciągłego monitorowania treści przekazywanych na kierunku i ich dostosowywania do potrzeb interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (w tym w latach 2018, 2019, 2021 i 2022 – zob. kryterium 1.3).

**Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)**

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA (wówczas kryterium nr 3)	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<p><b>Udostępnienie wyników ankiet studenckich dla zainteresowanych interesariuszy</b></p>	<p>Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr <a href="#">R.0211.26.2022</a> (§3 ust. 2 Załącznika do tego dokumentu): „Wyniki badań ankietowych mają charakter niejawnny. Oceny przekazywane są do wiadomości ocenianemu nauczycielowi akademickiemu oraz odpowiednio:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– właściwemu kierownikowi Katedry,</li> <li>– właściwemu dyrektorowi Instytutu, kierownikowi Centrum Językowego, kierownikowi Studium Wychowania Fizycznego i Sportu,</li> <li>– przewodniczącemu Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, przewodniczącemu Zespołu ds. Jakości Kształcenia CJ, przewodniczącemu Zespołu ds. Jakości Kształcenia SWFiS,</li> <li>– Prorektorowi ds. Kształcenia i Studentów,</li> <li>– Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia</li> <li>– Rektorowi”.</li> </ul> <p>W Zarządzeniu Rektora nr <a href="#">R.0211.63.2022</a> dodano jeszcze: „Z uwagi na potrzebę monitorowania jakości kształcenia zajęć prowadzonych na kierunkach w poszczególnych instytutach, wyniki badań ankietowych są udostępniane również dyrektorowi instytutu, w ramach którego prowadzone były zajęcia przez nauczyciela akademickiego podlegającego ocenie”.</p>

**Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:**

Od września 2022 roku do września 2023 roku Centrum Jakości Kształcenia realizowało grant Ministerstwa Edukacji i Nauki pn. „Doskonałość Dydaktyczna Uczelni” (umowa nr MEIN/2022/DIR/1822) o wartości 866 tys. PLN. W projekt zaangażowano kilkusobowe zespoły badawcze i planistyczne, składające się z pracowników UEK (w tym jednego pracownika Katedry Turystyki). Celem projektu była integracja podejmowanych na UEK działań i inicjatyw, których intencją jest wzrost efektywności procesów zapewniania jakości kształcenia i doskonalenia dydaktyki akademickiej. Rezultatami projektu są:

- kompleksowy model zarządzania jakością kształcenia, opracowany w oparciu o badania edukacyjne w Polsce i Europie,
- ogólnouniwersyteckie standardy i efektywna organizacja prowadzenia edukacji personalizowanej (tutoringu akademickiego) we wszystkich instytutach,
- adaptacja istniejącego modelu e-learningu akademickiego do zmian technologicznych, Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce, w szczególności Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 27 września 2018 w sprawie studiów (§ 12. 1. i § 13), a także doświadczeń wynikających z pandemii COVID-19,
- pilotażowe wdrożenie nowego mechanizmu zarządzania kompetencjami nauczycieli akademickich w Instytucie Nauk o Jakości i Zarządzania Produktem.

Warto też uwypuklić, że Zarządzeniem Rektora UEK nr [R.0211.3.2023](#) określono zasady realizacji tutoringu akademickiego w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie i uruchomiono Programu UEK Honours WISE. Tutoring akademicki w UEK jest prowadzony właśnie w ramach Programu UEK Honours „WISE”, zgodnie z regulaminem stanowiącym załącznik do wspomnianego Zarządzenia. Może on być realizowany także w ramach projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Program UEK Honours „WISE”, prowadzony w ramach studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, jest dostępny dla studentów wszystkich kierunków studiów stacjonarnych (a więc także kierunku *Turystyka i Rekreacja*). Trwa on trzy ostatnie semestry na studiach I stopnia i jednolitych studiach magisterskich oraz dwa ostatnie semestry na studiach II stopnia. Limit przyjęć do Programu UEK Honours „WISE” wynosi łącznie 20 studentów na studiach I stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich oraz 10 studentów na studiach II stopnia. Przyjęcie do Programu UEK Honours „WISE” następuje w drodze postępowania rekrutacyjnego (w tym średnia z dotychczasowych semestrów studiów musi wynosić co najmniej 4,3). Na program kształcenia w okresie realizacji Programu UEK Honours „WISE” składają się przedmioty kierunkowe oraz przedmioty specjalnościowe, realizowane w ramach macierzystego kierunku, warunkujące osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się określonych w programie studiów. Dodatkowo student Programu UEK Honours „WISE” realizuje kursy honours oraz przedmiot Tutorial pod opieką indywidualnego opiekuna naukowego (tutora). Funkcję tutora w Programie UEK Honours „WISE” może pełnić pracownik badawczo-dydaktyczny lub dydaktyczny Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie posiadający certyfikat tutora akademickiego zweryfikowany przez Centrum Jakości Kształcenia.

Podkreślić należy ponadto, że celem doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie Uczelniana Rada Doskonałości Dydaktycznej pracuje nad:

- regulaminem organizacji dydaktyki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (gotowy projekt),
- procedurą wykorzystania wyników badań ankietowych prowadzonych wśród studentów (gotowy projekt),
- ustaleniem kryteriów przyznawania nagród za osiągnięcia dydaktyczne (gotowy projekt),

- stworzeniem i uruchomieniem systemu wsparcia i wymiany doświadczeń w zakresie dydaktyki, z którego mogliby korzystać nauczyciele akademicy (zebrano informacje i przygotowano projekt wsparcia treningowo-mentoringowego dla pracowników realizujących zajęcia dydaktyczne),
- zmianą karty oceny pracy dyplomowej,
- opracowaniem kwestionariusza ankiety, w której pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni określiliby satysfakcję z pracy w UEK,
- wprowadzeniem możliwości oceny przez pracowników grupy zajęciowej – w kontekście konfrontacji z wynikami ankietyzacji zajęć przez studentów,
- stworzeniem i uruchomieniem systemu wsparcia dla studentów w zakresie zdolności uczenia się.

Nie są to oczywiście wszystkie plany na przyszłość Uczelnianej Rady Doskonałości Dydaktycznej i Centrum Jakości Kształcenia, ale najpilniejsze potrzeby zgłoszone przez pracowników, studentów i interesariuszy zewnętrznych UEK, na które należy w najbliższym czasie odpowiedzieć.

## Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p><b>Mocne strony</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Potencjał naukowo-dydaktyczny kadry prowadzącej zajęcia na kierunku</li> <li>– Zróżnicowana oferta dydaktyczna</li> <li>– Bardzo dobre warunki infrastrukturalne</li> <li>– Międzynarodowa akredytacja ACQUIN do 2029 roku</li> </ul>	<p><b>Słabe strony</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– brak motywacji Studentów podejmowania studiów na II stopniu;</li> </ul>
Czynniki zewnętrzne	<p><b>Szanse</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Popyt na wyjazdy turystyczne;</li> <li>– Unikatowość kierunku na rynku uczelni ekonomicznych w Polsce (UE Katowice posiada w swojej ofercie kierunek Gospodarka turystyczna na obu stopniach i na obu formach studiów; również UE Poznań posiada w swojej ofercie kierunek Gospodarka turystyczna tylko na I stopniu studiów stacjonarnych)</li> <li>– Bardzo dobra współpraca z branżą turystyczną i rekreacyjną w mieście i regionie;</li> <li>– Współpraca z władzami samorządowymi, w tym realizacja dla nich badań rynku, których wyniki są niezwykle cenne także w dydaktyce;</li> <li>– Szeroka współpraca międzynarodowa</li> </ul>	<p><b>Zagrożenia</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Niż demograficzny</li> <li>– Konkurencja uczelni z zagranicy</li> <li>– Konkurencja różnorodnych uczelni krajowych oferujących kierunek <i>Turystyka i rekreacja</i></li> </ul>

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Kraków, dnia 7 października 2024

### Część III. Załączniki

#### Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku<sup>3</sup>

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	44	53	14	28
	II	44	38	18	13
	III	57	38	20	15
	IV				
II stopnia	I	9	56		
	II	19	25		
jednolite studia magisterskie	I				
	II				
	III				
	IV				
	V				
	VI				
<b>Razem:</b>		145	210	52	56

Stan na 3.10. 2024 r.

<sup>3</sup> Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	21/22	61	32	12	21
	22/23	44	40	12	14
	23/24	57	43	14	14
II stopnia	21/22	39	27		
	22/23	23	18		
	23/24	9	7		
jednolite studia magisterskie	...				
	...				
	...				
<b>Razem:</b>		233	168	38	49

Stan na 3.10. 2024 r.

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)<sup>4</sup>

I stopień studiów

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6s. 189 (ST)/180 (NST)
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów <sup>5</sup>	2790 (ST)/ 1890 (NST)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	113 (ST) / 75 (NST)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	127,5 (ST)/118,5 (NST)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	70 (ST)/ 61 (NST)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	6 (ST)/-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) <sup>6</sup>	4 tygodnie
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
<b>W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:</b>	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./1800/125 (2023/2024)
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	0 (ZIMA 2024/2025)

<sup>4</sup> Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

<sup>5</sup> Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

<sup>6</sup> Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

	2./1020/577 (2023/2024) 297 (ZIMA 2024/2025)
--	--

## II stopień studiów

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 s. 120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów <sup>7</sup>	1710 (ST)/ 1230 (NST)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	64 (ST)/ 46 (NST)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	100,5
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	46
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) <sup>8</sup>	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
<b>W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:</b>	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 800 (ST)/388 (2023/2024) 245 (ZIMA 2024/2025)
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ----

<sup>7</sup> Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

<sup>8</sup> Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów<sup>9</sup>

I stopień studiów

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć niestacjonarne		Liczba punktów ECTS	
		stacjonarne	niestacjonarne	Ogółem	Nauki o zarządzaniu i jakości
Animacja czasu wolnego w centrach hotelowych	W+ćw	30	18	4	1
Badania marketingowe w turystyce	W + Ćw.	45	27	4	4
Ekologia i ochrona środowiska	W	15	9	2	0.5
Ekonomika i organizacja gastronomii	W	30	18	3	2
Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw usługowych	W + Ćw.	45	27	4	4
Ekonomika turystyki	W + Ćw.	45	27	5	2
E-turystyka	Ćw.	30	18	3	2.5
Funkcjonowanie biur podróży	Konw.	30	18	4	4
Geografia turystyczna	W + Ćw.	30	18	3	1
Historia turystyki i rekreacji	W + Ćw.	30	18	3	0.5
Hotelarstwo	W + Ćw.	45	27	5	5
Język obcy I (lic-st/ns)	Ćw.	120	120	9	9
Język obcy II (lic-st)	Ćw.	120	0	9	9
Krajoznawstwo	W + Ćw.	30	18	3	1
Metody zarządzania jakością usług turystycznych	W + Ćw.	30	18	3	3
Międzynarodowy ruch turystyczny w Krakowie	Konw.	15	9	2	1.5
Międzynarodowy rynek turystyczny	W	30	18	3	1
Nowe rozwiązania w hotelarstwie i gastronomii	Konw.	15	9	2	2
Obsługa ruchu turystycznego	W + Ćw.	60	36	6	5
Organizacja i technika pracy w obiektach hotelarskich	W	30	18	3	2
Organizacja i zarządzanie	W + Ćw.	45	27	4	4
Organizacja szkoleń w sporcie i branży fitness	W + Ćw.	30	18	3	1
Partnerstwo na rynku turystycznym	W+Ćw.	30	18	3	3

<sup>9</sup> Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Pilotaż i przewodnictwo w turystyce międzynarodowej	W + Ćw.	30	18	3	3
Podstawy marketingu	W + Ćw.	45	27	4	4
Podstawy międzynarodowych stosunków gospodarczych	W	30	18	4	1
Podstawy rachunkowości	W + Ćw.	45	27	4	2
Podstawy rekreacji	W + Ćw.	45	27	5	1
Podstawy turystyki	W	30	18	4	3
Podstawy turystyki biznesowej	W + Ćw.	30	18	4	3
Praktyki zawodowe (4 tygodnie - 150 godzin)		0	0	6	3
Prawo gospodarcze	W + Ćw.	30	18	3	1
Prawo w turystyce	W	30	18	3	1
Przedmioty do wyboru - semestr IV	W	30	18	3	3
Przedmioty do wyboru - semestr IV	W	30	18	3	3
Przedmioty do wyboru - semestr V	W	30	18	3	3
Seminarium dyplomowe	Sem.	60	36	15	7
Statystyka	W + Ćw.	60	36	5	3
Systemy informatyczne w hotelarstwie	Ćw.	15	9	2	1.5
Technologia informacyjna	W + Ćw.	30	18	3	1
Technologie obsługi międzynarodowego ruchu turystycznego	W + Ćw.	30	18	3	2.5
Technologie w branży rekreacyjno-sportowej	Ćw.	15	9	2	0.5
Turystyka społeczna	W	15	9	2	1
Ubezpieczenia w turystyce	W	15	9	2	2
Usługi Spa & Wellness w hotelarstwie	W	15	9	2	1
Warsztaty terenowe	Ćw.	30	18	4	2
Zachowania konsumentów na rynku turystycznym	W + Ćw.	30	18	3	1
Zarządzanie projektami w turystyce	W + Ćw.	45	27	4	4
<b>Razem</b>					<b>127,5 (ST)/118,5 (NST)</b>

## II stopień studiów

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne		Liczba punktów ECTS	
		stacjonarne	niestacjonarne	Ogółem	Nauki o Zarządzaniu i jakości
Badania zadowolenia i lojalności klientów w hotelarstwie	W	15	9	2	2
BHP i ergonomia	W	20	12	4	3
Biznes plan firm hotelarskich i gastronomicznych	CW	15	9	3	3
DMO w rozwoju obszarów recepcji	W	15	9	3	2
Fizjologia pracy i wypoczynku	W	15	9	3	1
Informatyka w turystyce i rekreacji	W+ĆW	30	18	4	2
International Event Management	K	30	18	4	3
International Ski Resorts Management	W	15	9	3	2
International Tourism 4.0	K	15	9	2	1
International Visitor Attractions Management	W	15	9	2	2
Język obcy	ĆW	60	36	5	5
Marketing usług turystycznych	W+ĆW	45	27	5	5
Obiekty wykorzystywane w branży spotkań	W+ĆW	30	18	4	4
Organizacja spotkań biznesowych	W	15	9	3	3
Organizacje i stowarzyszenia branżowe	W	15	9	2	1.5
Planowanie kongresów i spotkań	W+ĆW	30	18	4	4
Planowanie turystyczne	W+ĆW	30	18	4	2
Prognozowanie w turystyce	W+ĆW	30	18	4	2
Przedmioty do wyboru - semestr IV	W	30	18	4	4
Rachunkowość zarządcza	W+ĆW	30	18	4	4
Seminarium dyplomowe	ĆW	60	36	15	7
Socjologia czasu wolnego	W	15	9	3	1
Strategie marketingowe międzynarodowych sieci hotelowych	W	15	9	2	2
Targi i wystawy gospodarcze	K	15	9	2	2
Techniki komunikacji w turystyce	W	15	9	3	2
The Team Academy in Use: Tourism Start-up Management	ĆW	15	9	2	2

Transport w turystyce	W+ĆW	30	18	4	2
Turystyka kulturowa	W	15	9	3	1
Turystyka kwalifikowana i sporty ekstremalne	W+ĆW	30	18	4	2
Turystyka na obszarach chronionych	W	15	9	3	1
World Heritage Sites	W	15	9	3	1
Zarządzanie dużymi wydarzeniami	W	15	9	3	3
Zarządzanie finansami przedsiębiorstw hotelarskich i gastronomicznych	W+ĆW	30	18	4	4
Zarządzanie jednostką terytorialną	W	15	9	3	2
Zarządzanie personelem w hotelarstwie i gastronomii	W+ĆW	30	18	4	4
Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym	W+ĆW	30	18	4	4
Zarządzanie strategiczne	W+ĆW	45	27	5	5
<b>Razem ECTS</b>					100,5

**Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/ Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela<sup>10</sup>**

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia <sup>11</sup>
<b>Nie dotyczy</b>				
Razem:				/

<sup>10</sup> Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

<sup>11</sup> Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

**Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych<sup>12</sup>**

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
International Tourism 4.0	Konwer.	4	II st. ST/NST	angielski	0
World Heritage Sites	W	3	II st. ST/NST	angielski	0
International Visitor Attractions Management	W.	4	II st. ST/NST	angielski	0
International Event Management	Ćw.	3	II st. ST/NST	angielski	0
The Team Academy in Use: Tourism Start-up Managment	Ćw.	4	II st. ST/NST	angielski	0
Animation in International Tourism	Ćw.	4	II st. ST/NST	angielski	0
International Ski Resorts Management	W.	3	II st. ST/NST	angielski	0

<sup>12</sup> Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

## Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

### Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

### **Cz. III. Załączniki do Raportu – według kryteriów (w formie elektronicznej)**

#### **Kryterium 1**

Załącznik 1A – Obszary badań bezpośrednio powiązane z gospodarką turystyczną

Załącznik 1B – Obszary badań powiązane z dyscypliną nauki o kulturze fizycznej

Załącznik 1C – Publikacje pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Turystyka i rekreacja za lata 2018-2024

Załącznik 1D – Zestawienie wniosków o granty zewnętrzne w latach 2018-2024 pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Turystyka i rekreacja

Załącznik 1E – Macierz powiązań przedmiotów z kierunkowymi efektami uczenia się w odniesieniu do studiów I stopnia

Załącznik 1F – Macierz powiązań przedmiotów z kierunkowymi efektami uczenia się w odniesieniu do studiów II stopnia

#### **Kryterium 2**

Załącznik 2A – Lista przedmiotów do wyboru

Załącznik 2B – Lista przedmiotów on-online

Załącznik 2C – Wsparcie edukacyjne studentów ze szczególnymi potrzebami w tym osób z niepełnosprawnościami

Załącznik 2D – Rozkład poszczególnych aktywności studenta

Załącznik 2E – Karta przedmiotu Praktyka zawodowa

Załącznik 2F – Lista wybranych podmiotów współpracujących z opiekunem praktyk studenckich

#### **Kryterium 3**

Załącznik 3A – Liczba studentów i absolwentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia

Załącznik 3B – Liczba studentów i absolwentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia

Załącznik 3C – Liczba studentów niekończących studiów wraz z podaniem przyczyn

Załącznik 3D – Metody oceny studentów

Załącznik 3E – Publikacje studentów kierunku Turystyka i rekreacja

Załącznik 3F – Losy absolwentów kierunku Turystyka i Rekreacja

#### **Kryterium 4**

Załącznik 4A – Wykaz deklarowanych dyscyplin pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Turystyka i rekreacja

Załącznik 4B – Udział w konferencjach krajowych oraz międzynarodowych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku TiR 2024/2025

Załącznik 4C – Lista złożonych wniosków o granty

Załącznik 4D – Osiągnięcia naukowo-organizacyjne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku TiR

Załącznik 4E – Uczestnicy projektu UEK HUB. Uniwersytecki HUB dydaktyczny

### **Kryterium 5**

Załącznik 5A – Wykaz sal dydaktycznych

Załącznik 5B – Lista e-zajęć

Załącznik 5C – Wykaz literatury z kart przedmiotów na studiach I i II stopnia

### **Kryterium 6**

Załącznik 6A – Zestawienie przedmiotów prowadzonych na kierunku Turystyka i rekreacja z informacją o podmiocie współpracującym w ramach prowadzonych zajęć oraz o formie współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego

Załącznik 6B – Zestawienie prowadzących zajęcia na kierunku Turystyka i rekreacja z informacją o pełnionych funkcjach eksperckich w organizacjach otoczenia społeczno-gospodarczego

### **Kryterium 7**

Załącznik 7A – Publikacje w języku angielskim pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Turystyka i rekreacji

Załącznik 7B – Publikacje pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Turystyka i rekreacja w języku angielskim wspólnie ze studentami:

Załącznik 7C – Zagraniczni Studenci na TiR

Załącznik 7D – Wyjazdy zagraniczne pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Turystyka i rekreacja

Załącznik 7E – Elementy egzaminu standaryzowanego z języka obcego

Załącznik 7F – Wyjazdy na częściowe studia zagraniczne studentów kierunku Turystyka i Rekreacja

Załącznik 7G – Wyjazdy na praktyki Erasmus+

Załącznik 7H – Udział w konferencjach międzynarodowych

### **Kryterium 8**

Załącznik 8A – Informacje dotyczące stypendystów w latach 2021 – 2024 z kierunku TURYSTYKA I REKREACJA

Załącznik 8B – Wykaz szkoleń ACK w latach 2020-2024

Załącznik 8C – Informacje dotyczące stypendystów rektora w latach 2021 - 2024 z kierunku TURYSTYKA I REKREACJA

### **Kryterium 10**

Załącznik 10A – Informacja nauczyciela akademickiego o osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia

Załącznik 10B – Ankieta oceny zajęć dydaktycznych

Załącznik 10C – Wzór szablonu programu studiów

Załącznik 10D – Wzór raportu z praktyk

Załącznik 10E – Certyfikaty akredytacji programowej niemieckiej agencji ACQUIN

